

คู่มือและแนวปฏิบัติ

สำหรับการจัดการศึกษาแก่บุคคล
ที่ไม่มีหลักฐานทะเบียนราษฎรหรือไม่มีสัญชาติไทย

(ฉบับปรับปรุงใหม่ พ.ศ.2567)

กระทรวงศึกษาธิการ

คู่มือ และ แนวปฏิบัติ

สำหรับการจัดการศึกษาแก่
บุคคลที่ไม่มีหลักฐานทะเบียนราษฎร
หรือไม่มีสัญชาติไทย
(ฉบับปรับปรุงใหม่ พ.ศ. ๒๕๖๗)

กระทรวงศึกษาธิการ

คู่มือและแนวปฏิบัติสำหรับการจัดการศึกษาแก่บุคคลที่ไม่มีหลักฐานทะเบียนราษฎร หรือไม่มีสัญชาติไทย (ฉบับปรับปรุงใหม่ พ.ศ. ๒๕๖๗)

พิมพ์ครั้งที่ ๑	พฤษภาคม ๒๕๖๗
จำนวนพิมพ์	จำนวน ๒,๒๕๐ เล่ม
ผู้จัดพิมพ์	สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงศึกษาธิการ
พิมพ์ที่	บริษัท โพรเจ็คท์ ไฟฟ์ - โฟว์ จำกัด (โรงพิมพ์ ๕๔) ๘๗/๑-๒ ถ.ชิดวงษา ต.แม่สอด อ.แม่สอด จ.ตาก ๖๓๑๑๐
หน่วยประสานงาน และแจกจ่าย	กองส่งเสริมการศึกษาและพัฒนาการบริหารการศึกษาในภูมิภาค สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ โทร. ๐ ๒๒๘๐ ๒๗๒๕ ภายใน ๒๐๐๙

คำนำ

กระทรวงศึกษาธิการได้พิจารณาเห็นว่าบุคคลทุกคนควรมีโอกาสได้รับการศึกษาเพื่อพัฒนาตนเอง และชีวิตให้ดีขึ้น ได้เรียนรู้ภาษาไทย ขนบธรรมเนียม ประเพณี วัฒนธรรม และเป็นพลเมืองที่ดีของประเทศโดยไม่จำกัดเชื้อชาติและภาษา ซึ่งคณะรัฐมนตรีมีมติเมื่อวันที่ ๒๘ มกราคม ๒๕๓๕ เห็นชอบให้กระทรวงศึกษาธิการจัดการศึกษาให้แก่เด็กที่ไม่มีหลักฐานทะเบียนราษฎรหรือไม่มีสัญชาติไทย โดยได้ยกเลิกระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยหลักฐาน วัน เดือน ปีเกิดในการรับนักเรียนเข้าเรียนในโรงเรียนรัฐบาลและโรงเรียนราษฎร์ พ.ศ. ๒๕๒๒ และประกาศใช้ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยหลักฐาน วัน เดือน ปีเกิดในการรับนักเรียน นักศึกษาเข้าเรียนในสถานศึกษา พ.ศ. ๒๕๓๕ เมื่อดำเนินการได้ในระยะหนึ่งจึงเก็บข้อมูลจากการนำไปปฏิบัติที่ยังเป็นปัญหาและจากสถานการณ์ที่เปลี่ยนไป และเสนอให้คณะรัฐมนตรีพิจารณาอีกครั้งหนึ่งซึ่งคณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๕ กรกฎาคม ๒๕๔๘ เห็นชอบให้จัดการศึกษาแก่บุคคลที่ไม่มีหลักฐานทะเบียนราษฎรหรือไม่มีสัญชาติไทยตามที่กระทรวงศึกษาธิการเสนอ โดยประกอบด้วยระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการรับนักเรียน นักศึกษา เข้าเรียนในสถานศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๘ และประเด็นต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง หน่วยงานจัดการศึกษาจึงได้รับไปดำเนินการปรับปรุงกฎ ระเบียบให้สอดคล้องกับระเบียบกระทรวงศึกษาธิการดังกล่าว เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปอย่างครบถ้วน ทั้งนี้ ต้องใช้หนังสือกระทรวงศึกษาธิการ ที่ ศธ ๐๒๐๘/๗๗๗ ลงวันที่ ๑๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๘ และหนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร ๐๕๐๓/ว (ล) ๘๙๙๐ ลงวันที่ ๗ กรกฎาคม ๒๕๔๘ ประกอบด้วยเสมอ

โดยหลักการแล้วการรับบุคคลที่ไม่มีหลักฐานทะเบียนราษฎรหรือไม่มีสัญชาติไทยเข้าเรียนให้ปฏิบัติเช่นเดียวกับบุคคลที่มีสัญชาติไทยทุกประการ ทั้งการรับเข้าเรียนและการออกหลักฐานการศึกษา เพื่อให้การปฏิบัติงานเกี่ยวกับการจัดการศึกษาแก่บุคคลที่ไม่มีหลักฐานทะเบียนราษฎรหรือไม่มีสัญชาติไทยมีความถูกต้องและเป็นไปในทิศทางเดียวกัน จึงได้จัดทำคู่มือและแนวปฏิบัติสำหรับการจัดการศึกษาแก่บุคคลที่ไม่มีหลักฐานทะเบียนราษฎรหรือไม่มีสัญชาติไทยครั้งแรกเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๕๒ และครั้งที่ ๒ เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๖๐ และฉบับนี้เป็นฉบับปรับปรุงล่าสุด พ.ศ. ๒๕๖๗ ซึ่งมีการแก้ไขปรับปรุงระเบียบ กฎหมาย และเนื้อหา เพื่อให้มีความสมบูรณ์และเป็นปัจจุบันมากขึ้น

กระทรวงศึกษาธิการ จึงหวังเป็นอย่างยิ่งว่าคู่มือและแนวปฏิบัติสำหรับการจัดการศึกษาแก่บุคคล ที่ไม่มีหลักฐานทะเบียนราษฎรหรือไม่มีสัญชาติไทยฉบับนี้จะเป็นประโยชน์สำหรับผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาแก่บุคคลที่ไม่มีหลักฐานทะเบียนราษฎรหรือไม่มีสัญชาติ และเป็นเครื่องมือให้กับครูและผู้บริหารสถานศึกษาในการปฏิบัติงาน ต่อไป

สำนักงานปลัดกระทรวง

พศจิกายน ๒๕๖๗

สารบัญ

	หน้า
คำนำ	ก
สารบัญ	ข
บทที่ ๑ สิทธิทางการศึกษาของบุคคลที่ไม่มีหลักฐานทะเบียนราษฎร หรือไม่มีสัญชาติไทย กับนโยบายของประเทศไทย	๑
๑.๑ ความเป็นมา	๒
๑.๒ คำนิยาม	๓
๑.๓ ยุทธศาสตร์และหลักเกณฑ์การจัดการและแก้ปัญหาสถานะและสิทธิของบุคคล	๔
๑.๔ มติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๕ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๔๘	๑๐
๑.๕ ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยหลักฐานในการรับนักเรียนนักศึกษาเข้าเรียน ในสถานศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๘	๑๖
๑.๖ ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง การรับนักเรียน นักศึกษาที่ไม่มีหลักฐานทะเบียน ราษฎรหรือไม่มีสัญชาติไทย	๒๑
๑.๗ การดำเนินการของหน่วยงานต่าง ๆ เพื่อให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์การจัดการปัญหา สถานะและสิทธิของบุคคล	๒๓
บทที่ ๒ แนวทางในการจัดการศึกษาแก่บุคคลที่ไม่มีหลักฐานทางทะเบียนราษฎร หรือไม่มีสัญชาติไทย	๒๗
๒.๑ การศึกษาการศึกษาขั้นพื้นฐาน	๓๑
๒.๒ การเรียนรู้เพื่อคุณวุฒิตามระดับ	๔๐
๒.๓ การอาชีวศึกษา	๔๓
๒.๔ สถานศึกษาอื่น ๆ	๔๕
บทที่ ๓ แนวทางการกำหนดรหัสประจำตัวผู้เรียนเพื่อเข้ารับบริการการศึกษา สำหรับผู้ไม่มีหลักฐานทางทะเบียนราษฎร (ระบบ G - Code)	๔๗
บทที่ ๔ แนวทางการแก้ไขปัญหาสถานะบุคคลและการเข้าถึงสิทธิขั้นพื้นฐานด้านสาธารณสุข	๗๑
๔.๑ แนวทางการแก้ไขปัญหาสถานะบุคคล	๗๒
๔.๒ แนวทางการเข้าถึงสิทธิขั้นพื้นฐานด้านสาธารณสุขสำหรับบุคคลที่มีปัญหาสถานะและสิทธิ	๘๖
ภาคผนวก	
ภาคผนวก ก สถานะและสิทธิทางกฎหมายของบุคคลที่ไม่มีหลักฐานทางทะเบียนราษฎร หรือไม่มีสัญชาติไทย	๙๖
ภาคผนวก ข คำถาม - คำตอบ	๑๑๕
ภาคผนวก ค หนังสือเสนอความเห็นจากหน่วยงาน กฎหมาย กฎ ระเบียบ หนังสือ ประกาศ และคำสั่งที่เกี่ยวข้อง	๑๒๗
คำสั่งคณะทำงานและรายชื่อผู้จัดทำคู่มือ	๑๒๙

บทที่ ๑

**สิทธิทางการศึกษาของบุคคลที่ไม่มี
หลักฐานทะเบียนราษฎรหรือไม่มีสัญชาติไทย
กับนโยบายของประเทศไทย**

๑.๑ ความเป็นมา

วันที่ ๑๘ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๔๔ พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ทรงมีพระราชดำรัสต่อคณะรัฐมนตรี ที่เข้าเฝ้าถวายสัตย์ปฏิญาณ ดังนี้

“...ประชาชนที่อยู่ในประเทศเขามานานแล้ว แต่ก็ไม่เป็นคนไทย คือ เขาไม่ถือว่าเป็นคนไทย แท้จริง เขาอยู่และเกิดในเมืองไทย แต่ก็ไม่ได้รับประโยชน์ของความเป็นไทย สิ่งนี้เป็นสิ่งที่จะต้องปฏิบัติเหมือนกัน เพราะว่าถ้าหากว่ามีคนที่อยู่ในเมืองไทย และก็มีค่าน้อยใจมาก ไม่มีใครเอาใจใส่ก็จะทำให้ความมั่นคงของประเทศด้อยไป...”

พระราชดำรัส สะท้อนให้เห็นถึงความห่วงใย และการไม่ควรเลือกปฏิบัติต่อคนอื่นที่ไม่มีสัญชาติไทยที่อาศัยอยู่ในเมืองไทย นอกจากจะเป็นความลำพองในความเป็นสากลอย่างแท้จริงของสิทธิมนุษยชนแล้วยังเป็นบทพิสูจน์ที่ดีในความจริงจังของรัฐบาลไทย รวมทั้งประชาชนชาวไทยตามสัญญาที่ให้ไว้กับประชาคมโลก เมื่อวันที่ ๑๐ ธันวาคม ๑๙๔๘ ดังปรากฏในปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชน (Universal Declaration of Human Rights) ในคำปรารภ และข้อ ๑ ในส่วนต้นของปฏิญญา ดังนี้

คำปรารภ :

“ด้วยเหตุที่การยอมรับศักดิ์ศรีประจำตัว และสิทธิซึ่งเสมอกันและไม่อาจโอนให้แก่กันได้ของสมาชิกทั้งปวงแห่งครอบครัวมนุษยเป็นรากฐานของเสรีภาพ ความยุติธรรมและสันติภาพ ในพิภพ ด้วยเหตุที่การเฉยเมย และดูหมิ่นเหยียดหยามสิทธิมนุษยชนได้ก่อให้เกิดการกระทำอันป่าเถื่อนโหดร้าย ทารุณ ซึ่งได้กระทบกระเทือนมโนธรรมของมนุษยชาติอย่างรุนแรง และโดยเหตุที่ได้มีการประกาศปณิธานอันสูงสุดของสามัญชนว่าถึงวาระแห่งโลกแล้วที่มนุษย์จะมีเสรีภาพในการพูดและในความเชื่อถือร่วมทั้งมีเสรีภาพจากความกลัวและความต้องการ”

ข้อ ๑ : “มนุษย์ทั้งหลายเกิดมามีอิสระเสรีและเสมอภาคกันในเกียรติศักดิ์และสิทธิ ต่างมีเหตุผลและมโนธรรมและควรปฏิบัติต่อกันด้วยเจตนารมณ์แห่งภราดรภาพ”

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๖๐ ก็ได้ให้การรับรองหลักการดังกล่าวไว้ในมาตรา ๔ ดังนี้

“ศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์ สิทธิเสรีภาพ และความเสมอภาคของบุคคล ย่อมได้รับความคุ้มครอง”

ศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์จะมีได้ก็ต่อเมื่อสิทธิขั้นพื้นฐานของมนุษย์ทุกคนบนโลกได้รับความคุ้มครองอย่างเสมอภาคและเท่าเทียมกันโดยไม่มีข้อจำกัดเรื่องเชื้อชาติ สีผิว เพศ อายุ ศาสนา ความเชื่อภาษา และวัฒนธรรม

รัฐบาลไทยตระหนักถึงข้อเท็จจริงดังกล่าวรวมทั้งหน้าที่ของรัฐเองที่ต้องปกป้องและธำรงไว้ซึ่งศักดิ์ศรี ความเป็นมนุษย์แม้บุคคลดังกล่าวจะไม่มีสัญชาติไทย อย่างไรก็ตามในทางปฏิบัติก็มีข้อเรื่องง่ายเนื่องจากสิทธิบางเรื่องของบุคคลบางกลุ่มบางจำพวกอาจได้รับการคุ้มครองไม่เท่ากันไม่ว่าจะโดยกฎหมายระหว่างประเทศ หรือภายในประเทศ โดยอาจขึ้นอยู่กับสถานะทางกฎหมาย อายุ และเพศ เช่น เด็กอาจต้องได้รับความคุ้มครองมากกว่าผู้ใหญ่เนื่องจากความรู้ผิดชอบนั้นยังไม่เท่าผู้ใหญ่ ผู้หญิงก็ควรได้รับความคุ้มครอง

เป็นพิเศษเนื่องจากเป็นกลุ่มที่เปราะบางในการที่จะถูกลวงละเมิดทางเพศ หรือผู้ที่เกิดในประเทศไทย ก็ควรได้รับสิทธิที่จะพัฒนาสถานะให้ได้รับสัญชาติไทยมากกว่าผู้ที่ไม่ได้เกิดในประเทศไทย เป็นต้น

ปัญหาสถานะทางกฎหมายของบุคคลในประเทศไทยเป็นอีกปัญหาที่เรื้อรังมานาน อันสืบเนื่องจากปัญหาความขัดแย้งทางการเมืองของประเทศเพื่อนบ้านของไทยที่ทำให้มีบุคคลสัญชาติอื่น เดินทางเข้ามายังประเทศไทย บ้างก็ไม่สามารถเดินทางกลับประเทศเดิมของตนได้อีกต่อไป บ้างก็ตั้งรกรากอยู่ในประเทศไทย ปัญหาการขาดความรู้ความเข้าใจถึงกฎหมายว่าด้วยสัญชาติ กฎหมายว่าด้วยการทะเบียนราษฎร และความสำคัญในการมีสถานะบุคคลของกลุ่มชนบนพื้นที่สูงกลุ่มคนชายขอบ และตัวเจ้าหน้าที่ของรัฐเอง ทำให้บุคคลจำนวนมากตกสำรวจจากทางราชการ ปัญหาขาดการวางแผนและการจัดเก็บข้อมูลทะเบียนราษฎรที่ดี ปัญหากฎหมายไทยหลายฉบับไม่สอดคล้องกับสภาพสังคมที่เปลี่ยนแปลงไป รวมไปถึงแนวนโยบายของรัฐบาลไทยที่ไม่เอื้อต่อการพัฒนาสถานะของบุคคลที่ไม่มีสัญชาติไทย นอกจากนี้ยังรวมไปถึงปัญหาที่ทั่วโลกกำลังประสบ ในยุคโลกาภิวัตน์หรือโลกไร้พรมแดน คือ ปัญหาการย้ายถิ่นและการหลบหนีเข้าเมืองของแรงงานข้ามชาติ

ปัญหาต่าง ๆ เหล่านี้ต่างมีความเกี่ยวเนื่องเชื่อมโยงกัน ทำให้ปัญหาสถานะและสิทธิของบุคคล ในประเทศไทยมีความซับซ้อนมากขึ้น และส่งผลกระทบต่อสิทธิมนุษยชนขั้นพื้นฐานอื่น ๆ ของกลุ่มคนเหล่านี้ ไม่ว่าจะเป็นสิทธิในชีวิตและร่างกาย สิทธิในการศึกษา สิทธิในการที่จะได้รับการรักษาพยาบาลที่เหมาะสม หรือแม้กระทั่งสิทธิในกระบวนการยุติธรรม

ประเทศไทยได้เล็งเห็นว่าสถานภาพการดำรงชีวิตของบุคคลดังกล่าวไม่เอื้ออำนวยต่อความมั่นคง และสิทธิขั้นพื้นฐานของมนุษย์ และมีแนวโน้มที่จะเป็นปัญหาที่กระทบต่อความมั่นคงของชาติในระยะยาว และรุนแรงหากไม่ได้รับการแก้ไขที่เหมาะสม เพื่อกำหนดแนวทางแก้ไขปัญหามีประสิทธิภาพและยั่งยืน โดยตั้งอยู่บนพื้นฐานของการยอมรับข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้นและการยอมรับในสิทธิขั้นพื้นฐานของกลุ่มคนดังกล่าว นำมาสู่การจัดทำยุทธศาสตร์การจัดการปัญหาสถานะและสิทธิของบุคคล ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๘ มกราคม ๒๕๔๘

๑.๒ คำนิยาม

๑) บุคคลที่ไม่มีหลักฐานทะเบียนราษฎร หมายถึง บุคคลที่ไม่มีรายการในระบบการทะเบียนราษฎรตามกฎหมายว่าการทะเบียนราษฎรของประเทศไทย (อาจเป็นคนไทยที่ตกหล่นจากระบบทะเบียนราษฎร, เด็กที่ถูกบิดามารดาทอดทิ้ง เด็กเร่ร่อน เด็กที่ไม่ปรากฏบุพการีที่อยู่ในอุปการะของหน่วยงานหรือบุคคลทั่วไป ซึ่งไม่สามารถแจ้งเกิดได้เนื่องจากขาดพยานหลักฐาน และบุคคลที่ไม่อาจเพิ่มชื่อในทะเบียนบ้านเนื่องจากพยานหลักฐานไม่เพียงพอ, คนซึ่งไม่มีสัญชาติไทยซึ่งเป็นคนไร้รัฐไร้สัญชาติที่เข้ามามีภูมิลำเนาอาศัยอยู่ในประเทศไทย, คนที่เข้าเมืองมาโดยชอบด้วยกฎหมาย โดยมีหลักฐานจากประเทศต้นทางชัดเจน แต่ไม่ได้เพิ่มชื่อเข้าทะเบียนบ้านตามกฎหมายการทะเบียนราษฎร, แรงงานหรือผู้ติดตามที่ต้องปฏิบัติตามนโยบายของรัฐบาลและกฎหมายที่เกี่ยวข้อง แต่ไม่ได้ปฏิบัติตามจนไม่ได้ขึ้นทะเบียนบ้านและจัดทำทะเบียนประวัติไว้ เป็นต้น)

๒) บุคคลที่ไม่มีสัญชาติไทย หมายถึง บุคคลที่เป็นบุคคลต่างด้าวและไม่มีสัญชาติไทย (อาจเป็นคนต่างด้าวซึ่งได้รับอนุญาตให้มีถิ่นที่อยู่ในราชอาณาจักรตามกฎหมายว่าด้วยคนเข้าเมือง และมีใบสำคัญถิ่นที่อยู่ตามกฎหมายว่าด้วยคนเข้าเมืองหรือใบสำคัญประจำตัวคนต่างด้าวตามกฎหมายว่าด้วยการทะเบียนคนต่างด้าวแล้วแต่กรณี และบุตรที่เกิดในราชอาณาจักรและไม่ได้มีสัญชาติไทยโดยการเกิดตามกฎหมายว่าด้วยสัญชาติ, คนต่างด้าวซึ่งได้รับการผ่อนผันให้พักอาศัยอยู่ในราชอาณาจักรเป็นกรณีพิเศษ

เฉพาะรายตามกฎหมายว่าด้วยคนเข้าเมือง และบุตรที่เกิดในราชอาณาจักรและไม่ได้สัญชาติไทยโดยการเกิด ตามกฎหมายว่าด้วยสัญชาติ, คนต่างด้าวซึ่งได้รับอนุญาตให้เข้ามาอยู่ในราชอาณาจักรเป็นการชั่วคราว ตามกฎหมายว่าด้วยคนเข้าเมือง และบุตรที่เกิดในราชอาณาจักรและไม่ได้สัญชาติไทยโดยการเกิดตามกฎหมายว่าด้วยคนเข้าเมือง และบุตรที่เกิดในราชอาณาจักรและไม่ได้สัญชาติไทยโดยการเกิดตามกฎหมายว่าด้วยสัญชาติ เป็นต้น)

๑.๓ ยุทธศาสตร์และหลักเกณฑ์การจัดการและแก้ปัญหาสถานะและสิทธิของบุคคล

๑.๓.๑ ยุทธศาสตร์การจัดการปัญหาสถานะและสิทธิของบุคคล

(มติสภาความมั่นคงแห่งชาติเมื่อวันที่ ๑๒ มกราคม ๒๕๔๘ / มติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๘ มกราคม ๒๕๔๘)

๑. ความสำคัญของปัญหา

๑.๑ ปัจจุบันประเทศไทยมีกลุ่มบุคคลที่มีปัญหาเกี่ยวกับสถานะและสิทธิอาศัยอยู่ในประเทศไทยหลายกลุ่ม ซึ่งบุคคลเหล่านี้มีทั้งในส่วนที่อาศัยอยู่ดั้งเดิมแต่ตกร้างจากทางราชการ และกลุ่มที่อพยพมาจากประเทศเพื่อนบ้านด้วยเหตุผลทั้งทางด้านการเมือง เศรษฐกิจ และความไม่ปลอดภัยในชีวิต โดยบางส่วนไม่สามารถส่งกลับประเทศต้นทางได้จำนวนประมาณ ๑ - ๒ ล้านคนเศษ และมีแนวโน้มจะเพิ่มจำนวนมากยิ่งขึ้น ทั้งนี้ สถานภาพการดำรงชีวิตของบุคคลดังกล่าวไม่เอื้อต่อความมั่นคงและสิทธิขั้นพื้นฐานของมนุษย์ ดังนั้น หากปล่อยไว้โดยไม่ดำเนินการแก้ไขปัญหา จะส่งผลกระทบต่อความมั่นคงของชาติในระยะยาวอย่างรุนแรง โดยผลกระทบดังกล่าวไม่จัดเฉพาะที่จะเกิดจากกลุ่มบุคคลกลุ่มนี้โดยตรงเท่านั้นแต่จะรวมถึงกลุ่มบุตรหลานที่จะเกิดขึ้นในภายหลังซึ่งจะมีปัญหาด้านสังคมตามมา อันจะเป็นการเพิ่มความรุนแรงของสภาพปัญหาให้มากยิ่งขึ้นอีกด้วย

๑.๒ อย่างไรก็ตามในช่วงที่ผ่านมาแม้ทางราชการจะได้ดำเนินการแก้ไขปัญหามาอย่างต่อเนื่อง ซึ่งมีความคืบหน้าไประดับหนึ่ง แต่การแก้ไขปัญหายังขาดวิธีการจัดการอย่างเป็นระบบ และยังคงมีปัญหาอุปสรรคในการดำเนินการอีกหลายประการ อาทิ ปัญหาในเรื่องกฎระเบียบและแนวทางปฏิบัติที่ไม่สอดคล้องกับข้อเท็จจริง รวมถึงปัญหาในเรื่องทัศนคติของเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน จึงจำเป็นที่ทุกฝ่ายต้องร่วมกันพิจารณากำหนดแนวทางดำเนินงานให้เหมาะสมและสอดคล้องกับสถานการณ์

๑.๓ การกำหนดแนวทางแก้ไขปัญหามีประสิทธิภาพและยั่งยืนภายใต้พื้นฐานของการยอมรับข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้นและการยอมรับในสิทธิขั้นพื้นฐานของคนกลุ่มดังกล่าว โดยจัดทำเป็นยุทธศาสตร์และมาตรการที่เหมาะสมครอบคลุมในทุกประเด็นที่เกี่ยวข้อง จะนำไปสู่การแก้ไขปัญหในภาพรวมอย่างเป็นเอกภาพและมีประสิทธิภาพ รวมทั้งมีความโปร่งใสสามารถตรวจสอบได้

๒. กรอบความคิดในการกำหนดยุทธศาสตร์

๒.๑ แนวทางตามพระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ที่ทรงมีต่อคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๘ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๔๔ ว่า

“...ประชาชนที่อยู่ในประเทศเขามีมานานแล้ว แต่ก็ไม่ใช่คนไทย คือ เขาไม่ถือว่าเป็นคนไทยที่แท้จริง เขาอยู่และเกิดในเมืองไทย แต่ไม่ได้รับประโยชน์ของความเป็นไทย สิ่งนี้เป็นสิ่งที่จะต้องปฏิบัติเหมือนกัน เพราะว่าถ้าหากว่ามีคนที่อยู่ในเมืองไทย และก็มีค่านิยมใจมาก ไม่มีใครเอาใจใส่ก็จะทำให้ความมั่นคงของประเทศด้อยไป...”

๒.๒ แนวคิดยุทธศาสตร์สันติวิธีเพื่อการอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุขบนพื้นฐานของการยอมรับความจริง เคารพศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ที่เท่าเทียมกัน ทศนคติที่ดีต่อกัน และตระหนักในคุณค่าความหลากหลาย ของความคิด วิถีชีวิต และวัฒนธรรม

๒.๓ หลักการเคารพสิทธิขั้นพื้นฐานของบุคคลและความมั่นคงของชาติ

๒.๔ การยอมรับความจริงว่ามีกลุ่มคนที่มีปัญหาสถานะและสิทธิบางกลุ่มที่ไม่สามารถส่งกลับไปยังประเทศต้นทางได้ การบริหารจัดการจึงอยู่บนพื้นฐานของความสมดุลระหว่างหลักสิทธิมนุษยชน ความมั่นคงของมนุษย์ และความมั่นคงของชาติ

๒.๕ การรับรองสถานะบุคคลตามกฎหมายไทยแก่กลุ่มเป้าหมายที่มีคุณสมบัติเหมาะสม และให้สอดคล้องกับพันธกรณีที่ผูกพันประเทศไทยตามกฎหมายระหว่างประเทศ

๒.๖ ครอบคลุมการแก้ไขปัญหาทั้งในปัจจุบัน และป้องกันปัญหาในอนาคตโดยมีแนวทางการบริหารจัดการที่เป็นระบบชัดเจนและแก้ไขปัญหาอย่างยั่งยืน

๒.๗ การรวมฐานข้อมูลกลุ่มบุคคล เป้าหมายที่ชัดเจน อันจะนำไปสู่การแก้ปัญหาอย่างมีประสิทธิภาพ และการมีเอกสารแสดงตนเพื่อการใช้สิทธิขั้นพื้นฐานระหว่างรอการพิสูจน์สถานะ

๒.๘ การเปิดโอกาสให้ทุกภาคส่วนในสังคม รวมถึงประชาคมระหว่างประเทศ และประเทศต้นทาง เข้ามามีส่วนร่วมรับรู้และร่วมมือในการแก้ปัญหา

๓. วัตถุประสงค์

๓.๑ เพื่อเร่งรัดกำหนดสถานะที่เหมาะสมให้แก่กลุ่มบุคคลคนที่ไม่มีสถานะชัดเจน หรือมีสถานะที่ไม่เอื้อต่อการใช้สิทธิในการพัฒนาที่เหมาะสมตามศักยภาพของตน ทั้งนี้ เพื่อให้กลุ่มบุคคลคนดังกล่าวสามารถเข้าถึงสิทธิที่พึงได้รับและสามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคม รวมทั้งสามารถเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาประเทศได้ตามศักยภาพที่ตนมี

๓.๒ เพื่อให้การคุ้มครองดูแลด้านสิทธิมนุษยชนต่อกลุ่มบุคคลคนที่ไม่มีสถานะใด ๆ สามารถดำเนินการได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีความสมดุลทั้งทางด้านความมั่นคงและสิทธิมนุษยชน ไม่เกิดปัญหาผลกระทบต่อประเทศในระยะยาวในทุกด้าน รวมทั้งนำไปสู่การตัดสินใจทางนโยบายเพื่อกำหนดสถานะ และสิทธิรองรับที่เหมาะสม

๓.๓ เพื่อให้มีแนวทางการจัดการปัญหาสถานะและสิทธิของบุคคลอย่างเป็นระบบ ไม่ส่งผลกระทบต่อผลประโยชน์ส่วนรวมของชาติและไม่กระทบต่อศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์

๓.๔ เพื่อปรับทัศนคติของเจ้าหน้าที่รัฐให้ลดความหวาดระแวง ความไม่ไว้วางใจ จนส่งผลให้เกิดการปฏิบัติต่อกกลุ่มบุคคลดังกล่าวในเชิงลบ อาทิ การมีทัศนคติว่าบุคคลไร้สถานะส่วนใหญ่จะเกี่ยวพันกับพฤติกรรมในการลักลอบค้ายาเสพติดหรือตัดไม้ทำลายป่า การมองว่าบุคคลไร้สถานะเป็นภาระที่สังคมจะต้องคอยดูแล เป็นต้น

๓.๕ เพื่อสร้างหลักประกันให้แก่เจ้าหน้าที่ของรัฐที่ปฏิบัติงานโดยสุจริตให้เกิดความมั่นใจในการปฏิบัติงาน และลดโอกาสในการแสวงประโยชน์โดยทุจริตที่อาจจะเกิดขึ้น

๓.๖ เพื่อป้องกันการอพยพเข้ามาใหม่ของกลุ่มบุคคลคนที่ไม่มีสถานะ โดยการกำหนดมาตรการดำเนินการเชิงสร้างสรรค์ที่ไม่ส่งผลกระทบต่อด้านสิทธิมนุษยชน ภาพลักษณ์ของประเทศ และสอดคล้องกับสถานการณ์ความสัมพันธ์กับประเทศเพื่อนบ้านในปัจจุบัน

๔. ยุทธศาสตร์

๔.๑ ยุทธศาสตร์การกำหนดสถานะบุคคล

๔.๑.๑ สำรองและจัดทำทะเบียนประวัติและเอกสารแสดงตนสำหรับบุคคลที่ไม่มีชื่ออยู่ในทะเบียนราษฎร เพื่อให้ทราบที่มาและสถานะการดำรงอยู่บุคคลคนกลุ่มนี้ อันจะนำไปสู่การพิจารณากำหนดสถานะบุคคลที่เหมาะสม

๔.๑.๒ ปรับปรุงแก้ไขหลักเกณฑ์และเงื่อนไขการพิจารณากลับกรอรงคำร้องขออนุมัติสถานะ โดยการลดกระบวนการและขั้นตอนการพิจารณาที่ซ้ำซ้อน รวมทั้งลดการใช้ดุลยพินิจที่เป็นส่วนของเจ้าหน้าที่

๔.๑.๓ กำหนดกรอบการพิจารณากำหนดสถานะให้แก่บุคคลที่มีปัญหาในเรื่องสถานะและสิทธิ ดังนี้

๑) กรณีบุคคลที่อพยพเข้ามาในประเทศ

(๑) ดำเนินการแปลงสัญชาติเป็นไทยให้แก่บุคคลที่มีเชื้อชาติไทยที่มีชื่ออยู่ในระบบทะเบียนของทางราชการ และไม่สามารถเดินทางกลับประเทศต้นทางได้ ตามหลักเกณฑ์ที่ทางราชการกำหนด

(๒) ให้สัญชาติไทยแก่บุตรที่เกิดในประเทศไทยของคนต่างด้าวตามข้อ (๑) ที่ได้รับแปลงสัญชาติเป็นไทย หากพิสูจน์ได้ว่าเป็นผู้สืบสายโลหิตของบุคคลดังกล่าว

(๓) ให้สถานะเป็นบุคคลต่างด้าวเข้าเมืองโดยชอบด้วยกฎหมายแก่บุคคลที่มีชื่ออยู่ในระบบทะเบียนของทางราชการ ซึ่งอาศัยอยู่ในประเทศไทยติดต่อกันเป็นเวลานานไม่ต่ำกว่า ๑๐ ปี จนกลมกลืนกับสังคมไทย และไม่สามารถเดินทางกลับประเทศต้นทาง หรือไม่มีจุดเกาะเกี่ยวใด ๆ กับประเทศต้นทางตามหลักเกณฑ์ที่ทางราชการกำหนด

(๔) ให้สัญชาติไทยแก่บุตรของคนต่างด้าวตามข้อ (๓) ที่เกิดในราชอาณาจักรไทยตามหลักเกณฑ์ที่ทางราชการกำหนด

๒) กรณีเด็กและบุคคลที่เรียนอยู่ในสถานศึกษาของประเทศไทย แต่ไม่มีสถานะที่ถูกต้องตามกฎหมาย

(๑) ให้สัญชาติไทยแก่บุคคลที่เกิดหรืออาศัยอยู่ในประเทศและจบการศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาของประเทศไทย ทั้งนี้ กระบวนการให้สัญชาติให้เป็นไปตามกฎหมาย

(๒) สำหรับเด็กที่ยังไม่จบการศึกษาในระดับอุดมศึกษาให้นำเข้าสู่กระบวนการพิจารณากำหนดสถานะตามข้อ ๑)

๓) กรณีบุคคลที่ไร้รากเหง้า ให้สัญชาติไทยแก่บุคคล ดังต่อไปนี้

(๑) บุคคลที่ขาดบุพการีหรือบุพการีทอดทิ้งตั้งแต่วัยเยาว์และมีชื่ออยู่ในระบบทะเบียนของทางราชการและอาศัยอยู่ในประเทศไทยเป็นเวลานานอย่างน้อย ๑๐ ปี จนกลมกลืนกับสังคมไทย และมีคุณสมบัติอื่น ๆ ตามหลักเกณฑ์ที่ทางราชการกำหนด

(๒) บุคคลที่ขาดบุพการีหรือบุพการีทอดทิ้งที่ได้รับสถานะเป็นบุตรบุญธรรมตามคำสั่งของศาล เมื่อผู้รับบุตรบุญธรรมเป็นบุคคลที่มีสัญชาติไทย

(๔) กรณีบุคคลที่มีคุณประโยชน์แก่ประเทศชาติให้สัญชาติไทยแก่บุคคลซึ่งมีผลงาน/ความรู้ ความเชี่ยวชาญที่เป็นประโยชน์ในการพัฒนาประเทศในด้านการศึกษา ศิลปวัฒนธรรม วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี และการกีฬา รวมทั้งด้านอื่น ๆ ซึ่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยเห็นสมควร

๕) กรณีแรงงานต่างด้าวสัญชาติพม่า ลาว และกัมพูชา ที่ได้รับการจดทะเบียน แต่ไม่สามารถเดินทางกลับได้ เนื่องจากประเทศต้นทางไม่ยอมรับให้ได้รับสิทธิอาศัยอยู่ในประเทศชั่วคราว และเข้าสู่กระบวนการพิจารณากำหนดสถานะตามข้อ ๑) - ๔) หากไม่สามารถกำหนดสถานะได้ให้นำเข้าสู่กระบวนการพิจารณาสถานะโดยกำหนดให้มีคณะกรรมการ ซึ่งมีองค์ประกอบจากทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐราชการ ภาควิชาการ และภาคประชาชน พิจารณากำหนดแนวทางการให้สถานะที่เหมาะสมตามมาตรการระยะยาวแบบท้ายยุทธศาสตร์นี้

๖) กรณีคนต่างด้าวอื่น ๆ ที่ไม่มีคุณสมบัติตามข้อ ๑) - ๕) และไม่สามารถเดินทางกลับประเทศต้นทาง ให้ดำเนินการ ดังนี้

(๑) ให้สิทธิการอาศัยอยู่ชั่วคราวแก่กลุ่มคนต่างด้าวทั้งในส่วนที่ได้รับการจดทะเบียน ซึ่งไม่มีคุณสมบัติในการขอรับสถานะตามหลักเกณฑ์ข้างต้นไว้แล้วและที่จะมีการสำรวจจดทะเบียนเพิ่มเติมดังกล่าว และไม่สามารถเดินทางกลับประเทศต้นทางได้ โดยบุคคลดังกล่าว ต้องไม่มีพฤติกรรมที่เป็นภัยต่อความมั่นคง

(๒) กำหนดให้คณะกรรมการซึ่งมีองค์ประกอบจากทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐราชการ ภาควิชาการ และภาคประชาชน พิจารณากำหนดแนวทางการให้สถานะที่เหมาะสมดังปรากฏตามมาตรการระยะยาวแบบท้ายยุทธศาสตร์ เช่นเดียวกับกรณีในข้อ ๕)

๔.๑.๔ ให้ใช้แนวทางการให้สถานะก่อนและให้ดำเนินการถอนสถานะได้ในภายหลังตามกฎหมายปกครองหากมีพฤติกรรมเป็นภัยต่อความมั่นคงของชาติ

๔.๑.๕ มอบอำนาจในการอนุมัติสถานะลงไปสู่ในระดับที่เหมาะสม เพื่อรองรับในการดำเนินการต่อกลุ่มเป้าหมายที่มีอยู่เป็นจำนวนมาก

๔.๑.๖ เปิดโอกาสให้ภาควิชาการและองค์กรพัฒนาเอกชนเข้ามามีส่วนร่วมในขั้นตอนการพิจารณาคำร้องขอสถานะอย่างเป็นระบบในรูปของคณะกรรมการที่มีผู้เกี่ยวข้องร่วมเป็นกรรมการ

๔.๑.๗ สร้างความเข้าใจทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับนโยบายและมาตรการดำเนินการต่อกลุ่มคนที่ไม่ใช่สถานะและการได้รับสิทธิขั้นพื้นฐาน เพื่อให้สามารถอาศัยอยู่ในสังคมไทยได้อย่างสมานฉันท์

๔.๒ ยุทธศาสตร์การให้สิทธิขั้นพื้นฐานแก่บุคคลที่มีปัญหาสถานะและสิทธิ

๔.๒.๑ กรณีมีชื่ออยู่ในทะเบียนของทางราชการแต่ยังไม่มีสถานะที่ถูกตั้งตามกฎหมาย หรือคำร้องขอสถานะอยู่ระหว่างการพิจารณา หรือภาครัฐอยู่ระหว่างการพิจารณากำหนดนโยบายให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทุกหน่วยดำเนินการเพื่อให้คนเหล่านี้ได้รับสิทธิขั้นพื้นฐานเพื่อให้สามารถดำรงชีวิตอยู่ได้

๔.๒.๒ กรณีไม่มีชื่ออยู่ในระบบทะเบียนให้ดำเนินการสำรวจจัดทำทะเบียนประวัติควบคุมโดยในเบื้องต้นสมควรให้สิทธิขั้นพื้นฐานเท่าที่จำเป็นตามหลักมนุษยธรรม อย่างไรก็ตามในภายหลังเมื่อตรวจพบว่ามิถุณิลำเนาที่ชัดเจนในประเทศต้นทางให้ดำเนินการส่งกลับ แต่ในกรณีไม่สามารถส่งกลับได้ หรืออยู่ระหว่างกระบวนการกำหนดสถานะ หรืออยู่ระหว่างการประสานประเทศต้นทางเพื่อตรวจสอบสถานะและมิถุณิลำเนา ให้พิจารณาให้สิทธิขั้นพื้นฐานเช่นเดียวกันกับกรณี ๔.๒.๑

๔.๓ ยุทธศาสตร์การดำเนินการเชิงรุกและเชิงสร้างสรรค์เพื่อป้องกันการอพยพเข้ามาใหม่

๔.๓.๑ ประสานความร่วมมือกับประเทศเพื่อนบ้านในการพัฒนาคนและชุมชนชายแดนในประเทศเพื่อนบ้าน เพื่อให้ประชาชนชายแดนของประเทศเพื่อนบ้านดำรงชีวิตอยู่ได้ในพื้นที่ถิ่นกำเนิดโดยไม่จำเป็นต้องอพยพเข้ามาในเขตประเทศไทย

๔.๓.๒ ใช้ประโยชน์จากบทบาทขององค์กรระหว่างประเทศในการให้ความช่วยเหลือแก่ประชาชนในประเทศต้นทางในการพัฒนาคุณภาพชีวิตและสภาวะแวดล้อมที่เหมาะสมกับวิถีชีวิตของชุมชนเพื่อป้องกันการอพยพเข้ามาในประเทศไทยอย่างไม่ต้อง

๔.๓.๓ เพิ่มความเข้มงวดกวดขันในการป้องกันและสกัดกั้นการเดินทางเข้ามาในประเทศ

๔.๓.๔ เพิ่มความเข้มงวดในการปฏิบัติและการควบคุมทางทะเบียนโดยเฉพาะการแจ้งเกิด และการย้ายถิ่นที่อยู่ เพื่อประโยชน์ในการพิสูจน์ตัวบุคคลและการกำหนดสถานะในอนาคต

๔.๔ ยุทธศาสตร์การบริหารจัดการ

๔.๔.๑ กำหนดให้มีมาตรการรองรับการดำเนินการตามยุทธศาสตร์เพื่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ดำเนินการตามแนบท้ายยุทธศาสตร์นี้

๔.๔.๒ ให้สำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติเป็นหน่วยงานหลักในการอำนวยความสะดวก ประสานงาน ติดตาม และประเมินผล รวมทั้งการพัฒนาระบบการปฏิบัติงานตามยุทธศาสตร์นี้

๔.๔.๓ ให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องหลัก ได้แก่ กระทรวงมหาดไทย กระทรวงแรงงาน กระทรวงการต่างประเทศ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ กระทรวงกลาโหม กระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงสาธารณสุข กระทรวงยุติธรรม และกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ประสานการดำเนินการร่วมกันเพื่อมุ่งไปสู่การบรรลุวัตถุประสงค์ของยุทธศาสตร์

๔.๔.๔ ให้มีคณะทำงานเฉพาะกิจ มีองค์ประกอบจากทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องทั้งจากภาครัฐ องค์กรพัฒนาเอกชน และผู้แทนชุมชนที่เกี่ยวข้อง เพื่อเร่งพิจารณาดำเนินการให้สถานะตามมาตรการเร่งด่วน แนบท้ายยุทธศาสตร์นี้

๔.๔.๕ กำหนดแผนงาน/โครงการและสร้างระบบติดตามแก้ไขปัญหา รวมทั้งมีการประเมินผล การดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ดังกล่าวอย่างเป็นระบบโดยมีเป้าหมายการดำเนินการที่ชัดเจน

๔.๔.๖ สร้างระบบเชื่อมโยงข้อมูลสถานะบุคคลระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยใช้ระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์ให้ครอบคลุมถึงระดับอำเภอและให้มีการจัดจ้างบุคลากรเพื่อพัฒนาระบบรวมทั้งชุดปฏิบัติการในอำเภอและหน่วยเคลื่อนที่

๔.๔.๗ ปรับทัศนคติของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับประเด็นด้านสิทธิมนุษยชนโดยใช้แนวทางตามยุทธศาสตร์สันติวิธีที่อยู่บนพื้นฐานการเคารพศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ที่เท่าเทียมกัน การมีทัศนคติที่ดีต่อกัน และการให้คุณค่าของความหลากหลายของวิถีชีวิตและวัฒนธรรม

๔.๔.๘ ให้มีแนวทางบริหารจัดการอย่างโปร่งใสที่สามารถตรวจสอบได้เพื่อสร้างความเชื่อมั่นและให้ความคุ้มครองแก่เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานโดยสุจริต มิให้ได้รับผลกระทบจากการดำเนินการ

๔.๔.๙ ให้ประเทศเพื่อนบ้านเห็นความสำคัญในความร่วมมือเพื่อการแก้ไขปัญหาบุคคลที่ไม่มีสถานะ และให้องค์กรระหว่างประเทศให้ความร่วมมือในการพัฒนาคุณภาพชีวิตแก่ประชาชนและชุมชนชายแดนในประเทศต้นทางนำพา

๔.๔.๑๐ บังคับใช้กฎหมายอย่างจริงจังกับผู้หลบหนีเข้าเมืองที่อพยพเข้ามาใหม่และขบวนการนำพา

๔.๔.๑๑ จัดลำดับความสำคัญของกลุ่มเป้าหมายตามความรุนแรงของปัญหาเพื่อการดำเนินการตามยุทธศาสตร์

๕. ปัจจัยแห่งความสำเร็จ

๕.๑ มีแนวทางการบริหารจัดการปัญหาสถานะและสิทธิของบุคคลที่มีประสิทธิภาพ ครบวงจร ครอบคลุมทุกกลุ่มเป้าหมาย โดยการจัดลำดับความสำคัญในการดำเนินการ มีการมอบหมายการ ดำเนินการที่ชัดเจน รวมทั้งกำหนดให้มีแผนงานและงบประมาณรองรับอย่างเหมาะสม และมีเป้าหมายชัดเจน รวมทั้งมีการติดตามและประเมินผลอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง

๕.๒ ดำเนินการให้เกิดการมีส่วนร่วมและการสนับสนุนการปฏิบัติงานของภาครัฐ โดยภาคเอกชนและภาคประชาชนให้เข้ามาสนับสนุนการดำเนินการตามยุทธศาสตร์ให้บรรลุผล

๕.๓ รายงานผลการดำเนินการต่อนายกรัฐมนตรีและสภาความมั่นคงแห่งชาติ

หมายเหตุ สำหรับผู้หนีภัยการสู้รบจากประเทศเมียนมา จำนวน ๗๗,๕๖๔ คน (ข้อมูล ณ เดือนกันยายน ๒๕๖๗) ที่อาศัยอยู่ในพื้นที่พักพิงชั่วคราวสำหรับผู้หนีภัยการสู้รบจากประเทศเมียนมา เพื่อรอการส่งกลับ หรือรอเดินทางไปตั้งถิ่นฐานยังประเทศที่สาม และแรงงานต่างด้าว (เมียนมา ลาว และกัมพูชา) ที่ได้รับการจดทะเบียน และสามารถปรับเข้าสู่ระบบการจ้างงานที่ถูกต้อง โดยได้รับการยอมรับจากประเทศต้นทาง จะอยู่ภายใต้ยุทธศาสตร์นี้เฉพาะข้อ ๔.๑.๑

๑.๓.๒ หลักเกณฑ์เพื่อเร่งรัดการแก้ไขปัญหาสัญชาติและสถานะบุคคลให้แก่บุคคลที่อพยพ เข้ามาอยู่ในราชอาณาจักรเป็นเวลานาน และกลุ่มบุตรที่เกิดในราชอาณาจักร

คณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๙ ตุลาคม ๒๕๖๗ มีมติเห็นชอบในหลักการหลักเกณฑ์ เพื่อเร่งรัดการแก้ไขปัญหาสัญชาติและสถานะบุคคลให้แก่บุคคลที่อพยพเข้ามาอยู่ในราชอาณาจักรเป็น เวลานาน และกลุ่มบุตรที่เกิดในราชอาณาจักร เพื่อใช้ทดแทนหลักเกณฑ์ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๖ มกราคม ๒๕๖๔ และมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๗ ธันวาคม ๒๕๕๙ ทั้งนี้ เพื่อให้บุคคลที่อพยพเข้ามาอยู่ ในประเทศไทยเป็นเวลานาน และกลุ่มบุตรที่เกิดในราชอาณาจักร (ชนกลุ่มน้อย/กลุ่มชาติพันธุ์ (กลุ่มเป้าหมาย ๑๙ กลุ่ม)) ที่รอการพิจารณากำหนดสถานะในปัจจุบัน จำนวน ๔๘๓,๖๒๖ คน ให้ได้รับสถานะคนต่างด้าว เข้าเมืองโดยชอบด้วยกฎหมาย (ใบสำคัญถิ่นที่อยู่ถาวร) หรือสัญชาติไทยอย่างรวดเร็ว โดยมีการปรับหลักเกณฑ์ ในการพิจารณาสถานะของบุคคลในประเด็นต่างให้เร่งรัดกระบวนการดำเนินการให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

๑.๔ มติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๕ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๔๘

กระทรวงศึกษาธิการนำเรื่องเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาการจัดการศึกษาให้แก่บุคคลที่ไม่มีหลักฐานทะเบียนราษฎรหรือไม่มีสัญชาติไทย ตามหนังสือ ที่ ศธ ๐๒๐๘/๓๗๗ ลงวันที่ ๑๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๘ โดยมีเนื้อหา ดังนี้

ที่ ศธ ๐๒๐๘/๓๗๗

กระทรวงศึกษาธิการ

กทม. ๑๐๓๐๐

๑๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๘

เรื่อง การจัดการศึกษาแก่บุคคลที่ไม่มีหลักฐานทะเบียนราษฎรหรือไม่มีสัญชาติไทย

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร ๐๒๐๒/๑๙๕๐ ลงวันที่ ๓๑ มกราคม ๒๕๓๕

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. แนวปฏิบัติการจัดการศึกษาแก่บุคคลที่ไม่มีหลักฐานทะเบียนราษฎรหรือไม่มีสัญชาติไทย

จำนวน ๖๐ ชุด

๒. ความเห็นของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง จำนวน ๑ ชุด

ตามหนังสือที่อ้างถึงคณะรัฐมนตรีมีมติ เมื่อวันที่ ๒๘ มกราคม ๒๕๓๕ เห็นชอบการจัดการศึกษาแก่เด็กที่ไม่มีหลักฐานทะเบียนราษฎรและเด็กที่ไม่มีสัญชาติไทย ทั้งการรับเข้าเรียนและการออกหลักฐานทางการศึกษา เมื่อสำเร็จการศึกษา และเห็นชอบระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยหลักฐานวัน เดือน ปีเกิดในการรับนักเรียน นักศึกษาเข้าเรียนในสถานศึกษา พ.ศ. ๒๕๓๕ ซึ่งกระทรวงศึกษาธิการได้ประกาศใช้ระเบียบฯ ดังกล่าว ตั้งแต่วันที่ ๑๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๓๕ เป็นต้นมา นั้น

กระทรวงศึกษาธิการ ขอเรียนว่าเนื่องจากสถานการณ์เปลี่ยนแปลงไปทำให้เกิดปัญหาในการปฏิบัติต่อกลุ่มบุคคลดังกล่าว จึงได้ประชุมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อปรับปรุงระเบียบฯ และแนวปฏิบัติการ และได้จัดทำร่างระเบียบกระทรวงศึกษาธิการฯ ที่มีการปรับปรุงแก้ไขใหม่ ซึ่งระเบียบฯ และแนวปฏิบัติการจัดการศึกษาแก่เด็กที่ไม่มีหลักฐานทะเบียนราษฎรหรือเด็กที่ไม่มีสัญชาติไทย เดิมจัดการศึกษาตามกลุ่มชนชาติที่กระทรวงมหาดไทยกำหนด และระดับการศึกษาไม่เท่าเทียมกันคือ บางกลุ่มให้เรียนได้เพียงระดับการศึกษาภาคบังคับ แต่ร่างระเบียบฯ และแนวปฏิบัติใหม่เป็นการเปิดโอกาสให้ทั้งบุคคลที่ไม่มีหลักฐานทะเบียนราษฎรหรือไม่มีสัญชาติไทยทุกคนที่อยู่ในประเทศไทย ศึกษาได้ทุกระดับการศึกษา ทุกประเภท และทุกพื้นที่ (ยกเว้นกลุ่มที่หลบหนีภัยจากการสู้รบจัดให้เรียนได้ในพื้นที่) อนึ่ง เพื่อให้การดำเนินงานจัดการศึกษาให้แก่บุคคลที่ไม่มีหลักฐานทะเบียนราษฎรหรือไม่มีสัญชาติไทยดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ กระทรวงศึกษาธิการได้ขอความเห็นไปยังหน่วยงานที่เกี่ยวข้องซึ่งเห็นด้วยกับประเด็นที่กระทรวงศึกษาธิการเสนอ ดังนี้

๑. การขยายโอกาสทางการศึกษาแก่บุคคลที่ไม่มีหลักฐานทะเบียนราษฎรหรือไม่มีสัญชาติไทย ที่เดิมเคยจำกัดไว้ให้บางกลุ่ม บางระดับการศึกษา เป็นการเปิดกว้างให้ทุกคนที่อาศัยอยู่ในประเทศไทยสามารถเข้าเรียนได้โดยไม่จำกัดระดับ ประเภท หรือพื้นที่การศึกษา ทั้งการรับเข้าเรียน ลงทะเบียนนักเรียน นักศึกษา และการออกหลักฐานทางการศึกษา เมื่อสำเร็จการศึกษาแต่ละระดับตามร่างระเบียบฯ และแนวปฏิบัติ

๒. การจัดสรรงบประมาณอุดหนุนเป็นค่าใช้จ่ายรายหัวให้แก่สถานศึกษาที่จัดการศึกษาให้แก่กลุ่มบุคคลที่ไม่มีหลักฐานทะเบียนราษฎรหรือไม่มีสัญชาติไทย ตั้งแต่ระดับก่อนประถมศึกษาถึงระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ในอัตราเดียวกันกับค่าใช้จ่ายรายหัวที่จัดสรรให้แก่เด็กไทย

๓. ให้กระทรวงมหาดไทยจัดทำฐานข้อมูล (เลขประจำตัว ๑๓ หลัก) เกี่ยวกับบุคคลที่ไม่มีหลักฐานทะเบียนราษฎรหรือไม่มีสัญชาติไทย เพื่อประโยชน์ต่อการจำแนกสถานะ รวมทั้งอนุญาตและอำนวยความสะดวกให้เด็กและเยาวชนที่มีข้อกำหนดระเบียบปฏิบัติ หรือมีกฎหมายควบคุมเฉพาะให้จำกัดพื้นที่อยู่อาศัยสามารถเดินทางไปศึกษาได้เป็นระยะเวลาตามหลักสูตรการศึกษาระดับนั้น โดยไม่ต้องขออนุญาตเป็นครั้งคราว ยกเว้นผู้หนีภัยจากการสู้รบและบุคคลในความห่วงใย (POC)

๔. ให้กระทรวงศึกษาธิการจัดการศึกษาในรูปแบบที่เหมาะสมแก่เด็กและเยาวชนที่หนีภัยจากการสู้รบ เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตและการอยู่ร่วมกันอย่างสมานฉันท์

เนื่องจากร่างระเบียบฯ แนวปฏิบัติดังกล่าวเกี่ยวข้องกับส่วนราชการหลายหน่วยงาน เห็นสมควรเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบและถือเป็นแนวปฏิบัติต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและพิจารณาดำเนินการต่อไปด้วย จะขอบคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(นายอดิศัย โพธารามิก)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ

สำนักงานปลัดกระทรวง

สำนักนโยบายและยุทธศาสตร์

โทร. ๐-๒๒๘๐-๖๒๑๗

โทรสาร ๐-๒๒๘๐-๖๒๑๘

หนังสือของกระทรวงศึกษาธิการดังกล่าว อธิบายถึงสภาวะการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไปในปัจจุบัน ทำให้การดำเนินการจัดการศึกษาแก่เด็กที่ไม่มีหลักฐานทะเบียนราษฎรและเด็กที่ไม่มีสัญชาติไทย ตามมติคณะรัฐมนตรีเดิม ลงวันที่ ๒๘ มกราคม ๒๕๓๕ ที่เห็นชอบระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยหลักฐานวัน เดือน ปีเกิด ในการรับนักเรียน นักศึกษาเข้าเรียนในสถานศึกษา พ.ศ. ๒๕๓๕ ซึ่งกระทรวงศึกษาธิการได้ประกาศใช้ระเบียบฯ ดังกล่าว ตั้งแต่วันที่ ๑๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๓๕ เป็นต้นมานั้น ไม่สอดคล้องกับสภาวะการณ์ปัจจุบัน เนื่องจากมติดังกล่าวอนุญาตให้มีการจัดการศึกษาตามชนกลุ่มน้อยที่กระทรวงมหาดไทยกำหนด และจำกัดการให้การศึกษาเพียงบางระดับการศึกษา

กระทรวงศึกษาธิการได้มีการเสนอเรื่องต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อขยายโอกาสทางการศึกษา แก่บุคคลที่ไม่มีหลักฐานทางทะเบียนราษฎรหรือไม่มีสัญชาติไทย โดยเปิดกว้างให้ทุกคนที่อาศัยอยู่ในประเทศไทย สามารถเข้าเรียนได้โดยไม่จำกัดระดับ ประเภท หรือพื้นที่การศึกษา ทั้งการรับเข้าเรียน ลงทะเบียน นักเรียน นักศึกษา และการออกหลักฐานการศึกษา เมื่อสำเร็จการศึกษาแต่ละระดับตามร่างระเบียบฯ และแนวปฏิบัติ

คณะรัฐมนตรีได้มีมติเห็นชอบตามที่กระทรวงศึกษาธิการเสนอในวันที่ ๕ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๔๘ โดยมีสาระสำคัญโดยสรุป คือ

คณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติตามมติคณะกรรมการกลั่นกรองเรื่องเสนอคณะรัฐมนตรี คณะที่ ๓.๑ (ฝ่ายการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม) ที่มีมติอนุมัติหลักการตามที่กระทรวงศึกษาธิการเสนอร่างระเบียบ กระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยหลักฐานวัน เดือน ปีเกิดในการรับนักเรียน นักศึกษาเข้าเรียนในสถานศึกษา พ.ศ. ... และให้ส่งคณะกรรมการตรวจสอบร่างกฎหมายและร่างอนุบัญญัติที่เสนอคณะรัฐมนตรี คณะที่ ๕ พิจารณาแล้วดำเนินการต่อไปได้ และเห็นชอบแนวปฏิบัติการจัดการศึกษาแก่บุคคลที่ไม่มีหลักฐานทะเบียน ราษฎรหรือไม่มีสัญชาติไทย โดยให้รับประเด็นอภิปรายของคณะกรรมการกลั่นกรองฯ ไปดำเนินการ ดังนี้

๑. เห็นควรอนุมัติงบประมาณเพิ่มเติมเพื่ออุดหนุนจัดการศึกษาแก่นักเรียน นักศึกษา ในความดูแลของสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน เป็นเงิน ๖.๕ ล้านบาทไปก่อน โดยให้เบิกจ่าย ตามจำนวนนักเรียน นักศึกษา ที่มีตัวเรียนจริง และเมื่อสำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ และกระทรวงมหาดไทย ดำเนินการตามยุทธศาสตร์การจัดการปัญหาสถานะและสิทธิของบุคคล และสำรวจ จำนวนนักเรียน นักศึกษา ที่ไม่มีหลักฐานทางทะเบียนราษฎรหรือไม่มีสัญชาติไทยแล้วเสร็จ

๒. ให้กระทรวงศึกษาธิการรวบรวมเหตุผลและข้อเท็จจริงเพื่อทบทวนมาตรการอุดหนุน งบประมาณรายการนี้ต่อไป

๓. ให้สำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติเร่งรัดดำเนินการตามยุทธศาสตร์การจัดการปัญหา สถานะ และสิทธิของบุคคลตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๘ มกราคม ๒๕๔๘ ประกอบด้วย ยุทธศาสตร์ การกำหนดสถานะและยุทธศาสตร์การให้สิทธิขั้นพื้นฐานแก่บุคคลที่มีปัญหาสถานะและสิทธิให้สัมฤทธิ์ ผลโดยด่วน และให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาของเด็กได้รับไปพิจารณาดำเนินการออกระเบียบ ให้สอดคล้องกับร่างระเบียบฯ รวมทั้งให้หน่วยงานฝึกอาชีพของทุกส่วนราชการยอมรับหลักฐานทางการศึกษาที่ ออกให้แก่เด็กตามร่างระเบียบฯ

๔. ให้กระทรวงมหาดไทยเร่งรัดสำรวจจำนวนนักเรียน นักศึกษาที่ไม่มีหลักฐานทางทะเบียน ราษฎรหรือไม่มีสัญชาติไทย ให้แล้วเสร็จภายในกำหนด ๒ เดือน

๕. ให้กระทรวงกลาโหมสำรวจสถานศึกษาที่ตั้งในหน่วยที่มีข้อจำกัดด้านการรักษา ความปลอดภัยและมีผลกระทบต่อความมั่นคง เพื่อประสานงานกับกระทรวงศึกษาธิการในการจัดนักเรียน นักศึกษาเข้าเรียนในสถานศึกษาที่เหมาะสม

๗ กรกฎาคม ๒๕๔๘

เรื่อง ร่างระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยหลักฐานวัน เดือน ปีเกิดในการรับนักเรียน นักศึกษาเข้าเรียน
ในสถานศึกษา พ.ศ... (การจัดการศึกษาแก่บุคคลที่ไม่มีหลักฐานทะเบียนราษฎรหรือไม่มีสัญชาติไทย)

เรียน รัฐ-ศธ./กก./กต./ผบ.-ตช./กห/พม/มท/รง/ผอ.-สงป/เลขา-สมช

อ้างถึง หนังสือคณะกรรมการกฤษฎีกาเรื่องเสนอคณะรัฐมนตรี คณะที่ ๓.๑ ส่วนที่ ๑๕ ที่ นร ๐๕๐๕
(คกก. ๓.๑)/๖๗๔๕-๖๗๕๔ ลงวันที่ ๓๐ พฤษภาคม ๒๕๔๘

ตามที่ได้ขอให้ไปชี้แจงหรือส่งผู้แทนไปชี้แจงเกี่ยวกับร่างระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วย
หลักฐาน วัน เดือน ปีเกิดในการรับนักเรียน นักศึกษาเข้าเรียนในสถานศึกษา พ.ศ. ... (การจัดการศึกษา
แก่บุคคลที่ไม่มี หลักฐานทะเบียนราษฎรหรือไม่มีสัญชาติไทย) ในที่ประชุมคณะกรรมการกฤษฎีกาเรื่องเสนอ
คณะรัฐมนตรี คณะที่ ๓.๑ (ฝ่ายการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม) นั้น

ในคราวประชุมคณะกรรมการกฤษฎีกาเรื่องเสนอคณะรัฐมนตรี คณะที่ ๓.๑ (ฝ่ายการศึกษา
ศาสนา และวัฒนธรรม) เมื่อวันที่ ๒ มิถุนายน ๒๕๔๘ ได้พิจารณาแล้วมีประเด็นอภิปรายและมติ ดังนี้

ประเด็นอภิปราย

๑. เนื่องจากระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยหลักฐานวัน เดือน ปีเกิดในการรับนักเรียน
นักศึกษา เข้ามาเรียนในสถานศึกษา พ.ศ. ๒๕๓๕ ได้ใช้มาเป็นเวลานาน สมควรปรับปรุงข้อความให้เหมาะสม
กับสถานการณ์ในปัจจุบันกล่าวคือ

๑.๑ ปรับปรุงข้อความตามร่างระเบียบข้อ ๘ ให้สถานศึกษาไม่ต้องลงรายงานด้วยหมึกสีแดง
ว่าไม่มีหลักฐานตามกฎหมายว่าด้วยการทะเบียนราษฎรไว้ในหลักฐานทางการศึกษาเฉพาะตัวของนักเรียน
นักศึกษา เป็นรายบุคคล เพื่อป้องกันมิให้เป็นการแบ่งแยกให้เกิดความแตกต่างขึ้น

๑.๒ ยกเลิกเอกสารแนวปฏิบัติท้ายระเบียบฯ พ.ศ. ๒๕๓๕ ที่กำหนดกลุ่มเด็กที่ไม่มี
หลักฐานทะเบียนราษฎร และเด็กที่ไม่มีสัญชาติไทย รวม ๙ กลุ่ม คือ บุตรชาวเขา บุตรชาวลาว ผู้อพยพเชื้อสายไทย
จากจังหวัดเกาะกง กัมพูชา เนปาลอพยพ ญวนอพยพ จีนฮ่ออพยพ และผู้หลบหนีเข้าเมืองสัญชาติพม่า
เพราะปัจจุบัน กลุ่มเด็กเหล่านั้นได้รับการเปลี่ยนแปลงสถานะจากเดิมขณะเดียวกันไทยได้เข้าเป็นภาคีเกี่ยวกับ
อนุสัญญาสิทธิเด็กซึ่งรับรองการคุ้มครองสิทธิของเด็กทุกคนเรื่องการศึกษาแล้ว

ดังนั้น จึงเห็นควรอนุมัติร่างระเบียบ ฯ ตามข้อเสนอของกระทรวงศึกษาธิการ

๒. ควรขยายโอกาสทางการศึกษาแก่บุคคลที่ไม่มีหลักฐานทางทะเบียนราษฎรหรือไม่มีสัญชาติไทย
ซึ่งเดิมเคยจำกัดไว้ให้เฉพาะบางกลุ่ม บางระดับการศึกษา เป็นเปิดกว้างให้ทุกคนที่อาศัยในประเทศ
สามารถเข้าเรียนได้โดยไม่จำกัดระดับ ประเภท หรือพื้นที่การศึกษา (ยกเว้นกลุ่มที่หลบหนีภัยจากการสู้รบ
จัดให้เรียนได้ในพื้นที่) ซึ่งจะสอดคล้องกับการเป็นภาคีอนุสัญญาสิทธิเด็ก และเพื่อให้ นักเรียน นักศึกษาเหล่านั้น
มีความเข้าใจ มีทัศนคติที่ดีต่อประเทศไทย เพื่อการเสริมสร้างความมั่นคงของชาติในระยะยาวต่อไป
ทั้งนี้ให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ดำเนินการ ดังนี้

๒.๑ ให้สำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติเร่งรัดดำเนินการตามยุทธศาสตร์การจัดการปัญหาสถานะและสิทธิของบุคคลตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๘ มกราคม ๒๕๔๘ โดยในยุทธศาสตร์ดังกล่าว ประกอบด้วยยุทธศาสตร์การกำหนดสถานะและยุทธศาสตร์การให้สิทธิขั้นพื้นฐานแก่บุคคลที่มีปัญหาสถานะ และสิทธิซึ่งจะเป็นปัจจัยสำคัญประการหนึ่งที่จะสนับสนุนการบริหารจัดการศึกษาแก่บุคคลที่ไม่มีหลักฐานทะเบียนราษฎรหรือไม่มีสัญชาติไทยได้เป็นอย่างดี

๒.๒ ให้กระทรวงมหาดไทยเร่งรัดสำรวจจำนวนนักเรียน นักศึกษาที่ไม่มีหลักฐานทางทะเบียนราษฎรหรือไม่มีสัญชาติไทย ซึ่งผู้แทนกระทรวงมหาดไทยรายงานว่า ขณะนี้กระทรวงมหาดไทยกำลังจะดำเนินการสำรวจ ร่วมกับกระทรวงศึกษาธิการตั้งแต่วันที่ ๑ กรกฎาคม ๒๕๔๘ เพื่อใช้เป็นข้อมูลจัดทำเลขประจำตัว ๑๓ หลัก แยกเป็นอีกประเภทหนึ่งให้แล้วเสร็จภายในกำหนด ๒ เดือน นอกจากนี้ กระทรวงมหาดไทย จะดำเนินการทำบัตรประจำตัวให้แก่ผู้ไม่มีสถานะทางทะเบียนราษฎรในขั้นตอนต่อไปด้วย

๒.๓ ให้กระทรวงกลาโหมสำรวจสถานศึกษาที่ตั้งในหน่วยที่มีข้อจำกัดด้านการรักษาความปลอดภัยและมีผลกระทบต่อความมั่นคงเพื่อประสานงานกับกระทรวงศึกษาธิการในการจัดนักเรียน นักศึกษาเข้าเรียนในสถานศึกษาที่เหมาะสม

๓. ควรจัดสรรงบประมาณอุดหนุนเป็นค่าใช้จ่ายรายหัวให้แก่สถานศึกษาที่จัดการศึกษาให้แก่กลุ่มบุคคลที่ไม่มีหลักฐานทะเบียนราษฎรหรือไม่มีสัญชาติไทย ตั้งแต่ระดับก่อนประถมศึกษาถึงระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ในอัตราเดียวกับค่าใช้จ่ายรายหัวที่จัดสรรให้แก่เด็กไทย

๔. เนื่องจากขณะนี้มึนักเรียน นักศึกษาที่ไม่มีหลักฐานทางทะเบียนราษฎรหรือไม่มีสัญชาติไทย จำนวน ๑,๒๖๙ คน ในโรงเรียนเอกชน (ตัวเลขสำรวจในปี พ.ศ. ๒๕๔๘) ซึ่งนับว่ารัฐได้รับประโยชน์จากเอกชนที่ได้ใช้ทรัพยากรของเอกชนมาช่วยจัดการศึกษาของรัฐ ดังนั้น จึงควรอนุมัติงบประมาณเพิ่มเติมเพื่ออุดหนุนจัดการศึกษาแก่นักเรียน นักศึกษาในความดูแลของสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน เป็นเงิน ๖.๕ ล้านบาทไปก่อน โดยให้เบิกจ่ายตามจำนวนนักเรียน นักศึกษาที่มีตัวเรียนจริง และเมื่อสำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ และกระทรวงมหาดไทยได้ดำเนินการตามข้อ ๒.๑ และ ๒.๒ ตามลำดับแล้วเสร็จ ให้กระทรวงศึกษาธิการรวบรวมเหตุผลและข้อเท็จจริง เพื่อทบทวนมาตรการอุดหนุนงบประมาณรายการนี้ต่อไป

มติคณะกรรมการกลั่นกรองฯ

๑. เห็นควรอนุมัติหลักการร่างระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยหลักฐานวัน เดือน ปีเกิด ในการรับนักเรียน นักศึกษาเข้าเรียนในสถานศึกษา พ.ศ. ... ตามที่กระทรวงศึกษาธิการเสนอและให้ส่งคณะกรรมการตรวจสอบร่างกฎหมายและร่างอนุบัญญัติที่เสนอคณะรัฐมนตรี คณะที่ ๕ พิจารณาแล้วดำเนินการต่อไปได้

๒. ให้ความเห็นชอบแนวปฏิบัติการจัดการศึกษาแก่บุคคลที่ไม่มีหลักฐานทะเบียนราษฎรหรือไม่มีสัญชาติไทย รวม ๔ ข้อ ตามที่กระทรวงศึกษาธิการเสนอ โดยให้กระทรวงศึกษาธิการรับประเด็นอภิปรายตามข้อ ๔ ไปดำเนินการด้วย

๓. ให้สำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเร่งดำเนินการตามยุทธศาสตร์ตามประเด็นอภิปรายข้อ ๒.๑ ให้สัมฤทธิ์ผลโดยด่วน

๔. ให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาของเด็ก เช่น กระทรวงมหาดไทย กรุงเทพมหานคร กระทรวงกลาโหม สำนักงานตำรวจแห่งชาติ กระทรวงวัฒนธรรม กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา กระทรวงคมนาคม

กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี และสภากาชาดไทยรับไปพิจารณาดำเนินการออกระเบียบให้สอดคล้องกับ
ร่างระเบียบฯ

๕. ให้หน่วยงานฝึกอาชีพของทุกส่วนราชการยอมรับหลักฐานทางการศึกษาที่ออกให้แก่เด็ก
ตามร่างระเบียบฯ

๖. ให้กระทรวงมหาดไทยรับประเด็นอภิปรายตามข้อ ๒.๒ ไปดำเนินการให้แล้วเสร็จภายใน
กำหนด ๒ เดือน

๗. ให้กระทรวงกลาโหมรับประเด็นอภิปรายตามข้อ ๒.๓ ไปดำเนินการโดยด่วนด้วย

คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๕ กรกฎาคม ๒๕๔๘ อนุมัติตามมติคณะกรรมการกลั่นกรอง
เรื่องเสนอ คณะรัฐมนตรี คณะที่ ๓.๑ (ฝ่ายการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม)

จึงเรียนยืนยันมา จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และโปรดดำเนินการตามมติคณะรัฐมนตรีต่อไป
ทั้งนี้ได้ส่งร่างระเบียบกระทรวงศึกษาธิการในเรื่องนี้เพื่อคณะกรรมการตรวจสอบร่างกฎหมายและร่าง
อนุบัญญัติ ที่เสนอคณะรัฐมนตรี คณะที่ ๕ ตรวจสอบพิจารณาตามมติคณะรัฐมนตรีต่อไปแล้ว

ขอแสดงความนับถือ

(นางโฉมศรี อารยะศิริ)

รองเลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี ปฏิบัติราชการแทน

เลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี

สำนักนิติธรรม

โทร. ๐-๒๒๘๐-๙๐๐๐ ต่อ ๓๐๖-๗

โทรสาร ๐-๒๒๘๐-๙๐๕๘

๑.๕ ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยหลักฐานในการรับนักเรียนนักศึกษาเข้าเรียน ในสถานศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๘

โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงระเบียบเกี่ยวกับหลักฐานในการรับนักเรียน นักศึกษาเข้าเรียน
ในสถานศึกษาให้สอดคล้องกับกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติและกฎหมายว่าด้วยการศึกษาภาคบังคับ
เพื่อเป็นการเปิดโอกาสแก่บุคคลให้ได้รับการศึกษาอย่างทั่วถึง

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๕ และมาตรา ๑๒ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการ
กระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. ๒๕๔๖ ประกอบกับมาตรา ๕ และมาตรา ๓๑ แห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ
พ.ศ. ๒๕๔๒ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๕ กระทรวงศึกษาธิการ
โดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรีจึงวางระเบียบไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ระเบียบนี้ เรียกว่า “ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยหลักฐานในการรับนักเรียน
นักศึกษาเข้าเรียนในสถานศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๘”

ข้อ ๒ ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ ๓ ให้ยกเลิกระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยหลักฐานวัน เดือน ปีเกิด ในการรับนักเรียน
นักศึกษาเข้าเรียนในสถานศึกษา พ.ศ. ๒๕๓๕

ข้อ ๔ ในระเบียบนี้

“สถานศึกษา” หมายความว่า สถานพัฒนาเด็กปฐมวัย โรงเรียน ศูนย์การเรียนรู้ วิทยาลัย สถาบัน
มหาวิทยาลัย หน่วยงานการศึกษาหรือหน่วยงานอื่นของรัฐหรือของเอกชน ที่มีอำนาจหน้าที่หรือมีวัตถุประสงค์
ในการจัดการศึกษา

“หลักฐานทางการศึกษา” หมายความว่า เอกสารอันเป็นหลักฐานทางการศึกษาของนักเรียน
นักศึกษา ได้แก่ ทะเบียนนักเรียน นักศึกษา สมุดประจำตัวนักเรียน นักศึกษา สมุดประจำชั้น บัญชีเรียกชื่อ
ใบส่งตัวนักเรียน นักศึกษา หลักฐานแสดงผลการเรียน ประกาศนียบัตร หรือเอกสารอื่นใดในลักษณะเดียวกัน
หรือเอกสารที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนดให้เป็นหลักฐานทางการศึกษาตามระเบียบนี้

“องค์กรเอกชน” หมายความว่า สมาคม มูลนิธิ หรือองค์กรที่เรียกชื่ออย่างอื่นซึ่งจดทะเบียน
เป็นนิติบุคคล

ข้อ ๕ ให้สถานศึกษาถือเป็นหน้าที่ในการที่จะรับเด็กที่อยู่ในวัยการศึกษาตามกฎหมายว่าด้วย
การศึกษาภาคบังคับเข้าเรียนในสถานศึกษา กรณีเด็กย้ายที่อยู่ใหม่ สถานศึกษาต้องอำนวยความสะดวก
และติดตามให้เด็กได้เข้าเรียนในสถานศึกษาที่ใกล้กับที่อยู่ใหม่

ข้อ ๖ การรับนักเรียน นักศึกษาในกรณีที่ไม่เคยเข้าเรียนในสถานศึกษามาก่อน ให้สถานศึกษา
เรียกหลักฐานอย่างใดอย่างหนึ่งตามลำดับเพื่อนำมาลงหลักฐานทางการศึกษา ดังต่อไปนี้

(๑) สูติบัตร

(๒) กรณีที่ไม่มีหลักฐานตาม (๑) ให้เรียกหนังสือรับรองการเกิด บัตรประจำตัวประชาชน
สำเนาทะเบียนบ้านฉบับเจ้าบ้าน หรือหลักฐานที่ทางราชการจัดทำขึ้นในลักษณะเดียวกัน

(๓) ในกรณีที่ไม่มีหลักฐานตาม (๑) หรือ (๒) ให้เรียกหลักฐานที่ทางราชการออกให้
หรือเอกสารตามที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนดให้ใช้ได้

(๔) ในกรณีที่ไม่มีหลักฐานตาม (๑) (๒) และ (๓) ให้บิดามารดา ผู้ปกครอง หรือองค์กรเอกชน
ทำบันทึกแจ้งประวัติบุคคลตามแบบแนบท้ายระเบียบนี้เป็นหลักฐานที่จะนำมาลงหลักฐานทางการศึกษา

(๕) ในกรณีที่ไม่มีบุคคล หรือองค์กรเอกชนตาม (๔) ให้ชักถามประวัติบุคคลผู้มาสมัครเรียน หรือผู้ที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำลงรายการบันทึกแจ้งประวัติบุคคลตามแบบทำเยียบนี้ เป็นหลักฐานที่จะนำมา ลงหลักฐานทางการศึกษา

ข้อ ๗ ให้สถานศึกษาจัดเก็บสำเนาเอกสารหลักฐานตามข้อ ๖ (๑) (๒) และ (๓) ซึ่งได้รับรอง ความถูกต้องแล้วไว้เป็นหลักฐาน และคืนต้นฉบับแก่ผู้ปกครอง

สำหรับหลักฐานบันทึกแจ้งประวัติบุคคลตามข้อ ๖ (๔) และ (๕) ให้เก็บต้นฉบับไว้ที่สถานศึกษานั้น

ข้อ ๘ ในขณะที่นักเรียน นักศึกษายังศึกษาอยู่ในสถานศึกษา เมื่อปรากฏว่ามีหลักฐานตามกฎหมาย ว่าด้วยการทะเบียนราษฎรมาแสดงภายหลัง ให้สถานศึกษาแก้ไขหลักฐานทางการศึกษาให้เป็นไปตามหลักฐาน ดังกล่าว โดยถือปฏิบัติตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการนั้น

ข้อ ๙ การบันทึกในหลักฐานทางการศึกษา ให้สถานศึกษาปฏิบัติ ดังนี้

(๑) ในกรณีที่เป็นหลักฐานทางการศึกษาเป็นรายบุคคล เช่น สมุดประจำตัวนักเรียน นักศึกษา ใบส่งตัว ประกาศนียบัตร เป็นต้น ไม่ต้องบันทึกหมายเหตุใด ๆ

(๒) ในกรณีที่เป็นหลักฐานทางการศึกษาเป็นหลักฐานรวมที่ใช้บันทึกข้อมูลของนักเรียน นักศึกษา ทั้งชั้นเรียนหรือจำนวนมากกว่าหนึ่งคน เช่น ทะเบียนนักเรียน นักศึกษา สมุดประจำชั้น บัญชีเรียกชื่อ เป็นต้น ให้หัวหน้าสถานศึกษาหรือผู้ได้รับมอบหมายบันทึกไว้เฉพาะในสมุดทะเบียนนักเรียน นักศึกษา โดยบันทึก ลงในช่องหมายเหตุพร้อมกับลงนามกำกับข้อความว่า “ไม่มีหลักฐานตามกฎหมายว่าด้วยการทะเบียนราษฎร”

ข้อ ๑๐ ให้ปลัดกระทรวงศึกษาธิการรักษาการให้เป็นไปตามระเบียบนี้ และให้มีอำนาจ ติความและวินิจฉัยปัญหาเกี่ยวกับการปฏิบัติตามระเบียบนี้

ประกาศ ณ วันที่ ๕ กันยายน พ.ศ. ๒๕๔๘

(ลงชื่อ)

จตุรงค์ ฉายแสง

(นายจตุรงค์ ฉายแสง)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ

บันทึกแจ้งประวัติบุคคล

เขียนที่.....

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ข้าพเจ้า.....เกี่ยวกับผู้สมัครเข้าเรียนในฐานะ.....
อยู่บ้านเลขที่.....หมู่ที่.....ตรอก/ซอย.....ถนน.....ตำบล/แขวง.....
อำเภอ/เขต.....จังหวัด.....รหัสไปรษณีย์.....โทรศัพท์.....
โทรสาร.....

ขอแจ้งรายละเอียดเกี่ยวกับประวัติบุคคล เพื่อการสมัครเข้าเรียนตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยหลักฐาน
ในการรับนักเรียน นักศึกษาเข้าเรียนในสถานศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๘ ดังต่อไปนี้

๑. ชื่อ-สกุล ผู้สมัครเรียน.....เกิดวันที่.....เดือน.....พ.ศ.
เชื้อชาติ.....สัญชาติ.....เกิดที่ตำบล/แขวง.....อำเภอ/เขต.....
จังหวัด.....ประเทศ.....เลขประจำตัวประชาชน.....

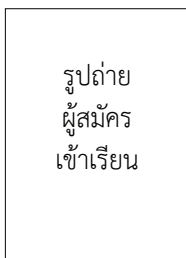
๒. ชื่อ-สกุลบิดา.....อาชีพ.....เชื้อชาติ.....
สัญชาติ.....อยู่บ้านเลขที่.....หมู่ที่.....ตรอก/ซอย.....ถนน.....
ตำบล/แขวง.....อำเภอ/เขต.....จังหวัด.....
ประเทศ.....เลขประจำตัวประชาชน.....

๓. ชื่อ-สกุลมารดา.....อาชีพ.....เชื้อชาติ.....
สัญชาติ.....อยู่บ้านเลขที่.....หมู่ที่.....ตรอก/ซอย.....ถนน.....
ตำบล/แขวง.....อำเภอ/เขต.....จังหวัด.....
ประเทศ.....เลขประจำตัวประชาชน.....

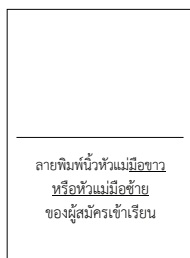
๔. ชื่อ-สกุลผู้ปกครอง.....เชื้อชาติ.....
สัญชาติ.....อาชีพ.....ความสัมพันธ์กับผู้สมัคร.....อยู่บ้านเลขที่.....หมู่ที่.....
ตรอก/ซอย.....ถนน.....ตำบล/แขวง.....
อำเภอ/เขต.....จังหวัด.....เลขประจำตัวประชาชน.....
รหัสไปรษณีย์.....โทรศัพท์.....

๕. ชื่อองค์กรเอกชนที่ให้การอุปการะผู้สมัคร.....
สำนักงานตั้งอยู่ที่.....หมู่ที่.....ตรอก/ซอย.....ถนน.....
ตำบล/แขวง.....อำเภอ/เขต.....จังหวัด.....
รหัสไปรษณีย์.....โทรศัพท์.....

ข้าพเจ้าขอรับรองว่าข้อมูลที่ได้แจ้งไว้ข้างต้น เป็นความจริงทุกประการ

รูปถ่าย
ผู้สมัคร
เข้าเรียน

ลายพิมพ์นิ้วหัวแม่มือขวา
หรือหัวแม่มือซ้าย
ของผู้สมัครเข้าเรียน

หมายเหตุ : ระบุเท่าที่ทราบ

(ลงชื่อ).....ผู้แจ้ง/ผู้เรียน
(.....)

(ลงชื่อ).....ผู้รับแจ้ง
(.....)

(ลงชื่อ).....ผู้พิมพ์ลายมือชื่อ
(.....)

(ลงชื่อ).....พยาน
(.....)

สรุปสาระสำคัญของมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๕ กรกฎาคม ๒๕๔๘ และระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยหลักฐานในการรับนักเรียน นักศึกษาเข้าเรียนในสถานศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๘

สรุปสาระสำคัญของระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยหลักฐานในการรับนักเรียน นักศึกษาเข้าเรียนในสถานศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๘ ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๕ กรกฎาคม ๒๕๔๘

๑. ยกเลิกระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยหลักฐานวัน เดือน ปีเกิดในการรับนักเรียน นักศึกษาเข้าเรียนในสถานศึกษา พ.ศ. ๒๕๓๕ และแนวปฏิบัติที่แนบท้าย

๒. เพื่อเปิดโอกาสแก่ทุกคนให้ได้รับการศึกษาอย่างทั่วถึง

- ทุกคนต้องได้เรียน
- เรียนได้ถึงระดับอุดมศึกษา
- เรียนแล้วต้องได้หลักฐานทางการศึกษา
- สถานศึกษาได้ค่าใช้จ่ายรายหัว
- ขอออกนอกเขตกำหนดครั้งเดียวเรียนได้ตลอดหลักสูตร

๓. ขยายโอกาสทางการศึกษาของบุคคลที่ไม่มีหลักฐานทางทะเบียนราษฎรหรือไม่มีสัญชาติไทย

ขยายโอกาสทางการศึกษาแก่บุคคลที่ไม่มีหลักฐานทางทะเบียนราษฎรหรือไม่มีสัญชาติไทย ซึ่งเดิมเคยจำกัดไว้ให้เฉพาะบางกลุ่ม บางระดับการศึกษา เป็นเปิดกว้างให้ทุกคนที่อาศัยในประเทศสามารถเข้าเรียนได้ โดยไม่จำกัดระดับ ประเภท หรือพื้นที่การศึกษา (ยกเว้นกลุ่มที่หลบหนีภัยจากการสู้รบ จัดให้เรียนได้ในพื้นที่พักพิง)

๔. เงินอุดหนุนการศึกษา

จัดสรรงบประมาณอุดหนุนเป็นค่าใช้จ่ายรายหัวให้แก่สถานศึกษาที่จัดการศึกษาให้แก่กลุ่มบุคคลที่ไม่มีหลักฐานทางทะเบียนราษฎรหรือไม่มีสัญชาติไทย ตั้งแต่ระดับก่อนประถมศึกษาถึงมัธยมศึกษาตอนปลาย ในอัตราเดียวกับค่าใช้จ่ายรายหัวที่จัดสรรให้แก่เด็กไทย

๕. การขออนุญาตออกนอกเขตพื้นที่

กรณีมีกฎหมายควบคุมเฉพาะให้จำกัดพื้นที่อยู่อาศัยสามารถเดินทางไปศึกษาได้เป็นระยะเวลา ตามหลักสูตรการศึกษาระดับนั้น โดยไม่ต้องขออนุญาตเป็นครั้งคราว หลักเกณฑ์การออกนอกเขตเป็นไปตามที่กระทรวงมหาดไทยกำหนด

๖. หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

ให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาดำเนินการออกระเบียบให้สอดคล้องกับระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยหลักฐานในการรับนักเรียน นักศึกษาเข้าเรียนในสถานศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๘

๗. หน่วยงานฝึกอาชีพ

ให้หน่วยงานฝึกอาชีพทุกส่วนราชการยอมรับหลักฐานทางการศึกษาที่ออกให้แก่เด็กตามระเบียบฯ

๘. การรับนักเรียน นักศึกษาในกรณีที่ไม่เคยเข้าเรียนในสถานศึกษามาก่อน ให้สถานศึกษาเรียกหลักฐานอย่างใดอย่างหนึ่งตามลำดับเพื่อนำมาลงหลักฐานทางการศึกษา ดังต่อไปนี้

(๑) สูติบัตร

(๒) กรณีที่ไม่มีหลักฐานตาม (๑) ให้เรียกหนังสือรับรองการเกิด บัตรประจำตัวประชาชน หรือสำเนาทะเบียนบ้านฉบับเจ้าบ้าน หรือหลักฐานที่ทางราชการจัดทำขึ้นในลักษณะเดียวกัน

(๓) ในกรณีที่ไม่มีหลักฐานตาม (๑) หรือ (๒) ให้เรียกหลักฐานที่ทางราชการออกให้หรือเอกสารตามที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนดให้ใช้ได้

(๔) ในกรณีที่ไม่มีหลักฐานตาม (๑) (๒) และ (๓) ให้บิดามารดา ผู้ปกครอง หรือองค์กรเอกชน ทำบันทึกแจ้งประวัติบุคคลตามแบบแนบท้ายระเบียบนี้เป็นหลักฐานที่จะนำมาลงหลักฐานทางการศึกษา

(๕) ในกรณีที่ไม่มีบุคคลหรือองค์กรเอกชนตาม (๔) ให้ชักถามประวัติบุคคลผู้มาสมัครเรียน หรือผู้ที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำลงรายการบันทึกแจ้งประวัติบุคคลตามแบบแนบท้ายระเบียบนี้เป็นหลักฐานที่จะนำมาลงหลักฐานทางการศึกษา

๙. การแก้ไขหลักฐานตามทะเบียนราษฎร

ในขณะที่นักเรียน นักศึกษายังศึกษาอยู่ในสถานศึกษา เมื่อปรากฏว่ามีหลักฐานตามกฎหมายว่าด้วยการทะเบียนราษฎรมาแสดงภายหลัง ให้สถานศึกษาแก้ไขหลักฐานทางการศึกษาให้เป็นไปตามหลักฐานดังกล่าว โดยถือปฏิบัติตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการนั้น

๑๐. หน้าที่ของสถานศึกษา

ให้สถานศึกษาถือเป็นหน้าที่ในการที่จะรับเด็กที่อยู่ในวัยการศึกษาตามกฎหมายว่าด้วยการศึกษาภาคบังคับเข้าเรียนในสถานศึกษา

๑๑. สถานศึกษาที่อยู่ในบังคับของระเบียบฯ

สถานศึกษาที่อยู่ในบังคับของระเบียบฯ คือ สถานพัฒนาเด็กปฐมวัย โรงเรียน ศูนย์การเรียนรู้ วิทยาลัย สถาบัน มหาวิทยาลัย หน่วยงานการศึกษาหรือหน่วยงานอื่นของรัฐหรือเอกชนที่มีอำนาจหน้าที่ หรือมีวัตถุประสงค์ในการจัดการศึกษา

๑๒. หลักฐานทางการศึกษา

ได้แก่ เอกสารอันเป็นหลักฐานทางการศึกษาของนักเรียน นักศึกษา ได้แก่ ทะเบียนนักเรียน นักศึกษา สมุดประจำตัวนักเรียน นักศึกษา สมุดประจำชั้น บัญชีเรียกชื่อ ใบส่งตัวนักเรียน นักศึกษา หลักฐานแสดงผลการเรียน ประกาศนียบัตร หรือเอกสารอื่นใดในลักษณะเดียวกัน หรือเอกสารที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนด ให้เป็นหลักฐานทางการศึกษาตามระเบียบนี้

๑๓. การบันทึกหลักฐานทางการศึกษา

การบันทึกในหลักฐานทางการศึกษา ให้สถานศึกษาปฏิบัติ ดังนี้

(๑) ในกรณีที่เป็นหลักฐานทางการศึกษาเป็นรายบุคคล เช่น สมุดประจำตัวนักเรียน นักศึกษา ใบส่งตัว ประกาศนียบัตร เป็นต้น ไม่ต้องบันทึกหมายเหตุใด ๆ

(๒) ในกรณีที่เป็นหลักฐานทางการศึกษาเป็นหลักฐานรวมที่ใช้บันทึกข้อมูลของนักเรียน นักศึกษา ทั้งชั้นเรียนหรือจำนวนมากกว่าหนึ่งคน เช่น ทะเบียนนักเรียน นักศึกษา สมุดประจำชั้น บัญชีเรียกชื่อ เป็นต้น ให้หัวหน้าสถานศึกษาหรือผู้ได้รับมอบหมายบันทึกไว้เฉพาะในสมุดทะเบียนนักเรียน นักศึกษา โดยบันทึกลงในช่องหมายเหตุพร้อมทั้งลงนามกำกับข้อความว่า “ไม่มีหลักฐานตามกฎหมายว่าด้วยการทะเบียนราษฎร”

๑๔. องค์กรเอกชน

องค์กรเอกชน หมายความว่า สมาคม มูลนิธิ หรือองค์กรที่เรียกชื่ออย่างอื่นซึ่งจดทะเบียนเป็นนิติบุคคล

๑๕. กรณีนักเรียน นักศึกษาย้ายที่อยู่

สถานศึกษาต้องอำนวยความสะดวกและตามให้เด็กได้เข้าเรียน

๑.๖ ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง การรับนักเรียน นักศึกษาที่ไม่มีหลักฐานทะเบียนราษฎรหรือไม่มีสัญชาติไทย

ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ

เรื่อง การรับนักเรียน นักศึกษาที่ไม่มีหลักฐานทะเบียนราษฎรหรือไม่มีสัญชาติไทย

โดยที่ คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๕ กรกฎาคม ๒๕๔๘ กำหนดให้กระทรวงศึกษาธิการ ดำเนินการจัดการศึกษาแก่บุคคลที่ไม่มีหลักฐานทะเบียนราษฎรหรือไม่มีสัญชาติไทย และออกระเบียบ กระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยหลักฐานในการรับนักเรียน นักศึกษาเข้าเรียนในสถานศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๘ เพื่อขยาย โอกาสทางการศึกษาแก่บุคคลที่ไม่มีหลักฐานทะเบียนราษฎรหรือไม่มีสัญชาติไทย และเปิดกว้างให้ทุกคนเข้าเรียนได้ โดยไม่จำกัดระดับ ประเภท หรือพื้นที่ และเพื่อแก้ไขความซ้ำซ้อนของนักเรียน มีความสอดคล้องกับสถานการณ์ ในปัจจุบัน อีกทั้งครอบคลุมสถานศึกษาทั่วประเทศ โดยอาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๕ และมาตรา ๑๒ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. ๒๕๔๖ ประกอบกับมาตรา ๕ และมาตรา ๓๑ แห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม กระทรวงศึกษาธิการจึงออกประกาศไว้ ดังนี้

๑. ยกเลิกประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง การรับนักเรียน นักศึกษาที่ไม่มีหลักฐานทะเบียน ราษฎรหรือไม่มีสัญชาติไทย ลงวันที่ ๑๙ มกราคม ๒๕๖๑

๒. ประกาศนี้ ให้ใช้บังคับกับสถานศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ และให้มีผลบังคับใช้ตั้งแต่ปีการศึกษา ๒๕๖๒ เป็นต้นไป

๓. ให้สถานศึกษารับเด็กหรือบุคคลที่ไม่มีหลักฐานทะเบียนราษฎรหรือไม่มีสัญชาติไทย เข้าเรียน ตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยหลักฐานในการรับนักเรียน นักศึกษาเข้าเรียนในสถานศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๘ และตรวจสอบเอกสาร หลักฐานทางทะเบียนราษฎรของเด็กหรือบุคคลที่สมัครเข้าเรียน หากมีเอกสารหลักฐาน ทะเบียนราษฎรหรือเลขประจำตัว ๑๓ หลัก ให้ดำเนินการตามขั้นตอนปกติของสถานศึกษา หากไม่มีเอกสาร หลักฐานทะเบียนราษฎรหรือเลขประจำตัว ๑๓ หลัก ให้ปฏิบัติตามขั้นตอนในการกำหนดรหัสประจำตัวผู้เรียน ในระบบกำหนดรหัสประจำตัวผู้เรียนเพื่อเข้ารับบริการการศึกษาสำหรับผู้ไม่มีหลักฐานทางทะเบียนราษฎร ตามที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนด ไปจนกว่าจะได้รับการจัดทำทะเบียนราษฎรและได้เลขประจำตัว ๑๓ หลัก ตามกฎหมายว่าด้วยการทะเบียนราษฎร

๔. ให้สถานศึกษาประสานผู้ปกครองของเด็กหรือบุคคลที่ไม่มีหลักฐานทะเบียนราษฎรและ เลขประจำตัว ๑๓ หลัก เพื่อรวบรวมเอกสารหลักฐานที่เกี่ยวข้อง ส่งให้กับสำนักทะเบียนอำเภอ/สำนักทะเบียน ท้องถิ่น เพื่อแจ้งขอจัดทำเอกสารทะเบียนราษฎร และบัตรประจำตัวในระบบฐานข้อมูลการทะเบียนราษฎร ตามกฎหมายว่าด้วยการทะเบียนราษฎร และนำเลขประจำตัว ๑๓ หลักนั้น มาใช้เป็นฐานข้อมูลผู้เรียน ในกรณี ตรวจสอบแล้วพบว่าเป็นบุคคลที่ไม่สามารถกำหนดสถานะและเลขประจำตัว ๑๓ หลัก ตามกฎหมายว่าด้วยการ ทะเบียนราษฎรได้ อาทิ กรณีมีภูมิลำเนาอยู่ต่างประเทศหรือเดินทางไปกลับบริเวณชายแดนหรือเป็นบุคคล ที่ไม่มีตัวตน ให้สถานศึกษากำหนดรหัสประจำตัวผู้เรียนให้ใช้รหัสตัว G ตามที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนด

๕. เมื่อนักเรียน นักศึกษาได้รับการจัดทำเอกสารทะเบียนราษฎร และบัตรประจำตัวในระบบ ฐานข้อมูลการทะเบียนราษฎร (ได้รับเลขประจำตัว ๑๓ หลัก) เรียบร้อยแล้ว ให้สถานศึกษาแก้ไขข้อมูลในทะเบียนนักเรียน ที่เป็นตัวอักษรสีแดงออก

/๖. กรณีที่...

~ ๒ ~

๖. กรณีที่สถานศึกษารับนักเรียน นักศึกษา ที่ไม่มีหลักฐานทะเบียนราษฎร ก่อนปี ๒๕๖๑ ที่สถานศึกษากำหนดสถานะเป็น G, P หรืออื่นๆ ให้สถานศึกษากำหนดรหัสประจำตัวผู้เรียน ในระบบกำหนดรหัสประจำตัวผู้เรียนเพื่อเข้ารับบริการการศึกษาสำหรับผู้ไม่มีหลักฐานทางทะเบียนราษฎร ตามที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนด

ประกาศ ณ วันที่ ๗๑ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๖๒

(นายณัฏฐพล ทีปสุวรรณ)
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ

๑.๗ การดำเนินการของหน่วยงานต่าง ๆ เพื่อให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์การจัดการ ปัญหาสถานะและสิทธิของบุคคล

หน่วยงาน	การดำเนินการ
<p>กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย (ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการอนุญาตให้บุคคล ซึ่งไม่มีสัญชาติไทยออกนอก เขตควบคุมเป็นการชั่วคราว เพื่อเข้าเรียนในสถานศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๓ ลงวันที่ ๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๓ และ ประกาศกระทรวงมหาดไทย เรื่อง การกำหนดเขตพื้นที่ ควบคุมและการอนุญาตให้ คนต่างด้าวบางจำพวกที่เข้า มาอยู่ในราชอาณาจักรเป็น การชั่วคราวออกนอกเขตพื้นที่ ควบคุม ลงวันที่ ๑๕ มิถุนายน ๒๕๕๙)</p>	<p>๑. ระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการอนุญาตให้บุคคลซึ่งไม่มีสัญชาติไทย ออกนอกเขตควบคุมเป็นการชั่วคราว เพื่อเข้าเรียนในสถานศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๓ ได้กำหนดให้สามารถเดินทางไปศึกษาได้เป็นระยะเวลาตามหลักสูตร การศึกษา ระดับนั้น ๆ โดยไม่ต้องขออนุญาตเป็นครั้ง ๆ ไป โดยมีแนวทาง ดังนี้ คือ</p> <p>๑.๑ การยื่นคำร้อง</p> <p>กรณีมีภูมิลำเนาอยู่ในกรุงเทพมหานคร : โดยสำนักกิจการความ มั่นคงภายใน กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย</p> <p>กรณีมีภูมิลำเนาอยู่ในเขตจังหวัดอื่น : ที่ว่าการอำเภอ/กิ่งอำเภอ ที่ผู้ร้องมีภูมิลำเนาโดยผู้ร้องต้องแจ้งสถานที่ที่จะประสงค์ขอเดินทางไป ศึกษา ชื่อสถานศึกษาชื่อหลักสูตร ระยะเวลา ที่ศึกษาตามหลักสูตร ระยะเวลาที่ขออนุญาต และสถานที่พักอาศัยระหว่างศึกษา พร้อมเอกสาร ดังนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑) สำเนาทะเบียนประวัติหรือบัตรประจำตัว ๒) หนังสือรับรองการเป็นนักเรียน นักศึกษาของสถานศึกษา ๓) รูปถ่ายขนาด ๑ นิ้ว จำนวน ๔ รูป ๔) หลักฐานทางการศึกษาอื่น ๆ (ถ้ามี) <p>(การขออนุญาตออกนอก เขตอำเภอ/กิ่งอำเภอ ให้ยื่นก่อนวัน เดินทาง อย่างน้อย ๕ วันทำการ หากเป็นการขออนุญาตออกนอกเขต จังหวัด/กรุงเทพมหานคร ให้ยื่นก่อนวันเดินทางอย่างน้อย ๑๐ วันทำการ)</p> <p>๑.๒ การอนุญาตให้ออกนอกเขต</p> <p>ผู้มีอำนาจให้อนุญาต</p> <p>๑.๒.๑ ออกนอกเขตกรุงเทพมหานคร - อธิบดีกรมการปกครอง หรือผู้ซึ่งอธิบดีมอบหมายออกนอกเขตอำเภอ/กิ่งอำเภอ - นายอำเภอ/ปลัดอำเภอ ผู้เป็นหัวหน้าประจำกิ่งอำเภอ</p> <p>๑.๒.๓ ออกนอกเขตจังหวัด - ผู้ว่าราชการจังหวัด (โดยการเสนอ ของอำเภอ/กิ่งอำเภอ)</p> <p>ระยะเวลาในการอนุญาต ให้อยู่ในดุลพินิจของผู้มีอำนาจอนุญาต โดยให้พิจารณาจากระยะเวลาที่ผู้นั้นศึกษาตามหลักสูตรและระยะเวลา เดินทางไป - กลับเป็นสำคัญ</p> <p>กรณีจำเป็นและมีเหตุผลพิเศษ เช่น กรณีขอออกนอกเขตเกินกว่า ระยะเวลาตามหลักสูตรให้ผู้มีอำนาจอนุญาตพิจารณาเป็นราย ๆ ไป</p> <p>การออกหนังสืออนุญาต หน่วยงานที่รับผิดชอบจัดทำสมุดบันทึก ควบคุมการอนุญาตออกนอกเขต เพื่อกรอกรายละเอียดต่าง ๆ พร้อมทั้งมี</p>

หน่วยงาน	การดำเนินการ
	<p>ช่องหมายเหตุสำหรับผู้ได้รับอนุญาตลงลายมือชื่อหรือพิมพ์ลายนิ้วมือเมื่อเดินทางกลับมารายงานตัวตามแบบแนบท้ายแนวปฏิบัติ</p> <p>๑.๓ การรายงานตัว</p> <p>๑.๓.๑ ผู้ได้รับอนุญาตต้องนำหนังสืออนุญาตและบัตรประจำตัวพกพาติดตัวไปด้วยเพื่อแสดงต่อเจ้าหน้าที่ระหว่าง เดินทางออกนอกเขต</p> <p>๑.๓.๒ การรายงานตัวเมื่อไปถึงท้องที่อันเป็นสถานที่พักอาศัยอยู่ระหว่างการศึกษา</p> <p>กรณีที่พักอาศัยในเขตกรุงเทพมหานคร - กรมการปกครอง โดยสำนักกิจการความมั่นคงภายใน กระทรวงมหาดไทย</p> <p>กรณีที่พักอาศัยในเขตอำเภอ/กิ่งอำเภอ - นายอำเภอ/ปลัดอำเภอ ผู้เป็นหัวหน้าประจำกิ่งอำเภอ</p> <p>๑.๓.๓ กรณีได้รับอนุญาตออกนอกเขตฯ เกินกว่า ๑ ปี ต้องรายงานตัวทุก ๖ เดือนนับแต่วันรายงานตัวครั้งแรก</p> <p>๑.๓.๔ หน่วยงานที่รับผิดชอบจัดทำสมุดบันทึกควบคุมการรายงานตัวเพื่อรอกรายละเอียดต่าง ๆ พร้อมทั้งมีช่องหมายเหตุสำหรับผู้มารายงานตัวลงลายมือชื่อหรือพิมพ์ลายนิ้วมือตามแบบแนบท้ายแนวปฏิบัติฯ นี้</p> <p>๑.๓.๕ กรณีเปลี่ยนแปลงที่พักอาศัย ให้แจ้งท้องที่ที่ผู้รายงานตัวมารายงานตัวเดิมทราบ เพื่อที่ท้องที่ดังกล่าวจะได้ออกหนังสือ เพื่อให้ผู้แจ้งนำไปแจ้งท้องที่อันเป็นสถานที่พักอาศัยระหว่างการศึกษานิวทราป นอกจากนี้ ท้องที่อันเป็นสถานที่ที่พักอาศัยอยู่เดิมต้องแจ้งท้องที่อันเป็นสถานที่พักอาศัยระหว่างการศึกษานิวทราป รวมทั้งจังหวัดอันเป็นเขตควบคุมของผู้ที่ได้รับอนุญาต ออกนอกเขตฯ ทราบ สำหรับผู้ที่ได้รับอนุญาตออกนอกเขตฯ มีหน้าที่ดำเนินการ ตาม ๑.๓.๒</p> <p>๑.๓.๖ เมื่อระยะเวลาที่ได้รับอนุญาตให้ออกนอกเขตฯ สิ้นสุดลง ผู้ที่ได้รับอนุญาตออกนอกเขตฯ ต้องกลับไปรายงานตัว ณ ท้องที่ที่ตนยื่นคำร้องขอออกนอกเขตฯ ไว้ อย่างน้อย ๓ วันทำการในเวลาราชการตามแบบที่กำหนด และแนบรูปถ่ายขนาด ๑ นิ้ว จำนวน ๒ รูป พร้อมแสดงหลักฐานที่เกี่ยวข้องให้แก่เจ้าหน้าที่รับผิดชอบเพื่อใช้ประกอบการอนุญาต</p> <p>(หมายเหตุ: รายละเอียดของเขตควบคุมของนักเรียน นักศึกษาที่เป็นบุตรชนกลุ่มน้อยและไม่มีสัญชาติไทย ซึ่งได้จัดทำทะเบียนประวัติและบัตรประจำตัวไว้แล้ว ให้เป็นไปตามเขตควบคุมแนบท้ายระเบียบกระทรวงมหาดไทยที่แนบท้ายแนวปฏิบัติฯ นี้ สำหรับเขตควบคุมของนักเรียน นักศึกษาที่ไม่มีสัญชาติไทย กลุ่มอื่น ๆ ที่ไม่ใช่บุตรชนกลุ่มน้อยรวมทั้งนักเรียน นักศึกษา ซึ่งเป็นบุคคลที่ไม่มีสถานะทางทะเบียนและได้สำรวจจัดทำทะเบียนประวัติและบัตรประจำตัวตามระเบียบ สำนักทะเบียนกลางที่ออกตามกฎหมายว่าด้วยทะเบียนราษฎร ได้แก่ ท้องที่อำเภอ หรือ กรุงเทพมหานครที่ได้สำรวจจัดทำทะเบียนประวัติ และบัตรประจำตัวตามระเบียบ</p>

หน่วยงาน	การดำเนินการ
	<p>สำนักทะเบียนกลางที่ออกตามกฎหมายว่าด้วยทะเบียนราษฎร ให้แก่นักเรียน นักศึกษา ซึ่งเป็นบุคคลที่ไม่มีสัญชาติไทย)</p> <p>๑.๔ บทลงโทษผู้ฝ่าฝืน</p> <p>กรณีนักเรียน นักศึกษาได้เดินทางออกนอกเขตควบคุมโดยไม่ได้รับอนุญาต หรือไม่ไปรายงานตัวตามที่กำหนดเมื่อไปถึงท้องที่อันเป็นสถานที่พักอาศัยอยู่ระหว่างการศึกษา หรือเมื่อเปลี่ยนแปลงสถานที่พักอาศัยอยู่ระหว่างการศึกษแห่งใหม่ หรือเมื่อกลับถึงเขตควบคุมภายในกำหนดเวลาแล้วแต่กรณี ให้ถือว่าเป็นผู้ออกนอกเขตควบคุมโดยไม่ได้รับอนุญาต และมีความผิดตามกฎหมาย</p> <p>นอกจากนี้ ให้ดำเนินการตามหนังสือ/คำสั่ง ดังนี้</p> <p>๑. หนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท ๐๓๐๙.๘/ว ๑๘ ลงวันที่ ๒๑ มกราคม ๒๕๖๔ ชักซ้อมแนวทางปฏิบัติการแจ้งการย้ายที่อยู่ของบุคคลที่ไม่มีสถานะทางทะเบียน กรณีบุคคลกลุ่มเป้าหมายตามยุทธศาสตร์การจัดการสถานะและสิทธิบุคคล ตามมติ ครม. เมื่อวันที่ ๑๘ มกราคม ๒๕๔๘</p> <p>๒. คำสั่งสำนักทะเบียนกลาง ที่ ๑ / ๒๕๖๔ ลงวันที่ ๒๑ มกราคม ๒๕๖๔ เรื่อง การอนุญาตให้ใช้วิธีการแจ้งย้ายปลายทางสำหรับบุคคลที่ไม่มีสถานะทางทะเบียน กรณีมีเหตุจำเป็น</p> <p>๓. หนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท ๐๓๐๘.๔/ว ๒๗๙๘ ลงวันที่ ๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๕ เรื่อง แนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการอนุญาตให้คนต่างด้าว บ้างจำพวกที่เข้ามาอยู่ในราชอาณาจักรเป็นการชั่วคราวออกนอกเขตพื้นที่ควบคุมตามมติ ครม. เมื่อวันที่ ๒๖ มกราคม ๒๕๖๔</p> <p>๔. หนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท ๐๓๐๘.๔/ว ๓๗๕๔๕ ลงวันที่ ๒๖ ธันวาคม ๒๕๖๖ เรื่อง แจ้งแนวทางการปฏิบัติการออกหนังสืออนุญาตออกนอกพื้นที่ควบคุมตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการอนุญาตให้บุคคลซึ่งไม่มีสัญชาติไทยออกนอกเขตควบคุมเป็นการควบคุมเป็นการชั่วคราวเพื่อเข้าเรียนในสถานศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๓ ด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์</p>
<p>กรมการปกครอง สำนักบริหารการทะเบียน กระทรวงมหาดไทย (ตามหนังสือ มท ที่ ๐๓๐๙.๑/๕๗๘๔ ลงวันที่ ๓๐ ก.ย. ๒๕๖๒)</p>	<p>ดำเนินการตามแนวทางชักซ้อมแนวทางปฏิบัติการแก้ไขปัญหาสถานะบุคคลของนักเรียนที่มีเลขประจำขึ้นต้นด้วยอักษร G ตามหนังสือ มท ที่ ๐๓๐๙.๑/๕๗๘๔ ลงวันที่ ๓๐ ก.ย. ๒๕๖๒</p>

บทที่ ๒๓

แนวทางในการจัดการศึกษา
แก่บุคคลที่ไม่มีหลักฐานทางทะเบียนราษฎร
หรือไม่มีสัญชาติไทย

การจัดการศึกษาตามมาตรฐานสากล กับกฎหมายและนโยบายของรัฐบาลไทย

รัฐไทยก็มีหน้าที่ดำเนินการให้สอดคล้องกับอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก (Convention on the Rights of the Child - CRC) ที่ประเทศไทยเข้าเป็นภาคีอนุสัญญาฉบับนี้โดยการภาคยานุวัติ เมื่อวันที่ ๒๗ มีนาคม ๒๕๓๕ และมีผลใช้บังคับกับประเทศไทย เมื่อวันที่ ๒๖ เมษายน ๒๕๓๕ โดยอนุสัญญาฉบับดังกล่าวเล็งเห็นถึงความสำคัญในการให้การคุ้มครองเป็นพิเศษแก่เด็กที่อายุต่ำกว่า ๑๘ ปี โดยให้เหตุผลว่า

“เด็กโดยเหตุที่ไม่เติบโตเต็มที่ทั้งร่างกายและจิตใจ จึงต้องการการพิทักษ์และดูแลเป็นพิเศษ รวมถึงต้องการการคุ้มครองตามกฎหมายที่เหมาะสมทั้งก่อนและหลังการเกิด” ซึ่งมีสาระสำคัญดังนี้ คือ

ข้อที่ ๑

เพื่อความมุ่งประสงค์แห่งอนุสัญญานี้ เด็ก หมายถึง มนุษย์ทุกคนที่มีอายุต่ำกว่าสิบแปดปี เว้นแต่จะบรรลุนิติภาวะก่อนหน้านั้น ตามกฎหมายที่ใช้บังคับแก่เด็กนั้น

ข้อที่ ๒

๑. รัฐภาคีจะเคารพและประกันสิทธิตามที่กำหนดไว้ในอนุสัญญานี้แก่เด็กแต่ละคนที่อยู่ในเขตอำนาจของตน โดยปราศจากการเลือกปฏิบัติไม่ว่าชนิดใด ๆ โดยไม่คำนึงถึงเชื้อชาติ สีผิว ภาษา ศาสนา ความคิดเห็นทางการเมืองหรือทางอื่น ต้นกำเนิดทางชาติ ชาติพันธุ์ หรือสังคม ทร์พย์สิน ความทุพพลภาพ การเกิดหรือสถานะอื่น ๆ ของเด็ก หรือบิดามารดา หรือผู้ปกครองตามกฎหมาย ฯลฯ

ข้อ ๒๘

๑. รัฐภาคียอมรับสิทธิของเด็กที่จะได้รับการศึกษา และเพื่อที่จะให้สิทธินี้บังคับผลตามลำดับและบนพื้นฐานของโอกาสที่เท่าเทียมกัน รัฐภาคีจะ

(ก) จัดการศึกษาระดับประถมศึกษาเป็นภาคบังคับที่เด็กทุกคนสามารถเรียนได้โดยไม่เสียค่าใช้จ่าย

(ข) สนับสนุนการพัฒนาของการศึกษาระดับมัธยมในรูปแบบต่าง ๆ รวมถึงการศึกษาสายสามัญและสายอาชีพ จัดการศึกษาให้แพร่หลายและเปิดกว้างแก่เด็กทุกคน และดำเนินมาตรการที่เหมาะสม เช่น การนำมาใช้ซึ่งการศึกษาแบบให้เปล่า และการเสนอให้ความช่วยเหลือทางการเงินในกรณีจำเป็น

(ค) ทำให้การศึกษาในระดับสูงเปิดกว้างแก่เด็กทุกคนบนพื้นฐานของความสามารถ โดยทุกวิธีการที่เหมาะสม

(ง) ทำให้ข้อมูลข่าวสารและการแนะแนวทางการศึกษาและอาชีพเป็นที่แพร่หลายและเปิดกว้างแก่เด็กทุกคน

(จ) ดำเนินมาตรการเพื่อสนับสนุนการเข้าเรียนอย่างสม่ำเสมอ และลดอัตราการออกจากโรงเรียนกลางคัน

๒. รัฐภาคีจะดำเนินมาตรการที่เหมาะสมที่จะประกันว่า ระเบียบวินัยของโรงเรียนได้กำหนดขึ้นในลักษณะที่สอดคล้องกับศักดิ์ศรีแห่งความเป็นมนุษย์ของเด็กและสอดคล้องกับอนุสัญญานี้

๓. รัฐภาคีจะส่งเสริมและสนับสนุนความร่วมมือระหว่างประเทศในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา โดยเฉพาะอย่างยิ่งเพื่อที่จะเกื้อกูลต่อการขจัดความเหลื่อมล้ำและการไม่รู้หนังสือทั่วโลก และเอื้ออำนวยให้ได้รับความรู้ทางวิชาการและทางเทคนิค และวิธีการสอนสมัยใหม่เกี่ยวกับเรื่องนี้ ความต้องการของประเทศกำลังพัฒนา จะได้รับการพิจารณาเป็นพิเศษ

ข้อ ๒๙

๑. รัฐภาคีตกลงว่า การศึกษาของเด็กจะมุ่งไปสู่

(ก) การพัฒนาบุคลิกภาพ ความสามารถพิเศษ และความสามารถทางด้านร่างกายและจิตใจของเด็กให้เต็มศักยภาพของเด็กแต่ละคน

(ข) การพัฒนาความเคารพต่อสิทธิมนุษยชนและเสรีภาพขั้นพื้นฐาน และต่อหลักการที่วางไว้ในกฎบัตรสหประชาชาติ

(ค) การพัฒนาความเคารพต่อบิดามารดาของเด็ก เอกลักษณ์ทางวัฒนธรรม ภาษา และค่านิยมของเด็กนั่นเอง ค่านิยมของชาติที่เด็กนั้นอาศัยอยู่ ค่านิยมของชาติถิ่นกำเนิดของเขา และต่ออารยธรรมอื่น ๆ ที่แตกต่างกันไปจากของเขาเอง

(ง) การเตรียมเด็กให้มีชีวิตที่มีความรับผิดชอบในสังคมที่เสรีด้วยจิตสำนึกแห่งความเข้าใจกัน สันติภาพ ความอดกลั้น ความเสมอภาคทางเพศ และมิตรภาพในหมู่มวลมนุษย์ทุกกลุ่มชาติพันธุ์ กลุ่มคนชาติ กลุ่มศาสนา ตลอดจนในหมู่คนพื้นเมืองดั้งเดิม

(จ) การพัฒนาความเคารพต่อสิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติ

๒. ไม่มีความตอนใดในข้อนี้หรือในข้อ ๒๘ ที่ได้รับการตีความให้เป็นการก้าวก้าวเสรีภาพของบุคคลและองค์กรในการจัดตั้งและอำนวยความสะดวกสถาบันทางการศึกษา แต่ทั้งนี้จะต้องเคารพหลักการที่ระบุไว้ในวรรค ๑ ของข้อนี้เสมอ และต่อเงื่อนไขที่ว่าการศึกษาที่ให้ในสถาบันเหล่านั้นต้องเป็นไปตามมาตรฐานขั้นต่ำที่รัฐได้วางไว้

จากคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๒๘/๒๕๕๙ เรื่อง ให้จัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ๑๕ ปี โดยไม่เก็บค่าใช้จ่ายประกอบกับข้อตกลงระหว่างประเทศทั้งสองฉบับสามารถสรุปได้ว่า เด็กที่อายุไม่เกิน ๑๘ ปี ที่อยู่ในเขตอำนาจของรัฐไทย ต้องได้รับการคุ้มครองอย่างเท่าเทียมกัน โดยห้ามเลือกปฏิบัติ เพราะเหตุเชื้อชาติ สีผิว ภาษา ศาสนา ความคิดเห็นทางการเมืองหรือทางอื่น ต้นกำเนิดทางชาติ ชาติพันธุ์ หรือสังคม ทรัพย์สิน ความทุพพลภาพ การเกิดหรือสถานะอื่น ๆ ของเด็ก โดยเด็กนั้นต้องได้รับการรับรองสิทธิเสมอกันในการรับการศึกษาไม่น้อยกว่าสิบสองปีที่รัฐจะต้องจัดให้อย่างทั่วถึงและมีคุณภาพ โดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย ซึ่งก็รวมไปถึงการได้รับสิทธิตามนโยบายเรียนฟรี ๑๕ ปี อย่างมีคุณภาพตามแนวนโยบายของรัฐบาลด้านการศึกษาที่จัดให้ทุกคนมีโอกาสได้รับการศึกษาฟรี ๑๕ ปี ตั้งแต่ระดับอนุบาลไปจนถึงมัธยมศึกษาตอนปลาย พร้อมทั้งเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการให้เกิดความเสมอภาคและความเป็นธรรมในโอกาสทางการศึกษาแก่ประชากรในกลุ่มผู้ด้อยโอกาส ทั้งผู้ยากไร้ ผู้พิการ หรือทุพพลภาพ ผู้อยู่ในสภาวะยากลำบาก ผู้บกพร่องทางร่างกายและสติปัญญาและชนต่างวัฒนธรรม รวมทั้งยกระดับการพัฒนาศูนย์เด็กเล็กในชุมชน

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๕ มีใจความสำคัญ ดังนี้

มาตรา ๑๐ การจัดการศึกษา ต้องจัดให้บุคคลมีสิทธิและโอกาสเสมอกันในการรับการศึกษาขั้นพื้นฐานไม่น้อยกว่าสิบสองปีที่รัฐต้องจัดให้อย่างทั่วถึงและมีคุณภาพ โดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย

ฯลฯ

มาตรา ๑๗ ให้มีการศึกษาภาคบังคับจำนวนเก้าปี โดยให้เด็กซึ่งมีอายุย่างเข้าปีที่เจ็ดเข้าเรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานจนอายุย่างเข้าปีที่สิบหก เว้นแต่สอบได้ชั้นปีที่เก้าของการศึกษาภาคบังคับ หลักเกณฑ์และวิธีการนับอายุให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

พระราชบัญญัติการศึกษาภาคบังคับ พ.ศ. ๒๕๔๕ ที่มีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ ๑ มกราคม ๒๕๔๕

“เด็ก” หมายความว่า เด็กซึ่งมีอายุย่างเข้าปีที่เจ็ดจนถึงอายุย่างเข้าปีที่สิบหก เว้นแต่เด็กที่สอบได้ชั้นปีที่เก้าของการศึกษาภาคบังคับแล้ว

“ผู้ปกครอง” หมายความว่า บิดามารดา หรือบิดา หรือมารดา ซึ่งเป็นผู้ใช้อำนาจปกครองหรือผู้ปกครองตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และหมายความรวมถึงบุคคลที่เด็กอยู่ด้วยเป็นประจำ หรือที่เด็กอยู่รับใช้การงาน

ฯลฯ

มาตรา ๕ ให้คณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษา หรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น แล้วแต่กรณี ประกาศรายละเอียดเกี่ยวกับการส่งเด็กเข้าเรียนในสถานศึกษา และการจัดสรรโอกาสเข้าศึกษาต่อระหว่างสถานศึกษาที่อยู่ในเกณฑ์การศึกษาภาคบังคับ โดยให้ปิดประกาศไว้ ณ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สำนักงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และสถานศึกษา รวมทั้งต้องแจ้งเป็นหนังสือให้ผู้ปกครองของเด็กทราบก่อน เด็กเข้าเรียนในสถานศึกษาเป็นเวลาไม่น้อยกว่าหนึ่งปี

มาตรา ๖ ให้ผู้ปกครองส่งเด็กนักเรียนเข้าเรียนในสถานศึกษา เมื่อผู้ปกครองร้องขอให้สถานศึกษามีอำนาจผ่อนผันให้เด็กเข้าเรียนก่อนหรือหลังอายุตามเกณฑ์การศึกษาภาคบังคับได้ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนด

ฯลฯ

พระราชบัญญัติส่งเสริมการเรียนรู้ พ.ศ. ๒๕๖๖ มีใจความสำคัญ ดังนี้

มาตรา ๕ การส่งเสริมการเรียนรู้ตามพระราชบัญญัตินี้มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาบุคคลให้มีความสมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคมและสติปัญญา เป็นคนดี มีวินัย รู้จักสิทธิควบคู่กับหน้าที่และความรับผิดชอบ ภูมิใจและตระหนักในความสำคัญของชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ และการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข รู้จักรักษาประโยชน์ส่วนรวมและของประเทศชาติ รู้จักความพอเพียง มีเหตุผล มีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี ใฝ่เรียนรู้ มีความรอบรู้ รอบคอบ ระมัดระวัง มีคุณธรรม และมีความซื่อสัตย์สุจริต รวมทั้งมีสำนึกในความรับผิดชอบต่อตนเอง ครอบครัว ชุมชน สังคม และประเทศชาติ ความเป็นพลเมืองที่สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมไทย และสังคมโลกได้อย่างผาสุก กับเพื่อให้บุคคลมีทักษะการเรียนรู้ ทักษะอาชีพ และทักษะชีวิต ที่สอดคล้องและเท่าทันพัฒนาการของโลก และมีโอกาสพัฒนาหรือเพิ่มพูนทักษะของตนให้สูงขึ้นหรือปรับเปลี่ยนทักษะของตนตามความถนัดหรือความจำเป็น

มาตรา ๖ ให้กรมมีหน้าที่จัด ส่งเสริม และสนับสนุนการเรียนรู้ ดังต่อไปนี้

- (๑) การเรียนรู้ตลอดชีวิต
- (๒) การเรียนรู้เพื่อการพัฒนาตนเอง
- (๓) การเรียนรู้เพื่อคุณวุฒิตามระดับ

นอกจากการจัด ส่งเสริม และสนับสนุนการเรียนรู้ตามวรรคหนึ่ง กรมอาจจัดส่งเสริมและสนับสนุนการเรียนรู้ในรูปแบบอื่นที่จะก่อให้เกิดประโยชน์แก่ประชาชนได้ ทั้งนี้ ตามประกาศที่รัฐมนตรีกำหนด ประกาศดังกล่าวให้ระบุเป้าหมาย แนวทาง และวิธีการไว้ด้วย

การจัดส่งเสริมและสนับสนุนการเรียนรู้ตามวรรคหนึ่งและวรรคสองให้คำนึงถึงความหลากหลายและความต้องการของผู้เรียน และเปิดโอกาสให้ประชาชนทุกเพศทุกวัยมีโอกาสเรียนรู้และเข้าถึงแหล่งเรียนรู้ได้อย่างทั่วถึง เท่าเทียม และเป็นธรรมโดยไม่เลือกปฏิบัติ

จากบทบัญญัติดังกล่าวทำให้หน่วยงานที่มีหน้าที่จัดการศึกษาในทุกสังกัด ทุกระดับต้องดำเนินการ ให้เด็กได้รับสิทธิทางการศึกษา สำหรับแนวทางในการจัดการศึกษาแก่บุคคลที่ไม่มีหลักฐานทางทะเบียนราษฎร หรือไม่มีสัญชาติไทยแยกตามระดับและประเภทการศึกษา เพื่อให้การดำเนินการจัดการศึกษาให้กับบุคคลที่ไม่มี สถานะทางทะเบียนราษฎรหรือไม่มีสัญชาติไทย สอดคล้องกับเจตนารมณ์ของมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๕ กรกฎาคม ๒๕๔๘ และเพื่อขจัดปัญหาความไม่ชัดเจนในทางปฏิบัติและให้การศึกษาของบุคคลเหล่านี้ดำเนินไป ได้ราบรื่นต่อเนื่องและรวดเร็ว จึงได้กำหนดแนวทางดำเนินการแยกตามระดับ และประเภทการศึกษา ดังนี้

๒.๑ การศึกษาการศึกษาขั้นพื้นฐาน

๒.๑.๑ สถานศึกษาของรัฐ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

การรับนักเรียนซึ่งเป็นบุคคลที่ไม่มีหลักฐานทางทะเบียนราษฎรหรือไม่มีสัญชาติไทย สถานศึกษา สามารถรับเด็กเข้าเรียนได้ตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง การรับนักเรียน นักศึกษาที่ไม่มีหลักฐานทะเบียน ราษฎรหรือไม่มีสัญชาติไทย ประกาศ ณ วันที่ ๓๑ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๖๒ ซึ่งเป็นการให้โอกาสเด็กที่เป็นบุคคล ไม่มีหลักฐานทางทะเบียนราษฎรหรือไม่มีสัญชาติไทย ได้เข้าเรียนในสถานศึกษาที่จัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน สถานศึกษาสามารถใช้หลักฐานตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยหลักฐานในการรับนักเรียนนักศึกษา เข้าเรียนในสถานศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๘ จำแนกได้เป็น ๕ เรื่อง ดังนี้

๑. การรับนักเรียน
๒. การลงทะเบียนนักเรียน
๓. การจัดการข้อมูลนักเรียนระบบสารสนเทศ
๔. การจัดการศึกษา
๕. การจำหน่ายนักเรียน

๑. การรับนักเรียน

๑.๑ การรับนักเรียน

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและโรงเรียน ดำเนินการตามนโยบายและแนวปฏิบัติ เกี่ยวกับการรับนักเรียนในสังกัด สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ประจำปีการศึกษา ประกอบด้วย

๑) สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานประกาศนโยบายและแนวปฏิบัติ เกี่ยวกับการรับนักเรียน

๒) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และโรงเรียนดำเนินงานตามประกาศนโยบายและแนวปฏิบัติ เกี่ยวกับการรับนักเรียน

๓) โรงเรียนสร้างความร่วมมือกับผู้ใหญ่บ้าน ผู้นำชุมชน ร่วมรับรู้การมีตัวตนของบุคคลที่ไม่มี หลักฐานทะเบียนราษฎรหรือไม่มีสัญชาติไทย เพื่อให้โอกาสเข้าเรียน ทั้งนี้ บิดามารดา/ผู้ปกครอง/นายจ้างที่มีความ ประสงค์ส่งบุคคลที่ไม่มีหลักฐานทะเบียนราษฎรหรือไม่มีสัญชาติไทยเข้าเรียน

บางพื้นที่อาจกำหนดให้มีการร่วมรับรู้การมีตัวตนของนักเรียนในพื้นที่ ร่วมกับพยาน บุคคลที่น่าเชื่อถือ

๔) โรงเรียนตรวจสอบแผนการรับนักเรียนจำนวนนักเรียนต่อห้องเรียน โดยโรงเรียน สามารถรับสมัครบุคคลที่ไม่มีหลักฐานทะเบียนราษฎรหรือไม่มีสัญชาติไทย ได้ตามประกาศการรับนักเรียนของ โรงเรียน และปฏิทินการรับนักเรียน

๕) โรงเรียนรายงานผลการจัดทำแผนการรับนักเรียนในระบบรายงานผลการรับนักเรียน ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานโดยมีสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเป็นผู้ตรวจสอบและรับรอง

๑.๒ เอกสาร/หลักฐาน

ให้โรงเรียนตรวจสอบหลักฐาน ให้เป็นไปตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยหลักฐานในการรับนักเรียน นักศึกษาเข้าเรียนในสถานศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๘ ข้อ ๖ การรับนักเรียนนักศึกษาในกรณีที่ไม่เคยเข้าเรียนในสถานศึกษามาก่อน ให้สถานศึกษา เรียกหลักฐานอย่างใดอย่างหนึ่งตามลำดับเพื่อนำมาลงหลักฐานทางการศึกษา หรือพิจารณาหลักฐานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง ดังต่อไปนี้

๑. สูติบัตร ที่ออกโดยสำนักทะเบียนอำเภอ/ท้องถิ่น

๒. กรณีที่ไม่มีหลักฐานตามข้อ ๑ ให้เรียกหนังสือรับรองการเกิด บัตรประจำตัวประชาชน สำเนาทะเบียนบ้านฉบับเจ้าบ้าน หรือหลักฐานที่ทางราชการจัดทำขึ้นในลักษณะเดียวกัน

เช่น หนังสือรับการเกิดที่ออกโดยสำนักทะเบียนอำเภอ/ท้องถิ่น หรือบัตรประจำตัวบุคคลไม่มีสถานะทางทะเบียนราษฎร หรือบัตรประจำตัวคนซึ่งไม่มีสัญชาติไทย สำเนาทะเบียนประวัติ เป็นต้น

๓. กรณีที่ไม่มีหลักฐานตามข้อ ๑ และ ๒ ให้เรียกหลักฐานที่ทางราชการออกให้ หรือเอกสารตามที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนดให้ใช้ได้

เช่น แบบรับรองรายการทะเบียนประวัติของผู้มาสมัครเรียน (ท.ร. ๓๘ ข/ท.ร.๓๘/๑) จากสำนักทะเบียนอำเภอ/ท้องถิ่น ให้เรียกหลักฐานฉบับจริง

๔. กรณีที่ไม่มีหลักฐานตามข้อ ๑, ๒ และ ๓ ให้บิดามารดา ผู้ปกครอง หรือองค์กรเอกชน ทำบันทึกแจ้งประวัติบุคคลเป็นหลักฐานที่จะนำมาลงหลักฐานทางการศึกษา

๕. กรณีที่ไม่มีบุคคลหรือองค์กรเอกชนตามข้อ ๔ ให้ซักถามประวัติบุคคลผู้มาสมัครเรียน หรือผู้ที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำมาลงรายการบันทึกแจ้งประวัติบุคคลเป็นหลักฐานที่จะมาลงหลักฐานทางการศึกษา

ทั้งนี้ แบบบันทึกแจ้งประวัติบุคคล พิจารณาให้ผู้พามาสมัครเรียนเป็นผู้เขียน หรือแจ้งข้อมูลหากผู้พามาสมัครเรียนหรือผู้แจ้งไม่สามารถเขียนด้วยตัวเองได้ ให้ผู้รับสมัครเรียนเป็นผู้เขียน และให้ผู้พามาสมัครเรียนหรือผู้เรียนลงลายมือชื่อ หรือประทับลายนิ้วมือหัวแม่มือด้านขวา และเขียนชื่อเจ้าของลายนิ้วมือ

- ให้ผู้รับสมัครที่ได้รับมอบหมายเป็นผู้รับแจ้ง และพิมพ์ลายนิ้วมือของผู้พามาสมัครเรียน

- หากมีผู้พามาสมัครมากกว่าหนึ่งคน ให้อีกคนเป็นผู้ลงนามเป็นพยาน

- ที่อยู่ของนักเรียนให้ใช้ที่อยู่ตามที่พักอาศัยปัจจุบันของบิดามารดา ผู้ปกครอง

ซึ่งนายจ้างหรือเจ้าบ้านรับรองการอยู่ในพื้นที่

- กรณีเอกสารการสมัครเรียน ไม่ใช่เอกสารที่ออกโดยหน่วยงานราชการไทย ให้ใช้เป็น

ข้อมูลประกอบการสมัครเรียน ในบันทึกแจ้งประวัติบุคคล

- การเขียนชื่อ สกุล ผู้สมัครเรียน ให้เขียนเป็นภาษาไทยตามการออกเสียงจากหลักฐาน

ที่มีชื่อของผู้สมัครเรียน เช่น “MAMA” ให้เขียนตามการอ่านออกเสียงภาษาไทยเป็น “มามา” หรือการฟังเสียงจากการสัมภาษณ์ (ทั้งนี้เพื่อประโยชน์เกี่ยวกับการยืนยันความเป็นบุคคล ไม่ควรตั้งชื่อใหม่ให้กับผู้สมัครเรียน) สำหรับ กรณีเด็กที่ไม่มีนามสกุล ไม่ควรตั้งนามสกุลใหม่ให้กับผู้สมัครเรียน ให้ขีด “-” ไว้

๒. การลงทะเบียนนักเรียน

เมื่อดำเนินการรับสมัครนักเรียนและทำการมอบตัวนักเรียนเรียบร้อยแล้ว ให้ดำเนินการบันทึกข้อมูลจากหลักฐานการรับนักเรียนลงในเล่มทะเบียนนักเรียน ตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยทะเบียนนักเรียน พ.ศ. ๒๕๓๕

๒.๑ ทะเบียนนักเรียนต้องให้มีเลขเป็นลำดับไปทุกหน้า ห้ามแทรกหน้าหรือฉีกหน้าออกเป็นอันขาด และห้ามเว้นที่ว่างไว้

๒.๒ การลงทะเบียนนักเรียน ตามปกติต้องลงด้วยปากกาหมึกซึมสีดำ ห้ามการขูดลบ เพิ่มเติม ถ้าเขียนผิดพลาดหรือตก จำเป็นต้องแก้ไข หรือได้รับการเปลี่ยนแปลงข้อมูล ให้บิดามารดาหรือผู้ปกครองต้องมายื่นคำร้องขอแก้ไขข้อมูลต่อนายทะเบียน ให้ขีดฆ่าด้วยปากกาหมึกซึมสีแดงโดยปริศนา แล้วเขียนใหม่ด้วยปากกาหมึกซึมสีแดง การแก้ไขให้หัวหน้าสถานศึกษาเป็นผู้แก้ไข แล้วลงนาม วัน เดือน ปี ย่อกำกับไว้ด้วยทุกแห่ง กับให้ลงบันทึกแสดงเหตุผลที่แก้ไขในสมุดหมายเหตุรายวันด้วย ขอเอกสารแบบฟอร์มของการแก้ไขข้อมูล

ข้อควรระวังในการแก้ไขหรือการเปลี่ยนแปลงข้อมูลในทะเบียนนักเรียน ให้นำทะเบียนหรือหัวหน้าสถานศึกษาตรวจสอบเอกสารความเชื่อมโยงว่าเป็นบุคคลคนเดียวกันหรือไม่

ทั้งนี้ ให้ดำเนินการตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยทะเบียนนักเรียน พ.ศ. ๒๕๓๕

** การลงทะเบียนนักเรียนลงแล้วให้เป็นแล้วไป จะคัดลอกขึ้นหน้าใหม่ไม่ได้ นอกจากได้รับอนุญาตจากหัวหน้าหน่วยงานเจ้าสังกัดที่สูงกว่าสถานศึกษาชั้นหนึ่ง **

๒.๓ โรงเรียนรับเด็กเข้าเรียนวันใด ต้องลงทะเบียนวันนั้น

๒.๔ ให้นำทะเบียนรวบรวมเอกสารเกี่ยวกับการรับนักเรียนให้ผู้รับผิดชอบงานระบบสารสนเทศ (DMC) เพื่อกรอกข้อมูลในระบบต่อไป

ทั้งนี้ ในกรณีนักเรียนไม่มีหลักฐานทางทะเบียนราษฎรหรือไม่มีสัญชาติไทย ที่รับสมัครมา โดยใช้แบบบันทึกแจ้งประวัติบุคคล ให้นำทะเบียนเป็นผู้รวบรวมเอกสารเกี่ยวกับการรับนักเรียนส่งให้ผู้รับผิดชอบงานระบบ G-Code เพื่อดำเนินการออกรหัสประจำตัวผู้เรียนในระบบ และเมื่อผู้รับผิดชอบงานระบบ G-Code ได้กำหนดเลขประจำตัว G - Code แล้ว ให้นำทะเบียนนำเลขประจำตัว G - Code มาลงทะเบียนในเล่มทะเบียนนักเรียนด้วย

ขั้นตอนการลงทะเบียนสำหรับโรงเรียน

ในระบบกำหนดรหัสประจำตัวผู้เรียนเพื่อเข้ารับบริการการศึกษา
สำหรับผู้ที่ไม่มีความรู้พื้นฐานทางทะเบียนราษฎร

เข้าใช้งานระบบ

 <https://gcode.moe.go.th/>

ดำเนินการลงทะเบียน

โรงเรียน
แจ้งสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ขอข้อมูลเพิ่มเติม เพื่อแก้ไข

รับรอง

สำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษา

ไม่รับรอง

สำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษา
แจ้งโรงเรียน

สำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษา
แจ้งโรงเรียน

โรงเรียนแจ้ง
แก้ไขข้อมูล

แก้ไข

โรงเรียน
สามารถเข้าใช้งานระบบ
G - Code

ไม่แก้ไข

คงสถานะ
“ไม่รับรอง”

ไม่สามารถ
เข้าใช้งานระบบ G - Code

ภาพแสดงขั้นตอนการลงทะเบียน

๓. การจัดการระบบสารสนเทศข้อมูลนักเรียน

เมื่อดำเนินการลงทะเบียนนักเรียนเป็นที่เรียบร้อยแล้ว ให้โรงเรียนนำข้อมูลการรับสมัครนักเรียนจัดทำข้อมูลสารสนเทศ ดังนี้

๓.๑ ระบบกำหนดรหัสประจำตัวผู้เรียนเพื่อเข้ารับบริการการศึกษาสำหรับผู้ไม่มีหลักฐานทางทะเบียนราษฎร (ระบบ G - Code) นำข้อมูลนักเรียน เพื่อกำหนดรหัสประจำตัวผู้เรียน ผ่านระบบกำหนดรหัสประจำตัวผู้เรียนเพื่อเข้ารับบริการการศึกษาสำหรับผู้ไม่มีหลักฐานทางทะเบียนราษฎร (gcode.moe.go.th) โดยรายละเอียดขั้นตอนการดำเนินการอยู่ในบทที่ ๓ ของคู่มือฉบับนี้ แก้ไขชื่อระบบให้ถูกต้อง

๓.๒ ระบบข้อมูลนักเรียนรายบุคคล (DMC) ผู้รับผิดชอบ นำข้อมูลรายบุคคลของนักเรียนบันทึกเข้าไปในระบบนักเรียนรายบุคคล (DMC) ตามปฏิทินการดำเนินงานของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน แก้ไขชื่อระบบให้ถูกต้อง

๔. การจัดการศึกษา

โรงเรียนที่รับบุคคลที่ไม่มีหลักฐานทะเบียนราษฎรหรือไม่มีสัญชาติไทยเข้าเป็นนักเรียนจัดการศึกษาเช่นเดียวกับนักเรียนทั่วไป เป็นไปตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม มาตรา ๑๐ วรรคหนึ่ง ความว่า “การจัดการศึกษาต้องจัดให้บุคคลมีสิทธิและโอกาสเสมอกันในการรับการศึกษาขั้นพื้นฐานไม่น้อยกว่าสิบสองปีที่รัฐจะต้องจัดให้อย่างทั่วถึงและมีคุณภาพโดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย” และคำสั่งคสช. ๒๘/๒๕๕๙ เรื่อง ให้จัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ๑๕ ปี โดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย ทั้งนี้ ให้โรงเรียนดำเนินการ ดังนี้

๔.๑ การดูแลช่วยเหลือนักเรียน

ให้โรงเรียนจัดให้มีระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนเพื่อให้ทุกคนได้รับการดูแลช่วยเหลือ พิทักษ์ปกป้อง ค้ำครองอย่างรอบด้าน ด้วยกระบวนการที่ถูกต้องเหมาะสมและทันการณ์ ได้รับการพัฒนาในทุกมิติเพื่อให้เป็นคนที่มีความสุขและปลอดภัยในสภาพสังคมปัจจุบัน โดยให้ปฏิบัติตามคู่มือการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

๔.๒ การออกบัตรประจำตัวนักเรียน

การออกบัตรประจำตัวนักเรียนนักศึกษาที่เข้าเรียนใหม่ สถานศึกษาทุกสถานศึกษาสามารถออกบัตรนักเรียนนักศึกษาได้โดยดำเนินการตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการทำบัตรประจำตัวนักเรียนและนักศึกษา พ.ศ. ๒๕๓๔

๔.๓ การวัด ประเมินผล และเลื่อนชั้น

ให้โรงเรียนดำเนินการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ตามแนวปฏิบัติการวัดและประเมินผลการเรียนรู้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ เพื่อเก็บรวบรวม ตรวจสอบ ติความผลการเรียนรู้และพัฒนาการด้านต่าง ๆ ของนักเรียนตามมาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัดของหลักสูตร นำผลไปปรับปรุงพัฒนาการจัดการเรียนรู้และใช้เป็นข้อมูลสำหรับการตัดสินผลการเรียน

๔.๔ ดำเนินการช่วยเหลือและให้ความสะดวกในกรณีบุคคลดังกล่าวต้องขออนุญาตออกนอกเขตพื้นที่

๑. เพื่อไปศึกษาต่อตามหลักสูตรยึดแนวปฏิบัติตามหนังสือ ที่ มท ๐๓๐๘.๔/ว ๗๙๕ ลงวันที่ ๗ มีนาคม ๒๕๕๐ เรื่องการดำเนินการตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๕ กรกฎาคม ๒๕๔๘ เกี่ยวกับการอนุญาตให้นักเรียน นักศึกษาที่เป็นบุคคลไม่มีสัญชาติไทยเดินทางออกนอกเขตควบคุมเป็นการชั่วคราว เพื่อรับการศึกษาในสถานศึกษา

๒. เพื่อร่วมกิจกรรมตามหลักสูตรเป็นการชั่วคราว ให้นำแนวปฏิบัติตามหนังสือ ที่ มท ๐๓๐๘.๔/ว ๗๙๕ ลงวันที่ ๗ มีนาคม ๒๕๕๐ มาใช้โดยอนุโลม

๔.๕ ติดตามเด็กเข้าเรียน

กรณีนักเรียนขาดเรียน

๑. เมื่อนักเรียนหยุดเรียนติดต่อกันเกิน ๕ วัน หรือหยุดเรียนเกิน ๗ วัน ในหนึ่งเดือน ให้สถานศึกษาแจ้งเป็นหนังสือเตือนให้ผู้ปกครองนำเด็กมาเข้าเรียนโดยพลัน โดยส่งไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับ หรือให้ผู้ปกครองลงชื่อรับหนังสือโดยตรง โดยแจ้งเตือน ๒ ครั้ง (แบบ พฐ.๑๔)

๒. ถ้าผู้ปกครองไม่ส่งเด็กเข้าเรียนภายหลังจากได้รับแจ้งเป็นหนังสือตามข้อ ๑ แล้ว สถานศึกษารายงานให้คณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษา องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น หรือหน่วยงานที่จัดการศึกษา ภาคบังคับแล้วแต่กรณีรับทราบ (แบบ พฐ.๑๕)

๓. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น หรือหน่วยงานที่จัดการศึกษาภาคบังคับแล้วแต่กรณี ดำเนินการตรวจสอบติดตามเพื่อให้เด็กได้เข้าเรียนหรือดำเนินการตาม มาตรา ๑๕ แห่งพระราชบัญญัติการศึกษาภาคบังคับ พ.ศ. ๒๕๔๕

๕. การจำหน่ายนักเรียน

การจำหน่ายนักเรียน เป็นการดำเนินการให้นักเรียนพ้นสภาพการเป็นนักเรียนจากโรงเรียน สาเหตุในการจำหน่ายนักเรียนออกจากทะเบียนนักเรียนมี ๕ สาเหตุ คือ

๕.๑ กรณีนักเรียนย้ายสถานศึกษา มีขั้นตอน ดังนี้

๑. สถานศึกษาให้ผู้ปกครองของนักเรียนที่ขอย้ายสถานศึกษากรอกคำร้องขอย้ายนักเรียน (แบบ พฐ.๑๙) เสนอต่อผู้อำนวยการสถานศึกษา

๒. สถานศึกษาจัดทำหนังสือส่งตัวนักเรียนไปเข้าเรียน (แบบ พฐ.๑๙/๑) จำนวน ๓ ชุด เพื่อส่งไปยังสถานศึกษาที่นักเรียนย้ายไปเข้าเรียน โดยตรง ๑ ชุด ให้ผู้ปกครองนำไปพร้อมกับนักเรียน ๑ ชุด และสำหรับสถานศึกษาที่นักเรียนย้ายออกเก็บไว้ ๑ ชุด

๓. เมื่อได้ดำเนินการแจ้งหนังสือส่งตัวนักเรียนไปยังสถานศึกษาที่รับย้ายเรียบร้อยแล้ว ทางสถานศึกษาที่รับย้าย จะดำเนินการรายงานผลการรับนักเรียนที่ย้ายเข้าไปเรียน (แบบ พฐ.๑๙/๒) ให้เขตพื้นที่ การศึกษาต้นสังกัดทราบ และแจ้งผลการรับนักเรียนที่ย้ายไปเข้าเรียน (แบบ พฐ.๑๙/๓) ส่งมายังสถานศึกษาที่ นักเรียนย้ายออก ดังนั้น ในขั้นตอนนี้ สถานศึกษาที่นักเรียนย้ายออก ต้องคอยประสานขอให้สถานศึกษาปลายทาง หรือสถานศึกษาที่รับย้าย แจ้งผลการรับย้าย (แบบ พฐ.๑๙/๓) มาให้สถานศึกษาของตนเองรับทราบ และเก็บไว้ เป็นหลักฐานประกอบการขออนุญาตจำหน่ายนักเรียน

๔. เมื่อสถานศึกษาได้รับเอกสารแจ้งผลการรับนักเรียนที่ย้ายเข้าไปเรียน (แบบ พฐ.๑๙/๓) จากสถานศึกษาปลายทางเรียบร้อยแล้ว ให้สถานศึกษาดำเนินการขออนุญาตจำหน่ายนักเรียนไปยังสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต ๓ ตามแบบหนังสือขออนุญาตจำหน่ายนักเรียน (แบบ พฐ.๒๐) พร้อมแนบบัญชีรายชื่อเด็กนักเรียนที่ขออนุญาตจำหน่ายออกจากทะเบียนนักเรียน (แบบ พฐ.๒๐/๑) และแนบสำเนา หนังสือแจ้งผลการรับนักเรียนที่ย้ายเข้าไปเรียน (แบบ พฐ.๑๙/๓) ที่สถานศึกษาได้รับจากสถานศึกษาปลายทาง

๕. เมื่อสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ได้รับหนังสือขออนุญาตจำหน่ายนักเรียนจากสถานศึกษา แล้วจะดำเนินการพิจารณาข้อมูลตามเอกสารหลักฐานที่สถานศึกษาส่งไป เมื่อพิจารณาแล้วจะแจ้งผลการพิจารณาว่า อนุญาต หรือไม่อนุญาต ให้สถานศึกษาที่ขออนุญาตจำหน่ายนักเรียนทราบและดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป ตามแบบหนังสือการจำหน่ายนักเรียน (แบบ พฐ.๒๐/๒)

๕.๑ กรณี สถานศึกษาได้รับแจ้ง ว่า อนุญาต สถานศึกษาสามารถจำหน่ายนักเรียน ออกจากทะเบียนนักเรียนได้

๕.๒ กรณี สถานศึกษาได้รับแจ้งว่า ไม่อนุญาต สถานศึกษาต้องดำเนินการติดตามให้นักเรียนมาเข้าเรียน แต่หากไม่สามารถติดตามนักเรียนให้มาเข้าเรียนเนื่องจากไม่มีตัวตนอยู่ในพื้นที่ให้ดำเนินการขออนุญาตจำหน่ายนักเรียนออกจากทะเบียนนักเรียน ด้วยเหตุ นักเรียนหยุดเรียนติดต่อกันเป็นเวลานาน และไม่มีตัวตนอยู่ในพื้นที่

๕.๒ กรณีนักเรียนถึงแก่กรรม

๑. โรงเรียนขอสำเนาใบมรณะบัตร/หนังสือรับรองการตายของนักเรียนที่ถึงแก่กรรมจากผู้ปกครองโดยตรวจสอบกับสำเนาเอกสารฉบับจริงก่อนดำเนินการ
๒. โรงเรียนขออนุญาตจำหน่ายนักเรียนที่ถึงแก่กรรมต่อสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา (แบบ พฐ.๒๐ และแบบ พฐ.๒๐/๑)
๓. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิจารณาอนุญาตจำหน่ายนักเรียน และแจ้งผลการพิจารณาให้โรงเรียนทราบ (แบบ พฐ.๒๐/๒)
๔. โรงเรียนจำหน่ายนักเรียนที่ถึงแก่กรรมออกจากทะเบียนนักเรียน

๕.๓ กรณีนักเรียนหยุดเรียนติดต่อกันเป็นเวลานานและไม่มีตัวตนในพื้นที่

๑. โรงเรียนดำเนินการติดตามนักเรียนตามนโยบายของหน่วยงานต้นสังกัด
๒. โรงเรียนขอหนังสือรับรองการไม่มีตัวตนของผู้ปกครอง และนักเรียน จากผู้ใหญ่บ้านหรือกำนันหรืออำเภอ หรือกิ่งอำเภอ หรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแล้วแต่กรณี (แบบ พฐ.๒๓)
๓. โรงเรียนขออนุญาตจำหน่ายนักเรียนที่หยุดเรียนเป็นเวลานานผู้ปกครองและนักเรียนไม่มีตัวตนในพื้นที่ต่อสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา (แบบ พฐ.๒๐ และแบบ พฐ.๒๐/๑)
๔. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา พิจารณาอนุญาตจำหน่ายนักเรียน และแจ้งผลการพิจารณาให้โรงเรียนทราบ (แบบ พฐ.๒๐/๒)
๕. โรงเรียนจำหน่ายนักเรียนออกจากทะเบียนนักเรียน

๕.๔ กรณีนักเรียนอายุพ้นเกณฑ์การศึกษาภาคบังคับ

เมื่อนักเรียนมีอายุพ้นเกณฑ์การศึกษา และผู้ปกครองไม่ประสงค์จะส่งนักเรียนอยู่ในสถานศึกษาไปให้โรงเรียนพิจารณาจำหน่ายนักเรียน โดยการคำนวณอายุของนักเรียนที่จำหน่ายจากวัน/เดือน/ปีเกิดของนักเรียนดังกล่าว (เป็นรายบุคคล) กรณีไม่มีเอกสารระบุ วัน/เดือน/ปีเกิด ให้ใช้ วัน/เดือน/ปีเกิด ที่มีผู้รับรองในบันทึกแจ้งประวัติบุคคลตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยหลักฐานในการรับนักเรียน นักศึกษาเข้าเรียนในสถานศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๘ แล้วรายงานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาทราบ (แบบ พฐ.๒๐/๓ และแบบ พฐ.๒๐/๔) ในกรณีนี้ โรงเรียนสามารถออกหลักฐานการศึกษาระเบียบแสดงผลการเรียน (ปพ.๑) สำหรับนักเรียนหรือผู้ปกครอง ไว้สำหรับบุคคลที่ไม่มีหลักฐานทะเบียนราษฎรหรือไม่มีสัญชาติไทย ที่จะมาขอรับผลการเรียนภายหลัง

๕.๕ กรณีนักเรียนที่จบการศึกษา

๕.๕.๑ กรณีนักเรียนที่จบการศึกษาระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ ในโรงเรียนที่ได้รับอนุญาตให้เปิดสอนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น เมื่อโรงเรียนได้รับอนุมัติตัดสินผลการเรียนของนักเรียนที่จบชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ ให้ดำเนินการดังนี้

- ๑) โรงเรียนจัดทำหลักฐานการจบการศึกษาของนักเรียนแต่ละระดับชั้น ปพ.๑ ปพ.๓ แล้วแต่กรณี
- ๒) จำหน่ายนักเรียนออกจากทะเบียนนักเรียน

๓) รายงานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาทราบ (แบบ พฐ.๒๐/๓ และแบบ พฐ.๒๐/๔)
๔) ส่งรายชื่อนักเรียนที่จบชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ ให้โรงเรียนที่เปิดสอนระดับชั้น
มัธยมศึกษาที่รับผิดชอบเขตพื้นที่บริการของนักเรียนทราบ และดำเนินการรับนักเรียนต่อไป (แบบ พฐ.๑๓ และแบบ
พฐ.๑๓/๑)

๕.๕.๒ กรณีนักเรียนจบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ เมื่อสถานศึกษาได้รับอนุมัติตัดสินผลการเรียน
ของนักเรียนที่จบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ แล้วให้ดำเนินการดังนี้

๑) โรงเรียนจัดทำหลักฐานการจบการศึกษาของนักเรียนแต่ละระดับชั้น ปพ.๑
ปพ.๒ ปพ.๓ แล้วแต่กรณี

๒) จำหน่ายนักเรียนออกจากทะเบียนนักเรียน

๓) รายงานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาทราบ (แบบ พฐ.๒๐/๓ และแบบ พฐ.๒๐/๔)

๕.๕.๓ กรณีนักเรียนจบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๖ เมื่อสถานศึกษาได้รับอนุมัติตัดสินผลการเรียน
ของนักเรียนที่จบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๖ แล้วให้ดำเนินการดังนี้

๑) โรงเรียนจัดทำหลักฐานการจบการศึกษาของนักเรียนแต่ละระดับชั้น ปพ.๑ ปพ.๒
ปพ.๓ แล้วแต่กรณี

๒) จำหน่ายนักเรียนออกจากทะเบียนนักเรียน

๓) รายงานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาทราบ (แบบ พฐ.๒๐/๓ และแบบ พฐ.๒๐/๔)

๒.๑.๒ สถานศึกษาของเอกชน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน

พระราชบัญญัติโรงเรียนเอกชน พ.ศ. ๒๕๕๐ และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๔

โรงเรียนในระบบ ตามพระราชบัญญัติโรงเรียนเอกชน พ.ศ. ๒๕๕๐ และที่แก้ไขเพิ่มเติม
โดยพระราชบัญญัติโรงเรียนเอกชน (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๔ หมายความว่า โรงเรียนที่จัดการศึกษาโดยกำหนด
จุดมุ่งหมาย วิธีการศึกษา หลักสูตร ระยะเวลาของการศึกษา การวัดและประเมินผล ซึ่งเป็นเงื่อนไขของการสำเร็จ
การศึกษาที่แน่นอน สำหรับประเภทของโรงเรียนในระบบ ที่อยู่ในการกำกับดูแลของสำนักงานคณะกรรมการ
ส่งเสริมการศึกษาเอกชน ดังนี้

ประเภทสามัญศึกษา หมายถึง โรงเรียนที่จัดการศึกษาตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการในระดับ
ต่าง ๆ ได้แก่

(๑) ระดับก่อนประถมศึกษา

(ก) เตรียมอนุบาล เป็นการมุ่งเน้นการอบรมเลี้ยงดูและส่งเสริมพัฒนาการทุกด้านรวม
ทั้งการประสานความร่วมมือระหว่างครอบครัว ชุมชน และท้องถิ่นให้เข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาเด็กเมื่อมีอายุ
ครบ ๒ ปี

(ข) อนุบาล โดยปกติเป็นการจัดการศึกษาให้แก่เด็กที่มีอายุตั้งแต่ ๓ ปีถึง ๖ ปี เพื่อเป็น
รากฐานชีวิตและการเตรียมความพร้อมเด็กทั้งร่างกาย และจิตใจ สติปัญญา อารมณ์ บุคลิกภาพและการอยู่ร่วมในสังคม

(๒) ระดับประถมศึกษา เป็นการจัดการศึกษาที่มุ่งให้ผู้เรียนได้พัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์
ทั้งในด้านคุณธรรม จริยธรรม ความรู้ และความสามารถขั้นพื้นฐาน โดยปกติใช้เวลาเรียน ๖ ปี

(๓) ระดับมัธยมศึกษา แบ่งเป็น ๒ ระดับ คือ

(ก) มัธยมศึกษาตอนต้น เป็นการศึกษาที่มุ่งให้ผู้เรียนได้พัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์
ในด้านต่าง ๆ ต่อจากระดับประถมศึกษา เพื่อให้รู้ความต้องการ ความสนใจและความถนัดของตนเองทั้งในด้าน
วิชาการและวิชาชีพ ตลอดจนความสามารถในการประกอบกิจการและอาชีพตามควรแก่วัย โดยปกติใช้เวลาเรียน ๓ ปี

(ข) อนุบาล โดยปกติเป็นการจัดการศึกษาให้แก่เด็กที่มีอายุตั้งแต่ ๓ ปีถึง ๖ ปี เพื่อเป็นรากฐานชีวิตและการเตรียมความพร้อมเด็กทั้งร่างกาย และจิตใจ สติปัญญา อารมณ์ บุคลิกภาพและการอยู่ร่วมในสังคม

(๒) ระดับประถมศึกษา เป็นการจัดการศึกษาที่มุ่งให้ผู้เรียนได้พัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ทั้งในด้านคุณธรรม จริยธรรม ความรู้ และความสามารถขั้นพื้นฐาน โดยปกติใช้เวลาเรียน ๖ ปี

(๓) ระดับมัธยมศึกษา แบ่งเป็น ๒ ระดับ คือ

(ก) มัธยมศึกษาตอนต้น เป็นการเรียนที่มุ่งให้ผู้เรียนได้พัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ในด้านต่าง ๆ ต่อจากระดับประถมศึกษา เพื่อให้รู้ความต้องการ ความสนใจและความถนัดของตนเองทั้งในด้านวิชาการและวิชาชีพ ตลอดจนความสามารถในการประกอบงานและอาชีพตามควรแก่วัย โดยปกติใช้เวลาเรียน ๓ ปี

(ข) มัธยมศึกษาตอนปลาย เป็นการเรียนที่มุ่งส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ศึกษาตามความถนัดและความสนใจ เพื่อเป็นพื้นฐานสำหรับการศึกษาต่อหรือการประกอบอาชีพรวมทั้งการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม และทักษะทางสังคมที่จำเป็น โดยปกติใช้เวลาเรียน ๓ ปี

ประเภทนานาชาติ หมายถึงโรงเรียนที่จัดการศึกษาโดยใช้หลักสูตรต่างประเทศหรือหลักสูตรต่างประเทศที่ปรับรายละเอียดเนื้อหาวิชาใหม่ หรือหลักสูตรที่จัดทำขึ้นเองที่ไม่ใช่หลักสูตรของกระทรวงศึกษาธิการ และใช้ภาษาต่างประเทศเป็นสื่อในการเรียนการสอนให้กับนักเรียนโดยไม่จำกัดเชื้อชาติ ศาสนาและไม่ขัดต่อศีลธรรมและความมั่นคงของประเทศ

กรณีนักเรียนนักศึกษาเข้ามาศึกษาในประเทศไทย หากมีหลักฐานทางทะเบียนราษฎรหรือเลขประจำตัว ๑๓ หลัก ไม่จำเป็นต้องนำเข้าสู่ข้อมูลในระบบกำหนดรหัสประจำตัวผู้เรียนเพื่อเข้ารับบริการการศึกษา สำหรับผู้ไม่มีหลักฐานทางทะเบียนราษฎร (G - Code)

แนวปฏิบัติในการจัดการศึกษาของผู้ไม่มีหลักฐานทางทะเบียนราษฎรหรือไม่มีสัญชาติไทย ในสถานศึกษามัธยม

ตามพระราชบัญญัติโรงเรียนเอกชน พ.ศ. ๒๕๕๐ และที่แก้ไขเพิ่มเติม โรงเรียนเอกชนในระบบทุกโรงเรียนต้องมีตราสารจัดตั้ง เพราะถือว่าเป็นตัวบ่งบอกความเป็นนิติบุคคล และในตราสารจัดตั้งจะระบุระเบียบการของโรงเรียนในการรับนักเรียนไว้ ทั้งนี้รวมถึงนักเรียนที่ไม่มีหลักฐานทางทะเบียนราษฎรหรือไม่มีสัญชาติไทยด้วย เพื่อการจัดการศึกษาแก่บุคคลที่ไม่มีหลักฐานทางทะเบียนราษฎรหรือไม่มีสัญชาติไทยให้มีความเหมาะสม ซึ่งจำแนกได้เป็น ๓ เรื่อง ดังนี้

๑. การรับนักเรียนเข้าเรียน
๒. ระหว่างเรียนอยู่ในสถานศึกษา
๓. การจบการศึกษา

๑. วิธีการรับนักเรียนเข้าเรียน

การรับเด็กเข้าเรียนให้ดำเนินการตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง การรับนักเรียน นักศึกษาที่ไม่มีหลักฐานทะเบียนราษฎรหรือไม่มีสัญชาติไทย ประกาศ ณ วันที่ ๓๑ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๖๒ และพิจารณาหลักสูตรดำเนินการตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยหลักเกณฑ์ในการรับนักเรียน นักศึกษาเข้าเรียนในสถานศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๘ ข้อ ๖ ดังนี้

(๑) สติบัตร

(๒) กรณีไม่มีหลักฐานตาม (๑) ให้เรียกหนังสือรับรองการเกิด บัตรประจำตัวประชาชน สำเนาบัตรทะเบียนบ้านฉบับเจ้าบ้าน หรือหลักฐานที่ทางราชการจัดทำขึ้นในลักษณะเดียวกัน (ซึ่งรวมถึง ท.ร. ๑๔, ท.ร. ๑๓ เป็นต้น)

(๓) ในกรณีที่ไม่หลักฐานตามข้อ (๑) หรือ (๒) ให้เรียกหลักฐานที่ทางราชการออกให้หรือเอกสารตามที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนดให้ใช้ได้ เช่น ท.ร. ๓๘/๑ ทะเบียนประวัติของผู้ติดตาม ท.ร. ๑/๑ (หนังสือรับรองการเกิด) แบบ ๘๘/๑ (ใบตอบรับการสำรวจเพื่อจัดทำทะเบียนสำหรับบุคคลที่ไม่มีสถานะทางทะเบียน เป็นต้น)

(๔) ในกรณีไม่มีหลักฐานตาม (๑) (๒) และ (๓) ให้บิดามารดา ผู้ปกครอง หรือองค์กรเอกชนทำบันทึกแจ้งประวัติบุคคลตามแนบท้ายระเบียบนี้ เป็นหลักฐานที่จะนำมาลงหลักฐานทางการศึกษา

(๕) ในกรณีที่ไม่มีบุคคลหรือองค์กรเอกชนตาม (๔) ให้ชักถามประวัติบุคคลผู้สมัครเรียน หรือผู้ที่เกี่ยวข้องเพื่อนำลงรายงานบันทึกแจ้งประวัติบุคคลตามแบบแนบท้ายระเบียบนี้เป็นหลักฐานที่จะนำมาลงหลักฐานทางการศึกษา

๒. ระหว่างเรียนอยู่ในสถานศึกษา

การดูแลเด็กตามหลักของความเสมอภาคตามหลักของสิทธิมนุษยชน มีการกำหนดรหัสประจำตัวที่ขึ้นด้วยรหัส G ให้แก่เด็กที่เข้าเรียนในสถานศึกษาเอกชนสามัญ สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน ผ่านระบบ <https://regis.opec.go.th/> ซึ่งมีการเชื่อมโยงมายังระบบ ระบบกำหนดรหัสประจำตัวผู้เรียนเพื่อเข้ารับบริการการศึกษาสำหรับผู้ไม่มีหลักฐานทางทะเบียนราษฎร (G - Code) การดูแลเด็กนักเรียนระหว่างให้ดำเนินการเช่นเดียวกับเด็กนักเรียนไทย แต่การจัดงบประมาณรายหัว จะได้รับการจัดงบประมาณรายหัวก็ต่อเมื่อเด็กได้รับการแก้ไขสถานะบุคคลจาการรหัสประจำตัวที่ขึ้นด้วยรหัส G เป็นเลข ๑๓ หลัก จากสำนักทะเบียน/ท้องถิ่นเรียบร้อย (เด็กนักเรียนมีเลขประจำตัว ๑๓ หลัก ที่ออกโดยสำนักทะเบียน/ท้องถิ่น)

๓. การจบการศึกษา

ดำเนินการออกหลักฐานทางการศึกษาให้นักเรียนที่จบการศึกษาตามหลักสูตรเช่นเดียวกับนักเรียนสัญชาติไทย

๒.๒ การเรียนรู้เพื่อคุณวุฒิตามระดับ กรมส่งเสริมการเรียนรู้

การส่งเสริมการเรียนรู้ตามพระราชบัญญัติส่งเสริมการเรียนรู้ พ.ศ. ๒๕๖๖ มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาบุคคลให้มีความสมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคมและสติปัญญา เป็นคนดี มีวินัย รู้จักสิทธิควบคู่กับหน้าที่และความรับผิดชอบ ภูมิใจและตระหนักในความสำคัญของชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ และการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข รู้จักรักษาประโยชน์ส่วนรวมและของประเทศชาติ รู้จักความพอเพียง มีเหตุผล มีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี ใฝ่เรียนรู้ มีความรอบรู้ รอบคอบ ระมัดระวัง มีคุณธรรม และมีความซื่อสัตย์สุจริต รวมทั้งมีสำนึกในความรับผิดชอบต่อตนเอง ครอบครัว ชุมชน สังคม และประเทศชาติ มีความเป็นพลเมืองที่สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมไทย และสังคมโลกได้อย่างผาสุก กับเพื่อให้บุคคลมีทักษะการเรียนรู้ ทักษะอาชีพ และทักษะชีวิต ที่สอดคล้องและเท่าทันพัฒนาการของโลก และมีโอกาสพัฒนาหรือเพิ่มพูนทักษะของตนให้สูงขึ้นหรือปรับเปลี่ยนทักษะของตนตามความถนัดหรือความจำเป็น กรมส่งเสริมการเรียนรู้ มีหน้าที่จัด ส่งเสริม และสนับสนุนการเรียนรู้ ๓ รูปแบบ คือ การเรียนรู้ตลอดชีวิต การเรียนรู้เพื่อการพัฒนาตนเอง และการเรียนรู้เพื่อคุณวุฒิตามระดับ อาจจัดส่งเสริม และ สนับสนุนการเรียนรู้ในรูปแบบอื่นที่จะก่อให้เกิดประโยชน์แก่ประชาชนได้

แนวทางปฏิบัติในการจัดการเรียนรู้เพื่อคุณวุฒิตามระดับแก่บุคคลที่ไม่มีสถานะทางทะเบียนราษฎรหรือไม่มีสัญชาติไทย แบ่งเป็น ๔ ขั้นตอน คือ

๑. การรับผู้เรียนเข้าเรียนในสถานศึกษา
๒. ระหว่างผู้เรียนเรียนอยู่ในสถานศึกษา
๓. การย้ายที่เรียนระหว่างปี
๔. การจบการศึกษา

๑. การรับผู้เรียนเข้าเรียนในสถานศึกษา

๑.๑ ตรวจสอบคุณสมบัติของผู้เรียน โดยผู้เรียนที่ไม่มีหลักฐานทะเบียนราษฎรหรือไม่มีสัญชาติไทยจะต้องมีทักษะความรู้พื้นฐานด้านการฟัง การพูด การอ่าน การเขียนภาษาไทย และผ่านเกณฑ์การประเมินด้วยเครื่องมือการประเมินตามที่กรมส่งเสริมการเรียนรู้กำหนด จึงจะจัดการส่งเสริมการเรียนรู้เพื่อคุณวุฒิตามระดับได้

๑.๒ ตรวจสอบหลักฐานการสมัครเรียน ตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยหลักฐานในการรับนักเรียน นักศึกษา เข้าเรียนสถานศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๘ ข้อที่ ๖ ดังนี้

๑. สูติบัตร

๒. กรณีไม่มีหลักฐานตามข้อ ๑ ให้เรียกหนังสือรับรองการเกิด บัตรประจำตัวประชาชน สำเนาทะเบียนบ้านฉบับเจ้าบ้าน หรือหลักฐานที่ทางราชการจัดทำขึ้นในลักษณะเดียวกัน

๓. กรณีที่ไม่มีหลักฐานตามข้อ ๑ และ ๒ ให้เรียกหลักฐานที่ทางราชการออกให้ หรือเอกสารตามที่ กระทรวงศึกษาธิการกำหนดให้ใช้ได้

๔. กรณีที่ไม่มีหลักฐานตามข้อ ๑, ๒ และ ๓ ให้บิดามารดา ผู้ปกครอง หรือองค์กรเอกชน ทำบันทึกแจ้งประวัติบุคคลเป็นหลักฐานที่จะนำมาลงหลักฐานทางการศึกษา

๕. กรณีที่ไม่มีบุคคลหรือองค์กรเอกชนตามข้อ ๔ ให้ชักถามประวัติบุคคลผู้มาสมัครเรียน หรือผู้ที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำมาลงรายการบันทึกแจ้งประวัติบุคคลเป็นหลักฐานที่จะนำมาลงหลักฐานทางการศึกษา

อนึ่ง กรณีที่ไม่มีบุคคลหรือองค์กรเอกชนตามข้อ ๔, ๕ ให้มีพยานบุคคลที่มีความน่าเชื่อถือเป็นผู้รับรองข้อมูลและลงลายมือชื่อหรือพิมพ์ลายนิ้วมือในบันทึกแจ้งประวัติบุคคลเป็นหลักฐานที่จะนำมาลงหลักฐานทางการศึกษา

ทั้งนี้ ในกรณีผู้เรียนไม่มีหลักฐานทางทะเบียนราษฎรหรือไม่มีสัญชาติไทย ให้สถานศึกษาดำเนินการขึ้นทะเบียนตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง การรับนักเรียน นักศึกษาที่ไม่มีหลักฐานทะเบียนราษฎรหรือไม่มีสัญชาติไทย โดยให้นายทะเบียนเป็นผู้รวบรวมเอกสาร ใบสมัคร รูปถ่าย และหลักฐานการสมัครเรียน (ตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยหลักฐานในการรับนักเรียน นักศึกษาเข้าเรียนในสถานศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๘) เกี่ยวกับการรับนักเรียนส่งให้ผู้รับผิดชอบงาน ระบบ G - Code เพื่อดำเนินการออกรหัสประจำตัวผู้เรียนในระบบ กำหนดรหัสประจำตัวผู้เรียนเพื่อเข้ารับบริการการศึกษา (ระบบ G - Code) และนำรหัส G ที่ได้รับลงทะเบียนในระบบที่กรมส่งเสริมการเรียนรู้กำหนด

๒. ระหว่างนักศึกษาอยู่ในสถานศึกษา

ยึดหลักความเสมอภาค คำนึงถึงสิทธิส่วนบุคคล เพื่อเอื้อประโยชน์ต่อผู้เรียน จัดให้มีระบบดูแลช่วยเหลือผู้เรียนให้ครอบคลุมในทุก ๆ ด้าน อาทิ ให้บริการคำปรึกษา คำแนะนำ จัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ สอดคล้องกับสภาพและวิถีชีวิตของผู้เรียน การลงทะเบียนเรียน การลงทะเบียนเทียบโอนผลการเรียน การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญทั้งด้านวิชาการและด้านทักษะชีวิต ส่งเสริม สนับสนุนการจัดกิจกรรมพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้เรียน

๓. การย้ายสถานศึกษาของนักศึกษา

การย้ายสถานศึกษาสามารถทำได้ ๒ ลักษณะ คือ

๓.๑ การย้ายสถานศึกษาโดยการลาออก

๓.๑.๑ ให้ผู้เรียนยื่นคำร้องต่อสถานศึกษาด้วยตนเองและเตรียมเอกสารหลักฐานที่

เกี่ยวข้อง

๓.๑.๒ สถานศึกษาตรวจสอบหลักฐานผลการเรียนให้ถูกต้อง และดำเนินการออกหลักฐาน

แสดงผลการเรียนโดยให้ระบุเหตุผลที่ออกในหลักฐานการศึกษา

๓.๑.๓ กรณีที่ผู้เรียนไม่สามารถยื่นคำร้องได้ด้วยตนเองให้ทำหนังสือมอบอำนาจให้ผู้อื่น

ดำเนินการแทนได้

๓.๑.๔ ให้สถานศึกษาระบุเหตุผลที่ออกในหลักฐานการศึกษาว่า “ลาออกเพื่อไปศึกษาต่อ”

๓.๒ การย้ายสถานศึกษาระหว่างภาคเรียน ผู้เรียนที่มีความจำเป็นเร่งด่วน เช่น ย้ายไปปฏิบัติงาน กลับภูมิลำเนา สามารถดำเนินการย้ายสถานศึกษาที่เรียนจากที่เดิมระหว่างภาคเรียนและยังคงสถานภาพการเป็นผู้เรียนของสถานศึกษาเดิม โดยมีแนวปฏิบัติดังนี้

๓.๒.๑ ผู้เรียนยื่นใบคำร้องต่อสถานศึกษาเดิม เพื่อขอย้ายสถานที่เรียน

๓.๒.๒ สถานศึกษาเดิมพิจารณาแล้วเห็นสมควรให้ย้ายได้ โดยทำหนังสือส่งตัวผู้เรียน

พร้อมเอกสารสรุปผลการประเมินระหว่างภาคเรียน และกิจกรรม กพช. รวมทั้งผลการเรียนอื่น ๆ ในภาคเรียนนั้น ไปยังสถานศึกษาแห่งใหม่ตามแบบที่กรมส่งเสริมการเรียนรู้กำหนด

๓.๒.๓ สถานศึกษาแห่งใหม่รับตัวผู้เรียนไว้ และแจ้งผลการรับผู้เรียนให้สถานศึกษาเดิม

ทราบ

๓.๒.๔ สถานศึกษาแห่งใหม่จัดให้ผู้เรียนได้รับการศึกษาต่อเนื่องจากสถานศึกษาเดิม

๓.๒.๕ ส่งผลการเรียนกลับมาที่สถานศึกษาเดิมเมื่อสิ้นสุดภาคเรียนนั้น

๓.๒.๖ สถานศึกษาเดิมได้รับผลการเรียนแล้วจัดเก็บเอกสารหลักฐานและบันทึกผลการ

เรียน ไว้เป็นหลักฐาน

ทั้งนี้ การย้ายสถานที่เรียนระหว่างภาคเรียน สามารถย้ายได้ ๑ ภาคเรียนเท่านั้น หากเกิน

๑ ภาคเรียน ผู้เรียนควรลาออกจากสถานศึกษาเดิมไป เพื่อนำหลักฐานการศึกษาไปสมัครเป็นผู้เรียนของสถานศึกษาแห่งใหม่และศึกษาต่อเนื่องจนจบหลักสูตร

๔ การจบการศึกษา

๔.๑ ผู้เรียนผ่านเกณฑ์การจบหลักสูตรที่กำหนดไว้ในหลักสูตร เช่น ผ่านเกณฑ์การประเมินการเรียนรู้อย่างครบถ้วนโครงสร้างหลักสูตรในแต่ละระดับการศึกษา ผ่านเกณฑ์การประเมินกิจกรรมพัฒนาคุณภาพชีวิต (กพช.) ผ่านการประเมินคุณธรรม เป็นต้น

๔.๒ สถานศึกษาดำเนินการออกหลักฐานทางการศึกษาให้ผู้เรียนที่จบการศึกษาตามหลักสูตร เช่นเดียวกับผู้เรียนที่มีสัญชาติไทย โดยการออกหลักฐานทางการศึกษาดังกล่าวให้เป็นไปตามที่กรมส่งเสริมการเรียนรู้กำหนด

๒.๓ การอาชีวศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

ให้ปฏิบัติตามแนวปฏิบัติในการรับนักศึกษาตามระเบียบและข้อบังคับของสถาบันอาชีวศึกษานั้น ๆ ในการจัดการการศึกษาแก่บุคคลที่ไม่มีสถานะทางทะเบียนราษฎรหรือไม่มีสัญชาติไทย และให้ปฏิบัติตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยหลักฐานในการรับนักเรียน นักศึกษาเข้าเรียนในสถานศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๘

สถาบันการอาชีวศึกษาเป็นสถานศึกษาของรัฐที่จัดการศึกษาโดยมีหลักสูตรตามมาตรา ๙ แห่งพระราชบัญญัติการอาชีวศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๑ ดังนี้ คือ (๑) ประกาศนียบัตรวิชาชีพ (๒) ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (๓) ปริญญาตรีสายเทคโนโลยีหรือสายปฏิบัติการ โดยสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา เสนอคณะกรรมการการอาชีวศึกษา กำหนดหลักสูตรที่จัดขึ้น เพื่อความรู้หรือทักษะในการประกอบอาชีพหรือการศึกษาต่อ ซึ่งจัดขึ้นเป็นโครงการหรือสำหรับกลุ่มเป้าหมายเฉพาะได้

พระราชบัญญัติการอาชีวศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๑

“การอาชีวศึกษา” หมายความว่า กระบวนการศึกษาเพื่อผลิตและพัฒนากำลังคนในด้านวิชาชีพ ระดับฝีมือ ระดับเทคนิค และระดับเทคโนโลยี

ฯลฯ

มาตรา ๘ การจัดการอาชีวศึกษาและการอบรมวิชาชีพให้จัดได้ โดยรูปแบบ ดังต่อไปนี้

(๑) การศึกษาในระบบ เป็นการจัดการศึกษาวิชาชีพที่เน้นการศึกษาในสถานศึกษาอาชีวศึกษา หรือสถาบันเป็นหลัก โดยมีการกำหนดจุดมุ่งหมาย วิธีการศึกษา หลักสูตร ระยะเวลา การวัด และการประเมินผล ที่เป็นเงื่อนไขของการสำเร็จการศึกษาที่แน่นอน

(๒) การศึกษานอกระบบ เป็นการจัดการศึกษาวิชาชีพที่มีความยืดหยุ่นในการกำหนดจุดมุ่งหมาย รูปแบบ วิธีการศึกษา ระยะเวลา การวัดและการประเมินผลที่เป็นเงื่อนไขของการสำเร็จการศึกษา โดยเนื้อหาและหลักสูตรจะต้องมีความเหมาะสมและสอดคล้องกับสภาพปัญหา และความต้องการของบุคคลแต่ละกลุ่ม

(๓) การศึกษาระบบทวิภาคี เป็นการจัดการศึกษาวิชาชีพที่เกิดจากข้อตกลงระหว่างสถานศึกษาอาชีวศึกษาหรือสถาบันกับสถานประกอบการ รัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานของรัฐ ในเรื่องการจัดหลักสูตร การเรียนการสอน การวัดและการประเมินผล โดยผู้เรียนใช้เวลาส่วนหนึ่งในสถานศึกษาอาชีวศึกษาหรือสถาบัน และเรียนภาคปฏิบัติในสถานประกอบการ รัฐวิสาหกิจหรือหน่วยงานของรัฐ

เพื่อประโยชน์ในการผลิตและพัฒนากำลังคน สถานศึกษาอาชีวศึกษาหรือสถาบันสามารถจัดการศึกษาตามวรรคหนึ่งในหลายรูปแบบรวมกันก็ได้ ทั้งนี้ สถานศึกษาอาชีวศึกษาหรือสถาบันนั้น ต้องมุ่งเน้นการจัดการศึกษาระบบทวิภาคีเป็นสำคัญ

แนวทางปฏิบัติในการจัดการการศึกษาแก่บุคคลที่ไม่มีสถานะทางทะเบียนราษฎรหรือไม่มีสัญชาติไทย แบ่งเป็น ๔ ขั้นตอน คือ

๑. การรับนักศึกษาเข้าเรียนในสถานศึกษา
๒. ระหว่างนักศึกษาเรียนอยู่ในสถานศึกษา
๓. การย้ายที่เรียนระหว่างปี
๔. การจบการศึกษา

๑. การรับนักศึกษาเข้าเรียนในสถานศึกษา

ตรวจสอบหลักฐานตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยหลักฐานในการรับนักเรียน นักศึกษา เข้าเรียนสถานศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๘

๑. สูติบัตร

๒. กรณีไม่มีหลักฐานตามข้อ ๑ ให้เรียกหนังสือรับรองการเกิด บัตรประจำตัวประชาชน สำเนาทะเบียนบ้านฉบับเจ้าบ้าน หรือหลักฐานที่ทางราชการจัดทำขึ้นในลักษณะเดียวกัน

๓. กรณีที่ไม่มีหลักฐานตามข้อ ๑ และ ๒ ให้เรียกหลักฐานที่ทางราชการออกให้ หรือเอกสารตามที่ กระทรวงศึกษาธิการกำหนดให้ใช้ได้

๔. กรณีที่ไม่มีหลักฐานตามข้อ ๑, ๒ และ ๓ ให้บิดามารดา ผู้ปกครอง หรือองค์กรเอกชน ทำบันทึกแจ้งประวัติบุคคลเป็นหลักฐานที่จะนำมาลงหลักฐานทางการศึกษา

๕. กรณีที่ไม่มีบุคคลหรือองค์กรเอกชนตามข้อ ๔ ให้ชักถามประวัติบุคคลผู้มาสมัครเรียน หรือผู้ที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำมาลงรายการบันทึกแจ้งประวัติบุคคลเป็นหลักฐานที่จะนำมาลงหลักฐานทางการศึกษา

หมายเหตุ: กรณีที่นักเรียนยังศึกษาอยู่ในสถานศึกษา และปรากฏว่ามีหลักฐานตามกฎหมายว่าด้วย การทะเบียนราษฎรมาแสดงภายหลัง ให้สถานศึกษาแก้ไขหลักฐานทางการศึกษาให้เป็นไปตามหลักฐานดังกล่าว โดยถือ ปฏิบัติตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการนั้น โดยให้นำเอาแนวปฏิบัติของการศึกษาขั้นพื้นฐาน มาใช้โดยอนุโลม

๒. ระหว่างนักศึกษาเรียนอยู่ในสถานศึกษา

ระหว่างที่นักศึกษาผู้ที่ไม่ใช่หลักฐานทะเบียนราษฎรหรือไม่มีสัญชาติไทยศึกษาอยู่ในสถานศึกษา ปฏิบัติ ดังนี้

ก. ลงหลักฐานทางการศึกษาของนักศึกษา

ให้ปฏิบัติตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยหลักฐานในการรับนักเรียน นักศึกษา เข้าเรียนในสถานศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๘ ข้อ ๙ (๑) และ (๒) ดังนี้

(๑) ในกรณีที่เป็นหลักฐานทางการศึกษาเป็นรายบุคคล เช่น สมุดประจำตัวนักเรียน นักศึกษา ใบส่งตัว ประกาศนียบัตร เป็นต้น ไม่ต้องบันทึกหมายเหตุใด ๆ

(๒) ในกรณีที่เป็นหลักฐานทางการศึกษาเป็นหลักฐานรวมที่ใช้บันทึกข้อมูลของนักเรียน นักศึกษา ทั้งชั้นเรียนหรือจำนวนมากกว่าหนึ่งคน เช่น ทะเบียนนักเรียน นักศึกษา สมุดประจำชั้น บัญชีเรียกชื่อ เป็นต้น ให้หัวหน้าสถานศึกษาหรือผู้ได้รับมอบหมายบันทึกไว้เฉพาะในสมุดทะเบียนนักเรียน นักศึกษา โดยบันทึกลงในช่องหมายเหตุพร้อมลงนามกำกับข้อความว่า “ไม่มีหลักฐานตามกฎหมายว่าด้วยการทะเบียนราษฎร”

ข. ดำเนินการเพิ่มเติมหรือแก้วัน เดือน ปีเกิด

กรณีที่มีเอกสารหลักฐานใหม่มาแสดงตามข้อ ๕ แห่งระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการแก้ วัน เดือน ปีเกิดนักเรียน พ.ศ. ๒๕๔๗ มีแนวปฏิบัติ ดังนี้

กรณีแก้วัน เดือน ปีเกิดของนักเรียนผิดพลาด ไม่ตรงกับความเป็นจริงด้วยเหตุที่

๑. เจ้าหน้าที่ของสถานศึกษาเขียนผิดพลาดหรือเขียนตกให้หัวหน้าสถานศึกษาเป็นผู้แก้ไข ถูกต้องตามความเป็นจริงในหลักฐาน และการแก้ไขเพิ่มเติมให้ชัดเจนด้วยเส้นหมึกสีแดงโดยประณีต แล้วเขียนเติมลง ใหม่ด้วยเส้นหมึกสีแดง โดยลงนามผู้แก้และวัน เดือน ปีย่อกำกับไว้ด้วยทุกแห่ง

๒. ในกรณีที่ว่าวัน เดือน ปีเกิดของนักเรียนและนักศึกษาผิดพลาดและมีผู้ร้องขอให้แก้ ผู้ร้องขอจะต้องส่งคำร้องตามแบบทำยระเบียบนี้ และเอกสารหลักฐานมาแสดงต่อสถานศึกษา เพื่อประกอบการพิจารณา วินิจฉัยวัน เดือน ปีเกิดตามลำดับความสำคัญ ดังนี้ คือ

(ก) สูติบัตรหรือทะเบียนคนเกิด

(ข) ถ้าหากเอกสารหลักฐานตามข้อ (ก) สูญหายหรือถูกทำลายก็ให้ส่งเอกสารอื่น ๆ ที่หน่วยราชการออกให้ เช่น สำเนาทะเบียนบ้าน ทะเบียนทหาร ทะเบียนคนต่างด้าว บัตรประจำตัวประชาชน

(ค) ในกรณีที่ปรากฏว่าเอกสารหลักฐานตามข้อ (ข) ที่หน่วยราชการออกให้ นั้น วัน เดือน ปีเกิดไม่ตรงกัน ให้พิจารณาข้อเท็จจริงเป็นราย ๆ ไป

๓. เมื่อทางสถานศึกษาได้พิจารณาวินิจฉัยเอกสารตามข้อ ๒ (ก) หรือ ๒ (ข) หรือได้ทำการสอบสวนตามข้อ ๒ (ค) แล้วถ้าปรากฏชัดแจ้งว่า วัน เดือน ปีเกิดผิดพลาด ไม่ตรงกับหลักฐานความเป็นจริง ให้ทำรายงานส่งคำร้องขอแก้วัน เดือน ปีเกิด พร้อมด้วยเอกสารดังกล่าวข้างต้น และสำเนาการสอบสวน (ถ้ามี) ไปตามระเบียบราชการเพื่อให้ผู้บังคับบัญชาเหนือขึ้นไปชั้นหนึ่งเป็นผู้พิจารณาให้ความเห็นชอบแก้ไขเป็นราย ๆ ไป

(หมายเหตุ: กรณีเพิ่มเติมวัน เดือน ปีเกิดของนักเรียน ให้นำเอาการดำเนินการตามข้อ ๒ มาใช้โดยอนุโลม)

๓. การย้ายที่เรียนระหว่างปี

ก. สถานศึกษาจะต้องอำนวยความสะดวกให้กับนักศึกษาที่มีความประสงค์ขอย้ายที่เรียน มีขั้นตอนการปฏิบัติ ดังนี้

๑. นักศึกษาที่มีความประสงค์ขอย้ายที่เรียน จะต้องติดต่อกับงานทะเบียนของสถานศึกษาขอรับผลการเรียนเพื่อนำไปติดต่อกับสถานศึกษาแห่งใหม่

๒. สถานศึกษาแห่งใหม่ต่อการรับการศึกษาให้แก่นักศึกษายื่นคำร้องขอลาออก พร้อมทั้งขอใบรับรองผลการเรียนของสถานศึกษา

(กรณีเป็นหลักฐานทางการศึกษาเป็นรายบุคคล เช่น สมุดประจำตัวนักเรียน นักศึกษา ใบส่งตัวประกาศนียบัตร เป็นต้น ไม่ต้องบันทึกหมายเหตุใด ๆ ตามข้อ ๙ (๑) แห่งระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยหลักฐานในการรับนักเรียน นักศึกษาเข้าเรียนในสถานศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๘)

๔. การจบการศึกษา

ดำเนินการออกหลักฐานทางการศึกษาให้นักศึกษาที่จบการศึกษาตามหลักสูตรเช่นเดียวกับนักศึกษา ผู้มีสัญชาติไทยตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการจัดการศึกษาและการประเมินผลการเรียนตามหลักสูตร และระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการออกประกาศนียบัตร พ.ศ. ๒๕๓๙

กรณีเป็นหลักฐานทางการศึกษาเป็นรายบุคคล เช่น สมุดประจำตัวนักเรียน นักศึกษาใบส่งตัวประกาศนียบัตร เป็นต้น ไม่ต้องบันทึกหมายเหตุใด ๆ ตามข้อ ๙ (๑) แห่งระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยหลักฐานในการรับนักเรียน นักศึกษาเข้าเรียนในสถานศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๘

๒.๔ สถานศึกษาอื่น ๆ

กรณีสถานศึกษาอื่น นอกเหนือจาก ๔ ประเภทข้างต้น หากเป็นสถานศึกษาในความหมายของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒

ฯลฯ

มาตรา ๔

“สถานศึกษา” หมายความว่า สถานพัฒนาเด็กปฐมวัย โรงเรียน ศูนย์การเรียนรู้ วิทยาลัย สถาบัน มหาวิทยาลัย หน่วยงานการศึกษา หรือหน่วยงานอื่นของรัฐหรือของเอกชนที่มีอำนาจหน้าที่ หรือมีวัตถุประสงค์ในการจัดการศึกษา

ฯลฯ

มาตรา ๒๑

กระทรวง ทบวง กรม รัฐวิสาหกิจ และหน่วยงานอื่นของรัฐ อาจจัดการศึกษาเฉพาะทาง ตามความต้องการและความชำนาญของหน่วยงานนั้นได้ โดยคำนึงถึงนโยบายและมาตรฐานการศึกษาของชาติ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง

ฯลฯ

ให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาดำเนินการออกระเบียบให้สอดคล้องกับระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยหลักฐานในการรับนักเรียน นักศึกษา เข้าเรียนในสถานศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๘ หรือนำระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยหลักฐานในการรับนักเรียน นักศึกษา เข้าเรียนในสถานศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๘ ซึ่งวิธีการปฏิบัติในการรับนักเรียน นักศึกษาเข้าเรียนในสถานศึกษา ให้เป็นไปตามข้อบังคับของสถานศึกษานั้น และให้นำแนวปฏิบัติในการจัดการศึกษาทั้ง ๔ ประเภทข้างต้น มาใช้โดยอนุโลม

นอกจากนี้ เด็กที่ไม่มีหลักฐานทางทะเบียนราษฎรหรือไม่มีสัญชาติไทย สามารถเข้าเรียนในศูนย์การเรียนรู้ตามกฎกระทรวงศึกษาธิการ มาตรา ๑๒ และหน่วยงานที่กำกับดูแลศูนย์การเรียนรู้จะต้องดำเนินการในการกำหนดรหัสประจำตัวที่ขึ้นด้วยอักษร G โดยให้นำแนวทางการจัดการศึกษาการศึกษาขั้นพื้นฐานของสถานศึกษาภาครัฐมาประยุกต์ใช้ในการดำเนินการของศูนย์การเรียนรู้ตามกฎกระทรวงศึกษาธิการ มาตรา ๑๒ โดยอนุโลม

บทที่ ๓

แนวทางการกำหนดรหัสประจำตัวผู้เรียน
เพื่อเข้ารับบริการการศึกษา
สำหรับผู้ไม่มีหลักฐานทางทะเบียนราษฎร
(ระบบ G – Code)

แนวทางการกำหนดรหัสประจำตัวผู้เรียนเพื่อเข้ารับบริการการศึกษาสำหรับผู้ไม่มีหลักฐานทางทะเบียนราษฎร (ระบบ G - Code)

๓.๑ คำนิยาม

๑. ระบบกำหนดรหัสประจำตัวผู้เรียนเพื่อเข้ารับบริการการศึกษาสำหรับผู้ไม่มีหลักฐานทางทะเบียนราษฎร (ระบบ G - Code) หมายถึง ระบบในการกำหนดรหัสประจำตัวผู้เรียนผู้ไม่มีหลักฐานทางทะเบียนราษฎรโดยมีรหัส ๑๓ หลัก ตัวแรกขึ้นด้วยอักษร G โดยมีรูปแบบ ดังนี้

รูปแบบของรหัส Gcode

01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	11	12	13
G	Y	Y	X	X	0	0	0	0	0	0	0	C

รหัส G	พ.ศ.	รหัสจังหวัด ที่กรม การปกครอง กำหนด	Running 0000000-9999999	รหัส ตรวจสอบ
	2 หลัก สุดท้ายของ ปี พ.ศ. ที่เด็กขึ้น ทะเบียน	เด็กเข้าเรียน ครั้งแรกในสถาน ศึกษาที่อยู่ในจังหวัด ใดจะได้อักษร จังหวัดนั้น	1 ล้านคน ต่อปี ต่อ จังหวัด	

๒. ผู้เรียนที่สถานศึกษาสามารถกำหนดรหัสประจำตัวขึ้นต้นด้วยอักษร G หมายถึง เด็กที่ไม่มีหลักฐานทางทะเบียนราษฎรหรือไม่มีสัญชาติไทยที่เข้าเรียนเป็นครั้งแรก หรือย้ายมาจากต่างประเทศที่เข้ารับการศึกษาก่อนระดับอุดมศึกษา

๓.๒ เอกสารหลักฐานสำหรับใช้ประกอบในการกำหนดรหัสประจำตัวขึ้นต้นด้วยอักษร G

หลักฐานตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยหลักฐานในการรับนักเรียน นักศึกษาเข้าเรียนในสถานศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๘ ข้อ ๖ และรูปถ่ายของผู้เรียน

๓.๓ แนวทางการกำหนดรหัสประจำตัวผู้เรียน

การจัดการรหัสประจำตัวผู้เรียนรหัส G มี ๒ กรณี

- ๑) กรณีรับผู้เรียนที่ไม่เคยเข้าเรียนในสถานศึกษาใดมาก่อน
- ๒) กรณีย้ายจากสถานศึกษาอื่น และเคยได้รับรหัสประจำตัวผู้เรียน (G - Code) แล้ว

กรณีรับผู้เรียนที่ไม่เคยเข้าเรียนในสถานศึกษาใดมาก่อน

๑. นายทะเบียน/ผู้ช่วยนายทะเบียนของสถานศึกษาที่ได้รับ ตรวจสอบเอกสารเกี่ยวกับการสมัครเข้ารับการศึกษา เพื่อออกรหัสประจำตัวผู้เรียนในระบบ G - Code หากเอกสารครบถ้วน ดำเนินการกำหนดรหัสประจำตัวผู้เรียน ผ่าน ระบบ G - Code

๒. ให้ดำเนินการนำข้อมูลจากแบบบันทึกแจ้งประวัติบุคคล/เอกสารการสมัครเข้ารับการศึกษ
ไปกรอกในระบบ G - Code โดยแนบหลักฐานในระบบ G - Code ดังนี้

๑) ภาพถ่ายนักเรียน

๒) หลักฐานอื่น ๆ ตามหลักฐานตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยหลักฐานในการ
รับนักเรียน นักศึกษาเข้าเรียนในสถานศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๘ ข้อ ๖ หรือตามที่หน่วยงานต้นสังกัดกำหนด

กรณีย้าย

๑. ให้ตรวจสอบจากหลักฐานตามหนังสือส่งผู้เรียนไปเข้าเรียนในสถานศึกษาที่ขอย้ายเข้าเรียน
(แบบ พฐ.๑๙/๑) หรือจากโรงเรียนเดิม หรือสอบถามจากผู้ปกครองผู้เรียนหรือตัวผู้สมัคร หรือสืบค้นจากระบบ
G - Code (gcode.moe.go.th) ว่าเคยได้รับการกำหนดรหัสประจำตัวผู้เรียนที่ขึ้นต้นด้วยตัวอักษร G
จากระบบฯ แล้วหรือไม่

๒. กรณีที่มีหรือพบว่าได้รับรหัสประจำตัวผู้เรียนที่ขึ้นต้นด้วยตัวอักษร G แล้ว ก่อนรับโอนให้
ตรวจสอบความถูกต้อง เช่น ชื่อ สกุล วัน เดือน ปีเกิด ชื่อบิดา ชื่อมารดา ให้ตรงกัน เป็นบุคคลเดียวกันให้โรงเรียน
ที่รับโอน ใช้รหัสประจำตัวผู้เรียนดังกล่าว พร้อมทั้งรับโอนเข้ามาในระบบ G - Code ของโรงเรียน และปรับปรุง
ข้อมูลให้เป็นปัจจุบัน พร้อมพิมพ์แบบข้อมูลทะเบียนนักเรียนรายบุคคล (ผู้เรียนรหัสประจำตัว G) จากระบบ G - Code
แนบประกอบเพื่อใช้เป็นหลักฐานยืนยันข้อมูล

๓. กรณีไม่มีหรือไม่พบรหัสประจำตัวผู้เรียนที่ขึ้นต้นด้วยตัวอักษร G ให้ดำเนินการนำข้อมูล
จากแบบบันทึกแจ้งประวัติบุคคล ไปกรอกในระบบ G - Code โดยแนบหลักฐาน ดังนี้

๑) ภาพถ่ายผู้เรียน

๒) แบบข้อมูลทะเบียนผู้เรียนรายบุคคล (ผู้เรียนรหัสประจำตัว G) โดยกรอกข้อมูลพร้อม
พิมพ์ลายนิ้วมือผู้เรียนให้ครบถ้วน ครูปประจำชั้นและผู้บริหารสถานศึกษาลงลายมือชื่อรับรอง

๓) หลักฐานอื่น ๆ ตามที่หน่วยงานต้นสังกัดกำหนด

๔. เมื่อดำเนินการกรอกข้อมูลและแนบเอกสารแล้ว ให้โรงเรียนแจ้งหน่วยงานต้นสังกัด
(ยกเว้น สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน กรมส่งเสริม
การเรียนรู้ สำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม สำนักงานพระพุทธศาสนา
แห่งชาติ และกองบัญชาการตำรวจตระเวนชายแดน) เพื่อพิจารณารับรอง และเมื่อหน่วยงานต้นสังกัดรับรอง
การกำหนดรหัสประจำตัวผู้เรียนที่ขึ้นต้นด้วยตัวอักษร G แล้วให้นำรหัสประจำตัว G นั้น มากรอกในแบบ
ข้อมูลทะเบียนผู้เรียนรายบุคคลตามข้อ ๒ และพิมพ์จากระบบ G - Code แนบประกอบเพื่อใช้เป็นหลักฐาน
ยืนยันข้อมูล

เมื่อดำเนินการตามข้อ ๒ หรือข้อ ๓ แล้วให้นำรหัสประจำตัวผู้เรียนที่ขึ้นต้นด้วยตัวอักษร G
ใช้ในการเพิ่ม/ย้ายเข้า โดยใช้แทนเลขบัตรประชาชน ในระบบรายงานสารสนเทศต่อไป และนำรหัสประจำตัว
ผู้เรียนที่ขึ้นต้นด้วยตัวอักษร G ไปลงข้อมูลในเล่มทะเบียนนักเรียน ในช่องเลขประจำตัวประชาชน

ขั้นตอนการใช้งานระบบกำหนดรหัสประจำตัวผู้เรียน เพื่อเข้ารับบริการการศึกษาสำหรับผู้ไม่มีหลักฐานทางทะเบียนราษฎร (ระบบ G - Code)

ขั้นตอนการใช้งานระบบของหน่วยงานต้นสังกัด

ลงทะเบียนเป็นผู้ใช้งานระบบ

การตรวจสอบ/รับรอง
ผู้ลงทะเบียนสถานศึกษา

การตรวจสอบ/รับรอง
ผู้เรียน

เรียกดูรายงานสถิติการออกรหัสผู้เรียน

ขั้นตอนการใช้งานระบบของหน่วยงานสถานศึกษา

ลงทะเบียนเป็นผู้ใช้งานระบบ

ค้นหาข้อมูลผู้เรียน

ค้นหาข้อมูลผู้เรียนซ้ำซ้อน

บันทึกข้อมูลผู้เรียน

รับโอนข้อมูลผู้เรียน

แก้ไขข้อมูลผู้เรียน

๓.๔ ขั้นตอนการใช้งานระบบกำหนดรหัสประจำตัวผู้เรียนเพื่อเข้ารับบริการการศึกษา สำหรับผู้ไม่มีหลักฐานทางทะเบียนราษฎร มีเมนูการใช้งาน (ระบบ G - Code) ดังนี้

ขั้นตอนการใช้งานระบบกำหนดรหัสประจำตัวผู้เรียนเพื่อเข้ารับบริการการศึกษาสำหรับผู้ไม่มีหลักฐานทางทะเบียนราษฎร จัดทำขึ้นเพื่อให้ผู้ใช้งานซึ่งเป็นผู้ที่ได้รับมอบหมายจากหน่วยงานต้นสังกัดที่จัดการศึกษา และผู้ที่ได้รับมอบหมายจากสถานศึกษา ใช้เป็นคู่มือและแนวทางในการออกรหัสประจำตัวผู้เรียนเพื่อเข้ารับบริการการศึกษาสำหรับผู้ไม่มีหลักฐานทางทะเบียนราษฎร (อักษร G) ให้กับผู้เรียน ซึ่งเนื้อหาในคู่มือฉบับนี้ ได้แบ่งผู้ใช้งานออกเป็น ๒ ระดับ ประกอบด้วย ระดับที่ ๑ เจ้าหน้าที่ต้นสังกัดที่จัดการศึกษา และระดับที่ ๒ เจ้าหน้าที่สถานศึกษา โดยมีรายละเอียดดังนี้

๑. เจ้าหน้าที่ต้นสังกัดที่จัดการศึกษา

- ๑.๑ วิธีการลงทะเบียน
- ๑.๒ ลืมรหัสผ่าน
- ๑.๓ การตรวจสอบและรับรองผู้ลงทะเบียนสถานศึกษา
- ๑.๔ การตรวจสอบและรับรองผู้เรียน
- ๑.๕ เรียกดูรายงานสถิติการออกรหัสผู้เรียน
 - ๑.๕.๑ รายงานสถิติการออกรหัสผู้เรียน จำแนกตามสังกัด
 - ๑.๕.๒ รายงานสถิติการออกรหัสผู้เรียน จำแนกตามสถานศึกษา
 - ๑.๕.๓ รายงานสถิติการออกรหัสผู้เรียน จำแนกตามสัญชาติ
 - ๑.๕.๔ รายงานสถิติการออกรหัสผู้เรียน จำแนกตามจังหวัด

๒. เจ้าหน้าที่สถานศึกษา

- ๒.๑ วิธีการลงทะเบียน
- ๒.๒ ลืมรหัสผ่าน
- ๒.๓ การค้นหาข้อมูลผู้เรียน
- ๒.๔ การค้นหาข้อมูลผู้เรียนซ้ำซ้อน
- ๒.๕ การบันทึกข้อมูลผู้เรียน
- ๒.๖ การรับโอนข้อมูลผู้เรียน
- ๒.๗ การแก้ไขข้อมูลผู้เรียน

๑. การใช้งานระบบของต้นสังกัดที่จัดการศึกษา

๑.๑ วิธีการลงทะเบียน

๑) เข้าสู่ระบบ

ผู้ใช้งานระบบกำหนดรหัสประจำตัวผู้เรียนเพื่อเข้ารับบริการการศึกษาสำหรับผู้ไม่มีหลักฐานทางทะเบียนราษฎร สามารถเข้าใช้งานระบบ ฯ ผ่านลิงก์ <https://gcode.moe.go.th>

๑.๑) กรณีเป็นผู้เคยสมัครเข้าใช้งานระบบ ฯ ได้ username และ Password แล้วให้ดำเนินการ ดังนี้

ระบุ ชื่อผู้ใช้งาน

ระบุ รหัสผ่าน จากนั้นคลิกที่เมนู “เข้าสู่ระบบ” เพื่อเข้าใช้งานระบบ

 ระบบกำหนดรหัสประจำตัวผู้เรียนเพื่อเข้ารับบริการการศึกษา
สำหรับผู้ไม่มีหลักฐานทางทะเบียนราษฎร

กระทรวงศึกษาธิการ
Ministry of Education

ชื่อผู้ใช้งาน: เลขประจำตัวประชาชน ✖
ระบบ: ชื่อผู้ใช้งาน

รหัสผ่าน: รหัสผ่าน ✖
ระบบ: รหัสผ่าน

5 + 10 =

เข้าสู่ระบบ

ลงทะเบียน

ลืมรหัสผ่าน

((คู่มือการใช้งาน))

((ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยหลักฐานในการรับนักเรียน
นักศึกษาเข้าเรียนในสถานศึกษา พ.ศ. 2548))

((ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง การรับนักเรียนนักศึกษาที่ไม่มี
หลักฐานทะเบียนราษฎร หรือ ไม่มีสัญชาติไทย 2561))

พจนานุกรมศัพท์: 35

แจ้งเพื่อทราบ... สังกัด สพฐ. หากสมัครเข้าใช้งานระบบ
ต้องรอให้หน่วยงานต้นสังกัดในเขตพื้นที่เป็นผู้รับรองผู้ใช้งานก่อนเข้าใช้งานระบบ
พบปัญหาในการใช้งานระบบติดต่อได้ที่ ตาม-ตอบ (Q-A) **5510** และ **5511**

๑.๒) กรณีเป็นผู้ที่ไม่เคยสมัครเข้าใช้งานระบบฯ มาก่อน

- กรณีเป็นผู้ที่ไม่เคยสมัครเข้าใช้งานระบบฯ มาก่อนให้เลือกไปที่

“ลงทะเบียน” และกรอกรายละเอียดดังนี้

 ระบบกำหนดรหัสประจำตัวผู้เรียนเพื่อเข้ารับบริการการศึกษา
สำหรับผู้ไม่มีหลักฐานทางทะเบียนราษฎร

กระทรวงศึกษาธิการ
Ministry of Education

ชื่อผู้ใช้งาน: เลขประจำตัวประชาชน ✖
ระบบ: ชื่อผู้ใช้งาน

รหัสผ่าน: รหัสผ่าน ✖
ระบบ: รหัสผ่าน

5 + 10 =

เข้าสู่ระบบ

ลงทะเบียน

ลืมรหัสผ่าน

((คู่มือการใช้งาน))

((ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยหลักฐานในการรับนักเรียน
นักศึกษาเข้าเรียนในสถานศึกษา พ.ศ. 2548))

((ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง การรับนักเรียนนักศึกษาที่ไม่มี
หลักฐานทะเบียนราษฎร หรือ ไม่มีสัญชาติไทย 2561))

พจนานุกรมศัพท์: 35

แจ้งเพื่อทราบ... สังกัด สพฐ. หากสมัครเข้าใช้งานระบบ
ต้องรอให้หน่วยงานต้นสังกัดในเขตพื้นที่เป็นผู้รับรองผู้ใช้งานก่อนเข้าใช้งานระบบ
พบปัญหาในการใช้งานระบบติดต่อได้ที่ ตาม-ตอบ (Q-A) **5510** และ **5511**

- ลงทะเบียนเพื่อเข้าใช้งานระบบกำหนดรหัสประจำตัวผู้เรียนเพื่อเข้ารับบริการการศึกษาสำหรับผู้ไม่มีหลักฐานทางทะเบียนราษฎรได้ ดังนี้

ระบุ ชื่อ

ระบุ นามสกุล

ระบุ เลขประจำตัวประชาชน (ใช้เป็น Username)

เลือก สังกัด

เลือก จังหวัด

เลือก สถานศึกษา / หน่วยงาน

เลือก ประเภทผู้ใช้งาน

ระบุ ตำแหน่ง

ระบุ เบอร์โทรศัพท์

ระบุ อีเมล

เลือกไฟล์ หลักฐานประกอบ (ไฟล์เอกสารการยืนยันตัวตน)

ระบุ รหัสผ่าน (อย่างน้อย ๔-๒๐ ตัว)

ระบุ ยืนยันรหัสผ่านจากนั้นคลิกที่ปุ่ม “ลงทะเบียน” เพื่อบันทึกข้อมูลการ

ลงทะเบียนเข้าใช้งาน

ระบบกำหนดรหัสประจำตัวผู้เรียนเพื่อเข้าใช้บริการการศึกษา
สำหรับผู้ไม่มีหลักฐานทางทะเบียนราษฎร
กระทรวงศึกษาธิการ
Ministry of Education

ลงทะเบียนการเข้าใช้งานระบบ

* ชื่อ:

* นามสกุล:

* เลขประจำตัวประชาชน:

* สังกัด: --เลือกสังกัด--

จังหวัด: --เลือกจังหวัด--

สถานศึกษา/หน่วยงาน: --เลือกสถานศึกษา/หน่วยงาน--

* ประเภทผู้ใช้งาน: หน่วยงานต้นสังกัด เจ้าหน้าที่สถานศึกษา

* ตำแหน่ง:

* เบอร์โทรศัพท์:

* อีเมล:

* หลักฐานประกอบ: No file chosen
* สำเนาบัตรประชาชน หรือ รูปถ่ายบัตรประชาชน
ไฟล์นามสกุล .pdf, .jpg, .jpeg

* รหัสผ่าน:

* ยืนยันรหัสผ่าน:

๒) หน้าแรก

จะแสดงรายละเอียดตามการใช้งานของผู้ใช้งานระบบกำหนดรหัสประจำตัวผู้เรียนเพื่อเข้ารับบริการการศึกษาสำหรับผู้ไม่มีหลักฐานทางทะเบียนราษฎรได้ ดังนี้

รายการผู้เรียนเข้าห้อง	ข้อมูลผู้ใช้งาน
รอการรับรอง 3 รายการ	ชื่อ - สกุล :
รับรองแล้ว 391 รายการ	เลขประจำตัวประชาชน :
ไม่รับรอง 240 รายการ	เบอร์โทรศัพท์ :
ตรวจสอบและรับรองผู้ลงทะเบียน	อีเมล :
รับรองแล้ว 71 รายการ	สังกัด :
ไม่รับรอง 7 รายการ	กลุ่มผู้ใช้งานระบบ :
ตรวจสอบและรับรอง	หน่วยงานสังกัด
รับรองแล้ว 13 รายการ	IP :
ไม่รับรอง 5 รายการ	

๑.๒ ลืมรหัสผ่าน

ระบบกำหนดรหัสประจำตัวผู้เรียนเพื่อเข้ารับบริการการศึกษา สำหรับผู้ไม่มีหลักฐานทางทะเบียนราษฎร

กระทรวงศึกษาธิการ
Ministry of Education

ชื่อผู้ใช้งาน: ✖
 ระบุ: ชื่อผู้ใช้งาน

รหัสผ่าน: ✖
 ระบุ: รหัสผ่าน

5 + 10 =

[เข้าสู่ระบบ](#)

[ลงทะเบียน](#)

[ลืมหืมรหัสผ่าน](#)

<< คู่มือการใช้งาน >>

<< ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยหลักฐานในการรับนักเรียน
นักศึกษาเข้าเรียนในสถานศึกษา พ.ศ. 2548 >>

<< ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง การรับนักเรียนนักศึกษาที่ไม่มี
หลักฐานทะเบียนราษฎร หรือ ไม่มีสัญชาติไทย 2561 >>

หมายเลขผู้ใช้งานปัจจุบัน: 39

แจ้งเพื่อทราบ...สังกัด สพฐ. หากสมัครเข้าใช้งานระบบ
 ต้องรอให้หน่วยงานต้นสังกัดในเขตพื้นที่เป็นผู้รับรองผู้ใช้งานก่อนเข้าใช้งานระบบ
 พบปัญหาในการใช้งานระบบติดต่อได้ที่ [ถาม-ตอบ \(Q-A\) วิดีโอแนะนำ](#)

กรณีผู้ใช้งานระบบฯ สำหรับเจ้าหน้าที่หน่วยงานต้นสังกัดที่ลี้มรหส์ผ่าน ให้ดำเนินการเข้าไปที่หน้าระบบฯ และเลือกไปที่ “ลี้มรหส์ผ่าน”

ระบบกำหนดรหัสประจำตัวผู้เรียนเพื่อเข้ารับบริการการศึกษา
สำหรับผู้ไม่มีหลักฐานทางทะเบียนราษฎร
กระทรวงศึกษาธิการ
Ministry of Education

E-mail:

จำนวนผู้เข้าใช้งานปัจจุบัน: 41

พบปัญหาในการใช้งานระบบติดต่อได้ที่
กลุ่มระบบฐานข้อมูลและสารสนเทศ 02 2819809 ต่อ 441-443 ในวันและเวลาราชการ

กรณีผู้ใช้งานที่ลี้มรหส์ผ่าน สามารถกรอก E-mail ที่ลงทะเบียนเพื่อเข้าใช้งานระบบแล้ว กดปุ่ม “ส่งข้อมูล” Username และ Password จะถูกจัดส่งไปทาง E-mail ที่ลงทะเบียนเพื่อเข้าใช้งานระบบกำหนดรหัสประจำตัวผู้เรียนเพื่อเข้ารับบริการการศึกษาสำหรับผู้ไม่มีหลักฐานทางทะเบียนราษฎร

๑.๓ การตรวจสอบและรับรองผู้ลงทะเบียนสถานศึกษา

หน่วยงานต้นสังกัดมีหน้าที่ในการตรวจสอบและรับรองผู้ลงทะเบียนสถานศึกษา โดยการเข้าใช้งานระบบฯ หลังจากนั้นเลือกที่ “ข้อมูลผู้ใช้งาน” จะมีเมนู “ตรวจสอบและรับรองผู้ลงทะเบียน” และให้กดไปที่ “ค้นหา” ข้อมูลเจ้าหน้าที่สถานศึกษาจะขึ้นมา ให้หน่วยงานต้นสังกัดตรวจสอบข้อมูลและพิจารณา “รับรอง” “ไม่รับรอง” หรือ “แก้ไข”

๑.๔ การตรวจสอบและรับรองผู้เรียน

หน่วยงานต้นสังกัดมีหน้าที่ในการตรวจสอบและรับรองผู้เรียน โดยการเข้าใช้งานระบบฯ หลังจากนั้นเลือกที่ “ข้อมูลผู้เรียน” จะมีเมนู “ตรวจสอบและรับรอง” และให้กดไปที่ “ค้นหา” ข้อมูลผู้เรียนจะขึ้นมา ให้หน่วยงานต้นสังกัดตรวจสอบข้อมูลและพิจารณา “รับรอง” หรือ “ไม่รับรอง”

๑.๕ รายงานสถิติการออกรหัสผู้เรียน

หน่วยงานต้นสังกัดสามารถเข้ามาดูรายงานสถิติการออกรหัสผู้เรียนได้ โดยการเข้าใช้งานระบบฯ หลังจากนั้นเลือกที่ “รายงาน” จะมีเมนู รายงานสถิติการออกรหัสผู้เรียน จำแนกตามสถานศึกษา รายงานสถิติการออกรหัสผู้เรียน จำแนกตามสัญญา รายงานสถิติการออกรหัสผู้เรียน จำแนกตามสังกัด และรายงานสถิติการออกรหัสผู้เรียน จำแนกตามจังหวัด

๑) รายงานสถิติการออกรหัสผู้เรียน จำแนกตามสถานศึกษา

ลำดับ	สังกัด	จังหวัด	สถานศึกษา	รวม
1	สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน	เชียงใหม่	กม.ป.คงอุปถัมภ์	4
2	สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน	เชียงใหม่	กาวิละรัชชานนท์	3
3	สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน	เชียงใหม่	กำแพงเพชรชีวิตชีวา	1
4	สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน	เชียงใหม่	แก่งฝายศึกษา	8

๒) รายงานสถิติการออกรหัสผู้เรียน จำแนกตามสัญชาติ

หน้าแรก ข้อมูลผู้เรียน ข้อมูลผู้ใช้งาน รายงาน นำเข้าข้อมูล ตรวจสอบรหัส G-code ข้อมูลผู้เรียนเข้าซ้อน

รายงานสถิติการออกรหัสผู้เรียน จำแนกตามสัญชาติ ๒๒๐-๒ ส่งออก Excel

* ปี พ.ศ.: 2566

สังกัด: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาระดับพื้นฐาน

จังหวัด: --ทั้งหมด--

ค้นหา เริ่มใหม่

ค้นหา:

ลำดับ	สัญชาติ	สังกัด	จังหวัด	ชาย	หญิง	รวม
625	ไร้สัญชาติ	สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาระดับพื้นฐาน	ลำพูน	1	0	1
626	ไร้สัญชาติ	สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาระดับพื้นฐาน	ระนอง	1	0	1
627	ไร้สัญชาติ	สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาระดับพื้นฐาน	เชียงใหม่	13	13	26
628	ไร้สัญชาติ	สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาระดับพื้นฐาน	แม่ฮ่องสอน	7	5	12
629	ไร้สัญชาติ	สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาระดับพื้นฐาน	นครปฐม	0	1	1
630	ไร้สัญชาติ	สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาระดับพื้นฐาน	เชียงใหม่	20	24	44
631	ไร้สัญชาติ	สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาระดับพื้นฐาน	ฉะเชิงเทรา	0	1	1
632	ไร้สัญชาติ	สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาระดับพื้นฐาน	พเยา	0	2	2

๓) รายงานสถิติการออกรหัสผู้เรียน จำแนกตามสังกัด

หน้าแรก ข้อมูลผู้เรียน ข้อมูลผู้ใช้งาน รายงาน นำเข้าข้อมูล ตรวจสอบรหัส G-code ข้อมูลผู้เรียนเข้าซ้อน

รายงานสถิติการออกรหัสผู้เรียน จำแนกตามสังกัด ๒๒๐-๓ ส่งออก Excel

* ปี พ.ศ.: 2567

ค้นหา เริ่มใหม่

ค้นหา:

ลำดับ	สังกัด	ชาย	หญิง	รวม
1	กรมส่งเสริมการเรียน	1,252	1,568	2,820
2	กองบัญชาการตำรวจตระเวนชายแดน	399	402	801
3	สถานศึกษาในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	1,854	1,754	3,608
4	สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์	4	11	15
5	สานักการศึกษา กรุงเทพมหานคร	1,076	997	2,073
6	สานักการศึกษา เมืองพียงนา	7	4	11
7	สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาระดับพื้นฐาน	13,992	13,173	27,165
8	สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา	514	473	987
9	สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา	6,000	5,001	11,001
10	สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน	3,341	3,050	6,391
11	สำนักงานพระหุตศาสนาแห่งชาติ	488	0	488

หน้าแรก ข้อมูลผู้เรียน ข้อมูลผู้ใช้งาน รายงาน นำเข้าข้อมูล ตรวจสอบรหัส G-code ข้อมูลผู้เรียนเข้าซ้อน

รายงานสถิติการออกรหัสผู้เรียน จำแนกตามจังหวัด ๒๒๐-๔ ส่งออก Excel

* ปี พ.ศ.: 2567

ค้นหา เริ่มใหม่

ค้นหา:

ลำดับ	จังหวัด	ชาย	หญิง	รวม
1	กระบี่	87	85	172
2	กรุงเทพมหานคร	5,031	4,870	9,901
3	กาญจนบุรี	1,001	923	1,924
4	กาฬสินธุ์	14	11	25
5	กำแพงเพชร	53	50	103
6	ขอนแก่น	321	376	697

๒. การใช้งานระบบของเจ้าหน้าที่สถานศึกษา

๒.๑ วิธีการลงทะเบียน

๑) เข้าสู่ระบบ

ผู้ใช้งานระบบกำหนดรหัสประจำตัวผู้เรียนเพื่อเข้ารับบริการการศึกษาสำหรับ
ผู้ไม่มีหลักฐานทางทะเบียนราษฎร สามารถเข้าใช้งานระบบฯ ผ่านลิงก์ <https://gcode.moe.go.th>

๑.๑) กรณีเป็นผู้เคยสมัครเข้าใช้งานระบบฯ ได้ username และ Password แล้ว
ให้ดำเนินการ ดังนี้

ระบุ ชื่อผู้ใช้งาน

ระบุ รหัสผ่าน จากนั้นคลิกที่เมนู “เข้าสู่ระบบ” เพื่อเข้าใช้งานระบบ

ระบบกำหนดรหัสประจำตัวผู้เรียนเพื่อเข้ารับบริการการศึกษา
สำหรับผู้ไม่มีหลักฐานทางทะเบียนราษฎร
กระทรวงศึกษาธิการ
Ministry of Education

ชื่อผู้ใช้งาน: เลขประจำตัวประชาชน ✖
ระบุ: ชื่อผู้ใช้งาน

รหัสผ่าน: รหัสผ่าน ✖
ระบุ: รหัสผ่าน

5 + 10 =

เข้าสู่ระบบ

ลงทะเบียน

ลืมรหัสผ่าน

๑.๒) กรณีเป็นผู้ที่ไม่เคยสมัครเข้าใช้งานระบบฯ มาก่อน

- กรณีเป็นผู้ที่ไม่เคยสมัครเข้าใช้งานระบบฯ มาก่อนให้เลือกไปที่

“ลงทะเบียน” และกรอกรายละเอียดดังนี้

ระบบกำหนดรหัสประจำตัวผู้เรียนเพื่อเข้ารับบริการการศึกษา
สำหรับผู้ไม่มีหลักฐานทางทะเบียนราษฎร
กระทรวงศึกษาธิการ
Ministry of Education

ชื่อผู้ใช้งาน: เลขประจำตัวประชาชน ✖
ระบุ: ชื่อผู้ใช้งาน

รหัสผ่าน: รหัสผ่าน ✖
ระบุ: รหัสผ่าน

5 + 10 =

เข้าสู่ระบบ

ลงทะเบียน

ลืมรหัสผ่าน

((คู่มือการใช้งาน))

- ลงทะเบียนเพื่อเข้าใช้งานระบบกำหนดรหัสประจำตัวผู้เรียนเพื่อเข้ารับบริการการศึกษาสำหรับผู้ไม่มีหลักฐานทางทะเบียนราษฎรได้ ดังนี้

ระบุ ชื่อ

ระบุ นามสกุล

ระบุ เลขประจำตัวประชาชน (ใช้เป็น Username)

เลือก สังกัด

เลือก จังหวัด

เลือก สถานศึกษา / หน่วยงาน

เลือก ประเภทผู้ใช้งาน

ระบุ ตำแหน่ง

ระบุ เบอร์โทรศัพท์

ระบุ อีเมลล์

เลือกไฟล์ หลักฐานประกอบ (ไฟล์เอกสารการยืนยันตัวตน)

ระบุ รหัสผ่าน (อย่างน้อย ๔-๒๐ ตัว)

ระบุ ยืนยันรหัสผ่านจากนั้นคลิกที่ปุ่ม “ลงทะเบียน” เพื่อบันทึกข้อมูลการลงทะเบียน

เข้าใช้งาน

ระบบกำหนดรหัสประจำตัวผู้เรียนเพื่อเข้ารับบริการการศึกษา
สำหรับผู้ไม่มีหลักฐานทางทะเบียนราษฎร
กระทรวงศึกษาธิการ
Ministry of Education

ลงทะเบียนการเข้าใช้งานระบบ

* ชื่อ:

* นามสกุล:

* เลขประจำตัวประชาชน:

* สังกัด: --เลือกสังกัด--

จังหวัด: --เลือกจังหวัด--

สถานศึกษา/หน่วยงาน: --เลือกสถานศึกษา/หน่วยงาน--

* ประเภทผู้ใช้งาน: หน่วยงานต้นสังกัด
 เจ้าหน้าที่สถานศึกษา

* ตำแหน่ง:

* เบอร์โทรศัพท์:

* อีเมลล์:

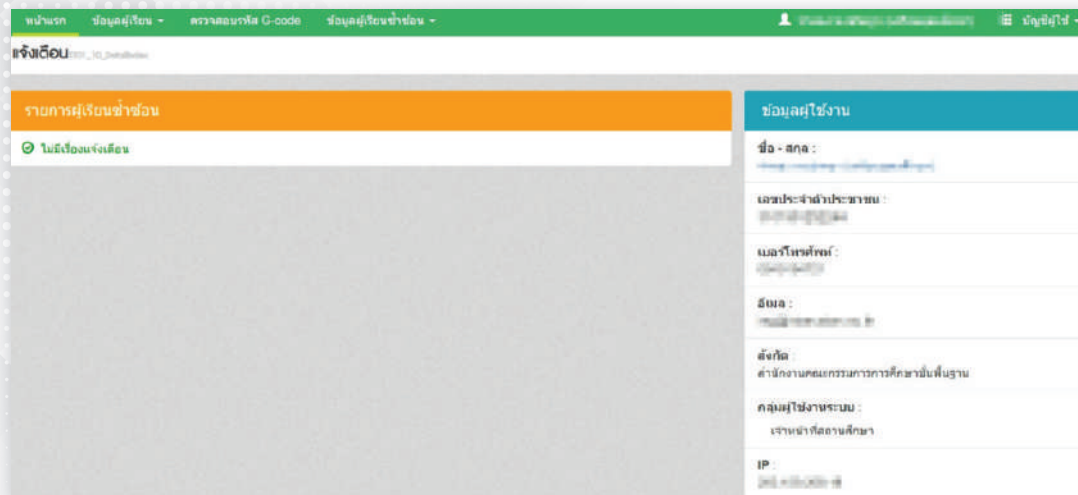
* หลักฐานประกอบ: No file chosen
* สำเนาบัตรประชาชน หรือ รูปถ่ายบัตรประชาชน
ไฟล์นามสกุล .pdf, .jpg, .jpeg

* รหัสผ่าน:

* ยืนยันรหัสผ่าน:

๒) หน้าแรก

จะแสดงรายละเอียดตามการใช้งานของผู้ใช้งานระบบกำหนดรหัสประจำตัวผู้เรียนเพื่อเข้ารับบริการการศึกษาสำหรับผู้ไม่มีหลักฐานทางทะเบียนราษฎรได้ ดังนี้

๒.๒ ลืมรหัสผ่าน

กรณีผู้ใช้งานระบบฯ สำหรับเจ้าหน้าที่สถานศึกษาที่ลืมรหัสผ่าน ให้ดำเนินการเข้าไปที่หน้าระบบฯ และเลือกไปที่ “ลืมรหัสผ่าน”

กรณีผู้ใช้งานที่ลืมรหัสผ่าน สามารถกรอก E-mail ที่ลงทะเบียนเพื่อเข้าใช้งานระบบแล้ว กดปุ่ม “ส่งข้อมูล” Username และ Password จะจัดส่งไปทาง E-mail ที่ลงทะเบียนเพื่อเข้าใช้งานระบบกำหนดรหัสประจำตัวผู้เรียนเพื่อเข้ารับบริการการศึกษาสำหรับผู้ไม่มีหลักฐานทางทะเบียนราษฎร

๒.๓ การค้นหาข้อมูลผู้เรียน

การค้นหาข้อมูลผู้เรียนเป็นเมนูสำหรับเจ้าหน้าที่สถานศึกษาเข้ามาค้นหาข้อมูลผู้เรียนว่าเคยมีรหัส G แล้วหรือไม่ ก่อนที่จะนำเข้าข้อมูลผู้เรียนเพื่อขอรหัส G สามารถดำเนินการได้ดังนี้ ๑. เข้าไปที่เมนูข้อมูลผู้เรียน ๒. ค้นหาข้อมูลผู้เรียน ๓. กรอก ชื่อ - นามสกุล ผู้เรียน หรือ รหัสประจำตัวผู้เรียน (รหัส G) หลังจากนั้นกดไปที่ค้นหา เพื่อตรวจสอบว่าผู้เรียนเคยออกรหัส G แล้วหรือไม่

The screenshot shows a web interface for searching student information. The top navigation bar includes 'ข้อมูลผู้เรียน' (Student Information) and 'ตรวจสอบรหัส G-code' (Check G-code). The main content area is titled 'ค้นหาข้อมูลผู้เรียน' (Search Student Information). The form contains several input fields and dropdown menus:

- จังหวัด (Province): [Dropdown menu]
- อำเภอ (District): [Dropdown menu]
- โรงเรียน (School): [Dropdown menu]
- ชื่อ - นามสกุล ผู้เรียน (Student Name and Surname): [Text input field, highlighted with a red box]
- รหัสประจำตัวผู้เรียน (Student ID): [Text input field, highlighted with a red box]
- ชื่อ - นามสกุล บิดา (Father's Name and Surname): [Text input field]
- ชื่อ - นามสกุล มารดา (Mother's Name and Surname): [Text input field]
- ชื่อผู้บันทึก (Recorder Name): [Text input field]
- เขตพื้นที่การศึกษา (Education Area): [Dropdown menu]
- จังหวัด (Province): [Dropdown menu]
- สถานศึกษา (School): [Dropdown menu]
- ปี พ.ศ. (Year B.E.): [Dropdown menu]
- ปีเกิด (Year of Birth): [Dropdown menu]
- รหัสประจำตัว(กรรมการปกครอง) (Official ID): [Text input field]
- วันสมัคร (Registration Date): [Text input field]

Buttons for 'ค้นหา' (Search) and 'เริ่มใหม่' (Reset) are located at the bottom of the form. The 'ค้นหา' button is highlighted with a red box.

๒.๔ การค้นหาข้อมูลผู้เรียนซ้ำซ้อน

การค้นหาข้อมูลผู้เรียนซ้ำซ้อนเป็นเมนูสำหรับเจ้าหน้าที่สถานศึกษาเข้ามาค้นหาข้อมูลผู้เรียนว่าเคยมีรหัส G แล้วหรือไม่ และอยู่ในสถานะไหน เช่น รอการรับรอง รับรองแล้ว และไม่รับรอง ก่อนที่จะนำเข้าข้อมูลผู้เรียนเพื่อขอรหัส G สามารถดำเนินการได้ดังนี้ ๑. เข้าไปที่เมนูข้อมูลผู้เรียน ๒. ค้นหาข้อมูลผู้เรียน ๓. กรอก ชื่อ - นามสกุล ผู้เรียน หรือ รหัสประจำตัวผู้เรียน (รหัส G) หลังจากนั้นกดไปที่ค้นหา เพื่อตรวจสอบว่าผู้เรียนเคยออกรหัส G แล้วหรือไม่

The screenshot shows a web interface for checking and confirming duplicate student information. The top navigation bar includes 'ข้อมูลผู้เรียน' (Student Information) and 'ตรวจสอบรหัส G-code' (Check G-code). The main content area is titled 'ตรวจสอบและยืนยันข้อมูลผู้เรียนซ้ำซ้อน' (Check and Confirm Duplicate Student Information). The form contains several input fields and dropdown menus:

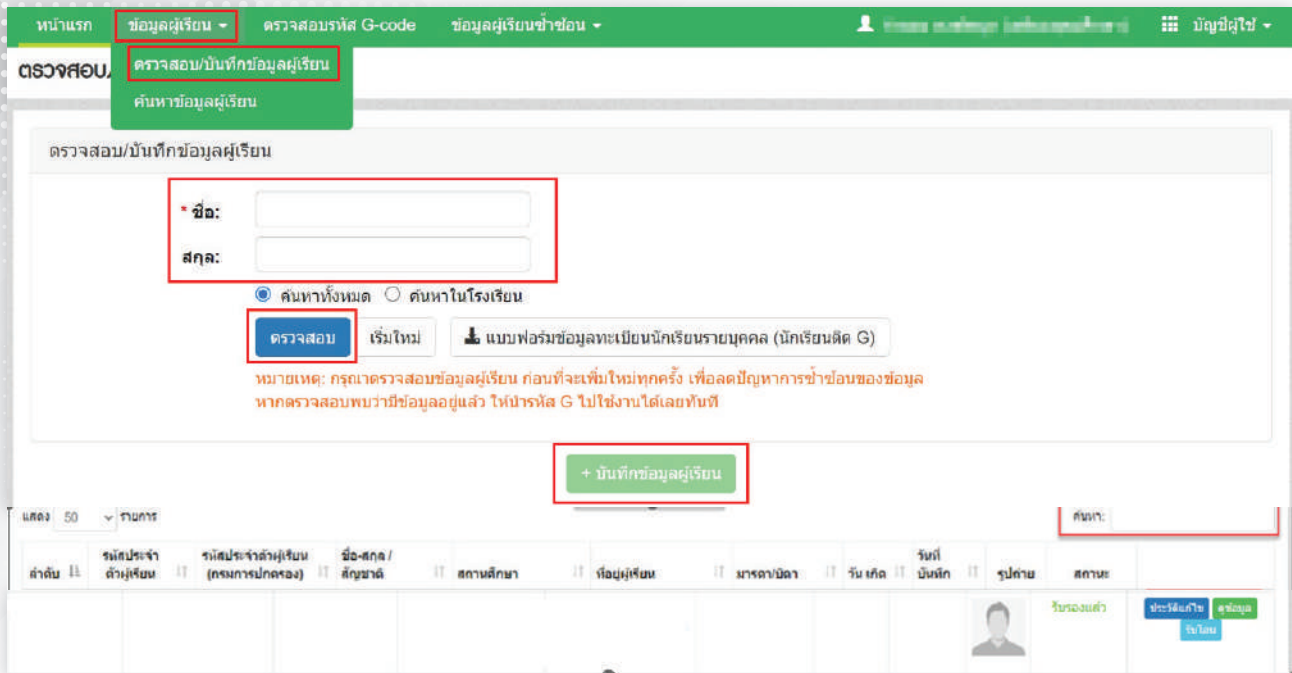
- จังหวัด (Province): [Dropdown menu]
- อำเภอ (District): [Dropdown menu]
- โรงเรียน (School): [Dropdown menu]
- ชื่อ - นามสกุล ผู้เรียน (Student Name and Surname): [Text input field, highlighted with a red box]
- รหัสประจำตัวผู้เรียน (Student ID): [Text input field, highlighted with a red box]
- ชื่อ - นามสกุล บิดา (Father's Name and Surname): [Text input field]
- ชื่อ - นามสกุล มารดา (Mother's Name and Surname): [Text input field]
- ชื่อผู้บันทึก (Recorder Name): [Text input field]
- จังหวัด (Province): [Dropdown menu]
- สถานศึกษา (School): [Dropdown menu]
- สถานะ (Status): [Dropdown menu]

Buttons for 'ค้นหา' (Search) and 'เริ่มใหม่' (Reset) are located at the bottom of the form. The 'ค้นหา' button is highlighted with a red box.

๒.๕ การบันทึกข้อมูลผู้เรียน

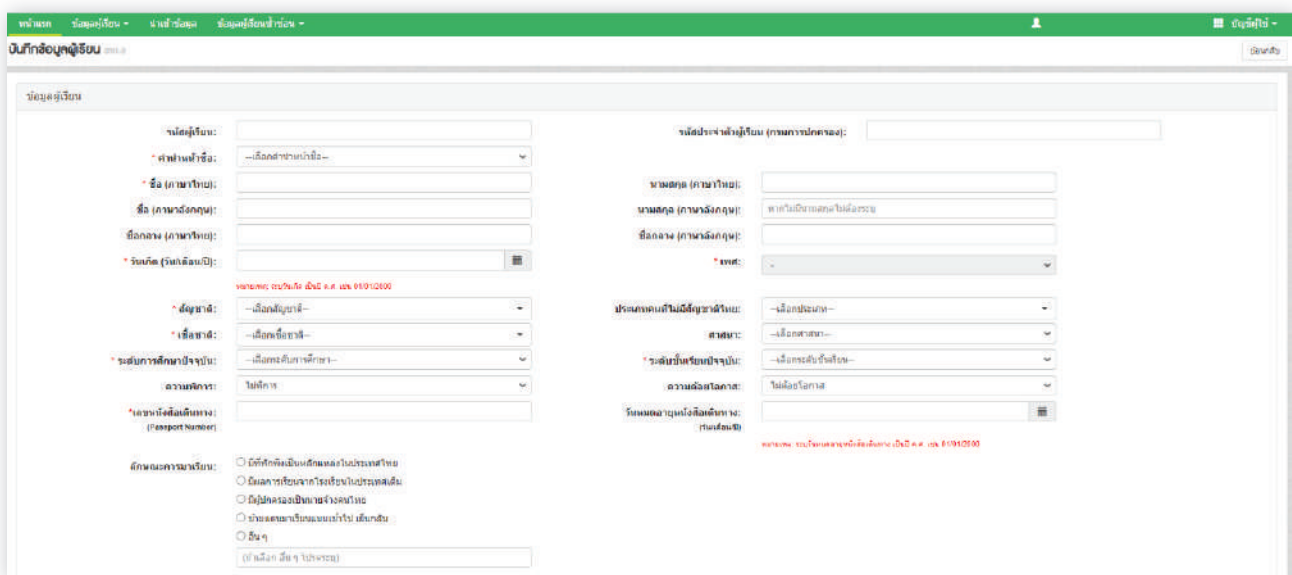
การบันทึกข้อมูลผู้เรียน เป็นกระบวนการหลังจากการค้นหาข้อมูลผู้เรียน และการค้นหาข้อมูลผู้เรียนซ้ำซ้อนแล้ว เป็นเมนูสำหรับเจ้าหน้าที่สถานศึกษาเข้ามาบันทึกข้อมูลผู้เรียน เพื่อขอรหัส G ให้ดำเนินการดังนี้

๑) เลือกไปที่เมนูข้อมูลนักเรียน หลังจากนั้นเลือกเมนู ตรวจสอบ/บันทึกข้อมูลผู้เรียน ดำเนินการค้นหาผู้เรียน โดยการใส่ ชื่อ - สกุล ผู้เรียน หรืออย่างใดอย่างหนึ่ง เมื่อตรวจสอบแล้วไม่พบข้อมูลผู้เรียนที่สอดคล้องกัน ให้เลือกเมนู บันทึกข้อมูลผู้เรียน

๒) ค้นหาข้อมูลผู้เรียนเรียบร้อยแล้วไม่พบผู้เรียน หรือข้อมูลผู้เรียนไม่สอดคล้องกับในระบบให้เจ้าหน้าที่สถานศึกษาดำเนินการจัดทำการบันทึกข้อมูลผู้เรียนใหม่ได้ โดยคลิกที่ปุ่ม “บันทึกข้อมูลผู้เรียน” เพื่อเข้าสู่หน้าจอบันทึกข้อมูลผู้เรียนและดำเนินการกรอกข้อมูลตามรายการที่กำหนดไว้ในระบบ

- ระบุ ข้อมูลผู้เรียน
- ระบุ ข้อมูลที่อยู่ในประเทศที่สามารถติดต่อได้ของผู้เรียน
- ระบุ สถานที่เกิด
- ระบุ ข้อมูลผู้ปกครอง
- ระบุ ข้อมูลหลักฐานประกอบ
- ระบุ ข้อมูลเพิ่มเติม (กรณีมีเพิ่มเติม) จากนั้นคลิกที่ปุ่ม “บันทึกข้อมูล” เพื่อยืนยันการบันทึกข้อมูลของผู้เรียน

ผู้ใช้งานสามารถพิมพ์ข้อมูลผู้เรียนเป็นรายบุคคลได้ โดยคลิกที่ปุ่ม “พิมพ์ +” เพื่อพิมพ์ข้อมูลผู้เรียน

รหัสประจำตัวประชาชน / - / -

G - [] - [] - [] - [] - [] - [] - [] - [] - []

ติครูบ๋าย
นักเรียน
(ภาพหน้าตรง)

ข้อมูลทะเบียนนักเรียนรายบุคคล (นักเรียนติด G)

หน่วยงานต้นสังกัด รหัสหน่วยงานต้นสังกัด

โรงเรียน รหัสโรงเรียน

ที่อยู่โรงเรียน หมู่ที่ ต.รอก ซอย ถนน

แขวง / ตำบล เขต / อำเภอ / กิ่งอำเภอ จังหวัด

ข้อมูลนักเรียน

ปีการศึกษาที่เข้าเรียน วันที่เข้าเรียน ชั้นที่เข้าเรียน

เลขประจำตัวบุคคลของผู้เรียน เลขอ้างอิงจากเอกสารอื่น ๆ (เช่นบัตรคำขวัญ, พาสปอร์ต, เอกสารหนังสือที่ทางราชการออกให้)

คำนำหน้าชื่อ ชื่อ นามสกุล

วัน / เดือน / ปีเกิด สัญชาติ เชื้อชาติ ศาสนา จำนวนพี่น้อง คน

ประเภทคนที่ไม่มีสัญชาติไทย

ที่อยู่ตามทะเบียนบ้าน

หรือประจำบ้าน [] - [] - [] - [] - [] - [] - []

บ้านเลขที่ หมู่ที่ ต.รอก ซอย ถนน

แขวง / ตำบล เขต / อำเภอ / กิ่งอำเภอ จังหวัด

(เพื่อปัจจุบันในประเทศไทยและต่างประเทศ ถ้าไม่มีชื่อของบ้าน หรือ ผู้ปกครองหลัก)

บ้านเลขที่ หมู่ที่ ต.รอก ซอย ถนน

แขวง / ตำบล เขต / อำเภอ / กิ่งอำเภอ จังหวัด

สถานที่เกิด

แขวง / ตำบล เขต / อำเภอ / กิ่งอำเภอ จังหวัด ประเทศ

ลักษณะการมาเรียน

มีที่พักเป็นหลักแหล่งในประเทศไทย มีผลการเรียนจากโรงเรียนในประเทศเดิม และเข้าเรียนต่อเนื่อง

มีผู้ปกครองเป็นนายจ้างคนไทย หรือ มีคนไทยรับรองให้เข้าเรียน ข้ามแดนมาเรียนแบบเข้าไป เฝ้ากับ

อื่น ๆ (โปรดระบุ)

ครอบครัว

บิดา ชื่อ นามสกุล

และ เลขประจำตัวประชาชนบิดา เลขจากบัตรอื่น ๆ เลขที่

มารดา ชื่อ นามสกุล

เลขประจำตัวประชาชนมารดา เลขจากบัตรอื่น ๆ เลขที่

หรือ ผู้ปกครอง ชื่อ นามสกุล

เลขประจำตัวประชาชนมารดา เลขจากบัตรอื่น ๆ เลขที่

ความสัมพันธ์กับนักเรียน

หรือ ชื่อองค์กรสาธารณประโยชน์ ความสัมพันธ์กับนักเรียน

สำนักงานตั้งอยู่ที่ หมู่ที่ ต.รอก ซอย ถนน

ตำบล/แขวง อำเภอ/เขต จังหวัด

รายชื่อผู้ถือบัตรนักเรียน

ถือบัตร	นางสาว	นาง	นางสาว	ชื่ออื่น	ไม่ถือ	ไม่พบ	ชื่ออื่น	นางสาว	นาง	ชื่ออื่น

ผู้ถือบัตร ครูประจำชั้น

(.....)

วันที่

รับรองข้อมูล

(.....)

ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียน

๒.๖ การรับโอนข้อมูลผู้เรียน

๑) การรับโอนข้อมูลผู้เรียน เป็นกระบวนการของสถานศึกษาปลายทางที่ผู้เรียน (โอน/ย้าย) เข้าเรียนใหม่ ซึ่งไม่ใช่สถานศึกษาเดิมที่ออกรหัส G โดยกำหนดให้เจ้าหน้าที่สถานศึกษาใหม่ ดำเนินการรับโอน/ย้าย เข้าระบบและเลือกไปที่เมนูข้อมูลนักเรียน หลังจากนั้นเลือกเมนู ตรวจสอบ/บันทึก ข้อมูลผู้เรียน ดำเนินการค้นหาผู้เรียน โดยการใส่ ชื่อ – สกุล ผู้เรียน หรืออย่างไรอย่างหนึ่ง แล้วเลือกเมนูค้นหา หลังจากนั้นไปที่ “รับโอน”

ลำดับ	รหัสประจำตัวผู้เรียน	รหัสประจำตัวผู้เรียน (กรณีการปกครอง)	ชื่อ-สกุล / สัญชาติ	สถานศึกษา	ชื่อผู้เรียน	นามรองบิดา	วันเกิด	วันที่ยื่นใบสมัคร	รูปถ่าย	สถานะ	ประวัติผู้เรียน	ข้อมูล
1										เรียนต่อแล้ว	ประวัติผู้เรียน	ข้อมูล
2										เรียนต่อแล้ว	ประวัติผู้เรียน	ข้อมูล

๒) การโอนย้ายข้อมูลสถานศึกษา เป็นกระบวนการโอนย้ายข้อมูลผู้เรียนจากสถานศึกษาต้นทาง ไปยังสถานศึกษาปลายทาง โดยมีวิธีการโอนย้ายข้อมูล ดังนี้ เมื่อเข้าสู่หน้าจอโอนย้ายข้อมูลสถานศึกษา ให้ทำการบันทึกข้อมูล ข้อมูลผู้เรียนจะถูกโอนไปยังสถานศึกษาใหม่ ทั้งนี้ เมนูการโอนย้ายข้อมูลสถานศึกษามีวัตถุประสงค์เพื่อปรับปรุงข้อมูลผู้เรียนให้เป็นปัจจุบัน

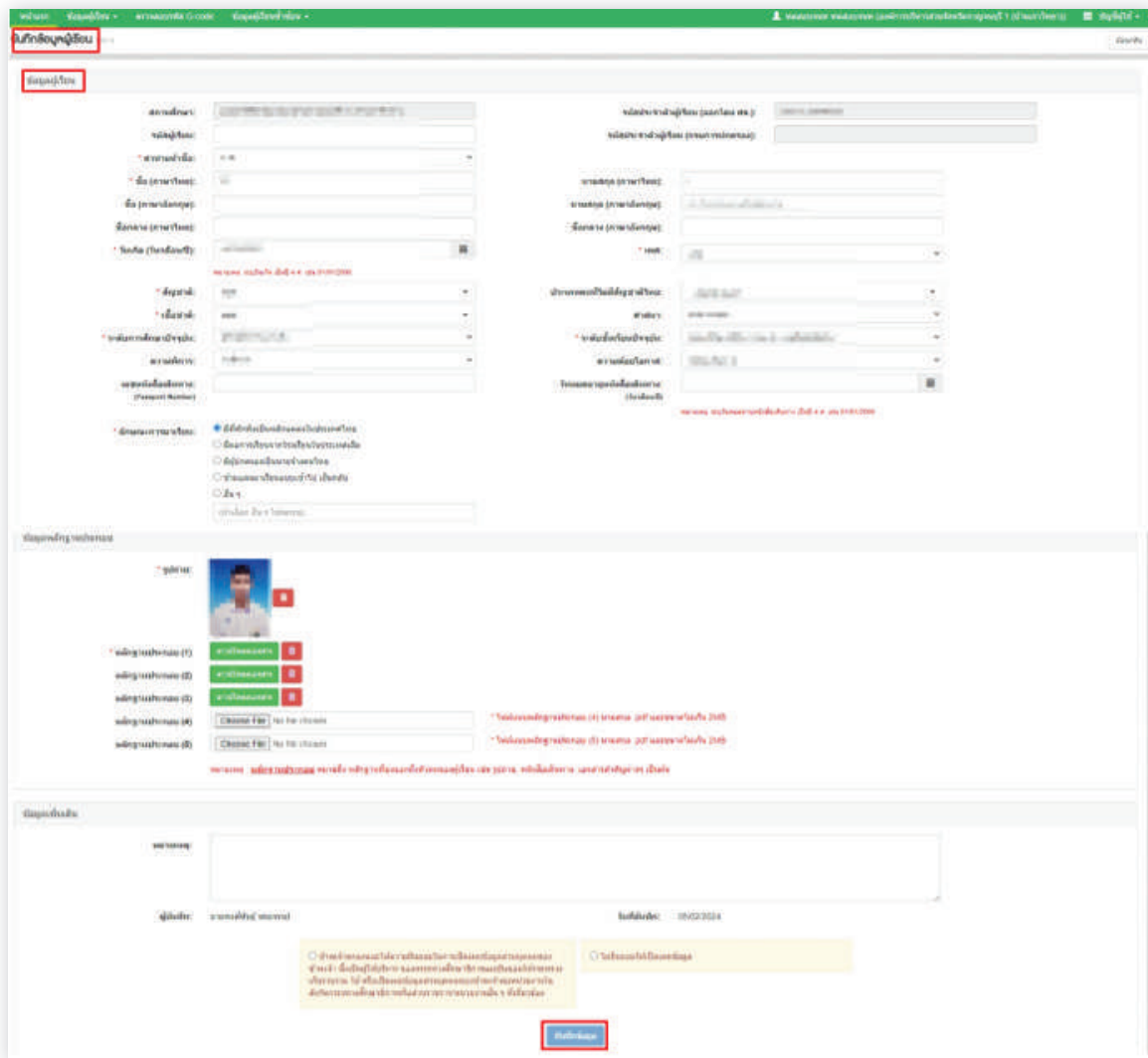
ดำเนินการโอน	รหัสประจำตัวผู้เรียน	รหัส g-code	ชื่อโรงเรียน	ชื่อผู้เรียน
1				

บันทึก	รหัสประจำตัวผู้เรียน	รหัส g-code	ชื่อโรงเรียน	ชื่อผู้เรียน	รหัส
1					

๒.๗ การแก้ไขข้อมูลผู้เรียน

๑) การแก้ไขข้อมูลผู้เรียน เป็นกระบวนการของสถานศึกษาการในแก้ไขข้อมูลผู้เรียน รหัส G ให้มีความครบถ้วน และถูกต้อง โดยระบบได้กำหนดให้เจ้าหน้าที่สถานศึกษาเป็นผู้แก้ไขข้อมูลผู้เรียนรหัส G ยกเว้นสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่กำหนดให้ต้นสังกัด (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา) เป็นผู้ดำเนินการแก้ไขข้อมูลผู้เรียน

๒) การแก้ไขข้อมูลผู้เรียน เป็นกระบวนการที่สถานศึกษาสามารถเข้ามาแก้ไขข้อมูลผู้เรียนรหัส G ให้มีความครบถ้วน ถูกต้อง และเป็นปัจจุบัน โดยระบบได้กำหนดให้เจ้าหน้าที่สถานศึกษาเป็นผู้แก้ไขข้อมูลผู้เรียนรหัส G ยกเว้นสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่กำหนดให้ต้นสังกัด (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา) เป็นผู้ดำเนินการแก้ไขข้อมูลผู้เรียน โดยมีวิธีการแก้ไขข้อมูลผู้เรียน ดังนี้ เมื่อเข้าสู่หน้าค้นหาข้อมูลผู้เรียน ให้ดำเนินการกรอก ชื่อ หรือ สกุล หรือ รหัส G ของผู้เรียนที่ต้องการแก้ไขข้อมูล หลังจากที่ยืนยันประวัติผู้เรียนแล้วให้ดำเนินการ คลิกที่สัญลักษณ์ รูปปากกา ก็จะไปที่หน้าบันทึกข้อมูลผู้เรียน หลังจากนั้นให้ดำเนินการปรับปรุงแก้ไขข้อมูลผู้เรียน และกดบันทึกข้อมูล ข้อมูลผู้เรียนก็จะถูกแก้ไขให้เป็นปัจจุบัน

๒) การแก้ไขข้อมูลผู้เรียน เป็นกระบวนการที่สถานศึกษาสามารถเข้ามาแก้ไขข้อมูลผู้เรียนรหัส G ให้มีความครบถ้วน ถูกต้อง และเป็นปัจจุบัน โดยระบบได้กำหนดให้เจ้าหน้าที่สถานศึกษาเป็นผู้แก้ไขข้อมูลผู้เรียนรหัส G ยกเว้นสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่กำหนดให้ต้นสังกัด (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา) เป็นผู้ดำเนินการแก้ไขข้อมูลผู้เรียน โดยมีวิธีการแก้ไขข้อมูลผู้เรียน ดังนี้ เมื่อเข้าสู่หน้าค้นหาข้อมูลผู้เรียน ให้ดำเนินการกรอก ชื่อ หรือ สกุล หรือ รหัส G ของผู้เรียนที่ต้องการแก้ไขข้อมูล หลังจากที่ยืนยันประวัติผู้เรียนแล้วให้ดำเนินการ คลิกที่สัญลักษณ์ รูปปากกา ก็จะไปขึ้นที่หน้าบันทึกข้อมูลผู้เรียน หลังจากนั้นให้ดำเนินการปรับปรุงแก้ไขข้อมูลผู้เรียน และกดบันทึกข้อมูล ข้อมูลผู้เรียนก็จะถูกแก้ไขให้เป็นปัจจุบัน

๒.๘ การตรวจสอบสถานะข้อมูลรหัส G

๑) การตรวจสอบสถานะข้อมูลรหัส G ที่ข้อมูลไม่ครบ ๑๕ รายการ

ผู้ใช้งานสามารถดูสถานะของข้อมูลรหัส G ที่ไม่ครบ ๑๕ รายการ ที่ไม่ถูกส่งไปยังสำนักบริหารการทะเบียน กรมการปกครอง ได้ที่การค้นหาข้อมูลผู้เรียน และรายการ “สถานะส่งข้อมูลให้กรมการปกครอง”

รายละเอียดข้อมูล ๑๕ รายการ ดังนี้

ลำดับ	รายการข้อมูล	คำอธิบายรายการ
1	รหัสประจำตัว	รหัส G code 13 หลักที่ออกโดยระบบ Gcode ของกระทรวงศึกษาธิการ
2	คำนำหน้า	ชื่อคำนำหน้านามตามกรมการปกครอง
3	ชื่อตัว	ชื่อเป็นภาษาไทย
4	ชื่อสกุล	สกุลเป็นภาษาไทย
5	วันเดือนปีเกิด	YYYYMMDD เป็นปี พ.ศ.
6	ชื่อบิดา	ชื่อเป็นภาษาไทย
7	ชื่อมารดา	ชื่อเป็นภาษาไทย
8	รหัสโรงเรียน	รหัสโรงเรียน 10 หลักที่ออกโดย กระทรวงศึกษาธิการ
9	ชื่อโรงเรียน	ชื่อโรงเรียนเป็นภาษาไทย
10	รหัสตำบล	รหัสตำบล 8 หลักตามกรมการปกครอง
11	ตำบล	ชื่อตำบลเป็นภาษาไทย
12	รหัสอำเภอ	รหัสอำเภอ 6 หลักตามกรมการปกครอง
13	อำเภอ	ชื่ออำเภอเป็นภาษาไทย
14	รหัสจังหวัด	รหัสตำบล 2 หลักตามกรมการปกครอง
15	จังหวัด	ชื่อจังหวัดเป็นภาษาไทย

๒) การตรวจสอบสถานะข้อมูลรหัส G ที่ถูกส่งไปที่สำนักบริหารการทะเบียน กรมการปกครอง

ผู้ใช้งานสามารถดูสถานะของข้อมูลรหัส G จากกระทรวงศึกษาธิการไปยังสำนักบริหารการทะเบียน กรมการปกครอง ได้ที่การค้นหาข้อมูลผู้เรียน และรายการ “สถานะส่งข้อมูลให้กรมการปกครอง”

๓) การดูสถานะข้อมูลรหัส G ที่ได้เลข ๑๓ หลัก จากสำนักบริหารการทะเบียน กรมการปกครอง

ผู้ใช้งานสามารถดูสถานะข้อมูลรหัส G ที่ได้เลข ๑๓ หลัก ที่ผู้เรียนได้จากสำนักบริหารการทะเบียน กรมการปกครอง ได้ที่การค้นหาข้อมูลผู้เรียน และรายการ “รหัสประจำตัวผู้เรียน (กรมการปกครอง)”

บทที่ ๔

แนวทางการแก้ไขปัญหาสถานะบุคคล
และการเข้าถึงสิทธิขั้นพื้นฐาน
ด้านสาธารณสุข

คำนิยาม

๑. นักเรียน นักศึกษาที่มีเลขประจำตัวขึ้นต้นด้วยตัวอักษร G หมายถึง ผู้เรียนที่ไม่มีหลักฐานทางทะเบียนราษฎรหรือไม่มีสัญชาติไทยและสถานศึกษากำหนดรหัสประจำตัวขึ้นต้นด้วยอักษร G

๒. การแก้ไขปัญหาสถานะบุคคล หมายถึง การดำเนินการพิสูจน์สถานะบุคคลของกลุ่มนักเรียน นักศึกษาที่มีเลขประจำตัวขึ้นต้นด้วยตัวอักษร G ให้ได้รับเลขประจำตัวประชาชน ๑๓ หลักตามแนวทางของสำนักบริหารการทะเบียน กรมการปกครอง

๔.๑ แนวทางการแก้ไขปัญหาสถานะบุคคล

ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ดำเนินการจัดส่งข้อมูลผู้เรียนที่ขึ้นต้นด้วยรหัส G ที่มีความถูกต้อง ให้กับสำนักบริหารการทะเบียน กรมการปกครอง ทุกวันที่ ๑ ของเดือนถัดไป เพื่อจัดทำทะเบียนประวัติบุคคลที่ไม่มีสถานะทางทะเบียน และกำหนดเลขประจำตัว ๑๓ หลักตามกฎหมายว่าด้วยการทะเบียนราษฎรให้แก่ นักเรียน นักศึกษาที่มีเลขประจำตัวขึ้นต้นด้วยตัวอักษร G ซึ่งมีแนวทางปฏิบัติ ๓ ขั้นตอน

ขั้นตอนที่ ๑ การจัดทำฐานข้อมูล และการจัดทำบัญชีรายชื่อ (ส่วนกลาง)

๑. ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ประมวลข้อมูลทั้งระบบ ส่งให้สำนักบริหารการทะเบียน กรมการปกครอง

๒. สำนักบริหารการทะเบียน กรมการปกครอง จัดทำฐานข้อมูลและบัญชีรายชื่อแยกเป็นรายอำเภอ/เขต และส่งฐานข้อมูลบัญชีชื่อดังกล่าวไปยังทุกอำเภอ/เขต ผ่านระบบคอมพิวเตอร์

ขั้นตอนที่ ๒ การจัดทำเลข ๑๓ หลัก (สำนักทะเบียนอำเภอ/โรงเรียนและสถานศึกษา)

๑. สำนักทะเบียนอำเภอ/เขตแจกจ่ายบัญชีรายชื่อ พร้อมแบบฟอร์มคำร้องทั่วไป (ท.ร. ๓๑) และแบบรายงานกรณีนักเรียน นักศึกษาไม่มีตัวตน แยกเป็นรายโรงเรียน/สถานศึกษา

๒. โรงเรียน/สถานศึกษา จัดทำคำร้อง ท.ร. ๓๑ สำหรับนักเรียน นักศึกษาที่มีตัวตน ในโรงเรียน/สถานศึกษาตามที่ปรากฏในบัญชีรายชื่อ โดยแนบสำเนาทะเบียนนักเรียน เอกสารสำคัญ (ถ้ามี) กรณีนักเรียน นักศึกษาที่ไม่มีตัวตน เช่น จบการศึกษา ย้าย ให้โรงเรียน/สถานศึกษา รายงานตามแบบฟอร์มกรณีนักเรียน นักศึกษาไม่มีตัวตน

๓. โรงเรียน/สถานศึกษา จัดส่งคำร้อง ท.ร. ๓๑ พร้อมเอกสารสำเนาทะเบียนนักเรียน นักศึกษา และแบบฟอร์มกรณีนักเรียน นักศึกษาที่ไม่มีตัวตน ให้สำนักทะเบียนอำเภอ/เขต

๔. สำนักทะเบียนอำเภอ/เขต จัดทำทะเบียนประวัติบุคคลที่ไม่มีสถานะทางทะเบียน และกำหนดเลขประจำตัว ๑๓ หลักตามกฎหมายว่าด้วยการทะเบียนราษฎร เป็นบุคคลประเภท ๐ กลุ่ม ๐๐ (กรณีตรวจสอบแล้วพบว่า นักเรียน นักศึกษา ไม่มีเลขประจำตัว ๑๓ หลัก และมีคุณสมบัติ) พร้อมจัดทำบัญชีรายชื่อคนที่จัดทำเลขประจำตัว ๑๓ หลัก แล้วส่งให้โรงเรียน/สถานศึกษาเก็บไว้เป็นหลักฐาน พร้อมส่งแบบ ๘๙ เพื่อให้โรงเรียน/สถานศึกษา แจ้งให้นักเรียน นักศึกษา กรอกแบบสำรวจจัดทำทะเบียนประวัติบุคคลที่ไม่มีสถานะทางทะเบียน (แบบ ๘๙)

ขั้นตอนที่ ๓ กรอกแบบฟอร์ม (แบบ ๘๘) (เพื่อตรวจสอบสถานะก่อนจัดทำบัตรประจำตัว)

๑. เด็กนักเรียนตามบัญชีรายชื่อที่ได้รับการกำหนดเลข ๑๓ หลักแล้ว ให้โรงเรียน/สถานศึกษาแจ้งให้นักเรียน นักศึกษา กรอกแบบ ๘๘ และส่งให้สำนักทะเบียนอำเภอ/เขต

๒. สำนักทะเบียนอำเภอ/เขต ตรวจสอบข้อมูลในแบบ ๘๘ ก่อนจัดทำบัตรประจำตัวว่ามีคุณสมบัติที่จะได้รับการจัดทำทะเบียนประวัติบุคคลที่ไม่มีสถานะทางทะเบียนเป็นบุคคลประเภท ๐ กลุ่ม ๐๐ หรือไม่

๒.๑ กรณีที่พบว่านักเรียน นักศึกษามีคุณสมบัติ ให้สำนักทะเบียนอำเภอ/เขต นัดหมาย และดำเนินการจัดทำบัตรประจำตัวบุคคลประเภท ๐ กลุ่ม ๐๐ ให้นักเรียน นักศึกษา

๒.๒ กรณีที่ตรวจสอบพบว่านักเรียน นักศึกษา ไม่มีคุณสมบัติ สำนักทะเบียนอำเภอ จะดำเนินการจำหน่ายรายการเลขประจำตัวบุคคลประเภท ๐ กลุ่ม ๐๐ ดังกล่าว แล้วแจ้งโรงเรียน/สถานศึกษา ให้นักเรียน นักศึกษากลับไปใช้เลขประจำตัวที่ขึ้นต้นด้วยตัวอักษร G ของกระทรวงศึกษาธิการ

๓. สำนักทะเบียนอำเภอ/เขตรายงานผลการดำเนินการให้คณะทำงานทุกระดับทราบความคืบหน้า ผ่านระบบประมวลผลที่สำนักทะเบียนกลางกำหนด

๔. สำนักบริหารการทะเบียน กรมการปกครอง ส่งข้อมูลให้ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศ และการสื่อสาร (สป.) ปรับปรุงข้อมูล

๕. ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (สป.) ปรับปรุงฐานข้อมูลในระบบฐานข้อมูล กระทรวงศึกษาธิการ

คุณสมบัติของนักเรียนที่มีเลขประจำตัวขึ้นต้นด้วยอักษร G ที่สามารถดำเนินการจัดทำทะเบียนประวัติบุคคลที่ไม่มีสถานะทางทะเบียนเป็นบุคคลประเภท ๐ กลุ่ม ๐๐ คือ

๑. ต้องปรากฏรายการอยู่ในบัญชีรายชื่อ นักเรียน นักศึกษาที่มีเลขประจำตัว ๑๓ หลักขึ้นต้นด้วยตัวอักษร G ในระบบฐานข้อมูลบัญชีรายชื่อของสำนักทะเบียนอำเภอ/เขต

๒. ต้องตรวจสอบแล้วพบว่า นักเรียน นักศึกษา มีตัวตนอยู่ในสถานศึกษานั้น (เข้าเรียนอย่างต่อเนื่อง)

๓. ไม่ปรากฏว่าเป็นบุคคลที่มีเลขประจำตัว ๑๓ หลักตามกฎหมายว่าด้วยการทะเบียนราษฎรอยู่แล้ว

๔. ไม่ปรากฏว่าเป็นบุคคลที่มีหลักฐานว่าเป็นบุคคลที่มีสัญชาติจากประเทศใด เช่น หนังสือเดินทาง เอกสารที่ใช้แทนหนังสือเดินทาง เป็นต้น หรือเป็นบุคคลที่มีความเกี่ยวข้องกับประเทศต้นทาง เช่น เป็นบุตรของบุคคลที่มีหลักฐานว่าเป็นบุคคลที่มีสัญชาติจากประเทศใด เช่น หนังสือเดินทาง เอกสารที่ใช้แทนหนังสือเดินทาง เป็นต้น

๕. ไม่เป็นนักเรียน นักศึกษา ที่มีภูมิลำเนาอาศัยอยู่นอกราชอาณาจักรแต่เข้ามาในราชอาณาจักรเพื่อการศึกษาเล่าเรียน

แนวทางการแก้ไขปัญหาสถานะบุคคลของนักเรียน นักศึกษา ที่มีเลขประจำตัวขึ้นต้นด้วย
อักษร G ตามหนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท ๐๓๐๙.๑/ว๕๗๘๔ ลงวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๒

ที่ มท ๐๓๐๙.๑/ว ๕๗๘๔

กระทรวงมหาดไทย
ถนนอัษฎางค์ กทม. ๑๐๒๐๐

๓๐ กันยายน ๒๕๖๒

เรื่อง ชักซ้อมแนวทางปฏิบัติการแก้ไขปัญหาสถานะบุคคลของนักเรียนที่มีเลขประจำตัวขึ้นต้นด้วยอักษร G
เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัด ทุกจังหวัด

อ้างถึง หนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท ๐๓๐๙.๑/ว ๗๑๖๗ ลงวันที่ ๒๑ ธันวาคม ๒๕๖๐

ตามที่ คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๒๐ เมษายน ๒๕๕๘ โดยกระทรวงสาธารณสุขเสนอการให้สิทธิ (คินสิทธิ) ขึ้นพื้นฐานด้านสาธารณสุขให้กับคนซึ่งไม่มีสัญชาติไทยที่รัฐมีนโยบายแก้ไขปัญหาสถานะบุคคล กลุ่มเด็กนักเรียนในสถานศึกษา โดยมอบให้กระทรวงมหาดไทย กระทรวงสาธารณสุข และสำนักงานสภาพัฒนาการแห่งชาติ ตรวจสอบเพื่อยืนยันความถูกต้องและรับรองการขึ้นทะเบียนของบุคคลดังกล่าว ซึ่งกระทรวงมหาดไทย ได้กำหนดแนวทางปฏิบัติในการแก้ไขปัญหาสถานะทางทะเบียนราษฎรของเด็กนักเรียนที่มีเลขประจำตัวขึ้นต้นด้วย อักษร G ตามหนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท ๐๓๐๙.๑/ว ๗๑๖๗ ลงวันที่ ๒๑ ธันวาคม ๒๕๖๐ รายละเอียดตามเอกสารที่อ้างถึง นั้น

กระทรวงมหาดไทยพิจารณาแล้วเห็นว่า เนื่องจากแนวทางปฏิบัติในการแก้ไขปัญหาสถานะบุคคลของนักเรียนที่มีเลขประจำตัวขึ้นต้นด้วยอักษร G ตามหนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท ๐๓๐๙.๑/ว ๗๑๖๗ ลงวันที่ ๒๑ ธันวาคม ๒๕๖๐ ที่ผ่านมา ประสบปัญหาอุปสรรคค่อนข้างมาก โดยเฉพาะในขั้นตอนการคัดกรองนักเรียนเพื่อกำหนดสถานะที่ถูกต้องตามความเป็นจริงและเงื่อนไขตามกฎหมาย ซึ่งบุคลากรจากส่วนราชการอื่นที่เข้าร่วมเป็นคณะทำงานในระดับอำเภอ เช่น ครู สาธารณสุขตำบล และกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ไม่มีความรู้ความชำนาญนักเรียนแต่ละรายต้องใช้ระยะเวลาในการกรอกแบบสำรวจและดำเนินการทางทะเบียนราษฎร จนเด็กนักเรียนส่วนหนึ่งจบการศึกษาจากโรงเรียนเดิมไปแล้วโดยยังไม่ได้รับการแก้ไขสถานะ ดังนั้น เพื่อให้การแก้ไขปัญหาสถานะบุคคลของนักเรียนที่มีเลขประจำตัวขึ้นต้นด้วยอักษร G หรืออักษรอื่น เป็นไปด้วยความรวดเร็ว เหมาะสม และมีประสิทธิภาพ บรรลุผลสำเร็จตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๐ เมษายน ๒๕๕๘ จึงได้ปรับปรุงวิธีการดำเนินการ ดังนี้

๑ ขั้นตอนที่หนึ่ง

๑.๑ ให้สำนักบริหารการทะเบียนประสานกระทรวงศึกษาธิการ ขอให้ส่งข้อมูลรายการบุคคลของเด็กนักเรียนและนักศึกษาที่มีเลขประจำตัวขึ้นต้นด้วยอักษร G หรืออักษรอื่น ประกอบด้วย ชื่อตัว-ชื่อสกุล วันเดือนปีเกิด เลขประจำตัว ชื่อและชื่อสกุลของบิดามารดา ชื่อสถานศึกษา และที่ตั้งของสถานศึกษาทั้งหมดที่มีอยู่ในฐานข้อมูลของกระทรวงศึกษาธิการ เพื่อนำมาตรวจรายการบุคคลจากฐานข้อมูลการทะเบียนราษฎร และประมวลผลจำแนกข้อมูลออกเป็น ๒ กลุ่ม ได้แก่ (๑) เด็กนักเรียนที่ตรวจพบว่ามีเลขประจำตัวประชาชน ๑๓ หลักแล้ว และ (๒) เด็กนักเรียนที่ตรวจไม่พบรายการบุคคลในฐานข้อมูลฯ ทั้งนี้ บัญชีรายชื่อชุดที่พบรายการบุคคลฯ ให้พิมพ์ภาพใบหน้าจากข้อมูลการจัดทำบัตรประจำตัวของแต่ละคนไว้ด้วย

/๑.๒ ให้ศูนย์บริหาร...

๑.๒ ให้ศูนย์บริหารการทะเบียนภาค สาขาจังหวัด จัดพิมพ์บัญชีรายชื่อเด็กนักเรียนแต่ละกลุ่ม แยกตามรายจังหวัด อำเภอ และโรงเรียนหรือสถานศึกษา แล้วแต่กรณี ส่งมอบให้สำนักทะเบียนอำเภอ และสำนักทะเบียนท้องถิ่นเขตที่เกี่ยวข้อง

๒. ขั้นตอนที่สอง

เมื่อสำนักทะเบียนอำเภอและสำนักทะเบียนท้องถิ่นเขต ได้รับบัญชีรายชื่อฯ ตามข้อ ๑.๑ แล้ว ให้มอบบัญชีรายชื่อเด็กนักเรียนให้โรงเรียนและสถานศึกษาที่เกี่ยวข้อง พร้อมแบบคำร้อง ท.ร. ๓๑ เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการแก้ไขปัญหาสถานะบุคคล โดยกำหนดแนวทางปฏิบัติ ดังนี้

๒.๑ ให้โรงเรียนและสถานศึกษาตรวจสอบเด็กนักเรียนตามบัญชีรายชื่อฯ ที่ได้รับว่าตรงกับข้อมูลของโรงเรียนและสถานศึกษาหรือไม่ เด็กมีตัวตนอยู่หรือไม่ ยังเรียนอยู่ในโรงเรียนหรือไม่ กรณีที่พบว่าเด็กนักเรียนยังมีตัวตนอยู่ให้ดำเนินการ ดังนี้

(๑) กรณีโรงเรียนและสถานศึกษาตรวจสอบว่าเด็กและรายการบุคคลตามบัญชีรายชื่อฯ ชุดที่ตรวจสอบรายการในฐานข้อมูลทะเบียนราษฎรเป็นบุคคลเดียวกัน หรือกรณีที่ตรวจสอบว่าเด็กนักเรียนมีเลขประจำตัวประชาชน ๑๓ หลักตามกฎหมายว่าด้วยการทะเบียนราษฎรแล้ว ให้นำข้อมูลดังกล่าวไปใช้แทนเลขประจำตัวที่ขึ้นต้นด้วยอักษร G ส่วนรายชื่อเด็กนักเรียนที่ตรวจสอบรายการและภาพใบหน้าตามบัญชีรายชื่อฯ แล้วมีรายการไม่ตรงกัน หรือรายการตรงกัน แต่ภาพใบหน้าไม่ตรงกัน พิจารณาแล้วไม่ใช่เจ้าของรายการดังกล่าว ให้ดำเนินการเช่นเดียวกับเด็กนักเรียนตาม (๒)

(๒) กรณีเด็กนักเรียนที่ตรวจสอบไม่พบรายการบุคคลในฐานข้อมูลฯ ให้โรงเรียนหรือสถานศึกษาจัดทำคำร้องตามแบบ ท.ร. ๓๑ เพื่อขอจัดทำทะเบียนประวัติบุคคลที่ไม่มีสถานะทางทะเบียน โดยถ้าเด็กนักเรียนไม่สามารถเขียนคำร้องด้วยตนเอง ให้ครูเป็นผู้กรอกข้อมูลแทน และให้โรงเรียนและสถานศึกษาคัดสำเนาทะเบียนนักเรียนของเด็กนักเรียนแต่ละคน เพื่อใช้เป็นหลักฐานประกอบการร้อง

(๓) กรณีที่เด็กนักเรียนไม่มีตัวตนอยู่ในโรงเรียนและสถานศึกษา เนื่องจากย้ายหรือจบการศึกษา หรือไม่สามารถติดต่อได้ หรือเสียชีวิต ให้โรงเรียนและสถานศึกษารายงานตามแบบที่กำหนด

๒.๒ ให้โรงเรียนและสถานศึกษารวบรวมแบบคำร้องและสำเนาทะเบียนนักเรียน และข้อมูลเด็กนักเรียนตาม (๑) และเด็กนักเรียนที่ไม่มีตัวตนอยู่ในโรงเรียนและสถานศึกษาตาม (๓) ส่งให้สำนักทะเบียนอำเภอหรือสำนักทะเบียนท้องถิ่นเขต แล้วแต่กรณี เพื่อดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้อง

๒.๓ เมื่อสำนักทะเบียนอำเภอหรือสำนักทะเบียนท้องถิ่นเขต ได้รับคำร้องและข้อมูลที่เกี่ยวข้องแล้ว ให้บันทึกข้อมูล (กรณีเป็นเจ้าของรายการ หรือมีเลขประจำตัว ๑๓ หลักอยู่แล้ว) และจัดทำทะเบียนประวัติบุคคลที่ไม่มีสถานะทางทะเบียน เป็นบุคคลประเภท ๐ กลุ่ม ๐๐ ตามคำร้อง ท.ร. ๓๑ จากนั้นให้พิมพ์บัญชีรายชื่อเด็กนักเรียนจากระบบโปรแกรมประมวลผลข้อมูลตามที่สำนักทะเบียนกลางกำหนด แจ้งให้โรงเรียนและสถานศึกษาที่เกี่ยวข้องทราบ เพื่อจำหน่ายเลขประจำตัวของเด็กนักเรียนที่ขึ้นต้นด้วยอักษร และใช้เลขประจำตัวประชาชน ๑๓ หลักที่นายทะเบียนกำหนดให้แทนเลขเดิม

๒.๔ ให้สำนักทะเบียนอำเภอหรือสำนักทะเบียนท้องถิ่นเขต รายงานผลการดำเนินการให้คณะทำงานฝ่ายปฏิบัติการ (ระดับอำเภอ) และคณะทำงานฝ่ายอำนวยการ (ระดับจังหวัด) ทราบความคืบหน้าผ่านระบบประมวลผลที่สำนักทะเบียนกลางกำหนด เป็นประจำทุกเดือนจนกว่าภารกิจจะแล้วเสร็จ

๓. ขั้นตอนที่สาม

ให้สำนักทะเบียนอำเภอหรือสำนักทะเบียนท้องถิ่นเขตประสานโรงเรียนและสถานศึกษา แจ้งให้เด็กนักเรียนที่ได้รับการจัดทำเลขประจำตัว ๑๓ หลัก เป็นบุคคลประเภท ๐ กลุ่ม ๐๐ กรอกแบบสำรวจจัดทำทะเบียนประวัติบุคคลที่ไม่มีสถานะทางทะเบียน (แบบ ๘๘) และนัดหมายให้เด็กนักเรียนไปจัดทำเอกสารแสดงตน

/หรือบัตรประจำตัว...

หรือบัตรประจำตัว โดยให้นายทะเบียนตรวจสอบและแก้ไขปรับปรุงสถานะบุคคลของเด็กนักเรียนดังกล่าวให้ถูกต้องตามข้อเท็จจริงและกฎหมาย โดยให้คณะทำงานฝ่ายปฏิบัติการ (ระดับอำเภอหรือเขต) มีส่วนร่วมในการตรวจสอบข้อเท็จจริง รวบรวมพยานหลักฐาน หรือเป็นพยานในการแก้ไขปรับปรุงสถานะบุคคลของเด็กนักเรียน โดยผลการดำเนินการจะทำให้เกิดเด็ก ๓ กลุ่ม ได้แก่

๓.๑ เด็กที่ได้รับการแก้ไขเปลี่ยนแปลงสถานะให้ดีขึ้น เช่น เด็กที่มีหลักฐานว่าเป็นผู้มีสัญชาติไทย เนื่องจากบิดาหรือมารดาเป็นผู้มีสัญชาติไทย หรือเด็กที่ได้รับการเปลี่ยนแปลงสถานะเป็นผู้ที่ได้รับอนุญาตให้อาศัยอยู่ในราชอาณาจักรโดยถูกต้อง เนื่องจากบิดาหรือมารดาเป็นคนต่างด้าวที่เข้ามาอยู่ในราชอาณาจักรโดยชอบด้วยกฎหมายหรือเป็นคนต่างด้าวที่ได้รับผ่อนผันให้อาศัยอยู่ในราชอาณาจักรเป็นกรณีพิเศษ เป็นต้น

๓.๒ เด็กที่ได้รับการจัดทำทะเบียนประวัติเป็นบุคคลประเภท ๐ โดยชอบแล้ว เนื่องจากเป็นบุคคลไร้รัฐที่มีภูมิลำเนาอยู่ในราชอาณาจักร เช่น เป็นบุตรของชนกลุ่มน้อยหรือกลุ่มชาติพันธุ์ที่ตกหล่นจากการสำรวจจัดทำทะเบียนประวัติในอดีต เป็นต้น

๓.๓ เด็กที่ไม่อาจได้รับการจัดทำทะเบียนประวัติตามมาตรา ๓๘ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติการทะเบียนราษฎร พ.ศ. ๒๕๓๔ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๑ เช่น เด็กนักเรียนที่มีภูมิลำเนาอาศัยอยู่นอกราชอาณาจักรแต่เข้ามาในราชอาณาจักรเพื่อการศึกษาเล่าเรียน เป็นต้น ซึ่งเด็กกลุ่มนี้นายทะเบียนจะต้องจำหน่ายรายการทะเบียนบุคคลประเภท ๐ กลุ่ม ๐๐ แล้วกลับมาใช้เลขประจำตัวที่ขึ้นต้นด้วยตัวอักษรของกระทรวงศึกษาธิการ

ทั้งนี้ เมื่อนายทะเบียนได้แก้ไขปรับปรุงสถานะบุคคลของเด็กนักเรียนดังกล่าวแล้ว ให้แจ้งโรงเรียนและสถานศึกษาทราบด้วย

จึงเรียนมาเพื่อทราบและสั่งการให้อำเภอทุกแห่งถือปฏิบัติ

ขอแสดงความนับถือ

(นายฉัตรชัย พรหมเลิศ)

ปลัดกระทรวงมหาดไทย

กรมการปกครอง

สำนักบริหารการทะเบียน

โทร ๐-๒๗๙๑-๗๓๑๓-๖

แนวทางปฏิบัติการแก้ไขปัญหาสถานะบุคคลของนักเรียนที่มีเลขประจำตัวขึ้นต้นด้วยอักษร G (ขั้นตอนที่ ๒)

<p>ข้อ ๑ กรณีที่โรงเรียนและสถานศึกษาตรวจพบว่าเด็กและรายการบุคคลตามบัญชีรายชื่อฯ ชุดที่ตรวจพบรายการในฐานข้อมูลทะเบียนราษฎรเป็นบุคคลเดียวกัน</p>	<p>ข้อ ๒ กรณีเด็กนักเรียนที่มีเลขประจำตัว ๑๓ หลักแล้ว</p>	<p>ข้อ ๓ กรณีเด็กนักเรียนที่ตรวจไม่พบรายการบุคคลในฐานข้อมูลฯ หรือเด็กนักเรียนตามข้อ ๑ ที่ตรวจรายการหรือภาพใบหน้าตามบัญชีรายชื่อฯ แล้วมีรายการไม่ตรงกันหรือรายการตรงกัน แต่ใบหน้าไม่ตรงกันพิจารณาแล้วไม่ใช่เจ้าของรายการดังกล่าว</p>	<p>ข้อ ๔ กรณีที่เด็กนักเรียนไม่มีตัวตนอยู่ในโรงเรียน หรือสถานศึกษา</p>
<p>ข้อ ๑ ให้โรงเรียนและสถานศึกษาจัดให้นักเรียนยื่นคำร้อง โดยมีเอกสารประกอบด้วย (๑) คำร้อง พ.ร. ๓๑ (๒) สำเนาทะเบียนนักเรียน (๓) เอกสารการทะเบียนราษฎรที่ได้รับการจัดทำเลขประจำตัว ๑๓ หลัก อาทิ สูติบัตร เอกสารแสดงตน บัตรประจำตัว ฯลฯ และรวบรวมส่งให้สำนักทะเบียนอำเภอ หรือสำนักทะเบียนท้องถิ่นเขต แล้วแต่กรณี (๒) ให้นำทะเบียนบันทึกรายการเลขประจำตัว ๑๓ หลัก โดยใช้ระบบโปรแกรมการแก้ไขปัญหาที่มีเลขประจำตัวขึ้นต้นด้วยอักษร G ในช่อง “เป็นเจ้าของรายการ” และกรอกเลขประจำตัว ๑๓ หลัก (๓) จัดเก็บเอกสารตามข้อ ๑) ไว้ในระบบและบันทึกรายการ</p>	<p>ข้อ ๑) ให้โรงเรียนและสถานศึกษาจัดให้นักเรียนยื่นคำร้อง โดยมีเอกสารประกอบด้วย (๑) คำร้อง พ.ร. ๓๑ (๒) สำเนาทะเบียนนักเรียน และรวบรวมส่งให้สำนักทะเบียนอำเภอ หรือสำนักทะเบียนท้องถิ่นเขต แล้วแต่กรณี (๒) ให้นำทะเบียนจัดทำทะเบียนประวัติ โดยใช้ระบบโปรแกรมการแก้ไขปัญหานักเรียนที่มีเลขประจำตัวขึ้นต้นด้วยอักษร G ในช่อง “จัดทำทะเบียนประวัติบุคคลที่ไม่มีสถานะทางทะเบียน” (๓) จัดเก็บเอกสารตามข้อ ๑) ไว้ในระบบและบันทึกรายการ</p>	<p>ข้อ ๑) ให้โรงเรียน หรือสถานศึกษาแจ้งข้อมูลตามแบบรายงานฯ ที่สำนักทะเบียนกลางกำหนด พร้อมระบุเหตุผล อาทิ ย้าย/จบการศึกษา หรือไม่สามารถติดต่อได้ หรือทะเบียนอำเภอ หรือสำนักทะเบียนท้องถิ่นแล้วแต่กรณี (๒) ให้นำทะเบียนบันทึกรายการเด็กนักเรียน โดยใช้ระบบโปรแกรมการแก้ไขปัญหานักเรียนที่มีเลขประจำตัวขึ้นต้นด้วยอักษร G ในช่อง “ไม่อยู่ในสถานศึกษา” และระบุเหตุผลดังกล่าวด้วย (๓) จัดเก็บแบบรายงานฯ ตามข้อ ๑) ไว้ในระบบ และบันทึกรายการ</p>	

การตรวจสอบและแก้ไขปรับปรุงสถานบุคคลของนักเรียนที่ได้รับแจ้งทำทะเบียนไปแล้ว (ขั้นตอนที่ ๓)

<p>ข้อ ๑ กรณีที่เด็กนักเรียนมีคุณสมบัติสามารถแก้ไขปรับปรุงสถานะให้ดีขึ้น</p>	<p>ข้อ ๒ กรณีเด็กนักเรียนได้รับการจัดทำทะเบียนประวัติเป็นบุคคลประเภท ๐ โดยชอบแล้ว</p>	<p>ข้อ ๓ กรณีเด็กนักเรียนไม่อาจได้รับการจัดทำทะเบียนประวัติตามมาตรา ๓๘ วรรคสองฯ ได้</p>
<p>๑) ให้เด็กนักเรียนยื่นคำร้องที่สำนักทะเบียนอำเภอ หรือสำนักทะเบียนท้องถิ่นเขต แล้วแต่กรณี โดยมีเอกสารประกอบด้วย</p> <p>(๑) แบบสำรวจจัดทำทะเบียนประวัติบุคคลที่ไม่มีสถานะทางทะเบียน (แบบ ๘๙)</p> <p>(๒) สำเนาทะเบียนนักเรียน (ให้ตรวจดูจากฐานข้อมูลที่ได้จัดทำทะเบียนประวัติเอาไว้)</p> <p>๒) ให้นำทะเบียนตรวจสอบแบบ ๘๙ และพิจารณาสถานบุคคลให้ถูกต้องตามข้อเท็จจริงและกฎหมาย</p> <p>๓) จัดทำบัตรประจำตัวบุคคลที่ไม่มีสถานะทางทะเบียน</p> <p>๔) หากพบว่าเด็กนักเรียนดังกล่าวสามารถเปลี่ยนแปลงสถานะบุคคลให้ดีขึ้นได้ ให้นำทะเบียนในใบคำแนะนำ และแจ้งให้มีการยื่นคำร้องตามที่กฎหมายที่เกี่ยวข้องกำหนดต่อไป</p>	<p>๑) ให้เด็กนักเรียนยื่นคำร้องที่สำนักทะเบียนอำเภอ หรือสำนักทะเบียนท้องถิ่นเขต แล้วแต่กรณี โดยมีเอกสารประกอบด้วย</p> <p>(๑) แบบสำรวจจัดทำทะเบียนประวัติบุคคลที่ไม่มีสถานะทางทะเบียน (แบบ ๘๙)</p> <p>(๒) สำเนาทะเบียนนักเรียน (ให้ตรวจดูจากฐานข้อมูลที่ได้จัดทำทะเบียนประวัติเอาไว้)</p> <p>๒) ให้นำทะเบียนตรวจสอบแบบ ๘๙ และพิจารณาสถานบุคคลให้ถูกต้องตามข้อเท็จจริงและกฎหมาย</p> <p>๓) จัดทำบัตรประจำตัวบุคคลที่ไม่มีสถานะทางทะเบียน</p>	<p>๑) ให้เด็กนักเรียนยื่นคำร้องที่สำนักทะเบียนอำเภอ หรือสำนักทะเบียนท้องถิ่นเขต แล้วแต่กรณี โดยมีเอกสารประกอบด้วย</p> <p>(๑) แบบสำรวจจัดทำทะเบียนประวัติบุคคลที่ไม่มีสถานะทางทะเบียน (แบบ ๘๙)</p> <p>(๒) สำเนาทะเบียนนักเรียน (ให้ตรวจดูจากฐานข้อมูลที่ได้จัดทำทะเบียนประวัติเอาไว้)</p> <p>๒) ให้นำทะเบียนตรวจสอบแบบ ๘๙ และพิจารณาสถานบุคคลให้ถูกต้องตามข้อเท็จจริงและกฎหมาย</p> <p>๓) เมื่อนายทะเบียนตรวจสอบข้อเท็จจริงแล้วพบว่า เป็นเด็กนักเรียนที่มีภูมิลำเนาอาศัยอยู่นอกราชอาณาจักรแต่เข้ามาในราชอาณาจักรเพื่อการศึกษาเล่าเรียน ให้เปลี่ยนสถานะด้วยการยกเลิกทะเบียนประวัติบุคคลประเภท ๐ และกลับไปใช้เลขประจำตัวนักเรียนที่ขึ้นต้นด้วยอักษร G เดิม</p>

หมายเหตุ : กรณีที่ได้เด็กนักเรียนมีการเปลี่ยนแปลงสถานะดีขึ้น หรือมีการยกเลิกทะเบียนประวัติบุคคลประเภท ๐ และกลับไปใช้เลขประจำตัวนักเรียนที่ขึ้นต้นด้วยอักษร G เดิม ให้สำนักทะเบียนแจ้งให้โรงเรียนและสถานศึกษาทราบ

การกรอกคำร้องเกี่ยวกับงานทะเบียนราษฎร (ท.ร. ๓๑)

คำร้องเกี่ยวกับงานทะเบียนราษฎร (ท.ร. ๓๑) คือคำร้องทั่วไป เพื่อเสนอให้นายทะเบียนของสำนักทะเบียนนั้น ๆ พิจารณาเกี่ยวกับงานทะเบียนราษฎร ข้อมูลที่ต้องกรอกในคำร้อง ท.ร. ๓๑ นั้น มีดังนี้

๑. เขียนที่โรงเรียน/สถานศึกษา..... ให้เขียนชื่อโรงเรียน/สถานศึกษา.....
๒. วันที่ เดือน พ.ศ..... ให้เขียนวันที่เขียนคำร้อง.....
๓. ข้าพเจ้า..... ให้เขียนชื่อนักเรียน
๔. เลขประจำตัวนักเรียน..... ให้เขียนเลขประจำตัวนักเรียนอักษรรหัส G
๕. อายุ.....ปี ให้เขียนอายุของนักเรียน
๖. มีความประสงค์ขอให้นายทะเบียนดำเนินการในเรื่องต่อไปนี้ (ให้ติ๊กเครื่องหมายถูกในช่อง “ในทะเบียนประวัติ”)
๗. ลงชื่อ.....ผู้ยื่นคำร้อง ให้ **นักเรียน** เขียนชื่อตนเอง
๘. (.....) ให้เขียนชื่อนักเรียน

หมายเหตุ: กรณีเด็กอายุตั้งแต่ ๑๕ ปียื่นคำร้องด้วยตนเอง ส่วนถ้าเป็นกรณีอายุต่ำกว่า ๑๕ ให้ผู้ปกครองหรือพ่อแม่ยื่นคำร้องให้ หากจะให้ครูเป็นผู้ยื่นคำร้องให้ก็ให้ผู้ปกครองหรือพ่อแม่มอบอำนาจให้ครูเป็นผู้ยื่นคำร้องแทน

ท.ร. ๓๑

คำร้องเกี่ยวกับงานทะเบียนราษฎร

ที่/..... เขียนที่โรงเรียน/สถานศึกษา.....
วันที่.....

ข้าพเจ้า.....เลขประจำตัวนักเรียน.....
อายุ ปี มีความประสงค์ขอให้นายทะเบียนดำเนินการในเรื่องต่อไปนี้

ขอเพิ่มชื่อบุคคล ในทะเบียนบ้าน ในทะเบียนประวัติ

ขอรับรองว่าข้อความดังกล่าวข้างต้นทั้งหมดเป็นความจริงทุกประการ และยินยอมให้นายทะเบียนจัดเก็บหรือเปิดเผยข้อมูลรายการบุคคลในส่วนของข้าพเจ้าได้ตามกฎหมายว่าด้วยงานทะเบียนราษฎร

ลงชื่อ.....ผู้ยื่นคำร้อง
(.....)

เสนอ นายทะเบียน

ได้ตรวจสอบคำร้องและหลักฐานแล้ว เห็นว่า

ควรดำเนินการให้ โดย เก็บ ไม่เก็บ ค่าธรรมเนียม

ไม่อาจดำเนินการได้ เนื่องจาก.....

ลงชื่อ.....เจ้าหน้าที่

(.....)

วันที่.....

คำสั่งนายทะเบียน

อนุญาต ตามคำร้องรายการที่.....

ไม่อนุญาต ตามคำร้องรายการที่..... และให้แจ้งผู้ร้องทราบเหตุผล (ระบุ).....

ลงชื่อ.....นายทะเบียน

(.....)

วันที่.....

ขั้นตอนการกรอกข้อมูล แบบ ๘๙ แบบสำรวจเพื่อจัดทำทะเบียนประวัติสำหรับบุคคลที่ไม่มีสถานะทางทะเบียน

แบบ ๘๙ คือ แบบสำรวจเพื่อจัดทำทะเบียนประวัติสำหรับบุคคลที่ไม่มีสถานะทางทะเบียน รายละเอียดการกรอกข้อมูล จะต้องกรอกชื่อนักเรียน นักศึกษา ข้อมูลรายบุคคล ประกอบด้วย ๓ ส่วน มีดังต่อไปนี้

ข้อมูลทั่วไป

๑. เล่มที่..... วันไว้ให้สำนักทะเบียนอำเภอ/เขต กำหนด
๒. เลขที่สำรวจ..... วันไว้ให้สำนักทะเบียนอำเภอ/เขต กำหนด
๓. สำนักทะเบียน..... ชื่ออำเภอที่โรงเรียนตั้งอยู่
๔. รหัส..... รหัสอำเภอที่โรงเรียนตั้งอยู่
๕. วันที่สำรวจ..... วันที่กรอก แบบ ๘๙
๖. สถานที่สำรวจ..... ชื่อโรงเรียน/สถานศึกษา
๗. รหัสประจำบ้าน..... รหัสบ้านโรงเรียน/สถานศึกษา /ที่เพิ่มรายการทะเบียนราษฎร

ส่วนที่ ๑ รายการประวัติของบุคคลที่ไม่มีสถานะทางทะเบียน

๑. ชื่อตัว.....สกุล.....กรอกตามเอกสารของนักเรียน G
๒. วันเดือนปีเกิด.....อายุ.....ปี เพศ... สถานการสมรส.....กรอกตามข้อเท็จจริงและเอกสาร
๓. ระดับการศึกษา.....ชื่อสถานศึกษา.....หมายถึงระดับชั้นที่เรียนอยู่กับชื่อโรงเรียน
๔. ตั้งอยู่ที่อำเภอ..... หมายถึงอำเภอที่โรงเรียนตั้งอยู่ในอำเภอนั้น
๕. สถานที่เกิด บ้าน หรือ โรงพยาบาล สถานที่เกิด เกิดในบ้าน หรือโรงพยาบาล เป็นข้อมูลสำคัญ
๖. เลขที่...หมู่ที่...ตำบล...อำเภอ.....ประเทศ.....หมายถึงที่อยู่ของสถานที่เกิดที่เด็ก นักเรียนเกิด อาจเป็นในประเทศไทยหรือต่างประเทศก็ได้ เป็นข้อมูลสำคัญ
๗. เดินทางเข้ามาในประเทศไทยทางด่าน/อำเภอ..... จังหวัด.....เมื่อ.....ช่องนี้ต้องระวางในการกรอกข้อมูล การกรอกข้อมูลส่วนนี้จะกรอกเฉพาะคนที่แจ้งว่า เกิด ต่างประเทศ แล้วเดินทางเข้ามาในประเทศไทย โดยต้องระบุว่าเข้ามาทางอำเภอ/ด่านจังหวัด อะไร แล้วเข้ามาเมื่อไร หากเด็กนักเรียนแจ้งว่า “เกิดไทย” จะไม่มีการกรอกข้อมูลใด ๆ ให้ทำเครื่องหมายขีด - เท่านั้น มิเช่นนั้นหากมีการกรอกข้อมูลในส่วนนี้ด้วย จะมีข้อความสงสัยประเด็นการเกิดของเด็กว่าเกิดในไทยหรือไม่อย่างไร และทำให้ข้อเท็จจริงในเอกสาร ขัดแย้งกัน
๘. ข้อมูลบิดามารดา ไม่ว่าจะชื่อสกุล เลขประจำตัว ที่อยู่ อาชีพ ต้องกรอกข้อมูลของบิดามารดาที่แท้จริง ไม่ว่าจะบิดามารดาจะมีชีวิต เสียชีวิต หย่าร้าง หรือติดต่อไม่ได้ก็ตาม
๙. ส่วนสุดท้ายในข้อมูลบิดามารดา เรื่องการเดินทางเข้ามาในประเทศไทยวันที่..... ด่าน.....จังหวัด..... เช่นเดียวกันกับของนักเรียน ให้กรอกเฉพาะบิดามารดาที่ แจ้งว่าเกิดต่างประเทศ แล้วเดินทางเข้ามาในประเทศไทย อีกทั้งวันเดือนปีการเดินทางเข้ามา ของบิดามารดา ต้องสัมพันธ์กับวันเดือนปีเกิดของนักเรียน(บุตร)ด้วย มิเช่นนั้นปีเกิด-ปีเข้ามา จะขัดแย้งกัน ถ้ากรณีบิดามารดาเกิดไทย ก็ไม่ต้องกรอกข้อมูลใด ๆ ให้ทำเครื่องหมายขีด (-) เท่านั้น เพราะไม่มีการเดินทางเข้ามา
๑๐. (๒.) รายการของบ้านที่อยู่อาศัยขณะสำรวจ
 - (๒.๑) ประเภทบ้าน ถ้าเป็นโรงเรียน/สถานศึกษา ให้ติ๊กถูก “สถานศึกษา” แต่ถ้าเป็นสถานสงเคราะห์ด้วย ให้ติ๊กถูก “สถานสงเคราะห์”

๑๑. (๒.๑) แล้วยระบุชื่อ (กรณีเป็นสถานศึกษา/สถานสงเคราะห์) โรงเรียน/สถานศึกษา : กรอกชื่อ
๑๒. (๒.๒) รายละเอียดของบ้าน เลขรหัสประจำบ้าน..... กรอกเลขประจำบ้านในทะเบียนบ้าน
๑๓. บ้านเลขที่.....หมู่ที่.....ตำบล.....อำเภอ..... กรอกที่อยู่ตามทะเบียนบ้านของโรงเรียน
๑๔. (๒.๓) สถานที่ที่ติดต่อได้.....ที่อยู่ปัจจุบันของนักเรียน (ที่อยู่บิดามารดาหรือผู้ปกครองก็ได้)
๑๕. (๒.๔) จำนวนคนในครอบครัวเดียวกันคน ได้แก่ คือบิดามารดา พี่น้อง
๑๖. (๓) เอกสารหลักฐานหรือบุคคลที่จะเป็นพยานรับรอง มี หรือ ไม่มี ก็ให้ tick เครื่องหมายถูก / และระบุชื่อเอกสารและระบุชื่อพยานบุคคลด้วย (ถ้ามี)
๑๗. ลงชื่อ..... ผู้ได้รับการสำรวจ ให้นักเรียนลงลายมือชื่อเอง
๑๘. ลงชื่อ..... ผู้ให้ถ้อยคำ อาจจะเป็นนักเรียนหรือคนอื่นก็ได้ ที่เป็นผู้ให้ข้อมูลใครให้ข้อมูลให้คนนั้นลงลายมือชื่อ พร้อมเบอร์โทร
๑๙. ลงชื่อ..... เจ้าหน้าที่ผู้สำรวจ ลายมือชื่อพร้อมตำแหน่งและเบอร์โทร ครูหรือเจ้าหน้าที่ที่ทำการสำรวจให้ลง
- ส่วนที่ ๒ รูปถ่ายลายพิมพ์นิ้วมือของบุคคลไม่มีสถานะทางทะเบียน**
๑. ตีตรูรูปถ่าย ๑ นิ้ว ของเด็กนักเรียน
๒. พิมพ์หัวแม่มือซ้าย และขวา ของเด็กนักเรียนตามช่อง
๓. ส่วนเจ้าหน้าที่ผู้พิมพ์ลายนิ้วมือ ลงนามโดยผู้ที่เป็นผู้พิมพ์ลายนิ้วมือ (หากครูเป็นผู้พิมพ์ก็ให้สามารถให้ครูเซ็นเป็นผู้พิมพ์ได้ แต่หากมาพิมพ์ลายนิ้วมือที่อำเภอก็ให้เจ้าหน้าที่ที่อำเภอที่เป็นผู้พิมพ์ลายนิ้วมือ)
- ส่วนที่ ๓ และส่วนที่ ๔** ทางสำนักทะเบียนอำเภอจะเป็นผู้ดำเนินการต่อไป

แบบสำรวจเพื่อจัดทำทะเบียนสำหรับบุคคลที่ไม่มีสถานะทางทะเบียน (แบบ 89)

เล่มที่..... เลขที่สำรวจ..... สำนักทะเบียน..... รหัส [][][][]
วันที่สำรวจ..... สถานที่สำรวจ.....
รหัสประจำบ้าน [][][][]-[][][][][][][][][]

ส่วนที่ 1 รายการประวัติของบุคคลที่ไม่มีสถานะทางทะเบียน

1. ชื่อตัว นาย นาง น.ส. ด.ช ด.ญ.....นามสกุล.....
วันเดือนปีเกิด.....อายุ.....ปี.....เดือน เพศ.....สถานะการสมรส โสด สมรส หย่า หม้าย
ระดับการศึกษา.....ชื่อสถานศึกษา.....
ตั้งอยู่ที่อำเภอ.....สถานที่เกิด บ้าน สถานพยาบาล เลขที่.....หมู่ที่.....
ตรอก/ซอย.....ถนน.....แขวง/ตำบล.....
เขต/อำเภอ.....ประเทศ.....เดินทางเข้ามาในประเทศไทยทางด้าน/อำเภอ.....
.....จังหวัด.....เมื่อ.....

ชื่อบิดา.....นามสกุล.....เลขประจำตัวประชาชน.....
วันเดือนปีเกิด.....อายุ.....ปี.....เดือน สัญชาติ.....อาชีพ.....
อยู่บ้านเลขที่.....หมู่ที่.....ตรอก.....ซอย.....ถนน.....
ตำบล.....อำเภอ.....จังหวัด.....ประเทศ.....
เดินทางเข้ามาในประเทศไทยเมื่อวันที่.....เข้าประเทศไทยทางด้าน.....จังหวัด.....

ชื่อมารดา.....นามสกุล.....เลขประจำตัวประชาชน.....
วันเดือนปีเกิด.....อายุ.....ปี.....เดือน สัญชาติ.....อาชีพ.....
อยู่บ้านเลขที่.....หมู่ที่.....ตรอก.....ซอย.....ถนน.....
ตำบล.....อำเภอ.....จังหวัด.....ประเทศ.....
เดินทางเข้ามาในประเทศไทยเมื่อวันที่.....เข้าประเทศไทยทางด้าน.....จังหวัด.....

2. รายการของบ้านที่อยู่อาศัยขณะสำรวจ

2.1 ประเภทของบ้าน สถานศึกษา สถานสงเคราะห์ บ้านที่สำนักทะเบียนกำหนด อื่น ๆ
ระบุชื่อ(กรณีเป็น สถานศึกษา/สถานสงเคราะห์/อื่น ๆ).....โทรศัพท์.....

2.2 รายละเอียดของบ้าน ตามข้อ 2.1 เลขรหัสประจำบ้าน [][][][]-[][][][][][][][][] บ้านเลขที่.....
หมู่ที่.....ชุมชน [][][][].....ตรอก.....ซอย.....
ถนน.....ตำบล.....อำเภอ/กิ่งอำเภอ.....จังหวัด.....

หมายเหตุ รายละเอียดของบ้านตามข้อ 2.2 จะต้องระบุให้ครบถ้วน มิฉะนั้นจะบันทึกข้อมูลไม่ได้

2.3 สถานที่ที่สามารถติดต่อได้.....
.....โทรศัพท์.....

ชื่อนายจ้าง(ถ้ามี).....สถานที่ทำงาน.....

2.4 จำนวนคนในครอบครัวเดียวกัน.....คน ได้แก่
ชื่อ - ชื่อสกุล.....ความสัมพันธ์.....เลขที่แบบสำรวจ(ถ้ามี).....

- 1.....
- 2.....
- 3.....
- 4.....
- 5.....

3. มีเอกสารหลักฐาน หรือบุคคลที่จะเป็นพยานรับรองหรือไม่ ไม่มี

มีเอกสาร (ระบุ).....

มีพยานบุคคล (ระบุ)

ขอรับรองว่าข้อความข้างต้นเป็นความจริงทุกประการ

(ลงชื่อ).....ผู้ได้รับการสำรวจ/ (ลงชื่อ) เจ้าหน้าที่
 (.....) ผู้ให้ถ้อยคำ (.....)ผู้สำรวจ
 เบอร์โทรศัพท์ที่ติดต่อได้..... ตำแหน่ง...../โทร.....

ส่วนที่ 2 รูปถ่ายและลายพิมพ์นิ้วมือของบุคคลที่ไม่มีสถานะทางทะเบียน

(ลงชื่อ) เจ้าหน้าที่ผู้พิมพ์ลายนิ้วมือ
 (.....)

ส่วนที่ 3 คำสั่งนายทะเบียน	ส่วนที่ 4 ผลการดำเนินการของเจ้าหน้าที่สำนักทะเบียน
<p>ผลการพิจารณาจากเอกสารหรือหลักฐานที่มีอยู่ ให้จัดทำทะเบียนประวัติ กลุ่มบุคคลประเภท</p> <p>☐ บุคคลที่อพยพเข้ามาในประเทศไทยที่มีความเกี่ยวข้องกับผู้ได้รับการจัดทำทะเบียนประวัติชนกลุ่มน้อยไว้เดิมแต่ตรวจสอบ</p> <p>☐ เด็กและบุคคลที่เรียนอยู่ในสถานศึกษาหรือสถานสงเคราะห์</p> <p>☐ กลุ่มบุคคลไร้รากเหง้า</p> <p>☐ บุคคลที่ทำคุณประโยชน์แก่ประเทศไทย.....</p> <p>☐ กลุ่มแรงงานต่างด้าวและผู้หนีภัยจากการสู้รบ</p> <p>☐ บุคคลต่างด้าวอื่น ๆ</p> <p>ให้กรอกเลขประจำตัวประชาชนที่จัดทำทะเบียนประวัติ</p> <p><input type="text"/> - <input type="text"/> - <input type="text"/> - <input type="text"/> - <input type="text"/> - <input type="text"/> - <input type="text"/> - <input type="text"/> - <input type="text"/> - <input type="text"/> - <input type="text"/></p> <p>(ลงชื่อ) นายทะเบียน (.....)</p>	<p>ผลการตรวจสอบฐานข้อมูลทะเบียนราษฎร</p> <p>☐ มีชื่อใน ท.ร.14 แล้ว ☐ มีชื่อใน ท.ร. 13 แล้ว</p> <p>☐ มีชื่อในทะเบียนแรงงานต่างด้าวฯ แล้ว</p> <p>☐ มีชื่อในทะเบียนบุคคลที่ไม่มีสถานะทางทะเบียนแล้ว</p> <p>เลขประจำตัวประชาชนที่ตรวจสอบพบ</p> <p><input type="text"/> - <input type="text"/> - <input type="text"/> - <input type="text"/> - <input type="text"/> - <input type="text"/> - <input type="text"/> - <input type="text"/> - <input type="text"/> - <input type="text"/> - <input type="text"/></p> <p>(ลงชื่อ)เจ้าหน้าที่ (.....)</p> <p>คำสั่งนายทะเบียน</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>(ลงชื่อ) นายทะเบียน (.....)</p>

ตัวอย่างคำขอมีบัตรประจำตัวคนซึ่งไม่มีสัญชาติไทย หรือบุคคลที่ไม่มีสถานะทางทะเบียน

คำขอมีบัตรประจำตัวคนซึ่งไม่มีสัญชาติไทยหรือบุคคลที่ไม่มีสถานะทางทะเบียน

เลขหมายคำขอ สำนักทะเบียน

วันที่ เดือน พ.ศ.

ข้าพเจ้า เลขประจำตัวประชาชน อายุ ปี

เกิดวันที่ สัญชาติ สถานภาพ ศาสนา

หมู่โลหิต อาชีพ มารดาชื่อ สัญชาติ

บิดาชื่อ สัญชาติ ที่อยู่ตามทะเบียนบ้าน/ทะเบียนประวัติ เลขที่

ไต่ยื่นคำขอทำบัตรประจำตัว คนซึ่งไม่มีสัญชาติไทย กลุ่ม

บุคคลที่ไม่มีสถานะทางทะเบียน กลุ่ม

ขอมีบัตรในกรณี ขอมีบัตรเป็นครั้งแรก บัตรเต็มหมดอายุ

บัตรเต็มสูญหาย หรือถูกทำลาย บัตรชำรุดในสาระสำคัญ หรือแก้ไขรายการผู้ถือบัตร

ข้าพเจ้าขอรับรองว่าข้อความดังกล่าวข้างต้นเป็นความจริงทุกประการ

ลงชื่อ ผู้ยื่นคำขอ

(.....)

(สำหรับเจ้าหน้าที่)

ลงชื่อ ผู้รับคำขอ

(.....) และพิมพ์ลายนิ้วมือ

ลงชื่อ ผู้ถ่ายรูป

(.....)

ลงชื่อ ผู้พิมพ์บัตร

(.....)

คำสั่งนายทะเบียน

ลงชื่อ

(.....)

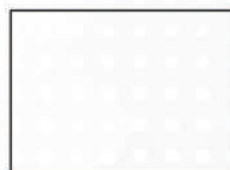
ตำแหน่ง

นิ้วหัวแม่มือซ้าย

นิ้วหัวแม่มือขวา

ภาพใบหน้าเต็ม

ภาพใบหน้าตามคำขอนี้

*เป็นแบบคำขอที่อยู่ในระบบคอมพิวเตอร์

๔.๒ แนวทางการการเข้าถึงสิทธิขั้นพื้นฐานด้านสาธารณสุขสำหรับบุคคลที่มีปัญหาสถานะและสิทธิ

การเข้าถึงสิทธิขั้นพื้นฐานด้านสาธารณสุขสำหรับบุคคลที่มีปัญหาสถานะและสิทธิ ตามแนวทางการดำเนินงานกองทุนประกันสุขภาพบุคคลที่มีปัญหาสถานะและสิทธิ โดยกองเศรษฐกิจสุขภาพและหลักประกันสุขภาพ สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข ตามมติคณะกรรมการกำหนดแนวทางปฏิบัติงาน เพื่อการจัดบริการขั้นพื้นฐานด้านสาธารณสุขให้แก่บุคคลที่มีปัญหาสถานะและสิทธิ กลุ่มเป้าหมายผู้มีสิทธิตามที่มติคณะรัฐมนตรีให้สิทธิขั้นพื้นฐานด้านสาธารณสุข และกระทรวงมหาดไทยได้กำหนดเลข ๑๓ หลัก มติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๒ กันยายน ๒๕๖๓ เห็นชอบให้สิทธิขั้นพื้นฐานด้านสาธารณสุข และกระทรวงมหาดไทยได้กำหนดเลข ๑๓ หลัก กลุ่มเด็กและบุคคลที่เรียนอยู่ในสถานศึกษา มติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๓๐ มีนาคม ๒๕๖๔ เห็นชอบให้สิทธิขั้นพื้นฐานด้านสาธารณสุขและกระทรวงมหาดไทย ได้กำหนดเลข ๑๓ หลัก กลุ่มเด็กและบุคคลที่เรียนอยู่ในสถานศึกษา และมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๖ มกราคม ๒๕๖๔ ของสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ประเภทกลุ่มที่ได้รับการจัดทำทำเป็นประวัติตามมาตรา ๑๙ /๒ แห่ง พ.ร.บ.การทะเบียนราษฎร พ.ศ. ๒๕๓๔ แก้ไขเพิ่มเติม ฉบับที่ ๓ พ.ศ. ๒๕๖๒ และมาตรา ๓๘ วรรคสองแห่ง พ.ร.บ.การทะเบียนราษฎร พ.ศ. ๒๕๓๔ แก้ไขเพิ่มเติม ฉบับที่ ๒ พ.ศ. ๒๕๕๑

บุคคลที่ได้รับสิทธิเข้าถึงสิทธิขั้นพื้นฐานด้านสาธารณสุข สำหรับนักเรียน นักศึกษา ที่ได้รับการจัดทำทะเบียนประวัติบุคคลที่ไม่มีสถานะทางทะเบียน (ทร.๓๘ ข.) และกำหนดเลขประจำตัว ๑๓ หลัก การเข้าถึงสิทธิขั้นพื้นฐานด้านสาธารณสุข

(หมายเหตุ การสิทธิเข้าถึงสิทธิขั้นพื้นฐานด้านสาธารณสุข เฉพาะเด็กที่ได้รับการจัดทำเลขประจำตัว ๑๓ หลัก ตามมาตรา ๑๙/๒ และ มาตรา ๓๘ วรรคสอง (กลุ่ม ๐ - ๐๐) แต่ถ้าหากเด็กนักเรียน นักศึกษาที่มีเลขประจำตัวขึ้นต้นด้วยตัวอักษร G ยังมิได้รับสิทธิเข้าถึงสิทธิขั้นพื้นฐานด้านสาธารณสุข)

ผู้มีสิทธิ เข้ารับบริการด้านสาธารณสุขแก่บุคคลผู้มีปัญหาสถานะบุคคลและสิทธิครอบคลุม

๑. การสร้างเสริมสุขภาพ
๒. การป้องกันโรค
๓. การรักษาพยาบาล
๔. การฟื้นฟูสมรรถภาพ

แนวทางการดำเนินงานกองทุนประกันสุขภาพบุคคลที่มีปัญหาสถานะและสิทธิ

แนวทางการดำเนินงานกองทุนประกันสุขภาพบุคคลที่มีปัญหาสถานะและสิทธิ บริหารจัดการโดยกองเศรษฐกิจสุขภาพและหลักประกันสุขภาพ สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข ตามมติคณะกรรมการกำหนดแนวทางปฏิบัติงาน เพื่อการจัดบริการขั้นพื้นฐานด้านสาธารณสุขให้แก่บุคคลที่มีปัญหาสถานะและสิทธิ

กลุ่มเป้าหมายผู้มีสิทธิตามที่มติคณะรัฐมนตรีให้สิทธิขั้นพื้นฐานด้านสาธารณสุข และกระทรวงมหาดไทยได้กำหนดเลขประจำตัว ๑๓ หลัก ดังนี้

๑. มติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๓ มีนาคม ๒๕๕๓
 - ๑) กลุ่มที่คณะรัฐมนตรีรับรองสถานะให้อาศัยอยู่ถาวร

๒) กลุ่มที่ได้รับการผ่อนผันให้อยู่ชั่วคราวเพื่อรอกระบวนการแก้ปัญหา

๒.๑) กลุ่มที่มีปัญหาการส่งกลับซึ่งได้รับการสำรวจทำทะเบียนประวัติและบัตรสี/บัตรประจำตัวผู้ไม่ใช่สัญชาติไทยเพื่อการควบคุมและอยู่ระหว่างการแก้ปัญหา

๒.๒) กลุ่มที่ได้รับการสำรวจจัดทำทะเบียนประวัติและบัตรประจำตัวบุคคลผู้ไม่มีสถานะทางทะเบียนภายใต้ยุทธศาสตร์การจัดการปัญหาสถานะและสิทธิของบุคคล เฉพาะกลุ่มต่อไปนี้

(๑) กลุ่มนักเรียนในสถานศึกษาที่รับสวัสดิการจากรัฐบาลด้านการศึกษามีเลขขึ้นต้นในบัตรประจำตัวบุคคลเป็นเลข ๐ ประเภททะเบียนราษฎร พ.ร.๓๘ ก

(๒) กลุ่มไร้รากเหง้า มีเลขขึ้นต้นในบัตรประจำตัวบุคคลเป็นเลข ๐ ประเภททะเบียนราษฎร พ.ร.๓๘ ก

(๓) กลุ่มคนที่ทำประโยชน์ให้กับประเทศ มีเลขขึ้นต้นในบัตรประจำตัวบุคคลเป็นเลข ๐ ประเภททะเบียนราษฎร พ.ร.๓๘ ก

๒. มติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๐ เมษายน ๒๕๕๘ กลุ่มที่ได้รับการผ่อนผันให้อยู่ชั่วคราวเพื่อรอกระบวนการแก้ปัญหา

๓. มติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๐ มีนาคม ๒๕๖๓ กลุ่มคนดั้งเดิมที่ไม่มีสัญชาติไทยแต่มีชื่ออยู่ในทะเบียนราษฎร ได้แก่ คนต่างด้าว (เฉพาะสัญชาติจีน, เวียดนาม, เมียนมา, เนปาล, ลาว, กัมพูชา) ที่มีเลขประจำตัว ๑๓ หลักขึ้นต้นด้วยเลข ๓ และ ๔

๔. มติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๒ กันยายน ๒๕๖๓ กลุ่มเด็กและบุคคลที่เรียนอยู่ในสถานศึกษา

๕. มติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๖ มกราคม ๒๕๖๔ ของสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและนโยบายต่างประเทศ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๒ และมาตรา ๓๘ วรรคสอง แห่ง พ.ร.บ.การทะเบียนราษฎร พ.ศ. ๒๕๓๔ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๑ อื่น ๆ

๖. มติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๓๐ มีนาคม ๒๕๖๔ กลุ่มเด็กและบุคคลที่เรียนอยู่ในสถานศึกษาครั้งที่ ๒

เงื่อนไขและการขอขึ้นทะเบียนสิทธิด้านสาธารณสุข

เงื่อนไขด้านสาธารณสุขตามบัตรประจำตัวประชาชนของกลุ่มเป้าหมายตามมติคณะรัฐมนตรีรายละเอียดดังนี้

มติคณะรัฐมนตรี/ เลขขึ้นต้นในบัตร ประจำตัวบุคคล	เอกสาร/หลักฐาน
๑. มติคณะรัฐมนตรี วันที่ ๒๓ มี.ค. ๒๕๕๓ เลข ๓	(๑) แบบลงทะเบียน/เปลี่ยนหน่วยบริการของบุคคลที่มีปัญหาสถานะและสิทธิ (๒) สำเนาบัตรประจำตัวประชาชนที่มีเลข ๑๓ หลัก (ถ้ามี) (๓) สำเนาใบสำคัญประจำตัวคนต่างด้าวที่ระบุว่าเป็นบุคคลซึ่งได้รับอนุญาตให้ เข้าเมืองนอกกำหนดจำนวนคนต่างด้าวประเภทไร้สัญชาติ (นอกโควตา) (๔) สำเนาทะเบียนบ้านที่มีชื่อและรายการบุคคลอยู่ในทะเบียนบ้าน ก่อนวันที่ ๓๑ พฤษภาคม ๒๕๒๗ หากลงทะเบียนบ้านไม่ตรงกับทะเบียนบ้านที่มีอยู่จริง ต้องมีสำเนาทะเบียนบ้านที่พักอาศัยอยู่ ณ ปัจจุบัน และเจ้าบ้านรับรอง สำเนาถูกต้อง

มติคณะรัฐมนตรี/ เลขขึ้นต้นในบัตร ประจำตัวบุคคล	เอกสาร/หลักฐาน
เลข ๔	<p>(๑) แบบลงทะเบียน/เปลี่ยนหน่วยบริการของบุคคลที่มีปัญหาสถานะและสิทธิ</p> <p>(๒) สำเนาบัตรประจำตัวประชาชนที่มีเลข ๑๓ หลัก (ถ้ามี)</p> <p>(๓) สำเนาใบสำคัญประจำตัวคนต่างด้าวที่ระบุว่าเป็นบุคคลซึ่งได้รับอนุญาตให้เข้าเมืองนอกกำหนดจำนวนคนต่างด้าวประเภทไร้สัญชาติ (นอกโควตา)</p> <p>(๔) สำเนาทะเบียนบ้านที่มีชื่อและรายการบุคคลอยู่ในทะเบียนบ้าน ก่อนวันที่ ๓๑ พฤษภาคม ๒๕๖๗ หากลงทะเบียนบ้านไม่ตรงกับทะเบียนบ้านที่มีอยู่จริง ต้องมีสำเนาทะเบียนบ้านที่พักอาศัยอยู่ ณ ปัจจุบัน และเจ้าบ้านรับรองสำเนาถูกต้อง</p>
เลข ๕	<p>(๑) แบบลงทะเบียน/เปลี่ยนหน่วยบริการของบุคคลที่มีปัญหาสถานะและสิทธิ</p> <p>(๒) สำเนาบัตรประจำตัวประชาชนที่มีเลข ๑๓ หลัก (ถ้ามี)</p> <p>(๓) สำเนาใบสำคัญประจำตัวคนต่างด้าวที่ระบุว่าเป็นบุคคลซึ่งได้รับอนุญาตให้เข้าเมืองนอกกำหนดจำนวนคนต่างด้าวประเภทไร้สัญชาติ (นอกโควตา) หรือ สำเนาแบบการให้เลขประจำตัวประชาชน สำหรับบุคคลที่ได้รับการเพิ่มชื่อในทะเบียนบ้าน (ท.ร.๙๘) จากสำนักทะเบียนท้องถิ่น/สำนักทะเบียนอำเภอ/สำนักทะเบียนกรุงเทพมหานคร/สำนักทะเบียนจังหวัด หรือ สำเนาบัตรประจำตัวประชาชนที่มีเลข ๑๓ หลักเดิม ที่ขึ้นต้นด้วยเลข ๖ หลักที่ ๖ และ ๗ เป็นเลข ๕๐ ถึงเลข ๗๒ หรือ สำเนาบัตรประจำตัวประชาชนที่มีเลข ๑๓ หลักเดิม ที่ขึ้นต้นด้วยเลข ๖ หลักที่ ๖ และ ๗ เป็นเลข ๐๐ สัญชาติลาวภูเขา</p> <p>(๔) สำเนาทะเบียนบ้านที่มีชื่อและรายการบุคคลอยู่ในทะเบียนบ้าน ก่อนวันที่ ๒๒ มีนาคม ๒๕๖๕ หากลงทะเบียนบ้านไม่ตรงกับทะเบียนบ้านที่มีอยู่จริง ต้องมีสำเนาทะเบียนบ้านที่พักอาศัยอยู่ ณ ปัจจุบัน และเจ้าบ้านรับรองสำเนาถูกต้อง</p>
เลข ๘	<p>(๑) แบบลงทะเบียน/เปลี่ยนหน่วยบริการของบุคคลที่มีปัญหาสถานะและสิทธิ</p> <p>(๒) สำเนาบัตรประจำตัวประชาชนที่มีเลข ๑๓ หลัก</p> <p>(๓) สำเนาใบสำคัญประจำตัวคนต่างด้าวที่ระบุว่าเป็นบุคคลซึ่งได้รับอนุญาตให้เข้าเมืองนอกกำหนดจำนวนคนต่างด้าวประเภทไร้สัญชาติ (นอกโควตา) หรือ สำเนาแบบการให้เลขประจำตัวประชาชน สำหรับบุคคลที่ได้รับการเพิ่มชื่อในทะเบียนบ้าน (ท.ร.๙๘) จากสำนักทะเบียนท้องถิ่น/สำนักทะเบียนอำเภอ/สำนักทะเบียนกรุงเทพมหานคร/สำนักทะเบียนจังหวัด หรือ สำเนาบัตรประจำตัวประชาชนที่มีเลข ๑๓ หลักเดิม ที่ขึ้นต้นด้วยเลข ๖ หลักที่ ๖ และ ๗ เป็นเลข ๕๐ ถึงเลข ๗๒ หรือ สำเนาบัตรประจำตัวประชาชนที่มีเลข ๑๓ หลักเดิม ที่ขึ้นต้นด้วยเลข ๖ หลักที่ ๖ และ ๗ เป็นเลข ๐๐ สัญชาติลาวภูเขา</p>

มติคณะรัฐมนตรี/ เลขขึ้นต้นในบัตร ประจำตัวบุคคล	เอกสาร/หลักฐาน
	<p>(๔) สำเนาทะเบียนบ้านที่มีชื่ออยู่จริง หรือ สำเนารับรองรายการทะเบียนราษฎร (ท.ร.๑๓) หรือ (ท.ร.๑๔)</p> <p>หากลงทะเบียนบ้านไม่ตรงกับทะเบียนบ้านที่มีอยู่จริง ต้องมี สำเนาทะเบียนบ้านที่พักอาศัยอยู่ ณ ปัจจุบัน และเจ้าบ้านรับรองสำเนาถูกต้อง</p>
เลข ๖ หลักที่ ๖ และ ๗ เป็นเลข ๕๐ ถึงเลข ๗๒	<p>(๑) แบบลงทะเบียน/เปลี่ยนหน่วยบริการของบุคคลที่มีปัญหาสถานะและสิทธิ</p> <p>(๒) สำเนาบัตรประจำตัวประชาชนที่มีเลข ๑๓ หลัก</p> <p>(๓) สำเนาทะเบียนบ้านที่มีชื่ออยู่จริง หรือ สำเนารับรองรายการทะเบียนราษฎร (ท.ร.๑๓) หรือ (ท.ร.๑๔)</p> <p>หากลงทะเบียนบ้านไม่ตรงกับทะเบียนบ้านที่มีอยู่จริง ต้องมี สำเนาทะเบียนบ้านที่พักอาศัยอยู่ ณ ปัจจุบัน และเจ้าบ้านรับรองสำเนาถูกต้อง</p>
เลข ๗	<p>(๑) แบบลงทะเบียน/เปลี่ยนหน่วยบริการของบุคคลที่มีปัญหาสถานะและสิทธิ</p> <p>(๒) สำเนาบัตรประจำตัวประชาชนที่มีเลข ๑๓ หลัก</p> <p>หรือ สำเนาใบสูติบัตรกรณีบุคคลที่มีอายุน้อยกว่า ๕ ปี โดยเลขประจำตัวประชาชน ๑๓ หลักของบิดาหรือมารดา ขึ้นต้นด้วยเลข ๐ หลักที่ ๖ และ ๗ เป็นเลข ๘๙</p> <p>(๓) สำเนาทะเบียนบ้านที่มีชื่ออยู่จริง หรือ สำเนารับรองรายการทะเบียนราษฎร (ท.ร.๑๓) หรือ (ท.ร.๑๔)</p> <p>หากลงทะเบียนบ้านไม่ตรงกับทะเบียนบ้านที่มีอยู่จริง ต้องมี สำเนาทะเบียนบ้านที่พักอาศัยอยู่ ณ ปัจจุบัน และเจ้าบ้านรับรองสำเนาถูกต้อง</p>
๒. มติคณะรัฐมนตรี วันที่ ๒๐ เม.ย. ๒๕๕๘	<p>(๑) แบบลงทะเบียน/เปลี่ยนหน่วยบริการของบุคคลที่มีปัญหาสถานะและสิทธิ</p> <p>(๒) สำเนาบัตรประจำตัวประชาชนที่มีเลข ๑๓ หลัก</p> <p>(๓) สำเนาแบบรับรองรายการทะเบียนประวัติบุคคลที่ไม่มีสถานะทางทะเบียน (ท.ร.๓๘๗) จากสำนักทะเบียนท้องถิ่น/สำนักทะเบียนอำเภอ/สำนักทะเบียนกรุงเทพมหานคร/สำนักทะเบียนจังหวัด</p> <p>หากลงทะเบียนไม่ตรงกับแบบรับรองรายการทะเบียนประวัติบุคคลที่ไม่มีสถานะทางทะเบียน (ท.ร.๓๘๗) ต้องมี สำเนาทะเบียนบ้านที่พักอาศัยอยู่ ณ ปัจจุบันและเจ้าบ้านรับรองสำเนาถูกต้อง</p>
เลข ๐ หลักที่ ๖ และ ๗ เป็นเลข ๐๐	<p>(๑) แบบลงทะเบียน/เปลี่ยนหน่วยบริการของบุคคลที่มีปัญหาสถานะและสิทธิ</p> <p>(๒) สำเนาบัตรประจำตัวประชาชนที่มีเลข ๑๓ หลัก</p> <p>หรือ สำเนาใบสูติบัตรกรณีบุคคลที่มีอายุน้อยกว่า ๕ ปี โดยเลขประจำตัวประชาชน ๑๓ หลัก ของบิดาหรือมารดา ขึ้นต้นด้วยเลข ๐ หลักที่ ๖ และ ๗ เป็นเลข ๘๙</p> <p>(๓) สำเนาแบบรับรองรายการทะเบียนประวัติบุคคลที่ไม่มีสถานะทางทะเบียน (ท.ร.๓๘๗) จากสำนักทะเบียนท้องถิ่น/สำนักทะเบียนอำเภอ/สำนักทะเบียนกรุงเทพมหานคร/สำนักทะเบียนจังหวัด</p>

มติคณะรัฐมนตรี/ เลขขึ้นต้นในบัตร ประจำตัวบุคคล	เอกสาร/หลักฐาน
	หากลงทะเบียนไม่ตรงกับแบบรับรองรายการทะเบียนประวัติบุคคลที่ไม่มีสถานะทางทะเบียน (ท.ร.๓๘๗) ต้องมี สำเนาทะเบียนบ้านที่พักอาศัยอยู่ ณ ปัจจุบันและเจ้าบ้านรับรองสำเนาถูกต้อง
๓. มติคณะรัฐมนตรี วันที่ ๑๐ มี.ค. ๒๕๖๓ เลข ๓ เลข ๔	(๑) แบบลงทะเบียน/เปลี่ยนหน่วยบริการของบุคคลที่มีปัญหาสถานะและสิทธิ (๒) สำเนาบัตรประจำตัวประชาชนที่มีเลข ๑๓ หลัก (ถ้ามี) (๓) สำเนาบัตรประจำตัวคนต่างด้าว (๔) สำเนาทะเบียนบ้านที่มีชื่ออยู่จริง หรือ สำเนาแบบรับรองรายการทะเบียนบ้านที่พักอาศัยอยู่ ณ ปัจจุบัน และเจ้าบ้านรับรองสำเนาถูกต้อง
๔. มติคณะรัฐมนตรี วันที่ ๒๒ ก.ย. ๒๕๖๓ เลข ๐ หลักที่ ๖ และ ๗ เป็นเลข ๐๐	(๑) แบบลงทะเบียน/เปลี่ยนหน่วยบริการของบุคคลที่มีปัญหาสถานะและสิทธิ (๒) สำเนาบัตรประจำตัวประชาชนที่มีเลข ๑๓ หลัก (๓) สำเนาแบบรับรองรายการทะเบียนประวัติบุคคลที่ไม่มีสถานะทางทะเบียน (ท.ร.๓๘๗) จากสำนักทะเบียนท้องถิ่น/สำนักทะเบียนอำเภอ/สำนักทะเบียนกรุงเทพมหานคร/สำนักทะเบียนจังหวัด หากลงทะเบียนไม่ตรงกับแบบรับรองรายการทะเบียนประวัติบุคคลที่ไม่มีสถานะทางทะเบียน (ท.ร.๓๘๗) ต้องมี สำเนาทะเบียนบ้านที่พักอาศัยอยู่ ณ ปัจจุบันและเจ้าบ้านรับรองสำเนาถูกต้อง
๕. มติคณะรัฐมนตรี วันที่ ๒๖ ม.ค. ๒๕๖๔ ของสำนักงานสภา ความมั่นคงแห่งชาติ (กลุ่มที่ได้รับการ จัดทำทะเบียน ประวัติตามมาตรา ๑๘/๒ และมาตรา ๓๘ วรรค สอง) เลข ๐ หลักที่ ๖ และ ๗ เป็นเลข ๐๐	(๑) แบบลงทะเบียน/เปลี่ยนหน่วยบริการของบุคคลที่มีปัญหาสถานะและสิทธิ (๒) สำเนาบัตรประจำตัวประชาชนที่มีเลข ๑๓ หลัก หรือ สำเนาใบสูติบัตรกรณีบุคคลที่มีอายุน้อยกว่า ๕ ปี (๓) สำเนาแบบรับรองรายการทะเบียนประวัติบุคคลที่ไม่มีสถานะทางทะเบียน (ท.ร.๓๘๗) จากสำนักทะเบียนท้องถิ่น/สำนักทะเบียนอำเภอ/สำนักทะเบียนกรุงเทพมหานคร/สำนักทะเบียนจังหวัด หากลงทะเบียนไม่ตรงกับแบบรับรองรายการทะเบียนประวัติบุคคลที่ไม่มีสถานะทางทะเบียน (ท.ร.๓๘๗) ต้องมี สำเนาทะเบียนบ้านที่พักอาศัยอยู่ ณ ปัจจุบันและเจ้าบ้านรับรองสำเนาถูกต้อง
๖. มติคณะรัฐมนตรี วันที่ ๓๐ มี.ค. ๒๕๖๔ เลข ๐ หลักที่ ๖ และ ๗ เป็นเลข ๐๐	(๑) แบบลงทะเบียน/เปลี่ยนหน่วยบริการของบุคคลที่มีปัญหาสถานะและสิทธิ (๒) สำเนาบัตรประจำตัวประชาชนที่มีเลข ๑๓ หลัก (๓) สำเนาแบบรับรองรายการทะเบียนประวัติบุคคลที่ไม่มีสถานะทางทะเบียน (ท.ร.๓๘๗) จากสำนักทะเบียนท้องถิ่น/สำนักทะเบียนอำเภอ/สำนักทะเบียนกรุงเทพมหานคร/สำนักทะเบียนจังหวัด หากลงทะเบียนไม่ตรงกับแบบรับรองรายการทะเบียนประวัติบุคคลที่ไม่มีสถานะทางทะเบียน (ท.ร.๓๘๗) ต้องมี สำเนาทะเบียนบ้านที่พักอาศัยอยู่ ณ ปัจจุบันและเจ้าบ้านรับรองสำเนาถูกต้อง

การขอขึ้นทะเบียนสิทธิด้านสาธารณสุข

๑. สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข โดยกองเศรษฐกิจสุขภาพและหลักประกันสุขภาพ ได้ประสานความร่วมมือกับกระทรวงมหาดไทย ขอให้ส่งข้อมูลรายชื่อบุคคลตามมติคณะรัฐมนตรีที่ยังไม่ได้รับสิทธิด้านการรักษาพยาบาลให้แก่กระทรวงสาธารณสุข และดำเนินการขึ้นทะเบียนสิทธิในกองประกันสุขภาพ บุคคลที่มีปัญหาสถานะและสิทธิเมื่อได้รับข้อมูลดังกล่าวแล้ว โดยกำหนดสถานพยาบาลหลักและสถานพยาบาลรองตามเขตพื้นที่ที่พักอาศัยจริงของผู้มีสิทธิ หากหน่วยบริการหรือผู้มีสิทธิตรวจสอบพบว่า สถานพยาบาลหลักหรือสถานพยาบาลรองไม่สอดคล้องกับที่พักอาศัยอยู่จริง สามารถแจ้งเปลี่ยนสถานพยาบาลหลักหรือสถานพยาบาลรองได้ตามขั้นตอนการเปลี่ยนแปลงสถานพยาบาล ทั้งนี้ การนำข้อมูลรายชื่อบุคคลของกระทรวงมหาดไทยนั้น ไม่รวมถึงบุคคลที่มีเลขประจำตัวประชาชน ๑๓ หลักขึ้นต้นด้วยเลข ๓,๔,๕,๘ ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๓ มีนาคม ๒๕๕๓ โดยจำเป็นต้องแสดงเอกสารหลักฐานให้ครบถ้วนตามเงื่อนไขการขึ้นทะเบียนตามเลขบัตรประจำตัวประชาชน

๒. กรณีอยู่ระหว่างการนำส่งข้อมูลรายชื่อของกระทรวงมหาดไทยตามข้อ ๑ บุคคลตามมติคณะรัฐมนตรีสามารถแจ้งความประสงค์ขึ้นทะเบียนสิทธิได้ด้วยตนเอง ณ สถานพยาบาลสังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุขทั่วประเทศ ประกอบด้วยโรงพยาบาลศูนย์/โรงพยาบาลทั่วไป/โรงพยาบาลชุมชน สำหรับจังหวัดกรุงเทพมหานคร สามารถลงทะเบียนได้ ณ สถานพยาบาลสังกัดกรมการแพทย์ ๓ แห่ง คือ ๑) โรงพยาบาลนพรัตนราชธานี ๒) โรงพยาบาลราชวิถี ๓) โรงพยาบาลเลิดสิน และสถานพยาบาลสังกัดสำนักงานการแพทย์ กรุงเทพมหานคร ๑ แห่ง คือ โรงพยาบาลราชพิพัฒน์ โดยขอให้หน่วยบริการดาวน์โหลดแบบฟอร์มลงทะเบียน/เปลี่ยนสถานพยาบาลบุคคลที่มีปัญหาสถานะและสิทธิ ประกอบกับเอกสารหลักฐานตามเงื่อนไขการขึ้นทะเบียนตามเลขบัตรประจำตัวประชาชนของกลุ่มเป้าหมายตามมติคณะรัฐมนตรีเพื่อลงทะเบียนผ่านโปรแกรมอิเล็กทรอนิกส์กองทุนประกันสุขภาพที่มีปัญหาสถานะและสิทธิต่อไป

กรณีบุคคลที่ไม่มีเลขประจำตัว ๑๓ หลัก ให้ติดต่อสำนักทะเบียนท้องถิ่น/สำนักทะเบียนอำเภอ/สำนักทะเบียนกรุงเทพมหานคร/สำนักทะเบียนจังหวัดที่มีภูมิลำเนาอยู่จริง เพื่อยื่นคำร้องขอจัดทำบัตรประจำตัวประชาชน ตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่กระทรวงมหาดไทยกำหนด หากบุคคลดังกล่าวได้รับการจัดทำบัตรประจำตัวประชาชนที่มีเลข ๑๓ หลัก และเข้าเงื่อนไขการขึ้นทะเบียนตามเลขบัตรประจำตัวประชาชนของกลุ่มเป้าหมายตามมติของคณะรัฐมนตรี ขอให้ให้หน่วยบริการส่งเอกสารหลักฐานเพื่อขึ้นทะเบียนสิทธิทางโปรแกรมอิเล็กทรอนิกส์กองทุนประกันสุขภาพบุคคลที่มีปัญหาสถานะและสิทธิต่อไป

หน่วยบริการสามารถตรวจสอบข้อมูลรายการบุคคลตามมติคณะรัฐมนตรี ได้รับการขึ้นทะเบียนสิทธิในกองทุนประกันสุขภาพบุคคลที่มีปัญหาสถานะและสิทธิ ตามข้อมูลรายชื่อบุคคลที่ได้รับจากกระทรวงมหาดไทย ตามขั้นตอนการตรวจสอบรายการที่กำหนด

กรณีบุคคลตามมติคณะรัฐมนตรีที่อยู่ในความดูแลของหน่วยงานหรือองค์กรต่าง ๆ และไม่สามารถดำเนินการใด ๆ ได้ด้วยตนเอง ขอให้หน่วยงานหรือองค์กรซึ่งเป็นผู้ดูแลออกหนังสือรับรองบุคคลเพื่อให้แทนสำเนาทะเบียนบ้านที่พักอาศัยอยู่ ณ ปัจจุบัน ประกอบกับเอกสารหลักฐานตามเงื่อนไขการขึ้นทะเบียนตามเลขบัตรประจำตัวประชาชนที่กำหนด และแจ้งไปยังสถานพยาบาลในเขตพื้นที่เพื่อดำเนินการลงทะเบียนต่อไป และขอให้โรงพยาบาลแจ้งผลการลงทะเบียนให้หน่วยงานดังกล่าวทราบต่อไปด้วย

ผู้มีสิทธิ หมายถึง ผู้ได้รับการขึ้นทะเบียนสิทธิในกองทุนประกันสุขภาพบุคคลที่มีปัญหาสถานะและสิทธิ โดยกองเศรษฐกิจและหลักประกันสุขภาพ สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข เรียบร้อยแล้ว

ทั้งนี้ ผู้มีสิทธิจะต้องมีสิทธิในกองทุนประกันสุขภาพบุคคลที่มีปัญหาสถานะและสิทธิ ๓๓ วันที่ รับบริการจึงจะสามารถใช้สิทธิในการรับบริการด้านสาธารณสุขได้

การตรวจสอบสิทธิ

ประชาชนและหน่วยบริการ สามารถตรวจสอบสิทธิในกองทุนประกันสุขภาพบุคคลที่มีปัญหาสถานะและสิทธิ ได้ตามวิธีการและขั้นตอนที่กำหนด

กรณีตรวจสอบสิทธิและพบว่า เลขประจำตัว ๑๓ หลัก คำนำหน้าชื่อ ชื่อ สกุล หรือวัน เดือน ปีเกิดของผู้มีสิทธิมีการเปลี่ยนแปลงไม่ตรงกับข้อมูลในระบบทะเบียน ให้หน่วยบริการส่งเอกสารหลักฐานที่เกี่ยวข้องของผู้มีสิทธิ เช่น สำเนาบัตรประจำตัวบุคคลที่มีเลข ๑๓ หลัก, สำเนาแบบรับรองการลงทะเบียนประวัติบุคคลที่ไม่มีสถานะทางทะเบียน (ท.ร.๓๘ ข) สำเนาทะเบียนบ้านที่มีชื่ออยู่จริง, สำเนาใบเปลี่ยนชื่อ/นามสกุลทางโปรแกรมอิเล็กทรอนิกส์กองทุนประกันสุขภาพบุคคลที่มีปัญหาสถานะและสิทธิ เพื่อดำเนินการแก้ไขในระบบทะเบียนให้ตรงกับเอกสารหลักฐานของผู้มีสิทธิต่อไป

หน่วยบริการที่ส่งเอกสารหลักฐานขออนุมัติสิทธิ และได้รับการอนุมัติแล้ว หรือรายการที่มีการขอเอกสารหลักฐานเพิ่มเติมในปีงบประมาณปัจจุบัน ได้ดำเนินการขึ้นทะเบียนผู้มีสิทธิให้แล้วเสร็จภายในวันที่ ๓๐ กันยายน เวลา ๑๖.๓๐ น. หากรายการใดไม่สามารถดำเนินการได้ภายในระยะเวลาดังกล่าวจะต้องส่งเอกสารหลักฐานขออนุมัติใหม่ในวันที่ ๑ ตุลาคม เป็นต้นไป ในงวดปีงบประมาณถัดไป และในวันที่ ๓๐ กันยายน เวลา ๑๖.๓๑ กองเศรษฐกิจสุขภาพและหลักประกันสุขภาพ สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข จะทำการลงทะเบียนให้กับผู้มีสิทธิและยังมีสิทธิ ที่ได้ทำการลงทะเบียนในกองทุนประกันสุขภาพบุคคลที่มีปัญหาสถานะและสิทธิ ในปีงบประมาณถัดไปอัตโนมัติโดยไม่ต้องยื่นลงทะเบียนใหม่

การเปลี่ยนสถานพยาบาลหลัก/รอง

บุคคลที่มีปัญหาสถานะและสิทธิที่ได้ลงทะเบียนไว้แล้ว สามารถเปลี่ยนสถานพยาบาลหลักและสถานพยาบาลรองได้ปี ๔ ครั้ง ตามปีงบประมาณ โดยแจ้งความจำนงต่อสถานพยาบาลปลายทาง โดยมีเอกสารหลักฐานประกอบ ดังนี้

๑) แบบลงทะเบียน/เปลี่ยนสถานพยาบาลบุคคลที่มีปัญหาสถานะและสิทธิ โดยระบุรหัสและชื่อของสถานพยาบาลหลักและสถานพยาบาลรองลงในแบบฟอร์มให้ชัดเจน

๒) สำเนาบัตรประจำบุคคลที่เลข ๑๓ หลัก หรือสำเนาใบสูติบัตร กรณีบุคคลที่มีอายุต่ำกว่า ๕ ปี

๓) สำเนาทะเบียนบ้านที่มีชื่ออยู่จริง หรือ สำเนาแบบรับรองรายงานทะเบียนราษฎร (ท.ร.๑๓) หรือ (ท.ร.๑๔) กรณีบุคคลที่มีเลขประจำตัวขึ้นต้นด้วยเลข ๓, ๔, ๕, ๖, ๗, ๘,

๔) สำเนาแบบรับรองรายการทะเบียนประวัติบุคคลที่ไม่มีสถานะทางทะเบียน (ท.ร.๓๘ข) กรณีบุคคลที่มีเลขประจำตัวขึ้นต้นด้วยเลข ๐ หลักที่ ๖ และ ๗ เป็น ๘๙ หรือ หลักที่ ๖ และ ๗ เป็น ๐๐

๕) สำเนาทะเบียนบ้านที่พักอาศัยอยู่ ณ ปัจจุบัน และเจ้าบ้านเซ็นรับรองสำเนาถูกต้องกรณีเปลี่ยนสถานพยาบาลไม่ตรงตามทะเบียนบ้านที่มีชื่ออยู่จริง

๖) หนังสือรับรองบุคคล กรณีที่ผู้มีสิทธิอยู่ในความดูแลของสถานสงเคราะห์, สถานคุ้มครองฯ, สถานพินิจ, ศูนย์ดูแลผู้สูงอายุ, มูลนิธิ, วัด, เรือนจำ, สถานศึกษา ฯลฯ ของให้หน่วยงานหรือองค์กรดังกล่าวออกหนังสือรับรองบุคคลเพื่อใช้แทนสำเนาทะเบียนบ้านที่พักอาศัยอยู่ ณ ปัจจุบัน

กรณีผู้มีสิทธิซึ่งเป็นผู้ต้องขังในเรือนจำ ขอให้เรือจำออกหนังสือรับรองบุคคลพร้อมเอกสารใน ร.ท.๑๐๑ ที่แสดงรายละเอียดบุคคลแต่ละราย และแจ้งไปยังโรงพยาบาลในเขตพื้นที่เพื่อดำเนินการเปลี่ยนสถานพยาบาลต่อไป และขอให้โรงพยาบาลแจ้งผลการเปลี่ยนสถานพยาบาลให้เรือนจำทราบต่อไปด้วย

กรณีผู้มีสิทธิซึ่งอยู่ในความดูแลของหน่วยงานหรือองค์กรต่างๆ และไม่สามารถดำเนินการใด ๆ ได้ด้วยตนเอง เช่น ผู้มีสิทธิเป็นผู้ป่วยจิตเวช ผู้มีสิทธิในการดูแลผู้สูงอายุ ผู้มีสิทธิในสถานพินิจ ขอให้หน่วยงานหรือองค์กรซึ่งเป็นผู้ดูแล ออกหนังสือรับรองบุคคลเพื่อให้แทนสำเนาทะเบียนบ้านที่พักอาศัยอยู่ ณ ปัจจุบัน ประกอบกับเอกสารหลักฐานตามเงื่อนไขการขึ้นทะเบียนตามเลขบัตรประจำตัวประชาชนที่กำหนด และแจ้งไปยังโรงพยาบาลในเขตพื้นที่เพื่อดำเนินการเปลี่ยนแปลงสถานพยาบาลต่อไป และขอให้โรงพยาบาลแจ้งผลการเปลี่ยนแปลงสถานพยาบาลให้หน่วยงานหรือองค์กรดังกล่าวทราบต่อไปด้วย

หน่วยบริการที่ได้รับการแจ้งความจำนงขอเปลี่ยนสถานพยาบาล ขอให้บันทึกข้อมูลพร้อมสแกนเอกสารหลักฐานของผู้มีสิทธิส่งทางโปรแกรมอิเล็กทรอนิกส์กองทุนประกันสุขภาพบุคคลที่มีปัญหาสถานะและสิทธิ เว็บไซต์ <http://sate.moph.go.th> หัวข้อ “ทะเบียนผู้มีสิทธิ” รายการ “ส่งหลักฐานตรวจสอบเลข ๑๓ หลัก” ตามวิธีการและขั้นตอนที่กำหนด

กองเศรษฐกิจสุขภาพและหลักประกันสุขภาพ สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข จะทำบันทึกข้อมูลการเปลี่ยนแปลงสถานพยาบาลหลักและสถานพยาบาลรองในระบบ (Date Change) ตามวัน เดือน ปี ที่หน่วยบริการแห่งใหม่ส่งเอกสารหลักฐานถูกต้องครบถ้วนแล้วทางโปรแกรมอิเล็กทรอนิกส์กองทุนประกันสุขภาพบุคคลที่มีปัญหาสถานะและสิทธิ และขอให้แจ้งหน่วยบริการเดิมโอนเงินตามสัดส่วนเวลาที่เหลืออยู่ (วงเงินตามสัดส่วนเวลาที่เหลือคำนวณจากเงินงบประมาณเหมาะสมจ่ายรายหัวที่หน่วยบริการได้รับทั้งปีหารด้วยจำนวนวัน ๓๖๕ วัน และคูณกลับด้วยจำนวนวันที่เหลือในปี)

การเกิดสิทธิและการสิ้นสุดสิทธิประกันสุขภาพบุคคลที่มีปัญหาสถานะและสิทธิ

ผู้มีสิทธิจะมีสิทธิตั้งแต่วันที่ได้รับการขึ้นทะเบียนสิทธิในระบบกองทุนประกันสุขภาพบุคคลที่มีปัญหาสถานะและสิทธิ โดยกองเศรษฐกิจสุขภาพหลักประกันสุขภาพ สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข ตามข้อมูลรายชื่อที่ได้รับจากกระทรวงมหาดไทยแล้ว

ผู้มีสิทธิจะมีสิทธิตั้งแต่วันที่ได้รับการอนุมัติสิทธิจากกองเศรษฐกิจและหลักประกันสุขภาพ สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข และหน่วยบริการได้ทำการลงทะเบียนเป็นรายบุคคลทางโปรแกรมกองทุนประกันสุขภาพบุคคลที่มีปัญหาสถานะและสิทธิ เว็บไซต์ <http://sate.moph.go.th> เรียบร้อยแล้ว

ผู้มีสิทธิจะสิ้นสุดสิทธิ ดังนี้

๑. ได้รับสัญชาติไทย
๒. กรณีมีสิทธิสวัสดิการอื่นที่รัฐจัดให้ เช่น สิทธิสวัสดิการข้าราชการ พนักงานรัฐวิสาหกิจ ข้าราชการส่วนท้องถิ่น หรือสิทธิสวัสดิการอื่นๆ
๓. มีสิทธิประกันสังคม
๔. มีสิทธิบัตรประกันสุขภาพคนต่างด้าว
๕. เสียชีวิต
๖. ถูกจำหน่ายด้วยเหตุผลของกระทรวงมหาดไทย ได้แก่ ถูกจำหน่ายรายการเนื่องจากมีรายการชื่อซ้ำซ้อน, ถูกจำหน่ายตามระเบียบฯ ข้อ ๑๑๐

กรณีสิ้นสุดสิทธิตามข้อ ๒ และข้อ ๓ บุคคลตามมติคณะรัฐมนตรีสามารถใช้สิทธิกองทุนประกันสุขภาพบุคคลที่มีปัญหาสถานะและสิทธิได้ ตามเงื่อนไขการขึ้นทะเบียนเลขบัตรประจำตัวประชาชนของ

กลุ่มเป้าหมายตามมติคณะรัฐมนตรี โดยขอให้หน่วยบริการดำเนินการตามขั้นตอนการขออนุมัติสิทธิใหม่ ทางโปรแกรมอิเล็กทรอนิกส์กองทุนประกันสุขภาพบุคคลที่มีปัญหาสถานะสิทธิ และแนบเอกสารหลักฐานที่ยืนยันการสิ้นสุดคุ้มครองของสิทธิดังกล่าวมาด้วย ทั้งนี้ กองทุนฯ จะกำหนดวัน เดือน ปี ที่เกิดสิทธิโดยยึดถือตามวัน เดือน ปี ที่หน่วยบริการส่งข้อมูลเพื่อลงผ่านโปรแกรมอิเล็กทรอนิกส์กองทุนประกันสุขภาพบุคคลที่มีปัญหาสถานะและสิทธิ

กรณีสิ้นสุดสิทธิตามข้อ ๔ บุคคลตามมติคณะรัฐมนตรีสามารถใช้สิทธิกองทุนประกันสุขภาพบุคคลที่มีปัญหาสถานะและสิทธิได้ ตามเงื่อนไขการขึ้นทะเบียนตามเลขบัตรประจำตัวประชาชนของกลุ่มเป้าหมายตามมติคณะรัฐมนตรี โดยขอให้หน่วยบริการดำเนินการตามขั้นตอนการอนุมัติสิทธิใหม่ ทั้งนี้ กองทุนฯ จะกำหนดวัน เดือน ปี ที่เกิดสิทธิโดยยึดถือตามวัน เดือน ปี ที่หน่วยบริการส่งข้อมูลเพื่อลงทะเบียนผ่านโปรแกรมอิเล็กทรอนิกส์กองทุนประกันสุขภาพที่มีปัญหาสถานะและสิทธิ

กรณีถูกจำหน่ายรายการตามข้อ ๖ ขอให้หน่วยบริการแจ้งให้บุคคลดังกล่าว ติดต่อสำนักทะเบียนท้องถิ่น/สำนักทะเบียนอำเภอ/สำนักทะเบียนกรุงเทพมหานคร/สำนักทะเบียนจังหวัด เพื่อยืนยันตัวตน และยื่นคำร้องเพื่อขอคืนรายการให้ถูกต้อง หากได้รับการแก้ไขสถานภาพบุคคลเป็นปกติเรียบร้อยแล้ว ขอให้หน่วยบริการดำเนินการตามขั้นตอนการขออนุมัติสิทธิใหม่ ทางโปรแกรมอิเล็กทรอนิกส์กองทุนประกันสุขภาพบุคคลที่มีปัญหาสถานะและสิทธิ ตามเงื่อนไขการขึ้นทะเบียนตามเลขประจำตัวประชาชนของกลุ่มเป้าหมายตามมติคณะรัฐมนตรีต่อไป

ตัวอย่างคำขอลงทะเบียน/เปลี่ยนสถานพยาบาล บุคคลที่มีภูมิลำเนาและสิทธิ

ภาคผนวก 1

แบบลงทะเบียน/เปลี่ยนสถานพยาบาลบุคคลที่มีภูมิลำเนาและสิทธิ

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

1. รายละเอียด/ประวัติส่วนตัวของผู้ลงทะเบียน

1. ชื่อ – สกุล (นาย,นาง,นางสาว,เด็กชาย,เด็กหญิง).....

เลขประจำตัวบุคคล

2. ที่อยู่ ที่อยู่กรณีลงทะเบียน ที่อยู่กรณีเปลี่ยนสถานพยาบาล

บ้านเลขที่.....หมู่ที่.....ต.รอก.....ซอย.....ถนน.....

ตำบล/แขวง.....อำเภอ/เขต.....จังหวัด.....

รหัสไปรษณีย์.....เบอร์ติดต่อ.....

2. มีความประสงค์

ลงทะเบียน

เปลี่ยนสถานพยาบาล

อื่น ๆ ระบุ.....

3. สถานพยาบาลที่ต้องการลงทะเบียน/เปลี่ยนสถานพยาบาล (โปรดระบุให้ครบถ้วน)

ชื่อสถานพยาบาลหลัก.....รหัส 5 หลัก.....จังหวัด.....

ชื่อสถานพยาบาลรอง.....รหัส 5 หลัก.....จังหวัด.....

เอกสารหลักฐานการลงทะเบียน/เปลี่ยนสถานพยาบาล

1. แบบลงทะเบียน/เปลี่ยนสถานพยาบาลบุคคลที่มีภูมิลำเนาและสิทธิ

2. บัตรประจำตัวบุคคล หรือใบสูติบัตรกรณีบุคคลที่มีอายุน้อยกว่า 5 ปี

3. ทะเบียนบ้านที่มีชื่ออยู่จริง หรือแบบรับรองรายการทะเบียนราษฎร (ท.ร.13) หรือ (ท.ร.14) กรณีบุคคลที่มีเลขประจำตัวขึ้นต้นด้วยเลข 3, 4, 5, 6, 7, 8

4. แบบรับรองรายการทะเบียนประวัติบุคคลที่ไม่มีสถานะทางทะเบียน (ท.ร.38ข) กรณีบุคคลที่มีเลขประจำตัวขึ้นต้นด้วยเลข 0 หลักที่ 6 และ 7 เป็นเลข 00 หรือ หลักที่ 6 และ 7 เป็นเลข 89

หากลงทะเบียน/เปลี่ยนสถานพยาบาลไม่ตรงตามทะเบียนบ้านที่มีชื่ออยู่จริงต้องมีเอกสารเพิ่มเติม ดังนี้

1. สำเนาทะเบียนบ้านที่อาศัยอยู่ ณ ปัจจุบัน และเจ้าบ้านเซ็นรับรองสำเนาถูกต้อง

2. หนังสือรับรองบุคคล กรณีที่อยู่ในความดูแลของหน่วยงานหรือองค์กรต่าง ๆ เช่น สถานสงเคราะห์, สถานพินิจ, มูลนิธิ, ศูนย์ดูแลผู้สูงอายุ, วัด, เรือนจำ, สถานคุ้มครองฯ, สถานศึกษา ฯลฯ

หมายเหตุ : กรณีลงทะเบียน โปรตศึกษาเงื่อนไขการลงทะเบียนตามเลขบัตรประจำตัวประชาชนของกลุ่มเป้าหมายตามมติคณะรัฐมนตรีเพิ่มเติมอีกครั้ง

ลงชื่อ.....ผู้ลงทะเบียน

(.....)

ลงชื่อ.....ผู้ลงทะเบียน (แทน)

(.....) เกี่ยวข้องเป็น

ลงชื่อ.....ผู้ตรวจสอบเอกสาร

(.....)

ภาคผนวก

สถานะและสิทธิทางกฎหมายของบุคคล
ที่ไม่มีหลักฐานทางทะเบียนราษฎร
หรือไม่มีสัญชาติไทย

๑. สถานะของบุคคลตามกฎหมายรัฐธรรมนูญและกฎหมายระหว่างประเทศ

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๖๐

ฯลฯ

มาตรา ๔

ศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ สิทธิ เสรีภาพ และความเสมอภาคของบุคคลย่อมได้รับความคุ้มครอง

มาตรา ๒๗

บุคคลย่อมเสมอกันในกฎหมายมีสิทธิและเสรีภาพและได้รับความคุ้มครองตามกฎหมายเท่าเทียมกัน... การเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมต่อบุคคล ไม่ว่าจะด้วยเหตุความแตกต่างในเรื่องถิ่นกำเนิด เชื้อชาติ... สถานะของบุคคล... จะกระทำมิได้

ปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชน (Universal Declaration of Human Rights) ค.ศ. ๑๙๔๘

ฯลฯ

ข้อ ๖

“บุคคลทุกคนมีสิทธิที่จะได้รับการยอมรับนับถือว่าเป็นบุคคลตามกฎหมายในทุกสถานที่”

ฯลฯ

ประเทศไทยยอมรับปฏิญญานี้ตั้งแต่วันที่ ๑๐ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๑๑ (ค.ศ. ๑๙๔๘)

กติการะหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิพลเมืองและสิทธิทางการเมือง ค.ศ. ๑๙๖๖ (ICCPR)

ฯลฯ

ข้อ ๒๔

๑. เด็กทุกคนย่อมมีสิทธิในมาตรการต่าง ๆ เพื่อการคุ้มครองเท่าที่จำเป็นแก่สถานะแห่งผู้เยาว์ในส่วนของครอบครัวของตน สังคม และรัฐ โดยปราศจากการเลือกปฏิบัติอันเนื่องมาจากเชื้อชาติ ผิว เพศ ภาษา ศาสนา เผ่าพันธุ์แห่งชาติหรือสังคม ทรัพย์สิน หรือกำเนิด

๒. เด็กทุกคนย่อมมีหลักฐานทางทะเบียนทันทีที่ถือกำเนิดและย่อมได้รับการตั้งชื่อ

๓. เด็กทุกคนมีสิทธิที่จะได้รับสัญชาติ

๒. สถานะและสิทธิของบุคคลตาม พ.ร.บ. การทะเบียนราษฎร พ.ศ. ๒๕๓๔ ฉบับที่ ๒ พ.ศ. ๒๕๕๑ และ ฉบับที่ ๓ พ.ศ. ๒๕๖๒

๒.๑ การรับรองการเกิด

๒.๑.๑ รับรองขณะเกิด (มาตรา ๒๓)

ท.ร. ๑/๑ = หนังสือรับรองการเกิดที่ผู้ทำคลอดออกให้กับเด็กทุกคน ทุกสัญชาติ ที่เกิดในสถานพยาบาล ไม่ว่าจะหน่วยงานของรัฐหรือเอกชน

๒.๑.๒ รับรองหลังเกิด (มาตรา ๒๐/๑)

ท.ร. ๒๐/๑ = หนังสือรับรองการเกิดที่นายทะเบียนออกให้คนที่มิชื่อในทะเบียนบ้าน หรือทะเบียนประวัติ แต่ไม่มีสูติบัตร และมีเหตุจำเป็นต้องใช้หลักฐานการเกิด

๒.๒ ประเภทของทะเบียนบ้าน

๒.๒.๑ ท.ร. ๑๔ สำหรับลงรายการบุคคลสัญชาติไทยและคนต่างด้าวที่มีสิทธิอาศัย เป็นการถาวรในประเทศไทย (ต่างด้าวมีใบสำคัญถิ่นที่อยู่หรือใบสำคัญคนต่างด้าว)

๒.๒.๒ ท.ร. ๑๓ สำหรับลงรายการคนต่างด้าว ๒ ประเภทได้แก่

- คนที่เข้าเมืองถูกต้องและได้รับอนุญาตให้อยู่ชั่วคราว
- คนที่ได้รับผ่อนผันให้อยู่อาศัยเป็นกรณีพิเศษเฉพาะเรื่อง เฉพาะกลุ่มที่ รว.มท.

ประกาศกำหนด (มาตรา ๓๘ วรรคแรก)

๒.๓ การจัดทำทะเบียนประวัติของบุคคล

ก. ทะเบียนประวัติบุคคลซึ่งไม่มีสัญชาติไทย

๑. กลุ่มแรงงานต่างด้าวหลบหนีเข้าเมือง ๓ สัญชาติ ตามมติคณะรัฐมนตรี

๒. กลุ่มคนต่างด้าวและบุตรคนต่างด้าวที่เกิดในประเทศไทย

ข. ทะเบียนประวัติบุคคลที่ไม่มีสถานะทางทะเบียน

“บุคคลที่ไม่มีสถานะทางทะเบียน” หมายถึง บุคคลที่อยู่อาศัยเป็นหลักแหล่งในราชอาณาจักร แต่ไม่มีรายการในทะเบียนราษฎร

๑. กลุ่มบุคคลตามยุทธศาสตร์การจัดการปัญหาสถานะและสิทธิของบุคคลตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๑๘ มกราคม ๒๕๔๘ จำนวน ๖ กลุ่ม ประกอบด้วย

กลุ่ม ๑ ชนกลุ่มน้อยที่เข้ามาอาศัยอยู่ในประเทศไทยเป็นเวลานานแต่ตกการสำรวจ

กลุ่ม ๒ เด็กนักเรียน นักศึกษาที่กำลังศึกษาเล่าเรียนอยู่ในสถานศึกษาทั้งของรัฐและเอกชน

กลุ่ม ๓ กลุ่มบุคคลที่ไร้รากเหง้าไม่ปรากฏบุพการีหรือบุพการีทอดทิ้ง

กลุ่ม ๔ บุคคลที่ทำคุณประโยชน์ให้แก่ประเทศ

กลุ่ม ๕ แรงงานต่างด้าวสัญชาติพม่า ลาว และกัมพูชาที่มีปัญหาไม่สามารถส่งกลับประเทศ
ต้นทาง

กลุ่ม ๖ คนต่างด้าวอื่น นอกจากกลุ่ม ๑ - ๕

๒. กลุ่มที่ไม่อาจรับแจ้งการเกิดตามมาตรา ๑๙ มาตรา ๑๙/๑ และ มาตรา ๑๙/๓ เนื่องจาก
ไม่อาจพิสูจน์สถานะการเกิดและสัญชาติได้

๓. กลุ่มที่อ้างว่าเป็นผู้มีสัญชาติไทย ขอเพิ่มชื่อในทะเบียนบ้าน แต่ไม่อาจพิสูจน์สถานะการเกิด
และสัญชาติได้

๔. กลุ่มคนที่ไม่ใช่สัญชาติไทยอื่น ๆ ตามมาตรา ๓๘ วรรคสอง ของพระราชบัญญัติการทะเบียนราษฎร
แก้ไขฉบับที่ ๒ พ.ศ. ๒๕๕๑

๒.๔ การบันทึกสถานะของบุคคลในเอกสารการทะเบียนราษฎร

การทะเบียนราษฎร หมายถึง การบันทึกข้อมูลต่าง ๆ ของบุคคล เช่น ชื่อ ที่อยู่ วัน เดือน ปี
เกิด สัญชาติ เป็นต้น เพื่อเป็นหลักฐานแสดงข้อเท็จจริงและตัวตนในทางกฎหมาย โดยการบันทึกจะเริ่มนับตั้งแต
เกิด จนถึงแก่ความตาย

การบันทึกในทะเบียนบ้าน/ทะเบียนประวัติ

○ คนสัญชาติไทยและคนต่างด้าวได้รับสิทธิอาศัยอยู่ถาวร (ใบสำคัญถิ่นที่อยู่หรือใบสำคัญประจำตัว
คนต่างด้าว) ได้รับการบันทึกในทะเบียนบ้านเล่มปกน้ำเงิน (ท.ร. ๑๔)

○ คนต่างด้าวที่ได้รับอนุญาตให้อาศัยอยู่เป็นการชั่วคราว (พาสปอร์ต วีซ่า) หากประสงค์ก็สามารถ
ขอเพิ่มชื่อในทะเบียนบ้านเล่มปกสีเหลือง (ท.ร. ๑๓)

○ คนต่างด้าวได้รับการผ่อนผันให้อาศัยอยู่ในประเทศไทยได้เป็นกรณีพิเศษหากผ่อนผันมีระยะเวลา
ตั้งแต่ ๕ ปีขึ้นไป หรือกรณีส่งกลับประเทศต้นทางไม่ได้ ต้องขอเพิ่มชื่อในทะเบียนบ้านเล่มปกสีเหลือง (ท.ร. ๑๓)

○ หากผ่อนผันต่ำกว่า ๕ ปี จะได้รับการบันทึกเข้าในทะเบียนประวัติ (ท.ร. ๓๘, ท.ร. ๓๘ ก)
แล้วแต่กรณี คนต่างด้าวเข้าเมืองโดยมิชอบด้วยกฎหมายจะได้รับการบันทึกในทะเบียนประวัติประเภท ท.ร. ๓๘ ก

๓. แนวทางการเข้าถึงสถานะและสิทธิของบุคคล

๓.๑ การแจ้งการเกิด

๓.๑.๑ เด็กที่เกิดในสถานพยาบาล ต้องทำอย่างไร ?

พ่อหรือแม่ของเด็กกติดติดต่อขอหนังสือรับรองการเกิด (ท.ร. ๑/๑) จากโรงพยาบาล สถานีอนามัย หรือคลินิก (ทั้งรัฐและเอกชน) ที่เด็กเกิด

พ่อหรือแม่ของเด็กก็นำสำเนาทะเบียนบ้าน หรือสำเนาทะเบียนประวัติบัตรประจำตัว และหนังสือรับรองการเกิด (ท.ร. ๑/๑) ไปยื่นเรื่องขอแจ้งการเกิดต่อนายทะเบียนภายใน ๑๕ วัน นับแต่วันที่เด็กเกิด โดยถ้าโรงพยาบาล สถานีอนามัย หรือคลินิกที่เด็กเกิดตั้งอยู่ในเขตอำเภอหรือเทศบาลใดก็ไปยื่นเรื่องที่อำเภอหรือเทศบาลนั้น เมื่อนายทะเบียนรับแจ้งการเกิดแล้วจะออกสูติบัตร (ใบเกิด) ให้

๓.๑.๒ เด็กที่เกิดนอกสถานพยาบาล ต้องทำอย่างไร ?

พ่อหรือแม่หรือเจ้าบ้านที่มีการเกิดเป็นผู้แจ้งการเกิด

ถ้าเด็กเกิดในท้องที่หมู่บ้านไหนให้แจ้งการเกิดต่อผู้ใหญ่บ้านของหมู่บ้านนั้น ภายใน ๑๕ วัน นับแต่วันที่เด็กเกิด และขอรับใบรับแจ้งการเกิด (ท.ร. ๑ ตอนหน้า) ไปยื่นเรื่องต่อนายทะเบียนที่อำเภอเพื่อรับแจ้งการเกิด และออกสูติบัตร (ใบเกิด) ให้ ถ้าเด็กเกิดในเขตเทศบาลที่มีผู้ใหญ่บ้านให้ปฏิบัติเช่นเดียวกับเด็กที่เกิดในหมู่บ้าน

ถ้าเด็กเกิดในเขตเทศบาลที่ไม่มีผู้ใหญ่บ้าน ให้แจ้งการเกิดต่อนายทะเบียนของเทศบาลนั้น โดยนำสำเนาทะเบียนบ้านหรือสำเนาทะเบียนประวัติบัตรประจำตัว และควรรนำผู้ทำคลอด หรือพยานบุคคลที่เห็นการเกิดของเด็กไปด้วย เพื่อให้ นายทะเบียนรับแจ้งการเกิดและออกสูติบัตร (ใบเกิด) ให้

๓.๑.๓ ผู้ที่ไม่ได้แจ้งการเกิดและต้องการแจ้งการเกิด ต้องทำอย่างไร ?

เจ้าตัว (ที่บรรลุนิติภาวะ) พ่อแม่ ผู้ปกครอง หรือเจ้าบ้านที่มีการเกิดเป็นผู้แจ้งการเกิด นายทะเบียนอำเภอหรือนายทะเบียนท้องถิ่นออกใบรับแจ้งการเกิด (ท.ร. ๑๐๐) ให้ผู้แจ้งนายทะเบียนรวบรวมหลักฐานเสนอให้นายอำเภอพิสูจน์สถานะการเกิดและสัญชาติ

- ถ้ามีสัญชาติไทย ให้ออกสูติบัตร (ท.ร. ๒) ให้แก่ผู้แจ้ง และเพิ่มชื่อเข้าในทะเบียนบ้าน (ท.ร. ๑๔)

- ถ้าไม่ได้สัญชาติไทยหรือไม่อาจพิสูจน์สถานะการเกิดหรือสัญชาติได้ให้จัดทำทะเบียนประวัติสำหรับบุคคลที่ไม่มีสถานะทางทะเบียน

๓.๒ การออกหนังสือรับรองการเกิด (ท.ร. ๒๐/๑)

(สำหรับผู้ที่ไม่มีสูติบัตรและมีความจำเป็นต้องมีหนังสือรับรองการเกิด)

หลักเกณฑ์และเงื่อนไขในการร้องขอ

๓.๒.๑ เกิดในประเทศไทย แต่ไม่ได้แจ้งการเกิด หรือแจ้งการเกิดแล้วแต่ไม่ได้สูติบัตร หรือสูติบัตรชำรุดสูญหาย และไม่สามารถคัดสำเนาได้

๓.๒.๒ มีชื่อและรายการบุคคลในทะเบียนบ้านหรือทะเบียนประวัติ

พยานหลักฐานที่ใช้

๑. สำเนาทะเบียนบ้าน (ท.ร. ๑๔ หรือ ท.ร. ๑๓) หรือสำเนาทะเบียนประวัติ (เช่น ท.ร. ๓๘ ท.ร.๓๘/๑, ท.ร. ๓๘ ก, ท.ร. ๓๘ ข เป็นต้น)

๒. เอกสารหลักฐานแสดงว่าเกิดในประเทศไทย (ถ้ามี)

๓. พยานบุคคลผู้นำเชื้อถือ ๒ คน

๔. รูปถ่าย ขนาด ๒ นิ้ว ๒ รูป

ยื่นที่ไหน

สำนักทะเบียนอำเภอหรือสำนักทะเบียนท้องถิ่นที่ผู้ยื่นเกิด หรือมีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้าน ทะเบียนประวัติ หรือมีภูมิลำเนาปัจจุบัน ทั้งนี้ ระยะเวลาในการดำเนินการไม่เกิน ๑๐๕ วัน

๓.๓ การมีชื่อในทะเบียนบ้านของคนสัญชาติไทย

๓.๓.๑ การมีชื่อโดยผ่านการแจ้งการเกิด

เมื่อบุคคลได้รับแจ้งการเกิดและได้รับสูติบัตรแล้วนายทะเบียนจะเพิ่มชื่อในทะเบียนบ้านโดยคนที่เกิดในท้องที่ตามทะเบียนบ้านของพ่อแม่จะได้รับการเพิ่มชื่อในทะเบียนบ้านนั้น แต่ถ้าเกิดต่างท้องที่จะได้รับการเพิ่มชื่อในทะเบียนบ้านกลางของสำนักทะเบียน กรณีนี้พ่อแม่จะต้องขอแจ้งย้ายออกเพื่อนำใบแจ้งการย้ายไปแจ้งย้ายเข้าทะเบียนบ้านที่อาศัยอยู่จริง

๓.๓.๒ การมีชื่อโดยผ่านการยื่นคำร้องขอเพิ่มชื่อ

๓.๓.๒.๑ ตามระเบียบสำนักทะเบียนกลางว่าด้วยการจัดทำทะเบียนราษฎร พ.ศ. ๒๕๓๕ สำหรับบุคคลทั่วไปที่ไม่ได้แจ้งการเกิดและไม่ได้รับการบันทึกการราษฎรในเอกสารการทะเบียนราษฎร หรือบุคคลที่เคยแจ้งการเกิดหรือเคยมีชื่อในทะเบียนบ้านแล้วแต่เป็นทะเบียนรุ่นที่ไม่มีเลขประจำตัวประชาชน ซึ่งจำแนกประเภทของบุคคลที่สามารถยื่นคำร้องขอเพิ่มชื่อในทะเบียนบ้านได้ดังนี้

๑. คนไทยที่ตกรายชื่อทางทะเบียนราษฎร เมื่อปี พ.ศ. ๒๔๙๙ (เกิดก่อนวันที่ ๑ มิถุนายน ๒๔๙๙)

๒. คนที่มีสูติบัตร ใบแจ้งการย้ายที่อยู่ หรือทะเบียนบ้านฉบับที่ไม่มีเลข ๑๓ หลัก

๓. คนไทยที่ไปอยู่ต่างประเทศเป็นเวลานานหรือเกิดต่างประเทศแล้วกลับเข้ามา

ในประเทศไทย

๔. คนไทยที่ไม่มีหลักฐานเอกสารราชการอะไรเลยที่ยืนยันสถานะของตนเอง

๕. เด็กอนาถาหรือเด็กที่ถูกทอดทิ้งซึ่งอยู่ในอุปการะของบุคคลหรือหน่วยงานต่าง ๆ

๖. คนที่มีสัญชาติไทยโดยการเกิดแต่ไม่ได้แจ้งการเกิด

๗. คนที่ได้รับสัญชาติไทยโดยผลของกฎหมาย เช่น ได้ถือสัญชาติไทยตามสามี ได้แปลงสัญชาติเป็นไทย หรือรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยสั่งให้สัญชาติไทย เป็นต้นยื่นคำร้องตามแบบ ท.ร. ๓๑ ที่สำนักทะเบียนอำเภอหรือสำนักทะเบียนท้องถิ่นที่บุคคลนั้นมีภูมิลำเนา เว้นแต่กรณีคนที่มีสูติบัตรหรือทะเบียนบ้านฉบับที่ไม่มีเลข ๑๓ หลัก ให้ยื่นคำร้องที่สำนักทะเบียนที่ออกสูติบัตรหรือตามทะเบียนบ้านแล้วแต่กรณี หลักฐานที่จะต้องประกอบกรณียื่นคำร้อง

๑) หลักฐานเอกสารราชการที่มีรายการบุคคลของผู้ที่จะขอเพิ่มชื่อ (ถ้ามี) เช่น หนังสือรับรองการเกิด ทะเบียนนักเรียน ส.ด. ๙ ส.ด. ๔๓ หนังสือเดินทาง หนังสือสำคัญการแปลงสัญชาติ เป็นต้น

๒) ทะเบียนบ้าน (ท.ร. ๑๔) ของบ้านที่จะเพิ่มชื่อ

๓) บัตรประจำตัวประชาชนหรือบัตรประจำตัวอย่างอื่นที่ทางราชการออกให้ของบิดามารดา (ถ้ามี)

๔) ผลการตรวจดีเอ็นเอ (ถ้ามี)

๕) พยานบุคคลที่น่าเชื่อถือซึ่งสามารถให้การรับรอง และยืนยันตัวบุคคลได้ บุคคลที่ได้รับการเพิ่มชื่อในทะเบียนบ้าน (ท.ร. ๑๔) จะได้เลขประจำตัวประชาชน ๑๓ หลัก ที่ขึ้นต้นด้วยเลข ๕ เว้นแต่คนที่ได้รับสัญชาติไทยโดยผลของกฎหมายตาม (๗) จะได้เลข ๑๓ หลัก ที่ขึ้นต้นด้วยเลข ๘

๓.๓.๒.๒ ตามระเบียบสำนักทะเบียนกลางว่าด้วยการพิจารณาการสถานะบุคคลในทะเบียนราษฎรให้แก่บุคคลบนพื้นที่สูง พ.ศ. ๒๕๔๓

สำหรับชาวเขา ๙ เผ่าดั้งเดิม (กะเหรี่ยง ม้ง ลีซอ อาข่า ลาหู่ เมี่ยน ลัวะ ขมุ และมลาบรี) ใน ๒๐ จังหวัดพื้นที่สูง ที่มีข้อเท็จจริงตามกฎหมายอันทำให้ได้สัญชาติไทย

ยื่นคำร้องขอลงรายการสัญชาติตามระเบียบสำนักทะเบียนกลางว่าด้วยการพิจารณาการสถานะบุคคลในทะเบียนราษฎรให้แก่บุคคลบนพื้นที่สูง พ.ศ. ๒๕๔๓ ณ ที่ว่าการอำเภอ ซึ่งตนเองมีภูมิลำเนาอยู่ตามทะเบียนประวัติฯ โดยใช้แบบคำร้องขอลงรายการในทะเบียนบ้านตามระเบียบสำนักทะเบียนกลางว่าด้วยการพิจารณาการสถานะบุคคลในทะเบียนราษฎรให้แก่บุคคลบนพื้นที่สูง พ.ศ. ๒๕๔๓

หลักฐานที่จะต้องประกอบกรณียื่นคำร้อง

๑) สำเนาบัตรประจำตัวของบิดาและมารดา

๒) สำเนาทะเบียนบ้านหรือทะเบียนประวัติฯ ของบิดาและมารดา

๓) สำเนาบัตรประจำตัว หรือสำเนาทะเบียนประวัติฯ ของบุคคลที่จะขอลงรายการสัญชาติ

๔) หนังสือรับรองการเกิดซึ่งออกโดยโรงพยาบาล สูติบัตร หนังสือรับรองสถานที่เกิดของบิดาและมารดา รวมทั้งของบุคคลที่จะขอลงรายการสัญชาติ ทะเบียนสำรวจบัญชีบุคคลในบ้าน (ท.ร.ชข.) รับรองสำเนาโดยศูนย์พัฒนาและสงเคราะห์ชาวเขาหรือศูนย์พัฒนาสังคม

๕) เอกสารยืนยันตัวบุคคลอื่น ๆ เช่น บัตรประจำตัวนักเรียน บัตรประจำตัวลูกเสือชาวบ้าน เป็นต้น

๖) พยานบุคคลที่สามารถยืนยันข้อเท็จจริงอันทำให้ได้สัญชาติไทย เช่น ยืนยันว่าผู้ร้องเกิดในไทย

๓.๓.๓ การมีชื่อโดยผ่านการเปลี่ยนแปลงสถานะ (ตามมาตรา ๒๓ แห่ง พ.ร.บ. สัญชาติ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๑)

บุคคลที่จะได้สัญชาติไทยตามมาตรา ๒๓ ได้แก่ ผู้ที่เกิดในประเทศไทย ก่อนวันที่ ๒๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๓๕ โดยขณะเกิดมีพ่อและแม่เป็นคนต่างด้าวที่เข้ามาอยู่ในราชอาณาจักรโดยไม่ได้รับอนุญาต ตามกฎหมายว่าด้วยคนเข้าเมือง หรือได้รับอนุญาตให้อาศัยอยู่เพียงชั่วคราว (มีพาสปอร์ต วีซ่า) หรือได้รับผ่อนผันให้อาศัยอยู่ได้เป็นกรณีพิเศษ (ชนกลุ่มน้อย) รวมถึงบุตรของบุคคลนั้นที่เกิดในประเทศไทย ก่อนวันที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๑ และไม่ได้สัญชาติไทยเนื่องจากพ่อและแม่ไม่ได้สัญชาติไทย โดยกฎหมายกำหนดเงื่อนไขว่าผู้ที่จะได้สัญชาติไทย ต้องมีรายการในเอกสารการทะเบียนราษฎร มีภูมิลำเนาอาศัยอยู่จริงในประเทศไทย และมีความประพฤติดี หรือทำคุณประโยชน์ให้แก่สังคมหรือประเทศ

ยื่นคำร้องตามแบบคำขอลงรายการสัญชาติไทยในทะเบียนบ้านที่สำนักทะเบียน อำเภอหรือสำนักทะเบียนท้องถิ่นที่บุคคลนั้นมีภูมิลำเนาอยู่ตามทะเบียนบ้านหรือทะเบียนประวัติ

หลักฐานที่จะต้องใช้ประกอบการยื่นคำร้อง

๑) สูติบัตรหรือหนังสือรับรองการเกิด (ท.ร. ๑/๑, ท.ร. ๒๐/๑) หรือหนังสือรับรองสถานที่เกิด

๒) ทะเบียนบ้าน (ท.ร. ๑๔ หรือ ท.ร. ๑๓) หรือทะเบียนประวัติ (ท.ร. ๓๘, ท.ร. ๓๘/๑, ท.ร. ๓๘ ก หรือ ท.ร. ๓๘ ข)

๓) รูปถ่ายขนาด ๒ นิ้ว จำนวน ๑ รูป

๔) บัตรประจำตัวที่สำนักทะเบียนออกให้ (ถ้ามี)

๕) เอกสารที่หน่วยงานหรือองค์กรต่าง ๆ ออกให้เพื่อรับรองความประพฤติ หรือการทำคุณประโยชน์ให้กับสังคม (ถ้ามี)

๖) พยานบุคคลที่น่าเชื่อถือซึ่งสามารถให้การรับรองและยืนยันตัวบุคคลได้

เมื่อนายทะเบียนอำเภอหรือนายทะเบียนท้องถิ่นได้รับคำขอลงรายการสัญชาติไทย ในทะเบียนบ้านพร้อมด้วยพยานหลักฐานที่เกี่ยวข้องกับการพิสูจน์คุณสมบัติของผู้ขอตามกฎหมายกำหนดแล้ว จะรวบรวมนำเสนอนายอำเภอเพื่อพิจารณา หากได้รับอนุญาตให้ลงรายการสัญชาติไทยตามที่ขอ คำขอนั้นจะถูกส่งไปให้กรมการปกครองกำหนดเลขประจำตัวประชาชน ๑๓ หลักให้ ผ่านทางระบบคอมพิวเตอร์ออนไลน์ จากนั้นนายทะเบียนจะทำการเปลี่ยนสถานะของบุคคลโดยจำหน่ายรายการเดิมที่ไม่ได้สัญชาติไทยแล้วเพิ่มชื่อ ในทะเบียนบ้าน (ท.ร. ๑๔) ลงรายการสัญชาติเป็น “ไทย” สำหรับผู้มีอายุตั้งแต่ ๑๕ ปี ขึ้นไปจะต้องยื่นขอทำบัตรประจำตัวประชาชนด้วย

บุคคลที่ได้สัญชาติไทยตามมาตรา ๒๓ นี้จะได้เลขประจำตัวประชาชน ๑๓ หลัก ขึ้นต้นด้วยเลข ๘ และเลขในหลักที่ ๖ และหลักที่ ๗ จะเป็นเลข ๗๓

๓.๔ การแก้ไขปัญหาเรื่องสถานะของบุคคลตามกฎหมายในกลุ่มผู้ด้อยโอกาส

ได้แก่ เด็กถูกทอดทิ้ง เด็กเร่ร่อน เด็กที่ไม่ปรากฏบุพการีหรือบุพการีทอดทิ้ง และคนไร้รากเหง้าสามารถดำเนินการได้หลายวิธีเพื่อให้มีหลักฐานทางทะเบียนราษฎรตามกฎหมาย

๓.๔.๑ พบเด็กแรกเกิดหรือเด็กไร้เดียงสาอายุประมาณไม่เกิน ๗ ปี ถูกทอดทิ้ง ให้ผู้พบนำตัวเด็กไปส่งให้กับเจ้าหน้าที่ตำรวจ เจ้าหน้าที่ฝ่ายปกครอง (ปลัดอำเภอ) หรือเจ้าหน้าที่ของกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ (พม.) ท้องที่ที่พบเด็ก ซึ่งจะทำให้เด็กได้รับแจ้งการเกิดโดยเจ้าหน้าที่ พม. เป็นผู้แจ้งการเกิดที่สำนักทะเบียนท้องที่ที่พบเด็ก

๓.๔.๒ ผู้อุปการะเลี้ยงดูเด็กแรกเกิดหรือเด็กไร้เดียงสาอายุประมาณไม่เกิน ๗ ปี ถูกทอดทิ้งก็สามารถยื่นคำร้องขอเพิ่มชื่อเด็กในทะเบียนบ้านได้ที่สำนักทะเบียนท้องที่ที่ผู้ร้องมีภูมิลำเนา

๓.๔.๓ เด็กเร่ร่อน เด็กกำพร้าไม่ปรากฏบุพการีหรือบุพการีทอดทิ้งมีอายุไม่เกิน ๑๘ ปี ถ้าเด็กอยู่ในการอุปการะดูแลของสถานสงเคราะห์ของทางราชการ หรือสถานสงเคราะห์ของเอกชนตามรายชื่อที่กระทรวงมหาดไทยประกาศ สามารถแจ้งการเกิดได้โดยหัวหน้าหน่วยงานนั้น ๆ เป็นผู้แจ้งการเกิดที่สำนักทะเบียนท้องที่ที่หน่วยงานนั้นตั้งอยู่ หรือถ้าไม่อาจแจ้งได้ด้วยตนเองก็สามารถมอบหมายให้ผู้อื่น แจ้งการเกิดแทนได้

๓.๔.๔ สถานสงเคราะห์ของเอกชนที่ให้การสงเคราะห์ดูแลเด็กอายุไม่เกิน ๑๘ ปี ไม่มีรายชื่ออยู่ในประกาศกระทรวงมหาดไทย จะไม่สามารถแจ้งการเกิดให้กับเด็กในการสงเคราะห์ได้ แต่หัวหน้าหน่วยงานสามารถยื่นคำร้องขอเพิ่มชื่อเด็กในทะเบียนบ้านของสถานสงเคราะห์ได้ที่สำนักทะเบียนท้องที่ที่ผู้ร้องมีภูมิลำเนา

๓.๔.๕ คนเร่ร่อนไร้บุพการี หรืออาจเรียกว่า “คนไร้รากเหง้า” ไม่ว่าจะอยู่ในการสงเคราะห์ดูแลของบุคคลหรือหน่วยงานใดหรือไม่ ก็สามารถมีหลักฐานทางทะเบียนราษฎรได้เพราะกลุ่มคนไร้รากเหง้าจัดอยู่ในกลุ่มบุคคลที่มีปัญหาเรื่องสิทธิและสถานะบุคคลที่จะต้องได้รับการแก้ไขตามกฎหมายคุ้มครองสิทธิเมื่อวันที่ ๑๘ มกราคม ๒๕๔๘ เพียงแต่จะต้องผ่านการสำรวจตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และภายในห้วงระยะเวลาที่กรมการปกครองกำหนดโดยผู้ที่ได้รับการสำรวจจะได้จัดทำทะเบียนประวัติและกำหนดเลขประจำตัวประชาชน ๑๓ หลักให้

หมายเหตุ เด็กกลุ่มตามข้อ ๓.๔.๑ และกลุ่มตามข้อ ๓.๔.๓ ถ้ามีหลักฐานว่าเด็กเกิดในประเทศไทย นายทะเบียนจะออกสูติบัตรหรือใบเกิดให้ และเพิ่มชื่อเด็กเข้าในทะเบียนบ้าน แต่ถ้าไม่มีหลักฐานพิสูจน์ว่าเด็กเกิดในประเทศไทย นายทะเบียนจะจัดทำทะเบียนประวัติและกำหนดเลขประจำตัวประชาชน ๑๓ หลักให้

เด็กกลุ่มตามข้อ ๓.๔.๒ และกลุ่มตามข้อ ๓.๔.๔ ถ้ามีหลักฐานว่าเด็กเกิดในประเทศไทย นายทะเบียนจะเพิ่มชื่อเด็กเข้าในทะเบียนบ้านแต่ไม่ได้สูติบัตรหรือใบเกิด แต่ถ้าไม่มีหลักฐานพิสูจน์ว่าเด็กเกิดในประเทศไทย นายทะเบียนจะจัดทำทะเบียนประวัติและกำหนดเลขประจำตัวประชาชน ๑๓ หลักให้

หลักฐานที่ต้องใช้ประกอบการยื่นคำร้องตามข้อ ๓.๔.๒ - ๓.๔.๔

- ๑) บันทึกการรับตัวเด็ก (กรณีการแจ้งการเกิดเด็กไร้เดียงสาถูกทอดทิ้ง)
- ๒) หลักฐานการรับตัวเด็กไว้ในกรอุปการะดูแล (กรณีเด็กอยู่ในการอุปการะของสถานสงเคราะห์)
- ๓) หลักฐานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับตัวเด็ก ทั้งพยานเอกสารและวัตถุพยาน (ถ้ามี)
- ๔) รูปถ่ายของเด็ก ขนาด ๒ นิ้ว จำนวน ๒ รูป

- ๕) ทะเบียนบ้านและบัตรประจำตัวประชาชนของผู้แจ้งการเกิดหรือผู้ยื่นคำร้องขอเพิ่มชื่อ
- ๖) พยานบุคคลที่น่าเชื่อถือซึ่งสามารถให้การรับรองและยืนยันตัวบุคคลได้
- ๗) หนังสือมอบหมายให้แจ้งแทน (ถ้ามี)

เด็กที่ได้รับแจ้งการเกิดในสถานะเป็นคนสัญชาติไทย จะได้เลขประจำตัวประชาชนที่ขึ้นต้นด้วยเลข ๒ ถ้าเป็นคนซึ่งไม่มีสัญชาติไทยจะได้เลขประจำตัวขึ้นต้นด้วยเลข ๗ ส่วนเด็กที่ไม่ได้แจ้งการเกิดแต่ได้รับการเพิ่มชื่อในทะเบียนบ้านในสถานะเป็นคนสัญชาติไทย จะได้เลขประจำตัวที่ขึ้นต้นด้วยเลข ๕ และถ้าไม่สามารถพิสูจน์สถานะและสัญชาติได้จะเป็นผู้ที่ได้รับการจัดทำทะเบียนประวัติจะได้เลขประจำตัวที่ขึ้นต้นด้วยเลข ๐

ผู้ด้อยโอกาสกลุ่มคนไร้สัญชาติ คนเร่ร่อน จะได้รับการส่งเสริมสวัสดิภาพและการคุ้มครองพิทักษ์สิทธิตามที่กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์เสนอ และคณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบเมื่อวันที่ ๒๐ พฤศจิกายน ๒๕๕๐

๓.๕ ผู้ถือใบสำคัญประจำตัวคนต่างด้าว

คนต่างด้าวที่ได้รับอนุญาตจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยให้มีถิ่นที่อยู่ถาวรในประเทศไทยแล้วไม่ว่าจะเคยมีสัญชาติของประเทศเดิมหรือไร้สัญชาติ

๑. ดำเนินการเพื่อรับเอกสารที่แสดงว่ามีสิทธิอาศัยในประเทศไทยอย่างถาวรและถูกต้อง โดยขอรับใบสำคัญถิ่นที่อยู่ (ตม. ๑๖) ที่สำนักงานตรวจคนเข้าเมืองแห่งที่ตนยื่นคำร้อง และขอมีใบสำคัญประจำตัวคนต่างด้าวที่สถานีตำรวจท้องที่ที่มีภูมิลำเนา

๒. ขอมีชื่อในทะเบียนบ้าน (ท.ร. ๑๔) และทำบัตรประจำตัวคนซึ่งไม่มีสัญชาติไทย (บัตรพลาสติกแข็งสีชมพู โดยเสียค่าธรรมเนียม ๖๐ บาท) ที่สำนักทะเบียน

๓. เดินทางได้ทั่วราชอาณาจักรไทย โดยไม่ต้องขออนุญาต หากย้ายภูมิลำเนาต้องแจ้งย้ายที่อยู่ตามทะเบียนบ้าน และใบสำคัญประจำตัวคนต่างด้าวต่อสำนักทะเบียน และสถานีตำรวจท้องที่ที่ไปอยู่ใหม่ตามลำดับ เพื่อแก้ไขเอกสารให้ถูกต้อง

๔. เดินทางไปต่างประเทศได้โดยขอมีหนังสือเดินทาง (พาสปอร์ตเล่มสีเหลือง)

๕. เมื่ออาศัยอยู่ในประเทศมีภูมิลำเนาตามทะเบียนบ้าน (ท.ร. ๑๓, ท.ร. ๑๔) ต่อเนื่องไม่น้อยกว่า ๕ ปี มีสิทธิ์ยื่นคำร้องขอแปลงสัญชาติเป็นสัญชาติไทยหากได้รับสัญชาติไทยครบ ๕ ปีจะมีสิทธิเลือกตั้ง

• คนต่างด้าวทั่วไป ถ้าอยู่ต่างจังหวัดยื่นคำร้องได้ที่กองบังคับการตำรวจภูธรจังหวัดทั่วประเทศ และถ้าอยู่ในกรุงเทพมหานคร ยื่นได้ที่กองบัญชาการตำรวจสันติบาล

• คนต่างด้าวที่เป็นชนกลุ่มน้อย ซึ่งรัฐบาลมีนโยบายให้อยู่ถาวรแล้ว ถ้าอยู่ต่างจังหวัดยื่นคำร้องได้ที่อำเภอตามภูมิลำเนาและถ้าอยู่ในกรุงเทพมหานคร ยื่นได้ที่กรมการปกครอง

๖. บุตรที่เกิดในประเทศไทยหลังจากที่บิดาและมารดาได้รับอนุญาตให้มีถิ่นที่อยู่ในราชอาณาจักรไทยจะมีสัญชาติไทยโดยการเกิดตามหลักดินแดน

๗. บุตรที่เกิดต่างประเทศ สามารถแจ้งการเกิดที่สถานทูตหรือสถานกงสุลไทย ณ ประเทศที่เกิดแต่ไม่ได้สัญชาติไทย

๓.๖ ผู้ถือบัตรประจำตัวคนซึ่งไม่มีสัญชาติไทย (บัตรสีเดิม)

๓.๖.๑ กลุ่มบุคคลที่มีนโยบายให้สิทธิอาศัยถาวรในประเทศไทย ส่วนบุตรที่เกิดในไทย ให้ได้สัญชาติไทยตามมาตรา ๗ ทวิ พ.ร.บ. สัญชาติ มี ๑๔ กลุ่ม

กลุ่มเชื้อสายไทย ได้แก่ กลุ่มผู้อพยพเชื้อสายไทยจากจังหวัดเกาะกง กัมพูชา และกลุ่มผู้พลัดถิ่นสัญชาติพม่าเชื้อสายไทย สามารถแปลงสัญชาติแบบพิเศษ (ลดเงื่อนไข เช่น การมีถิ่นที่อยู่ ติดต่อกัน ๕ ปี และยกเว้นค่าธรรมเนียม)

กลุ่มอื่น ๆ ได้แก่ (๑) กลุ่มอดีตทหารจีนคณะชาติและจีนฮ่ออพยพพลเรือน (๒) กลุ่มไทยลี้ภัย (๓) กลุ่มเวียดนามอพยพ (๔) กลุ่มผู้พลัดถิ่นสัญชาติพม่า (๕) กลุ่มจีนฮ่ออิสระ (๖) กลุ่มชาวเขา (๗) กลุ่มบุคคลบนพื้นที่สูง (๘) กลุ่มเนปาลอพยพ (๙) กลุ่มชาวลาวภูเขาอพยพ (๑๐) กลุ่มอดีตโจรจีนคอมมิวนิสต์มลายา (๑๑) กลุ่มม้ง ถ้ากระบอก (๑๒) กลุ่มมอแกน

๓.๖.๒ กลุ่มซึ่งอยู่ในระหว่างรอการกำหนดหลักเกณฑ์ยื่นคำร้องขอสถานะ ปัจจุบันรัฐบาลมีนโยบายให้สิทธิอาศัยอยู่ชั่วคราว ได้แก่ (๑) กลุ่มลาวอพยพ (๒) กลุ่มบุคคล/ชุมชนบนพื้นที่สูงอพยพ เข้ามาหลัง ๓ ตุลาคม ๒๕๒๘ (๓) กลุ่มผู้หลบหนีเข้าเมืองจากพม่า (ทำงาน/มีถิ่นที่อยู่) เข้าเมืองหลัง ๙ มีนาคม ๒๕๑๙ (๔) กลุ่มผู้หลบหนีเข้าเมืองจากพม่า (ทำงาน/อยู่กับนายจ้าง) เข้าเมืองหลัง ๙ มีนาคม ๒๕๑๙ (๕) กลุ่มผู้หลบหนีเข้าเมืองจากกัมพูชาเข้าเมืองหลัง ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๒๐

แบบบัตรประจำตัวคนซึ่งไม่มีสัญชาติไทย

ด้านหน้า

ด้านหลัง

รูปถ่ายขนาด ๒.๕ x ๓ ซม. ()	บัตรประจำตัวคนซึ่งไม่มีสัญชาติไทย ๐-๐๐๐๐-๐๐๐๐๐๐-๐	สำนักทะเบียนกลาง
	ชื่อ ชื่อสกุล เกิดวันที่ ที่อยู่ ตรา ครุฑ	กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย ข้อพึงปฏิบัติสำหรับผู้ถือบัตรประจำตัว ๑. บัตรนี้มิใช่บัตรประจำตัวประชาชน ๒. ให้ใช้บัตรนี้ทุกครั้งที่ติดต่อสำนักทะเบียนส่วน ราชการหรือหน่วยงานรัฐ
..... วันออกบัตร วันบัตรหมดอายุ ผู้อำนวยการทะเบียนกลาง

แบบบัตรประจำตัวบุคคลที่ไม่มีสถานะทางทะเบียน

๓.๗ ผู้ถือบัตรไม่มีสถานะทางทะเบียน

หมายถึง บุคคลที่ไม่มีสถานะทางทะเบียน ประกอบด้วย

๑. กลุ่มบุคคลตามยุทธศาสตร์จัดการปัญหาสถานะและสิทธิของบุคคล (ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๘ มกราคม ๒๕๔๘)

๒. บุคคลที่อ้างว่ามีสัญชาติไทย ขอแจ้งการเกิดหรือเพิ่มชื่อในทะเบียนบ้าน แต่ยังไม่อาจพิสูจน์สถานะการเกิดและสัญชาติได้

- สิทธิอาศัยและสถานะบุคคลอยู่ระหว่างการกำหนดภายใต้กรอบยุทธศาสตร์ฯ ซึ่งในปัจจุบันบุคคลเหล่านี้มีสิทธิอาศัยอยู่ในประเทศไทยเป็นการชั่วคราว เพื่อรอการส่งกลับตามประเทศกระทรวงมหาดไทย เรื่อง การอนุญาตให้คนต่างด้าวบางจำพวกเข้ามาอยู่ในราชอาณาจักรเป็นการชั่วคราว เพื่อรอการส่งกลับและกำหนดเขตพื้นที่ควบคุม ลงวันที่ ๑ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๕๒

- เรียนหนังสือได้ตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยหลักฐานในการรับนักเรียน นักศึกษา เข้าเรียนในสถานศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๘ และสามารถขออนุญาตเดินทางออกนอกพื้นที่เพื่อไปศึกษา

- แม้อัตราผู้ไม่มีสถานะทางทะเบียนจะกำหนดอายุไว้ ๑๐ ปี แต่สิทธิตามบัตรไม่ใช่ ๑๐ ปี แต่ขึ้นอยู่กับนโยบายของรัฐบาลเกี่ยวกับสถานะและการอยู่อาศัยในประเทศไทยของแต่ละกลุ่มบุคคล

- การกำหนดและการพัฒนาสถานะบุคคลจะเป็นไปตามกฎหมายและนโยบายของรัฐบาลต่อไป

๓.๘ ผู้ไม่มีเอกสารประจำตัวใด ๆ เลย

๑. เตรียมพยานหลักฐาน (ถ้ามี) และอาจขอคำแนะนำจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

๒. การดำเนินการเพื่อมีหลักฐานทางทะเบียนราษฎรกรณีอ้างว่าเป็นคนไทยสามารถขอแจ้งการเกิดขอมือชื่อในทะเบียนบ้านต่อสำนักทะเบียน โดยต้องมีพยานบุคคล (ดูหัวข้อ “คนไทยขอมือชื่อ”) หากพิสูจน์สถานะการเกิดและสัญชาติไม่ได้ จะได้รับการ จัดทำทะเบียนประวัติและกำหนดเลขประจำตัวประชาชน ๑๓ หลัก ขึ้นต้นหลักแรกด้วยเลข ๐

ยื่นคำร้องต่อสำนักทะเบียน โดยถ้ามีพยานหลักฐานที่พิสูจน์ได้ว่าเป็นกลุ่มคนต่างด้าวที่สามารถมีชื่อในทะเบียนบ้านได้ตามประกาศกระทรวงมหาดไทย (เป็นกลุ่มคนที่ไม่สามารถส่งกลับประเทศต้นทางและได้รับการผ่อนผันให้อาศัยอยู่ในประเทศไทยไม่น้อยกว่า ๕ ปี) จะได้รับการเพิ่มชื่อใน ท.ร. ๑๓ แต่ถ้าไม่มีพยานหลักฐานพิสูจน์ว่าเป็นกลุ่มดังกล่าว จะได้รับการจัดทำทะเบียนประวัติและกำหนดเลขประจำตัวประชาชน ๑๓ หลัก ขึ้นต้นหลักแรกด้วยเลข ๐

กรณีเป็นบุคคลตามกลุ่มยุทธศาสตร์ฯ ให้เข้ารับการสำรวจหรือรอการสำรวจและจัดทำบัตรประจำตัวตามยุทธศาสตร์ฯ

๓.๙ ผู้ถือบัตรแรงงานต่างด้าว ๓ สัญชาติ (พม่า กัมพูชา และลาว)

คนต่างด้าวสัญชาติพม่า ลาว และกัมพูชา ผู้ได้รับอนุญาตให้อยู่อาศัยในประเทศไทยได้เป็นชั่วคราวระหว่างรอการส่งกลับโดยมติ ครม. โดยใช้อำนาจตามมาตรา ๑๗ ของ พ.ร.บ. คนเข้าเมือง พ.ศ. ๒๕๒๒ และอนุญาตให้ทำงานในประเทศไทยได้ตามพระราชบัญญัติการทำงานของคนต่างด้าว โดยผู้ที่ได้รับอนุญาต จะต้องไปรายงานตัวต่อสำนักทะเบียนเพื่อมีรายชื่อในแบบรับรองรายการทะเบียนประวัติของคนต่างด้าว ที่ได้รับอนุญาตให้อยู่อาศัยในประเทศไทยได้เป็นกรณีพิเศษ (ท.ร. ๓๘/๑) โดยผู้ที่ได้รับอนุญาตให้อยู่อาศัยในประเทศไทยได้เป็นกรณีพิเศษ หรือมี ท.ร. ๓๘/๑ นี้จะต้องขอรับใบอนุญาตทำงานในกิจการที่ได้รับอนุญาตตามมติ ครม. โดยมีขั้นตอน ดังนี้

๑. รายงานตัวเพื่อขอรับ ท.ร. ๓๘/๑ ณ ที่ว่าการอำเภอหรือสำนักงานเขตในพื้นที่ที่ทำงาน ในระยะเวลาที่กำหนด

๒. ตรวจสอบสุขภาพและทำบัตรประกันสุขภาพตามโรงพยาบาลที่กำหนดไว้ในแต่ละจังหวัด โดยค่าใช้จ่ายในการตรวจสอบสุขภาพและทำบัตรประกันสุขภาพ ๑,๙๐๐ บาท

๓. นำใบรับรองแพทย์และ ท.ร. ๓๘/๑ ที่สำนักงานจัดหางานในแต่ละพื้นที่เพื่อขอรับใบอนุญาต โดยมีค่าใช้จ่ายในการทำ ๑,๙๐๐ บาท

ในปัจจุบันบัตรประจำตัวแรงงานต่างด้าวสามสัญชาติจะมีอายุสองปี

ผู้ถือบัตรแรงงานต่างด้าวจะต้องเข้าสู่กระบวนการพิสูจน์สัญชาติของประเทศต้นทางเสียก่อน หากไม่ผ่านจึงจะสามารถเข้าสู่กระบวนการพัฒนาสถานะได้

ชนกลุ่มน้อยที่สำคัญผิดในข้อเท็จจริง โดยได้รับการสำรวจจัดทำทะเบียนประวัติแรงงานต่างด้าว (ท.ร. ๓๘/๑) สามารถยื่นคำร้องเพื่อให้สำนักทะเบียนแก้ไขปรับปรุงฐานข้อมูลให้ถูกต้องตามข้อเท็จจริง

๓.๑๐ การให้เลขประจำตัวประชาชน ๑๓ หลัก

บุคคลที่ได้รับการบันทึกรายการลงในเอกสารทะเบียนราษฎร จะได้รับการกำหนดเลข ๑๓ หลัก โดยเลขหลักแรกจะมีความหมายบ่งบอกประเภทของบุคคลที่เข้าสู่ระบบทะเบียนราษฎรและสัญชาติ

เลข ๑ หมายถึง คนสัญชาติไทยที่แจ้งการเกิดภายใน ๑๕ วัน นับแต่วันเกิด

เลข ๒ หมายถึง คนสัญชาติไทยที่แจ้งการเกิดเกินระยะเวลาที่กฎหมายกำหนด

เลข ๓ หมายถึง คนสัญชาติไทยและคนต่างด้าวที่มีชื่อในทะเบียนบ้านก่อนการให้เลข ๑๓ หลัก

เลข ๔ หมายถึง คนสัญชาติไทยและคนต่างด้าวที่เพิ่มชื่อในทะเบียนบ้านด้วยใบแจ้งย้าย ในช่วงการให้ เลข ๑๓ หลัก

เลข ๕ หมายถึง คนสัญชาติไทยที่มีชื่อในทะเบียนบ้านโดยการเพิ่มชื่อภายหลังช่วงการให้เลข ๑๓ หลัก

เลข ๖ หมายถึง คนซึ่งไม่มีสัญชาติไทยที่ได้รับการเพิ่มชื่อในทะเบียนบ้าน (กลุ่มที่ได้รับอนุญาตให้อยู่ในประเทศไทยชั่วคราว และได้รับผ่อนผันให้อยู่เป็นกรณีพิเศษ)

เลข ๗ หมายถึง บุตรของคนซึ่งไม่มีสัญชาติไทยที่เกิดในประเทศไทยแต่ไม่ได้สัญชาติไทย

เลข ๘ หมายถึง คนที่ได้สัญชาติไทยตามกฎหมายและคนต่างด้าวที่ได้รับอนุญาตให้มีถิ่นที่อยู่ในประเทศไทยขอเพิ่มชื่อในทะเบียนบ้าน

เลข ๐ หมายถึง คนซึ่งไม่มีสถานะทางทะเบียนที่ได้รับสำรวจจัดทำทะเบียนประวัติตามยุทธศาสตร์การจัดการปัญหาสถานะและสิทธิของบุคคลตามมติ ครม. เมื่อวันที่ ๑๘ มกราคม ๒๕๔๘ และคนซึ่งไม่มีสัญชาติไทยที่ไม่อาจมีชื่อในทะเบียนบ้าน (ท.ร. ๑๓) ตามมาตรา ๓๘ วรรคสอง

เลข ๐๐ หมายถึง แรงงานต่างด้าวหลบหนีเข้าเมืองสัญชาติพม่า ลาว และกัมพูชาที่ได้รับการจัดทำทะเบียนประวัติและได้รับอนุญาตให้ทำงานตามมติ ครม. รวมถึงผู้ติดตามแรงงาน

การมีสถานะเกี่ยวกับสัญชาติของบุคคลย่อมบ่งบอกถึงความเป็นตัวตนในทางกฎหมายที่จะส่งผลต่อการมีสิทธิหน้าที่ที่แตกต่างกัน หากแบ่งคนในประเทศไทยจะแบ่งเป็น ๒ ประเภท คือ คนสัญชาติไทยกับคนไม่มีสัญชาติไทย

๔. การได้สัญชาติไทยตาม พ.ร.บ.สัญชาติ พ.ศ. ๒๕๓๕

การได้สัญชาติไทยตามกฎหมายสัญชาติ มี ๒ ประการ คือ

๑. ได้สัญชาติไทยโดยการเกิด

พ.ร.บ.สัญชาติ พ.ศ. ๒๕๓๕

ฯลฯ

มาตรา ๗ บุคคลดังต่อไปนี้ย่อมได้สัญชาติไทยโดยการเกิด

(๑) ผู้เกิดโดยบิดาหรือมารดาเป็นผู้มีสัญชาติไทย ไม่ว่าจะเกิดในหรือนอกราชอาณาจักรไทย

(๒) ผู้เกิดในราชอาณาจักรไทย ยกเว้นบุคคลตามมาตรา ๗ ทวิ วรรคหนึ่ง

คำว่าบิดาตาม (๑) หมายความว่ารวมถึงผู้ ซึ่งได้รับการพิสูจน์ว่าเป็นบิดาของผู้เกิดตามวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง แม้ผู้นั้นจะมีได้จดทะเบียนสมรสกับมารดาของผู้เกิด และมีได้จดทะเบียนรับรองผู้เกิดเป็นบุตรก็ตาม

ซึ่งผู้มีสัญชาติไทยโดยหลักการเกิด แบ่งได้เป็น ๒ ประเภท คือ

๑.๑ ผู้มีสัญชาติไทยโดยการเกิดโดยหลักสายโลหิต คือ หากมีพ่อหรือแม่เป็นไทย ลูกก็ได้ไทยตามพ่อหรือแม่

๑.๒ ผู้มีสัญชาติไทยโดยการเกิดโดยหลักดินแดน คือ ใครก็ตามที่เกิดในประเทศไทยย่อมได้สัญชาติไทยเกิดในประเทศไทย เว้นแต่จะเป็นบุคคลที่เข้าช้อยกเว้นตามมาตรา ๗ ทวิ วรรคหนึ่ง คือ พ่อและแม่เป็นคนต่างด้าวที่เข้าเมืองผิดกฎหมายหรือมีสิทธิอยู่ในประเทศไทยได้ชั่วคราว (ถือพาสปอร์ต วีซ่า บัตรคนซึ่งไม่มีสัญชาติไทย หรือบัตรแรงงานต่างด้าว) ที่ถูกเกิดในประเทศไทยจะไม่ได้สัญชาติไทยตามหลักดินแดนดังบัญญัติไว้ในมาตรา ๗ ทวิ ดังนี้

มาตรา ๗ ทวิ ผู้เกิดในราชอาณาจักรไทย โดยบิดาและมารดาเป็นคนต่างด้าว ย่อมไม่ได้รับสัญชาติไทยถ้าในขณะที่เกิดบิดาตามกฎหมายหรือบิดาซึ่งมี ได้มีการสมรสกับมารดาหรือมารดาของผู้นั้นเป็น

(๑) ผู้ที่ได้รับการผ่อนผันให้พักอาศัยอยู่ในราชอาณาจักรไทยเป็นกรณีพิเศษเฉพาะราย

(๒) ผู้ที่ได้รับอนุญาตให้เข้าอยู่ในราชอาณาจักรไทยเพียงชั่วคราว หรือ

(๓) ผู้ที่เข้ามาอยู่ในราชอาณาจักรไทยโดยไม่ได้รับอนุญาตตามกฎหมายว่าด้วยคนเข้าเมือง

ในกรณีที่เห็นสมควร รัฐมนตรีจะพิจารณาและสั่งเฉพาะรายหรือเป็นการทั่วไปให้บุคคลตามวรรคหนึ่ง ได้สัญชาติไทยก็ได้ตามหลักเกณฑ์ที่คณะรัฐมนตรีกำหนด

ผู้เกิดในราชอาณาจักรไทยซึ่งไม่ได้สัญชาติไทยตามวรรคหนึ่งจะอยู่ในราชอาณาจักรไทยในฐานะใดภายใต้เงื่อนไขใด ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง ทั้งนี้ โดยคำนึงถึงความมั่นคงแห่งราชอาณาจักรและสิทธิมนุษยชนประกอบกัน ในระหว่างที่ยังไม่มีกฎกระทรวงดังกล่าวให้ถือว่าผู้นั้นเข้ามาอยู่ในราชอาณาจักรไทย โดยไม่ได้รับอนุญาตตามกฎหมายว่าด้วยคนเข้าเมือง

ข้อสังเกต: ก่อนที่จะมีการประกาศใช้ประกาศคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๓๓๗ (ปว. ๓๓๗) ที่มีผลบังคับใช้ เมื่อวันที่ ๑๔ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๑๕ ประเทศไทยมีการยึดถือหลักการได้สัญชาติโดยหลักดินแดน โดยไม่มีข้อยกเว้นใด ๆ โดย ปว. ๓๓๗ มีใจความสำคัญดังนี้ คือ

“บุคคลที่เกิดในราชอาณาจักรไทยโดยบิดาหรือมารดาเป็นคนต่างด้าวที่เข้ามาอยู่ในราชอาณาจักรไทย โดยไม่ชอบด้วยกฎหมายว่าด้วยคนเข้าเมืองหรือบิดาหรือมารดาเป็นคนต่างด้าวที่เข้ามาในราชอาณาจักรไทย โดยได้รับอนุญาตให้เข้ามาอยู่เพียงชั่วคราวหรือเป็นกรณีพิเศษเฉพาะราย บุคคลเหล่านี้แม้จะมีสัญชาติไทย แต่ก็ได้มีความจงรักภักดีต่อประเทศไทย เพื่อป้องกันและรักษาความมั่นคงแห่งชาติ สมควรมิให้บุคคลดังกล่าวมีหรือได้สัญชาติไทยอีกต่อไป”

ซึ่งนอกจาก ปว. ๓๓๗ จะมีผลทำให้บุคคลที่เกิดในประเทศไทยโดยพ่อหรือแม่เป็นต่างด้าวที่ไม่ชอบ ด้วยกฎหมายว่าด้วยคนเข้าเมืองหรือมีสิทธิอาศัยชั่วคราว ไม่ได้สัญชาติไทยแล้วยังมีผลย้อนหลังไปถอนสัญชาติไทย ของบุคคลที่เกิดในประเทศไทยที่เกิดจากพ่อหรือแม่เป็นต่างด้าวที่ไม่ชอบด้วยกฎหมายว่าด้วยคนเข้าเมืองหรือมีสิทธิอาศัยชั่วคราวอีกด้วย ซึ่งต่อมา ปว. ๓๓๗ ถูกยกเลิกโดยพระราชบัญญัติสัญชาติ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๕ ลงวันที่ ๒๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๓๕ ซึ่งต่อมากลุ่มที่ถูกถอนสัญชาติหรือไม่ได้รับสัญชาติไทย โดยผลของ ปว. ๓๓๗ นั้นได้รับสัญชาติ โดยผลของมาตรา ๒๓ แห่ง พ.ร.บ.สัญชาติ ฉบับที่ ๔ พ.ศ. ๒๕๕๑ ลงวันที่ ๒๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๑ ซึ่งถือว่าบุคคลกลุ่มนี้มีสัญชาติไทยนับแต่วันที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๑ เป็นต้นไป รายละเอียด จะได้กล่าวต่อไป

๒. ได้สัญชาติไทยภายหลังการเกิด

การได้สัญชาติไทยภายหลังการเกิด คือ ขณะเกิดไม่ได้สัญชาติไทยแล้วมาขอภายหลัง แบ่งออกเป็น **การขอถือสัญชาติโดยการสมรส** เฉพาะฝ่ายหญิงเท่านั้นที่ขอมีสัญชาติไทยตามสามีได้

การขอแปลงสัญชาติ จะขอได้ต้องมีคุณสมบัติตามที่กฎหมายกำหนด เช่น อยู่ในประเทศไทย ต่อเนื่องกว่า ๕ ปี มีอาชีพมั่นคง เป็นต้น

นอกจากนี้กฎหมายสัญชาติยังกำหนดวิธีการได้สัญชาติไทยของบุคคลที่เกิดในประเทศไทยเพิ่มเติมอีก ๒ ประการ คือ

๑. ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยสั่งให้สัญชาติไทยเป็นการเฉพาะรายหรือเป็นการทั่วไปตามหลักเกณฑ์ที่รัฐมนตรีกำหนดตามมาตรา ๗ ทวิ วรรคสอง

๒. ให้สัญชาติไทยให้กลุ่มบุคคลที่เสียสัญชาติไทยเพราะผลของประกาศคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๓๓๗ โดยมาตรา ๒๓ แห่ง พ.ร.บ.สัญชาติ ฉบับที่ ๔ พ.ศ. ๒๕๕๑ ซึ่งมีเนื้อหา ดังนี้

“บรรดาบุคคลที่เคยมีสัญชาติไทยเพราะเกิดในราชอาณาจักรไทยแต่ถูกถอนสัญชาติไทยตามประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๓๓๗ ลงวันที่ ๑๓ ธันวาคม พุทธศักราช ๒๕๑๕ ข้อ ๑ และผู้ที่เกิดในราชอาณาจักรไทย แต่ไม่ได้สัญชาติไทยตามประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๓๓๗ ลงวันที่ ๑๓ ธันวาคม พุทธศักราช ๒๕๑๕ ข้อ ๒ รวมถึงบุตรของบุคคลดังกล่าวที่เกิดในราชอาณาจักรไทยก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับและไม่ได้สัญชาติไทย

ตามมาตรา ๗ ทวิ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติสัญชาติ พ.ศ. ๒๕๐๘ ซึ่งเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติสัญชาติ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๕ ถ้าบุคคลผู้นั้นอาศัยอยู่จริงในราชอาณาจักรไทยติดต่อกันโดยมีหลักฐานทางทะเบียนราษฎร และเป็นผู้มีความประพฤติดี หรือทำคุณประโยชน์ให้แก่สังคมหรือประเทศไทยให้ได้สัญชาติไทยตั้งแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ เว้นแต่ผู้ซึ่งรัฐมนตรีมีคำสั่งอันมีผลให้เป็นผู้มีสัญชาติไทยแล้วก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

เมื่อพ้นกำหนดเก้าสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ผู้มีคุณสมบัติตามวรรคหนึ่งยื่นคำขอลงรายการสัญชาติในเอกสารการทะเบียนราษฎรต่อนายทะเบียนอำเภอหรือนายทะเบียนท้องถิ่นตามกฎหมายว่าด้วยการทะเบียนราษฎรแห่งท้องที่ที่ผู้นั้นมีภูมิลำเนาในปัจจุบัน”

๕. สิทธิเด็กและการคุ้มครองเด็ก

(๑) อนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก

ข้อ ๗

๑. เด็กจะได้รับการจดทะเบียนทันทีหลังการเกิด และจะมีสิทธิที่จะมีชื่อนับแต่เกิด และสิทธิที่จะได้สัญชาติ และเท่าที่จะเป็นไปได้ สิทธิที่จะรู้จักและได้รับการดูแลเลี้ยงดูจากบิดามารดาของตน

๒. รัฐภาคีจะประกันให้มีการปฏิบัติตามสิทธิเหล่านี้ตามกฎหมายภายในและพันธกรณีของรัฐภาคีที่มีอยู่ภายใต้ตราสารระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้องในเรื่องนี้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในกรณีที่เด็กจะตกอยู่ในสถานะไร้สัญชาติ

ข้อ ๒๒

๑. รัฐภาคีจะดำเนินการมาตรการที่เหมาะสมที่จะประกันว่าเด็กที่ร้องขอสถานะเป็นผู้ลี้ภัยหรือได้รับการพิจารณาเป็นผู้ลี้ภัยตามกฎหมายหรือกระบวนการภายใน หรือระหว่างประเทศที่ใช้บังคับไม่ว่าจะมีบิดามารดาของเด็กหรือบุคคลอื่นติดตามมาด้วยหรือไม่ก็ตาม จะได้รับการคุ้มครองและความช่วยเหลือทางมนุษยธรรมที่เหมาะสมในการได้รับสิทธิที่มีอยู่ตามที่ระบุไว้ในอนุสัญญานี้และตราสารระหว่างประเทศอื่น ๆ อันเกี่ยวกับสิทธิมนุษยชน หรือมนุษยธรรม ซึ่งรัฐดังกล่าวเป็นภาคี

๒. เพื่อวัตถุประสงค์นี้ รัฐภาคีจะให้ความร่วมมือตามที่พิจารณาว่าเหมาะสมแก่ความพยายามใด ๆ ของทั้งองค์การสหประชาชาติ และองค์การระดับรัฐบาล หรือองค์การที่มีในระดับรัฐบาลอื่นที่มีอำนาจซึ่งร่วมมือกับองค์การสหประชาชาติในการคุ้มครองและช่วยเหลือเด็กเช่นว่าและในการติดตามหาบิดามารดาหรือสมาชิกอื่นของครอบครัวของเด็กผู้ลี้ภัยเพื่อให้ได้รับข้อมูลข่าวสารที่จำเป็นสำหรับการกลับไปอยู่ร่วมกันใหม่เป็นครอบครัวของเด็กในกรณีที่ไม่สามารถค้นพบบิดามารดาหรือ สมาชิกอื่น ๆ ของครอบครัวเด็กนั้น จะได้รับการคุ้มครองเช่นเดียวกับเด็กที่ถูกพรากจากสภาพครอบครัว ทั้งที่เป็นการถาวรหรือชั่วคราวไม่ว่าจะด้วยเหตุผลใดดังเช่นที่ระบุไว้ในอนุสัญญานี้

ข้อ ๒๘

๑. รัฐภาคียอมรับสิทธิของเด็กที่จะได้รับการศึกษา และเพื่อที่จะให้สิทธินี้บังเกิดผลตามลำดับและบนพื้นฐานของโอกาสที่เท่าเทียมกัน รัฐภาคีจะ

(ก) จัดการศึกษาในระดับประถมเป็นภาคบังคับที่เด็กทุกคนสามารถเรียนได้โดยไม่เสียค่าใช้จ่าย

(ข) สนับสนุนการพัฒนาของการศึกษาระดับมัธยมในรูปแบบต่าง ๆ รวมถึงการศึกษาสายสามัญและสายอาชีพ จัดการศึกษาให้แพร่หลายและเปิดกว้างแก่เด็กทุกคน และดำเนินมาตรการที่เหมาะสม เช่น การนำมาใช้ซึ่งการศึกษาแบบให้เปล่า และการเสนอให้ความช่วยเหลือทางการเงินในกรณีจำเป็น

(ค) ทำให้การศึกษาในระดับสูงเปิดกว้างแก่ทุกคนบนพื้นฐานของความสามารถโดยทุกวิธีการที่เหมาะสม

(ง) ทำให้ข้อมูลข่าวสารและการแนะแนวทางการศึกษาและอาชีพ เป็นที่แพร่หลายและเปิดกว้างแก่เด็กทุกคน

(จ) ดำเนินมาตรการเพื่อสนับสนุนการเข้าเรียนอย่างสม่ำเสมอ และลดอัตราการออกจากโรงเรียนกลางคัน

๒. รัฐภาคีจะดำเนินมาตรการที่เหมาะสมที่จะประกันว่า ระเบียบวินัยของโรงเรียนได้กำหนดขึ้นในลักษณะที่สอดคล้องกับศักดิ์ศรีแห่งความเป็นมนุษย์ของเด็กและสอดคล้องกับอนุสัญญานี้

๓. รัฐภาคีจะส่งเสริมและสนับสนุนความร่วมมือระหว่างประเทศ ในส่วนที่เกี่ยวกับการศึกษา โดยเฉพาะอย่างยิ่งเพื่อที่จะเกื้อกูลต่อการขจัดความเขลาและการไม่รู้หนังสือทั่วโลก และเอื้ออำนวยให้ได้รับความรู้ทางวิชาการและทางเทคนิค และวิธีการสอนสมัยใหม่เกี่ยวกับเรื่องนี้ ความต้องการของประเทศกำลังพัฒนาจะได้รับการพิจารณาเป็นพิเศษ

(๒) พระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. ๒๕๔๖

มาตรา ๔ “ผู้ปกครอง” หมายความว่า บิดามารดา ผู้อนุบาล ผู้รับบุตรบุญธรรม และผู้ปกครองตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และให้หมายความรวมถึงพ่อเลี้ยงแม่เลี้ยง ผู้ปกครองสวัสดิภาพ นายจ้าง ตลอดจนบุคคลอื่นซึ่งรับเด็กไว้ในความอุปการะเลี้ยงดูหรือซึ่งเด็กอาศัยอยู่ด้วย”

มาตรา ๒๒ การปฏิบัติต่อเด็กไม่ว่ากรณีใด ให้คำนึงถึงประโยชน์สูงสุดของเด็กเป็นสำคัญ และไม่ให้มีการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรม

มาตรา ๒๓ ผู้ปกครองต้องให้การอุปการะเลี้ยงดู อบรมสั่งสอน และพัฒนาเด็กที่อยู่ในความปกครองดูแลของตนตามสมควรแก่ชนบทธรรมเนียมประเพณีและวัฒนธรรมแห่งท้องถิ่น แต่ทั้งนี้ต้องไม่ต่ำกว่ามาตรฐานขั้นต่ำตามที่กำหนดในกฎกระทรวง และต้องคุ้มครองสวัสดิภาพเด็กที่อยู่ความปกครองดูแลของตนมิให้ตกอยู่ในภาวะอันน่าจะเกิดอันตรายแก่ร่างกายหรือจิตใจ

มาตรา ๒๔ ปลัดกระทรวง ผู้ว่าราชการจังหวัด ผู้อำนวยการเขต นายอำเภอ ปลัดอำเภอผู้เป็นหัวหน้าประจำกิ่งอำเภอหรือผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีหน้าที่คุ้มครองสวัสดิภาพเด็กที่อยู่ในเขตพื้นที่ที่รับผิดชอบไม่ว่าเด็กจะมีผู้ปกครองหรือไม่ก็ตาม รวมทั้ง มีอำนาจและหน้าที่ดูแลและตรวจสอบสถานรับเลี้ยงเด็ก สถานแรกรับ สถานสงเคราะห์ สถานคุ้มครองสวัสดิภาพ สถานพัฒนาและฟื้นฟูและสถานพินิจที่ตั้งอยู่ในเขตอำนาจแล้วรายงานผลการตรวจสอบต่อคณะกรรมการคุ้มครองเด็กกรุงเทพมหานครหรือคณะกรรมการคุ้มครองเด็กจังหวัดแล้วแต่กรณีเพื่อทราบ และให้มีอำนาจและหน้าที่ เช่นเดียวกับพนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๓๓ ในกรณีพนักงานเจ้าหน้าที่ หรือผู้มีหน้าที่คุ้มครองสวัสดิภาพเด็ก ตามมาตรา ๒๔ ได้รับแจ้งจากบุคคลตามมาตรา ๒๔ หรือพบเห็นเด็กที่พึงได้รับการสงเคราะห์ ตามมาตรา ๓๒ ให้พิจารณาให้การสงเคราะห์ตามวิธีการที่เหมาะสม ดังต่อไปนี้

(๑) ให้ความช่วยเหลือและสงเคราะห์แก่เด็กและครอบครัวหรือบุคคลที่อุปการะ เลี้ยงดูเด็กเพื่อให้สามารถอุปการะเลี้ยงดูเด็กได้ตามมาตรา ๒๓

(๒) มอบเด็กให้อยู่ในความอุปการะของบุคคลที่เหมาะสมและยินยอมรับเด็กไว้อุปการะเลี้ยงดูตามระยะเวลาที่เห็นสมควร แต่ต้องไม่เกินหนึ่งเดือน ในกรณีที่เมื่ออาจดำเนินการติดตาม (๑) ได้

(๓) ดำเนินการเพื่อให้เด็กได้เป็นบุตรบุญธรรมของบุคคลอื่นตามกฎหมายว่าด้วยการรับเด็กเป็นบุตรบุญธรรม

(๔) ส่งเด็กเข้ารับการอุปการะในครอบครัวอุปถัมภ์หรือสถานรับเลี้ยงเด็กที่เหมาะสมและยินยอมรับเด็กไว้อุปการะ

(๕) ส่งเด็กเข้ารับการอุปการะในสถานแรกรับ

(๖) ส่งเด็กเข้ารับการอุปการะในสถานสงเคราะห์

(๗) ส่งเด็กเข้าศึกษาหรือฝึกหัดอาชีพ หรือส่งเด็กเข้าบำบัดฟื้นฟูสมรรถภาพ ศึกษา หรือฝึกหัดอาชีพในสถานพัฒนาและฟื้นฟูหรือส่งเด็กศึกษากล่อมเกลাজิตใจโดยใช้หลัก ศาสนาในวัดหรือสถานที่ทางศาสนาอื่นที่ยินยอมรับเด็กไว้ วิธีการให้การสงเคราะห์ตามวรรคหนึ่งให้เป็นไปตามระเบียบที่ปลัดกระทรวงกำหนด และไม่ว่ากรณีใด ๆ การดำเนินการให้การสงเคราะห์ตาม (๔) (๕) (๖) หรือ (๗) ต้องได้รับความยินยอมจากผู้ปกครอง ความยินยอมดังกล่าวต้องทำเป็นหนังสือตามแบบที่ปลัดกระทรวงกำหนด หรือยินยอมด้วยวาจาต่อหน้าพยานอย่างน้อยสองคน ในกรณีที่ผู้ปกครองไม่ให้ความยินยอมโดยไม่มีเหตุอันควรหรือไม่อาจให้ความยินยอมได้ให้ปลัดกระทรวง หรือผู้ว่าราชการจังหวัด แล้วแต่กรณีมีอำนาจส่งเด็กเข้ารับการสงเคราะห์ตามวิธีการดังกล่าวได้ ทั้งนี้ปลัดกระทรวง หรือผู้ว่าราชการจังหวัดต้องฟังรายงานและความเห็นของผู้เชี่ยวชาญในสาขาวิชาจิตเวชศาสตร์และ การแพทย์ก่อนให้ปลัดกระทรวงหรือผู้ว่าราชการจังหวัด แล้วแต่กรณีมีอำนาจกำหนดระยะเวลา ในการสงเคราะห์เด็กตาม (๔) (๕) (๖) หรือ (๗) แต่ถ้ามีพฤติการณ์เปลี่ยนแปลงไปอาจขยาย หรือย่นระยะเวลาที่กำหนดไว้แล้วก็ได้ตามแต่เห็นสมควร ในระหว่างระยะเวลาดังกล่าวให้พนักงานเจ้าหน้าที่รับดำเนินการจัดให้เด็กสามารถกลับไปอยู่ในความปกครองของผู้ปกครองโดยมิชักช้า ในกรณีเด็กอยู่ระหว่างการรับการสงเคราะห์ถ้าผู้ปกครองร้องขอและแสดงให้เห็นว่าสามารถปกครองและอุปการะเลี้ยงดูเด็กได้ให้ปลัดกระทรวงหรือผู้ว่าราชการจังหวัด แล้วแต่กรณีสั่งให้เด็กพ้นจากการสงเคราะห์ และมอบตัวเด็กให้แก่ผู้ปกครองรับไปปกครองดูแลได้แม้ว่ายังไม่ครบกำหนดระยะเวลาในการสงเคราะห์ก็ตาม ในกรณีที่บุคคลที่ได้รับการสงเคราะห์มีอายุสิบแปดปีบริบูรณ์ แต่ยังคงอยู่ในสภาพที่จำเป็นจะต้องได้รับการสงเคราะห์ต่อไป ปลัดกระทรวงหรือผู้ว่าราชการจังหวัด แล้วแต่กรณีอาจสั่งให้บุคคลนั้นได้รับการสงเคราะห์ต่อไปจนอายุยี่สิบปีบริบูรณ์ก็ได้แต่ถ้ามีเหตุจำเป็นต้องให้การสงเคราะห์ต่อไปอีกและบุคคลนั้นมีได้คัดค้านปลัดกระทรวงหรือผู้ว่าราชการจังหวัด แล้วแต่กรณีอาจสั่งให้สงเคราะห์บุคคลนั้นต่อไปตามความจำเป็นและสมควร แต่ทั้งนี้ ต้องไม่เกินเวลาที่บุคคลนั้นมีอายุครบยี่สิบสี่ปีบริบูรณ์

มาตรา ๔๘ ในการดำเนินการสงเคราะห์คุ้มครองสวัสดิภาพ และส่งเสริม ความประพฤติกแก่เด็กตามพระราชบัญญัตินี้หรือกฎหมายอื่น ถ้าพนักงานเจ้าหน้าที่ เห็นว่ามีเหตุสมควรแต่งตั้งผู้คุ้มครองสวัสดิภาพเด็กเพื่อกำกับดูแลเด็กคนใดก็ให้ยื่นคำขอต่อปลัดกระทรวงหรือผู้ว่าราชการจังหวัด แล้วแต่กรณีให้แต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่นักสังคมสงเคราะห์หรือบุคคลที่สมัครใจและมีความเหมาะสมเป็นผู้คุ้มครองสวัสดิภาพเด็ก โดยจะกำหนดสถานที่อยู่อาศัยของเด็กที่อยู่ในการกำกับดูแลของผู้คุ้มครองสวัสดิภาพเด็กด้วยก็ได้

กรณีที่ได้ก่อกำเนิดจากความปกครองดูแลของสถานแรกรับ สถานสงเคราะห์สถานคุ้มครองสวัสดิภาพ และสถานที่พัฒนาและฟื้นฟูแล้ว ถ้ามีเหตุผลสมควรก็ให้ผู้ปกครองสวัสดิภาพ ยื่นคำขอต่อปลัดกระทรวงหรือผู้ว่าราชการจังหวัด แล้วแต่กรณีให้ตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่นักสังคมสงเคราะห์หรือบุคคลที่สมัครใจและมีความเหมาะสมเป็นผู้คุ้มครองสวัสดิภาพเด็กได้ การแต่งตั้งผู้คุ้มครองสวัสดิภาพเด็กให้มีระยะเวลาคราวละไม่เกินสองปี

(๓) กฎกระทรวงกำหนดมาตรฐานขั้นต่ำในการอุปการะเลี้ยงดู อบรมสั่งสอน และพัฒนาเด็กที่อยู่ในความปกครองดูแล พ.ศ. ๒๕๔๙

ข้อ ๑ เด็กต้องได้รับการปฏิบัติ ดังต่อไปนี้

(๑) มีการจดทะเบียนการเกิดตามกฎหมายว่าด้วยการทะเบียนราษฎร

(๒) มีผู้ปกครองตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์และกฎหมายอื่น

(๓) ได้รับการศึกษาตามกฎหมายว่าด้วยการศึกษาภาคบังคับ

(๔) ได้รับสิทธิบริการทางด้านสาธารณสุขและได้รับความคุ้มครองตามกฎหมาย ว่าด้วยหลัก

ประกันสุขภาพแห่งชาติ

ภาคผนวก

คำถาม - ตอบ

๑. มีมาตรการใดของรัฐบ้างในการแก้ไขปัญหากรณีของเด็กนักเรียนไม่มีนามสกุล

ตอบ เด็กที่ไม่มีนามสกุล เกิดได้จากสาเหตุหลายประการ และเกิดได้ทั้งกับเด็กสัญชาติไทย และเด็กที่ไม่มีสัญชาติไทย เช่น กรณีเด็กที่ถูกทอดทิ้ง เด็กเร่ร่อน หรือเด็กที่ไม่ปรากฏบุพการี ซึ่งอยู่ในการอุปการะดูแลของบุคคลอื่นที่ไม่ใช่ญาติ หรืออยู่ในสถานสงเคราะห์ เพราะตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องไม่ว่าจะเป็น ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และ พ.ร.บ. ชื่อบุคคล พ.ศ. ๒๕๐๕ ล้วนกำหนดหลักการเรื่องการใช้ชื่อสกุลไว้ ซึ่งสรุปว่า บุตรมีสิทธิใช้ชื่อสกุลของบิดาหรือมารดา ซึ่งรวมถึงบิดามารดาบุญธรรมด้วย หรืออาจจะใช้ชื่อสกุลร่วมกับผู้อื่นก็ได้ แต่จะต้องได้รับความยินยอมจากผู้ที่เป็นเจ้าของนามสกุลนั้น และจะต้องจดทะเบียนตามกฎหมาย ดังนั้น ถ้าเด็กไม่มีบิดามารดาที่ไม่รู้ว่าจะใช้ชื่อสกุลใด เว้นแต่เด็กที่อยู่ในสถานสงเคราะห์ ซึ่งบางแห่งจะมีการจดทะเบียนตั้งนามสกุลกลางของสถานสงเคราะห์ไว้ หัวหน้าสถานสงเคราะห์ก็สามารถให้เด็กในการอุปการะใช้นามสกุลของสถานสงเคราะห์ได้

นอกจากนี้ยังมีปัญหาที่เกิดกับลูกของคนต่างด้าวบางคนที่ยังไม่มีนามสกุล ลูกก็จะไม่มีนามสกุลไปด้วย ส่วนที่เห็นว่าเด็กต่างด้าวบางคนมีนามสกุลและเป็นนามสกุลไทย ๆ ด้วยนั้น สืบเนื่องมาจากในขั้นตอนการสำรวจเพื่อจัดทำทะเบียนประวัติบุคคลนั้น เจ้าหน้าที่จะจดบันทึกชื่อ นามสกุล และประวัติตามที่ได้รับแจ้งจากผู้ถูกสำรวจซึ่งส่วนใหญ่เป็นคนที่ไม่มีหลักฐานอ้างอิง ถ้าบอกว่านามสกุลอะไรก็จดไปตามนั้น แต่เมื่อจดบันทึกเป็นทะเบียนแล้วจะมาขอเปลี่ยนนามสกุลใหม่ กรณีนี้จะต้องมีหลักฐานมาพิสูจน์ข้อเท็จจริงก่อนจึงจะแก้ไขได้ สำหรับวิธีการแก้ไขปัญหาของคนที่ต้องการมีนามสกุลนั้นมีหลายวิธี เช่น ถ้าพบว่าพ่อหรือแม่ผู้ให้กำเนิดเป็นคนที่มีนามสกุลก็ไปขอแก้ไขเพิ่มเติมทะเบียนราษฎรให้มีนามสกุลตามพ่อหรือแม่ได้ หรือถ้าเป็นบุตรบุญธรรมของใครก็สามารถขอใช้นามสกุลตามพ่อหรือแม่บุญธรรมได้ หรือคนที่จดทะเบียนสมรสแล้วก็สามารถขอใช้นามสกุลตามสามีหรือภรรยาได้เช่นกัน หรือคนต่างด้าวที่กำลังขอสัญชาติไทยก็สามารถยื่นเรื่องขอตั้งนามสกุลไว้ก่อนก็ได้ แต่ยังไม่ได้จนกว่าจะได้รับสัญชาติไทยแล้ว จึงจะยื่นเรื่องขอใช้นามสกุลได้ แต่ถ้าจะให้คนต่างด้าวในทะเบียนราษฎรสามารถเปลี่ยนชื่อตัว ตั้งนามสกุลใหม่ หรือขอใช้นามสกุลร่วมกับคนอื่นได้อย่างคนไทยก็คงต้องเสนอแก้ไขกฎหมายว่าด้วยชื่อบุคคล

๒. กรณีเด็กที่อาศัยอยู่ตามแนวชายแดนไทย เช่น เด็กที่เดินข้ามชายแดนมาเรียนเพราะติดตามพ่อแม่หรือผู้ปกครองมาฝั่งไทยมาขอเข้าเรียนอย่างนี้ ถือว่าเป็นเด็กที่ได้รับความคุ้มครองตามกฎหมายไทยในเรื่องการจัดการศึกษาหรือไม่

ตอบ เด็กที่เข้ามาอาศัยอยู่ในประเทศไทยสามารถเข้าเรียนในสถานศึกษาและได้รับการสนับสนุนทางการศึกษา

(มติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๕ กรกฎาคม ๒๕๔๘ เรื่อง ร่างระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยหลักฐานวัน เดือน ปีเกิดในการรับนักเรียน นักศึกษาเข้าเรียนในสถานศึกษา พ.ศ. ... การจัดการศึกษาแก่บุคคลที่ไม่มีหลักฐานทะเบียนราษฎรหรือไม่มีสัญชาติไทย)

เห็นควรขยายโอกาสทางการศึกษาแก่บุคคลที่ไม่มีหลักฐานทางทะเบียนราษฎรหรือไม่มีสัญชาติไทย ซึ่งเดิมเคยจำกัดไว้ให้เฉพาะบางกลุ่ม บางระดับการศึกษา เป็นการเปิดกว้างให้ทุกคนที่อาศัยในประเทศไทยสามารถเข้าเรียนได้โดยไม่จำกัดระดับ ประเภท หรือพื้นที่การศึกษา (ยกเว้นผู้ที่หนีภัยจากการสู้รบ จัดให้เรียนได้ในพื้นที่)

ซึ่งจะสอดคล้องกับการเป็นภาคีอนุสัญญาสิทธิเด็ก และเพื่อให้นักเรียน นักศึกษาเหล่านั้นมีความเข้าใจ มีทัศนคติที่ดีต่อประเทศไทยเพื่อการเสริมสร้างความมั่นคงของชาติในระยะยาวต่อไป

๓. การให้การศึกษาแก่เด็ก กับเรื่องสถานะบุคคลนั้นมีความสัมพันธ์กันหรือไม่อย่างไร

ตอบ สถานะบุคคลต้องได้รับตามที่เป็นจริง การไม่ได้รับการศึกษา หรือได้รับการศึกษาไม่ทำให้สถานะบุคคลของเด็กเปลี่ยนแปลง แต่ครูอาจารย์และผู้บริหารสถานศึกษาควรช่วยเหลือเด็กที่ยังไม่มีสถานะบุคคลให้ได้รับสถานะบุคคลตามที่เป็นจริง

๔. สถานศึกษา หรือผู้บริหารโรงเรียน หากรับนักเรียนที่ไม่มีหลักฐานทางทะเบียนราษฎรหรือไม่มีสัญชาติไทย จะมีความผิดตามกฎหมายคนเข้าเมืองฐานให้ที่พักพิงคนต่างด้าวหรือไม่

ตอบ ความผิดฐานให้ที่พักพิงคนต่างด้าว ตามมาตรา ๖๔ พระราชบัญญัติคนเข้าเมือง พ.ศ. ๒๕๒๒ ผู้กระทำความผิดต้องมีเจตนา “เพื่อให้คนต่างด้าวนั้นพ้นจากการจับกุม” การรับนักเรียนอย่างเปิดเผย บันทึกรายการนักเรียน หลักฐานการศึกษา และให้การศึกษาตามปกติ ไม่เป็นการช่วยให้เด็กพ้นจากการจับกุม สถานศึกษา หรือผู้บริหาร จึงไม่มีความผิด

พระราชบัญญัติคนเข้าเมือง พุทธศักราช ๒๕๒๒

ฯลฯ

มาตรา ๖๔ ผู้ใดรู้ว่าคนต่างด้าวคนใดเข้ามาในราชอาณาจักรโดยฝ่าฝืนพระราชบัญญัตินี้ให้เข้าพักอาศัย ซ่อนเร้น หรือช่วยด้วยประการใด ๆ เพื่อให้คนต่างด้าวนั้นพ้นจากการจับกุม ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินห้าปี และปรับไม่เกินห้าหมื่นบาท

หมวด ๒ การจัดการศึกษา

๕. กรณีสถานศึกษาที่ไม่ได้ให้หลักฐานใด ๆ เลย แต่ที่ผ่านมาก็ให้เรียนไปเรื่อย ๆ โดยไม่มีการบันทึกทะเบียนนักเรียนนักศึกษา และไม่ออกวุฒิบัตรการศึกษา อย่างนี้จะมีผลกระทบอย่างไร

ตอบ ถือว่าไม่ปฏิบัติตามกฎหมายและระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยหลักฐานในการรับนักเรียน นักศึกษาเข้าเรียนในสถานศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๘ ต้องมีการสำรวจจัดทำและบันทึกทะเบียนนักเรียนนักศึกษา ตลอดจนออกหลักฐานการศึกษา

๖. หากนักเรียนไม่มีหลักฐานยืนยันว่ามีสัญชาติใดควรกรอกในเรื่องสัญชาติอย่างไร

ตอบ ควรใส่ตามจริงว่าไม่ทราบสัญชาติ หรือทำเครื่องหมาย “ - ” เพราะการที่ผู้ใดจะมีสัญชาติใดได้นั้นต้องมีเอกสารที่รัฐชาตินั้นออกมาให้เท่านั้น

๗. ในการกรอกข้อมูลของเด็ก หากผู้แจ้งแจ้งข้อความอันเป็นเท็จ เจ้าหน้าที่หรือครูในสถานศึกษาที่บันทึกข้อมูลนั้นมีความผิดหรือไม่อย่างไร

ตอบ การจดข้อมูลตามที่ได้รับแจ้ง ถือเป็นการ “จดตามแจ้ง” เจ้าหน้าที่หรือครูผู้จดตามแจ้งไม่มีความผิด

๘. เด็กที่ผ่านการศึกษาศึกษาจากศูนย์การเรียนต้องการมาเรียนต่อในโรงเรียนของรัฐ จะสามารถเข้าเรียนได้หรือไม่ และสามารถเทียบโอนความรู้หรือเทียบโอนผลการเรียน หรือเทียบระดับการศึกษาได้หรือไม่อย่างไร

ตอบ สามารถทำได้ โดยดูจากหลักสูตร หากหลักสูตรถูกต้องก็สามารถเทียบโอนได้ เมื่อไม่มีกฎหมายห้าม

(ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง “การเทียบผลการเรียนการศึกษาขั้นพื้นฐาน และการศึกษาระดับอุดมศึกษา ระดับต่ำกว่าปริญญา” และแนวปฏิบัติของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เรื่อง “แนวปฏิบัติเกี่ยวกับการเทียบโอนผลการเรียนเข้าสู่การศึกษาในระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน”)

๙. หากนักเรียนที่เคยเข้าเรียนหรือเรียนจบไปแล้ว แต่ไม่เคยได้รับหลักฐานใด ๆ มาขอรับหลักฐานการศึกษาย้อนหลังจากโรงเรียนสามารถทำได้หรือไม่

ตอบ สามารถทำได้ เนื่องจากเด็กนักเรียนดังกล่าวได้ลงหลักฐานในทะเบียนนักเรียนของโรงเรียน และมีผลการเรียนของเด็กทุกคนเก็บไว้เป็นหลักฐานอยู่แล้ว

กรณีสถานศึกษาเลิกกิจการสามารถดำเนินการยื่นขอได้ที่หน่วยงานต้นสังกัด เช่น สถานศึกษาเอกชนสามารถขอรับได้ที่สำนักงานศึกษาธิการจังหวัด โรงเรียนในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานสามารถขอรับได้ที่สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเขตนั้น ๆ

๑๐. เด็กนักเรียนไร้สัญชาติที่มีความสามารถทางกีฬา สามารถเป็นตัวแทนโรงเรียนเข้าร่วมแข่งขันกีฬาหรือไม่

ตอบ เด็กนักเรียนไร้สัญชาติสามารถเป็นตัวแทนโรงเรียนเข้าร่วมการแข่งขันกีฬาโรงเรียนได้

(ระเบียบสำนักงานพัฒนาการกีฬาและนันทนาการว่าด้วยการแข่งขันกีฬาโรงเรียน พ.ศ. ๒๕๕๐)

ข้อ ๓ ในระเบียบนี้

“โรงเรียน” หมายความว่า โรงเรียน วิทยาลัย และสถานศึกษาที่เรียกชื่ออย่างอื่น ที่จัดการสอนในสายสามัญหรือสายอาชีวศึกษา ทั้งของรัฐบาลและเอกชน

“นักเรียน” หมายความว่า บุคคลที่กำลังศึกษาอยู่ในโรงเรียน

ตอบ ถ้าประเทศที่ไปตอบรับให้วีซ่าเข้าประเทศ ก็สามารถขออนอกนอกประเทศไทยไปและกลับเป็นกรณีพิเศษต่อกระทรวงมหาดไทยได้

๑๑. หากนักเรียนที่มีอายุตั้งแต่ ๑๒ ปีขึ้นไป ซึ่งไม่สามารถพูดภาษาไทยได้ ต้องการให้ทาง สกร. ช่วยจัดทำหลักสูตรการเรียนรู้อาษาไทยให้กับเด็กกลุ่มนี้ ได้หรือไม่ และจะได้รับหลักฐานแสดงการผ่านหลักสูตรการเรียนรู้อาษาไทยในรูปแบบใด

ตอบ สามารถทำได้ โดยสถานศึกษาจะต้องทำหนังสือ/บันทึกข้อความ เพื่อขอความร่วมมือ สกร. ระดับอำเภอ/เขตในพื้นที่ ส่งเสริมการรู้ภาษาไทย โดยใช้หลักสูตรการรู้หนังสือไทย พุทธศักราช ๒๕๕๗ จัดการเรียนรู้อาษาไทย จำนวน ๒๐๐ ชั่วโมง เมื่อผ่านเกณฑ์การประเมินโดยเครื่องมือที่กรมส่งเสริมการเรียนรู้กำหนด จะได้รับวุฒิบัตร จากสถานศึกษา สกร.ในพื้นที่ และสามารถนำวุฒิบัตรมาสมัครเรียนการศึกษาขั้นพื้นฐานได้

๑๒. นักเรียน นักศึกษาที่ไม่มีเลขประจำตัว ๑๓ หลัก จะสามารถดำเนินการกู้ยืมเงินกองทุนเพื่อการศึกษา (กยศ.) ได้หรือไม่

ตอบ ไม่ได้ เนื่องจากพระราชบัญญัติกองทุนกู้ยืมเงินเพื่อการศึกษา (กยศ.) พ.ศ. ๒๕๖๐ และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๖ กำหนดคุณสมบัติของผู้กู้ยืมตามมาตรา ๓๙ ว่าต้องมีสัญชาติไทย

๑๓. บุตรของแรงงานต่างด้าว เด็กเร่ร่อนไร้สัญชาติ ไม่มีข้อมูลเอกสารอย่างใดเลย และไม่มีผู้ปกครอง ไม่ทราบวัน เดือน ปีเกิด จะรับเข้าเรียนได้หรือไม่

ตอบ บุตรของแรงงานต่างด้าว เด็กเร่ร่อน ไม่มีข้อมูลเอกสารใด ๆ เลย ถือเป็นบุคคลที่ไม่มีหลักฐานทางทะเบียนราษฎรหรือไม่มีสัญชาติไทย มีสิทธิเรียนอย่างเสมอภาคกับผู้ที่มีสัญชาติไทย กรณีไม่มีเอกสารใด ๆ เลย และไม่มีพ่อแม่หรือไม่มีผู้ปกครอง ให้องค์กรเอกชนทำบันทึกแจ้งประวัติบุคคลเป็นหลักฐานที่จะนำมาลงหลักฐานทางการศึกษา หากไม่มีองค์กรเอกชนให้ (เจ้าหน้าที่สถานศึกษา) ซักถามประวัติบุคคล ผู้มาสมัครเรียน หรือผู้ที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำลงรายการบันทึกแจ้งประวัติบุคคลตามแบบแนบท้ายระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยหลักฐานในการรับนักเรียน นักศึกษาเข้าเรียนในสถานศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๘ เป็นหลักฐานที่จะนำมาลง หลักฐานทางการศึกษา

(มติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๕ กรกฎาคม ๒๕๔๘ เรื่อง ร่างระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยหลักฐานวัน เดือน ปีเกิดในการรับนักเรียน นักศึกษาเข้าเรียนในสถานศึกษา พ.ศ.๒๕๔๘ (การจัดการศึกษาแก่บุคคลที่ไม่มีหลักฐานทะเบียนราษฎรหรือไม่มีสัญชาติไทย)

ฯลฯ

เห็นควรขยายโอกาสทางการศึกษาแก่บุคคลที่ไม่มีหลักฐานทางทะเบียนราษฎรหรือไม่มีสัญชาติไทย ซึ่งเดิมเคยจำกัดไว้ให้เฉพาะบางกลุ่ม บางระดับการศึกษา เป็นการเปิดกว้างให้ทุกคนที่อาศัยในประเทศสามารถเข้าเรียนได้โดยไม่จำกัดระดับ ประเภท หรือพื้นที่การศึกษา (ยกเว้นผู้ที่หนีภัยจากการสู้รบ จัดให้เรียนได้ในพื้นที่) ซึ่งจะสอดคล้องกับการเป็นภาคีสัญญาสีหิเด็ก และเพื่อให้นักเรียน นักศึกษาเหล่านั้นมีความเข้าใจ มีทัศนคติที่ดีต่อประเทศไทยเพื่อการเสริมสร้างความมั่นคงของชาติในระยะยาวต่อไป)

ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยหลักฐานในการรับนักเรียนนักศึกษาเข้าเรียนในสถานศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๘

ฯลฯ

ข้อ ๕ ให้สถานศึกษาถือเป็นหน้าที่ ในการที่จะรับเด็กที่อยู่ในวัยการศึกษาตามกฎหมายว่าด้วยการศึกษาภาคบังคับ เข้าเรียนในสถานศึกษา

ข้อ ๖ การรับนักเรียน นักศึกษาในกรณีที่ไม่เคยเข้าเรียนในสถานศึกษามาก่อน ให้สถานศึกษาเรียกหลักฐานอย่างใดอย่างหนึ่งตามลำดับเพื่อนำมาลงหลักฐานทางการศึกษา ดังต่อไปนี้

(๑) สูติบัตร

(๒) กรณีที่ไม่มีหลักฐานตาม (๑) ให้เรียกหนังสือรับรองการเกิด บัตรประจำตัวประชาชน สำเนาทะเบียนบ้านฉบับเจ้าบ้าน หรือหลักฐานที่ทางราชการจัดทำขึ้นในลักษณะเดียวกัน

(๓) ในกรณีที่ไม่มีหลักฐานตาม (๑) หรือ (๒) ให้เรียกหลักฐานที่ทางราชการออกให้ หรือเอกสารตามที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนดให้ใช้ได้

(๔) ในกรณีที่ไม่มีหลักฐานตาม (๑) (๒) และ (๓) ให้บิดา มารดา ผู้ปกครอง หรือองค์กรเอกชน บันทึกแจ้งประวัติบุคคล ตามแบบแนบท้ายระเบียบนี้ เป็นหลักฐานที่จะนำมาลงหลักฐานทางการศึกษา

(๕) ในกรณีที่ไม่มีบุคคล หรือองค์กรเอกชนตาม (๔) ให้ชักถามประวัติบุคคลผู้มาสมัครเรียน หรือ ผู้ที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำลงรายการบันทึกแจ้งประวัติบุคคลตามแบบแนบท้ายระเบียบนี้เป็นหลักฐานที่จะนำมาลง หลักฐานทางการศึกษา

๑๔. นักเรียน นักศึกษาสามารถออกนอกเขตควบคุมเพื่อไปร่วมกิจกรรมทางการศึกษา หรือไปศึกษาต่อ ในสถานศึกษาอื่น จะทำได้หรือไม่อย่างไร

ตอบ สามารถขออนุญาตออกนอกเขตควบคุมเป็นการชั่วคราว ตามแนวทางปฏิบัติในการอนุญาต ออกนอกเขตควบคุมชั่วคราว เพื่อเข้ารับการศึกษานในสถานศึกษาของนักเรียน นักศึกษา ซึ่งเป็นบุคคลไม่มีสัญชาติไทย

(ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการอนุญาตให้บุคคลซึ่งไม่มีสัญชาติไทยออกนอกเขตควบคุม เป็นการชั่วคราวเพื่อเข้าเรียนในสถานศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๓ และ ประกาศกระทรวงมหาดไทย เรื่อง การกำหนด เขตพื้นที่ควบคุมและการอนุญาตให้คนต่างด้าวบางจำพวกที่เข้ามาอยู่ในราชอาณาจักรเป็นการชั่วคราวออกนอก เขตพื้นที่ควบคุม พ.ศ. ๒๕๕๙)

๑๕. ในกรณีที่สถานที่เรียนและครูไม่เพียงพอที่จะรับเด็กที่ไม่มีหลักฐานทางทะเบียนราษฎรเด็กไร้ สัญชาติเข้าเรียนเพิ่ม จะทำอย่างไร

ตอบ ใช้หลักการ การบูรณาการหน่วยงานในพื้นที่ โดยนำประเด็นดังกล่าวโดยใช้กลไก กศจ. เพื่อกระจายเด็กไร้สัญชาติหรือเด็กที่ไม่มีหลักฐานทางทะเบียนราษฎรเข้าเรียนในสถานศึกษา

๑๖. หากสถานศึกษาบางแห่งไม่ปฏิบัติตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยหลักฐานในการ รับนักเรียน นักศึกษาเข้าเรียนในสถานศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๘ จะทำอย่างไร

ตอบ สถานศึกษามีหน้าที่ปฏิบัติตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยหลักฐานในการรับ นักเรียน นักศึกษาเข้าเรียนในสถานศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๘ หากไม่ปฏิบัติถือเป็นการละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ ตามกฎหมาย

(มติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๕ กรกฎาคม ๒๕๔๘ เรื่อง ร่างระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วย หลักฐานวัน เดือน ปีเกิดในการรับนักเรียน นักศึกษาเข้าเรียนในสถานศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๘ (การจัดการศึกษา แก่บุคคลที่ไม่มีหลักฐานทะเบียนราษฎรหรือไม่มีสัญชาติไทย)

ให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาของเด็ก เช่น กระทรวงมหาดไทย กรุงเทพมหานคร กระทรวงกลาโหม สำนักงานตำรวจแห่งชาติ กระทรวงวัฒนธรรม กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา กระทรวงคมนาคม กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี และสภากาชาดไทย รับไปพิจารณาดำเนินการออกระเบียบให้สอดคล้องกับ ร่างระเบียบนั้น ๆ

ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยหลักฐานในการรับนักเรียนนักศึกษาเข้าเรียนในสถานศึกษา

พ.ศ. ๒๕๔๘

ข้อ ๔ สถานศึกษา หมายความว่า สถานพัฒนาเด็กประถมวัย โรงเรียน ศูนย์การเรียน วิทยาลัย สถาบันมหาวิทยาลัย หน่วยงานการศึกษาหรือหน่วยงานอื่นของรัฐหรือของเอกชนที่มีอำนาจหน้าที่หรือมีวัตถุประสงค์ในการจัดการศึกษา

ข้อ ๕ ให้สถานศึกษาถือเป็นหน้าที่ในการที่จะรับเด็กที่อยู่ในวัยการศึกษาตามกฎหมายว่าด้วยการศึกษาระดับมัธยมศึกษา เข้าเรียนในสถานศึกษา

ข้อ ๖ การรับนักเรียน นักศึกษาในกรณีที่ไม่เคยเข้าเรียนในสถานศึกษามาก่อน ให้สถานศึกษาเรียกหลักฐานอย่างใดอย่างหนึ่งตามลำดับเพื่อนำมาลงหลักฐานทางการศึกษา ดังต่อไปนี้

(๑) สูติบัตร

(๒) กรณีที่ไม่มีหลักฐานตาม (๑) ให้เรียกหนังสือรับรองการเกิด บัตรประจำตัวประชาชน สำเนาทะเบียนบ้านฉบับเจ้าบ้าน หรือหลักฐานที่ทางราชการจัดทำขึ้นในลักษณะเดียวกัน

(๓) ในกรณีที่ไม่มีหลักฐานตาม (๑) หรือ (๒) ให้เรียกหลักฐานที่ทางราชการออกให้ หรือเอกสารตามที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนดให้ใช้ได้

(๔) ในกรณีที่ไม่มีหลักฐานตาม (๑) (๒) และ (๓) ให้บิดา มารดา ผู้ปกครอง หรือองค์กรเอกชนทำบันทึกแจ้งประวัติบุคคล ตามแบบแนบท้ายระเบียบนี้ เป็นหลักฐานที่จะนำมาลงหลักฐานทางการศึกษา

(๕) ในกรณีที่ไม่มีบุคคล หรือองค์กรเอกชนตาม (๔) ให้ชักถามประวัติบุคคลผู้มาสมัครเรียนหรือผู้ที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำลงรายการบันทึกแจ้งประวัติบุคคลตามแบบแนบท้ายระเบียบนี้เป็นหลักฐานที่จะนำมาลงหลักฐานทางการศึกษา

๑๗. สิทธิของเด็กที่สามารถเข้าเรียน นั้นรวมถึงสิทธิในการเข้าร่วมกิจกรรมทางวิชาการของหน่วยงานราชการ และหน่วยงานต่าง ๆ ด้วยหรือไม่

ตอบ กรณีเด็กลงทะเบียนเป็นนักเรียนของโรงเรียนโดยอ้อมมีสิทธิที่จะร่วมกิจกรรมของโรงเรียนนั้นไม่ว่าจะเป็นกิจกรรมภายในหรือนอกโรงเรียน

๑๘. การประเมินมาตรฐานการจัดการศึกษาของโรงเรียนตามเกณฑ์มาตรฐาน สมศ. (สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา(องค์การมหาชน)) นั้น โรงเรียน ที่จัดการศึกษาให้กับเด็กที่ไม่มีหลักฐานทางทะเบียนราษฎร จะใช้เกณฑ์การประเมินเหมือนกับโรงเรียนปกติทั่วไปหรือไม่

ตอบ โดยหลักแล้วต้องมีการปฏิบัติเช่นเดียวกัน

๑๙. โรงเรียนที่จัดการศึกษาให้กับเด็กกลุ่มนี้สามารถใช้วิธีการจัดการศึกษาทั้ง ๓ แบบ คือ เรียนในระบบ โรงเรียนนอกระบบ และการจัดการศึกษาตามอัธยาศัย ในโรงเรียนเดียวกันได้หรือไม่

ตอบ ได้ ขึ้นอยู่กับความพร้อม และความเหมาะสมของโรงเรียนมาตรา ๑๕ การจัดการศึกษามีสามรูปแบบ คือ การศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย

(๑) การศึกษาในระบบเป็นการศึกษาที่กำหนดจุดมุ่งหมายวิธีการศึกษาหลักสูตรระยะเวลาของการศึกษาการวัดและประเมินผลซึ่งเป็นเงื่อนไขของการสำเร็จการศึกษาที่แน่นอน

(๒) การศึกษานอกระบบเป็นการศึกษาที่มีความยืดหยุ่นในการกำหนดจุดมุ่งหมายรูปแบบวิธีการจัดการศึกษาระยะเวลาของการศึกษาการวัดและประเมินผลซึ่งเป็นเงื่อนไขสำคัญของการสำเร็จการศึกษา โดยเนื้อหาและหลักสูตรจะต้องมีความเหมาะสมสอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการของบุคคลแต่ละกลุ่ม

(๓) การศึกษาตามอัธยาศัยเป็นการศึกษาที่ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ด้วยตนเองตามความสนใจศักยภาพความพร้อมและโอกาส โดยศึกษาจากบุคคลประสบการณ์สังคมสภาพแวดล้อมสื่อหรือแหล่งความรู้อื่น ๆ สถานศึกษาอาจจัดการศึกษาในรูปแบบใดรูปแบบหนึ่งหรือทั้งสามรูปแบบก็ได้ (ตามมาตรา ๑๕ แห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒)

๒๐. อาหารกลางวัน และอาหารเสริม (นม) ตามนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการที่ให้นักเรียนที่ไม่มีหลักฐานทางทะเบียนหรือไม่มีสัญชาติไทย มีสิทธิเท่าเด็กไทยหรือไม่ หากกรณีงบประมาณไม่พอ จะต้องรอให้เด็กไทยได้รับก่อน แล้วที่เหลือค่อยจัดสรรให้กับเด็กที่ไม่มีหลักฐานทางทะเบียนหรือไม่มีสัญชาติไทยหรือไม่

ตอบ ได้ เพราะเด็กที่ลงทะเบียนของโรงเรียนนั้น ทุกคนมีสิทธิได้รับการสนับสนุนเช่นเดียวกัน ไม่สามารถเลือกปฏิบัติได้ เช่นเดียวกับ อบต. (อ้างถึง หนังสือกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น มท ๐๘๑๖.๒/๗๘๐ ลงวันที่ ๑๗ มกราคม ๒๕๖๓)

๒๑. ในการจัดการศึกษาให้เด็กที่ไม่สามารถพูดภาษาไทยได้นั้น หากทางโรงเรียนต้องการปรับพื้นฐานทางภาษาไทยให้นักเรียนสามารถสื่อสารภาษาไทยได้ หากจะมีการจ้างครูที่เป็นแรงงานข้ามชาติมาทำงานที่พูดไทยได้ แต่ไม่มีวุฒิปริญญาตรี จะทำได้หรือไม่

ตอบ สามารถทำได้ในรูปของวิทยากร หรือครูจ้างสอนพิเศษที่ไม่ต้องอยู่ในเงื่อนไขต้องมีวุฒิ หรือใบประกอบวิชาชีพตามพระราชบัญญัติสภาครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๖

๒๒. การจัดการศึกษา ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ ในระดับประถมศึกษา นั้นจะมีการสอนภาษาเดิมของนักเรียน เช่น การสนทนาและการเขียนภาษาถิ่นของเด็กนอกเหนือจากเวลาที่หลักสูตรกำหนดได้หรือไม่

ตอบ สามารถทำได้ในรูปของหลักสูตรสถานศึกษา หรือกิจกรรมเสริม หรือสาระเพิ่มเติมตามที่โรงเรียนเห็นสมควร และตามสภาพของนักเรียน

๒๓. กรณีที่กลุ่มแรงงานข้ามชาติจัดการศึกษาตัวเอง จะเป็นในหมู่บ้านหรือชุมชนที่เขาอาศัยอยู่หรือรวมกลุ่มกันจัดการศึกษาให้กับเด็กตั้งแต่ ๓ - ๕ ปี ในวัดต่าง ๆ นั้นทำได้หรือไม่

ตอบ สามารถทำได้ เนื่องจากรัฐมีหน้าที่ส่งเสริมการจัดการศึกษาโดยบุคคล ครอบครัว องค์กร ชุมชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่น มีสิทธิในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง (ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๒)

๒๔. กรณีนโยบาย เรียนฟรี ๑๕ ปี จะครอบคลุมถึงเด็กกลุ่มนี้หรือไม่อย่างไร

ตอบ ครอบคลุม (ตามคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติที่ ๒๘/๒๕๕๙ เรื่อง ให้จัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ๑๕ ปี โดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย)

๒๕. การจัดสรรค่าใช้จ่ายรายหัวให้กับเด็กที่ไร้สัญชาติ หรือไร้สถานะทางทะเบียนกลุ่มนี้มีวิธีการอย่างไร และการออกเลขประจำตัว ๑๓ หลักนั้น มีแนวปฏิบัติอย่างไร

ตอบ การจัดสรรค่าใช้จ่ายรายหัวของเด็กไร้สัญชาติ หรือไร้สถานะทางทะเบียน หากขึ้นทะเบียนเป็นนักเรียนของโรงเรียนแล้วสามารถเบิกจ่ายได้เท่ากับเด็กไทยทุกคน ส่วนการลงเลขประจำตัวให้ดำเนินการตามที่สำนักทะเบียนกลาง กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทยกำหนด

๒๖. บุคคลที่ไม่มีสัญชาติไทย ถือ Passport Visitor ที่เข้ามาทำงานหรืออาศัยอยู่ในประเทศไทย มาสมัครเรียนเป็นนักเรียนนักศึกษา แล้วขอหนังสือรับรองว่าเป็นนักเรียนนักศึกษาที่กำลังศึกษาอยู่ในสถานศึกษา นำไปขอวีซ่า หรือเป็นข้ออ้างอยู่ในประเทศไทย เพื่อเรียนให้จบหลักสูตร

๑. สถานศึกษาออกหนังสือรับรองการเป็นนักเรียน นักศึกษาถูกต้องหรือไม่ หรือต้องปฏิบัติอย่างไร

๒. ใบรับรองเป็นเหตุให้ผู้เรียนขออยู่ประเทศไทยต่อได้หรือไม่

ตอบ เมื่อนักเรียน นักศึกษามาขอหนังสือรับรอง สถานศึกษามีหน้าที่ออกหนังสือรับรองตามความเป็นจริง ตามแบบฟอร์มหนังสือรับรองสถานภาพการเป็นนักเรียน ส่วนจะมีผลให้สามารถขออยู่ในประเทศไทยได้หรือไม่ นั้น เป็นเรื่องของการพิจารณาของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

๒๗. เด็กได้สัญชาติไทยแล้ว จะต้องเอาหมายเหตุสี่แดงที่บอกว่าไม่มีหลักฐานทางทะเบียนราษฎร ออกหรือไม่

ตอบ ต้องเอาออก เนื่องจากในขณะที่นักเรียน นักศึกษายังศึกษาอยู่ในสถานศึกษา เมื่อปรากฏว่ามีหลักฐานตามกฎหมายว่าด้วยการทะเบียนราษฎรมาแสดงภายหลัง ให้สถานศึกษาแก้ไขหลักฐานทางการศึกษาให้เป็นไปตามหลักฐานดังกล่าว โดยถือปฏิบัติตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการนั้น (ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยหลักฐานในการรับนักเรียน นักศึกษาเข้าเรียนในสถานศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๘)

๒๘. ขนกลุ่มน้อย หรือคนที่ถือบัตรบุคคลที่ไม่มีสัญชาติไทย หรือถือบัตรบุคคลที่ไม่มีสถานะทางทะเบียนที่ต้องขออนุญาตออกนอกเขตควบคุม เพื่อไปศึกษาต้องทำอย่างไรบ้าง

ตอบ พื้นที่ควบคุมของชนกลุ่มนี้ คือ จังหวัด หากต้องเดินทางออกนอกจังหวัด เพื่อไปศึกษาต้องขออนุญาตจากเจ้าหน้าที่ (ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการอนุญาตให้บุคคลซึ่งไม่มีสัญชาติไทยออกนอกเขตควบคุมเป็นการชั่วคราวเพื่อเข้าเรียนในสถานศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๓ และประกาศกระทรวงมหาดไทย เรื่อง การกำหนดเขตพื้นที่ควบคุมและการอนุญาตให้คนต่างด้าวบางจำพวกที่เข้ามาอยู่ในราชอาณาจักรเป็นการชั่วคราวออกนอกเขตพื้นที่ควบคุม พ.ศ. ๒๕๕๙)

๒๙. เด็กที่ออกจากศูนย์พักพิงชั่วคราวโรงเรียนต้องรับเข้าเรียนหรือไม่

ตอบ กรณีเด็กอาศัยอยู่ในพื้นที่พักพิงชั่วคราวจะจัดให้เรียนได้ในพื้นที่พักพิงชั่วคราว ส่วนเด็กที่อาศัยอยู่นอกพื้นที่พักพิงชั่วคราวสามารถเข้าเรียนได้ทุกระดับการศึกษา ทุกประเภท และทุกพื้นที่ (ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๕ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๔๘)

หมวด ๓ การพัฒนาสถานะทางกฎหมายและการคุ้มครองสิทธิ
ของนักเรียนนักศึกษาในความดูแลของสถานศึกษา

๓๐. เด็กที่ไม่มีหลักฐานทะเบียนราษฎรหรือไม่มีสัญชาติไทยซึ่งไม่มีหลักฐานเอกสารใด ๆ เลย จะมีแนวทางช่วยเหลืออย่างไรบ้าง

ตอบ ๑. ผู้ที่ไม่มีหลักฐานทะเบียนราษฎรหรือไม่มีสัญชาติไทยที่เกิดในประเทศไทยสามารถจดทะเบียนการเกิดและได้สูติบัตรทุกคน

(พระราชบัญญัติการทะเบียนราษฎร (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๒๐ และหนังสือสั่งการที่ มท ๐๓๐๙.๑/ว ๘ ลงวันที่ ๑๗ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๕๒ เรื่อง การแจ้งการเกิดและการจัดทำทะเบียนประวัติสำหรับคนซึ่งไม่มีสัญชาติไทยตามพระราชบัญญัติการทะเบียนราษฎร (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๒)

๒. ผู้ที่มีสัญชาติไทยแต่ไม่มีหลักฐานเอกสารสามารถใช้พยานบุคคลมายืนยันเพื่อเพิ่มชื่อเข้าในระบบทะเบียนราษฎรในฐานะผู้มีสัญชาติไทยได้

(ระเบียบสำนักทะเบียนกลางว่าด้วยการจัดทำทะเบียนราษฎร พ.ศ. ๒๕๓๕ ข้อ ๙๗)

๓. ผู้ที่ไม่มีหลักฐานทะเบียนราษฎร หรือไม่มีสัญชาติไทยที่อาศัยอยู่ในพื้นที่เป็นเวลานานสามารถเพิ่มชื่อในทะเบียนประวัติบุคคลไม่มีสถานะทางทะเบียนได้

(พระราชบัญญัติการทะเบียนราษฎร พ.ศ. ๒๕๓๔ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๓๘ วรรคสอง)

๓๑. กรณีที่นักเรียนเคยเข้าเรียนในสถานศึกษาอื่นมาก่อนและไม่มีหลักฐานใด ๆ เลยแม้แต่หลักฐานทางการศึกษา จะต้องทำอย่างไร

ตอบ ให้ดำเนินการบันทึกใหม่ในโรงเรียนปัจจุบัน โดยดำเนินการตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยหลักฐานการรับนักเรียน นักศึกษาเข้าเรียนในสถานศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๘ ข้อ ๖

๓๒. มีระเบียบใดบ้างที่สามารถใช้อ้างอิงในการออกบัตรประจำตัวนักเรียน

ตอบ การออกบัตรนักเรียนนั้นสามารถทำได้ตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการทำบัตรประจำตัวนักเรียน นักศึกษา พ.ศ. ๒๕๓๔ นอกจากนี้สถานศึกษายังถือเป็นนิติบุคคล สามารถออกไปประกาศและใบรับรองต่าง ๆ ได้ดังนั้น การออกบัตรประจำตัวนักเรียนจึงสามารถทำได้เช่นเดียวกัน

๓๓. หลักฐานทางการศึกษาเป็นเอกสารทางราชการหรือไม่

ตอบ เป็นเอกสารราชการตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยหลักฐานในการรับนักเรียน นักศึกษาเข้าเรียนในสถานศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๘

๓๔. ควรมีการแนะแนวการศึกษาแก่เด็กอย่างไร เช่น การศึกษาต่อ และการทำงานเมื่อจบการศึกษา

ตอบ ควรแนะนำว่าเด็กสามารถศึกษาต่อได้จนถึงระดับสูงสุด คือ ระดับปริญญาเอก และสามารถทำงานตามวุฒิการศึกษาที่จบได้ (ยกเว้นงานบางประเภทที่ระบุไว้ว่าต้องมีสัญชาติไทย)

๓๕. กรณีการเข้าเรียนในระดับอุดมศึกษานั้น เนื่องจากในการศึกษาในชั้นที่สูงขึ้นนี้มีลักษณะแข่งขัน และเด็กที่มีสัญชาติไทยบางคนก็ไม่มีโอกาสได้รับการศึกษาอย่างนี้หากมีการให้เด็กที่ไม่มีสถานะทางทะเบียน หรือไม่มีสัญชาติได้เข้าเรียนได้นั้นจะมีผลกระทบกับงบประมาณของประเทศหรือไม่ นอกจากนี้การเปิดโอกาส ดังกล่าว โดยไม่มีการกำหนดกลุ่มที่ชัดเจนจะทำให้เกิดการฉวยโอกาส และส่งผลกระทบต่อความมั่นคงของ ประเทศหรือไม่

ตอบ มติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๕ กรกฎาคม ๒๕๔๘ เรื่อง ร่างระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วย หลักฐานวัน เดือน ปีเกิดในการรับนักเรียนนักศึกษาเข้าเรียนในสถานศึกษา พ.ศ. (การจัดการศึกษา แก่บุคคลที่ไม่มีหลักฐานทะเบียนราษฎรหรือไม่มีสัญชาติไทย)

เห็นควรขยายโอกาสทางการศึกษาแก่บุคคลที่ไม่มีหลักฐานทางทะเบียนราษฎรหรือไม่มีสัญชาติไทย ซึ่งเดิมเคยจำกัดไว้ให้เฉพาะบางกลุ่ม บางระดับการศึกษา เป็นการเปิดกว้างให้ทุกคนที่อาศัยในประเทศสามารถ เข้าเรียนได้โดยไม่จำกัดระดับ ประเภท หรือพื้นที่การศึกษา (ยกเว้นผู้ที่หนีภัยจากการสู้รบ จัดให้เรียนได้ในพื้นที่) ซึ่งจะสอดคล้องกับการเป็นภาคีสัญญาลิทธิเด็ก และเพื่อให้นักเรียน นักศึกษาเหล่านั้นมีความเข้าใจ มีทัศนคติ ที่ดีต่อประเทศไทยเพื่อการเสริมสร้างความมั่นคงของชาติในระยะยาวต่อไป

หมวด ๔ อื่น ๆ

๓๖. พยานบุคคลที่น่าเชื่อถือ คือใคร

ตอบ พยานบุคคลที่น่าเชื่อถือตามที่กรมการปกครอง และสำนักทะเบียนกลาง ได้เคยแจ้งเป็น หลักการไว้ ได้แก่ (๑) ต้องเป็นผู้ที่มีชื่อและรายการบุคคลในทะเบียนบ้าน (๒) มีถิ่นที่อยู่เป็นหลักแหล่งในท้องที่ ที่ผู้นั้นอาศัยอยู่เป็นเวลาไม่น้อยกว่า ๕ ปี (๓) เป็นบุคคลที่ชุมชนให้การยอมรับนับถือหรือให้การยกย่องศรัทธา (๔) มีความประพฤติดีและต้องรู้จักคุ้นเคยกับผู้สมัครเรียนหรือครอบครัวเป็นอย่างดี

๓๗. นักเรียน นักศึกษารหัส G ต้องมีอายุเท่าใด

ตอบ ไม่ว่านักเรียน นักศึกษาจะมีอายุเท่าใด ถ้ามีสภาพเป็นนักเรียน นักศึกษาในสถานศึกษา หากไม่มีเลข ๑๓ หลัก ต้องใช้รหัส G เป็นเลขเพื่อลงรายการในระบบ

๓๘. นักเรียนที่เคยขึ้นทะเบียนผู้ติดตามแรงงานต่างด้าว แต่ต่อมาถูกจำหน่าย มาสมัครเรียน โรงเรียนรับเข้าเรียนและกำหนดรหัสประจำตัวผู้เรียนผ่านระบบ G - Code ได้หรือไม่

ตอบ สถานศึกษาต้องรับเข้าเรียนในสถานศึกษาและกำหนดรหัสประจำตัวผู้เรียน ผ่านระบบ G - Code เนื่องจากเป็นผู้ไม่มีหลักฐานทะเบียนราษฎร

๓๙. หากนักเรียนไม่มีนามสกุลจะบันทึกข้อมูลของเด็กอย่างไร

ตอบ ให้ทำเครื่องหมาย “ - ”

๔๐. กรณีเด็กมีสถานะเป็นผู้ลี้ภัยในเมือง สถานศึกษาต้องดำเนินการอย่างไร

ตอบ สถานศึกษาต้องรับเข้าเรียนในสถานศึกษา

(มติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๕ กรกฎาคม ๒๕๔๘ เรื่อง ร่างระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยหลักฐานวัน เดือน ปีเกิดในการรับนักเรียนนักศึกษาเข้าเรียนในสถานศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๘ (การจัดการศึกษาแก่บุคคลที่ไม่มีหลักฐานทะเบียนราษฎรหรือไม่มีสัญชาติไทย และระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการคัดกรองคนต่างด้าวที่เข้ามาในราชอาณาจักรและไม่สามารถเดินทางกลับประเทศอันเป็นภูมิลำเนาได้ พ.ศ. ๒๕๖๒ หมวด ๓ การดำเนินการกับผู้ได้รับการคุ้มครอง ข้อที่ ๒๕ (๔) ระบุว่า ดำเนินการตามสมควรเกี่ยวกับการให้การศึกษาแก่ผู้ได้รับการคุ้มครองที่เป็นเด็ก และการสาธารณสุข)

เด็กผู้หนีภัยในเขตเมือง หมายถึง เด็กที่ได้รับสถานะ บุคคลในความห่วงใย (Persons of Concerns: PoCs) หรือสถานะอื่นใดจากสำนักงานข้าหลวงใหญ่ผู้ลี้ภัยแห่งสหประชาชาติ หรือเด็กที่อยู่ในกระบวนการพิจารณาหรือเป็นผู้ได้รับการพิจารณาให้เป็นผู้ได้รับการคุ้มครองภายใต้ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการคัดกรองคนต่างด้าวที่เข้ามาในราชอาณาจักรและไม่สามารถเดินทางกลับประเทศอันเป็นภูมิลำเนาได้ พ.ศ. ๒๕๖๒ แล้วแต่กรณี

๔๑. หากพบปัญหาในการเลือกปฏิบัติจากหน่วยงานหรือองค์กรของรัฐที่มีผลกระทบต่อสิทธิต่าง ๆ ของนักเรียน นักศึกษาในความดูแลหรือต้องการร้องเรียนจะทำอย่างไร

ตอบ ปรีกษาหรือร้องเรียนได้ที่

- ๑) ศึกษาธิการจังหวัดทุกจังหวัด
- ๒) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาทุกแห่ง
- ๓) กองส่งเสริมและพัฒนาการบริหารการศึกษาในภูมิภาค
สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ
ถนนราชดำเนินนอก เขตดุสิต กรุงเทพฯ ๑๐๓๐๐
โทร. ๐ ๒๒๘๐ ๒๗๒๕ ภายใน ๒๐๐๙

๔) สายด่วนกระทรวงศึกษาธิการ หมายเลข ๑๕๗๙ ตลอด ๒๔ ชั่วโมง

ภาคผนวก

หนังสือเสนอความเห็นจากหน่วยงาน
กฎหมาย กฤษฎีกา หนังสือ ประกาศ
และคำสั่งที่เกี่ยวข้อง

เอกสารภาคผนวก ค

หนังสือเสนอความเห็นจากหน่วยงาน
กฎหมาย กฤษฎีการเบียบ หนังสือ ประกาศ
และคำสั่งที่เกี่ยวข้อง

**คำสั่งคณะกรรมการ
และรายชื่อผู้จัดทำคู่มือ
และแนวปฏิบัติสำหรับการจัดการศึกษา
แก่บุคคลที่ไม่มีหลักฐานทะเบียนราษฎร
หรือไม่มีสัญชาติไทย**

คำสั่งกระทรวงศึกษาธิการ

ที่ สป ด๓ /๒๕๖๗

เรื่อง แต่งตั้งคณะทำงานทบทวนและปรับปรุงคู่มือและแนวปฏิบัติสำหรับการจัดการศึกษาแก่บุคคล
ที่ไม่มีหลักฐานทะเบียนราษฎรหรือไม่มีสัญชาติไทย และทบทวนประกาศกระทรวงศึกษาธิการ
เรื่อง “การรับนักเรียน นักศึกษาที่ไม่มีหลักฐานทะเบียนราษฎรหรือไม่มีสัญชาติไทย”

ตามที่กระทรวงศึกษาธิการ ได้ดำเนินการตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๕ กรกฎาคม ๒๕๕๘
ในการจัดการศึกษาแก่บุคคลที่ไม่มีหลักฐานทางทะเบียนราษฎรหรือไม่มีสัญชาติไทย โดยเปิดกว้างให้ทุกคน
ที่อาศัยอยู่ในประเทศไทยสามารถเข้าเรียนได้โดยไม่จำกัดระดับ ประเภท หรือพื้นที่การศึกษา พร้อมทั้ง
ได้จัดทำคู่มือและแนวปฏิบัติสำหรับการจัดการศึกษาแก่บุคคลที่ไม่มีหลักฐานทางทะเบียนราษฎรหรือไม่มี
สัญชาติไทย ฉบับปรับปรุงใหม่ พ.ศ. ๒๕๖๐ เพื่อให้หน่วยงานสถานศึกษาและผู้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องใช้เป็น
แนวทางปฏิบัติในการดำเนินการจัดการศึกษาแก่บุคคลที่ไม่มีหลักฐานทางทะเบียนราษฎรหรือไม่มีสัญชาติไทย
นอกจากนี้ยังได้ออกประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง “การรับนักเรียน นักศึกษาที่ไม่มีหลักฐานทะเบียน
ราษฎรหรือไม่มีสัญชาติไทย” ลงวันที่ ๓๑ ตุลาคม ๒๕๖๒ เพื่อใช้เป็นแนวทางปฏิบัติเกี่ยวรับนักเรียน นักศึกษา
ที่ไม่มีหลักฐานทะเบียนราษฎรหรือไม่มีสัญชาติไทย นั้น

ในการนี้ คู่มือและแนวปฏิบัติฯ และประกาศกระทรวงศึกษาธิการดังกล่าว มีเนื้อหาในบางส่วน
ที่ไม่สอดคล้องกับปัจจุบัน ดังนั้น เพื่อให้ข้อมูลสอดคล้องกับสถานการณ์ของประเทศในปัจจุบันและบริบท
ของพื้นที่ จึงแต่งตั้งคณะทำงานทบทวนและปรับปรุงคู่มือและแนวปฏิบัติสำหรับการจัดการศึกษาแก่บุคคลที่ไม่มี
หลักฐานทะเบียนราษฎรหรือไม่มีสัญชาติไทย และทบทวนประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง “การรับนักเรียน
นักศึกษาที่ไม่มีหลักฐานทะเบียนราษฎรหรือไม่มีสัญชาติไทย” โดยมีองค์ประกอบและอำนาจหน้าที่ ดังนี้

๑. คณะทำงาน

๑.๑ ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ	ประธานคณะทำงาน
๑.๒ หัวหน้าผู้ตรวจราชการกระทรวงศึกษาธิการ (นายปรีดี ภูสีน้ำ)	รองประธานคณะทำงาน
๑.๓ ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน	คณะทำงาน
๑.๔ ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา	คณะทำงาน
๑.๕ ผู้แทนกรมส่งเสริมการเรียนรู้	คณะทำงาน
๑.๖ ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน	คณะทำงาน
๑.๗ ผู้แทนศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร
สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ	คณะทำงาน
๑.๘ ผู้แทนสำนักนิติการ สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ	คณะทำงาน
๑.๙ ผู้แทนสำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ	คณะทำงาน
๑.๑๐ ผู้แทนสำนักบริหารการทะเบียน กรมการปกครอง	คณะทำงาน
๑.๑๑ ผู้แทนกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม	คณะทำงาน

/๑.๑๒ ผู้แทน...

- ๑.๑๒ ผู้แทนกระทรวงสาธารณสุข คณะทำงาน
- ๑.๑๓ ผู้แทนกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา คณะทำงาน
- ๑.๑๔ ผู้แทนกรมกิจการเด็กและเยาวชน คณะทำงาน
- ๑.๑๕ ผู้แทนกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น คณะทำงาน
- ๑.๑๖ ผู้แทนกองบัญชาการตำรวจตระเวนชายแดน คณะทำงาน
- ๑.๑๗ ผู้แทนสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ คณะทำงาน
- ๑.๑๘ ผู้แทนสำนักงานการศึกษา กรุงเทพมหานคร คณะทำงาน
- ๑.๑๙ ผู้แทนสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดเชียงใหม่ คณะทำงาน
- ๑.๒๐ ผู้แทนสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดระนอง คณะทำงาน
- ๑.๒๑ ผู้แทนสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตาก เขต ๒ คณะทำงาน
- ๑.๒๒ นายสุรพงษ์ กองจันทึก คณะทำงาน
- ๑.๒๓ นายสุมิตร วอพพะพอ องค์กรแพลนอินเทอร์เน็ตเนชั่นแนลประเทศไทย คณะทำงาน
- ๑.๒๔ นางสาวศิราพร แก้วสมบัติ มูลนิธิช่วยไร้พรมแดน คณะทำงาน
- ๑.๒๕ นายสันติพงษ์ มูลฟอง มูลนิธิเครือข่ายสถานະบุคคล คณะทำงาน
- ๑.๒๖ นางสาวนวลพรรณ วรรณสุธี คณะทำงาน
- รองผู้อำนวยการศูนย์ขับเคลื่อนการศึกษาในชายแดนภาคใต้ และเลขานุการ
ปฏิบัติหน้าที่ผู้อำนวยการกองส่งเสริมและพัฒนาการบริหารการศึกษาในภูมิภาค
สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ
- ๑.๒๗ นายดิษฐนันท์ เส้นฤทธิ์ คณะทำงาน
- นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ และผู้ช่วยเลขานุการ
กองส่งเสริมและพัฒนาการบริหารการศึกษาในภูมิภาค
สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ
- ๑.๒๘ นางสาวนันท์วัลย์ สุขานนท์สวัสดิ์ คณะทำงาน
- นักวิเคราะห์นโยบายและแผนปฏิบัติการ และผู้ช่วยเลขานุการ
กองส่งเสริมและพัฒนาการบริหารการศึกษาในภูมิภาค
สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ
- ๑.๒๙ นางสาวจิตตรา จันทร์พันธ์ ผู้ช่วยเลขานุการ
- พนักงานวิเคราะห์นโยบายและแผน
กองส่งเสริมและพัฒนาการบริหารการศึกษาในภูมิภาค
สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ
- ๑.๓๐ นางสาวนพมาศ ธีระโนลล์ ผู้ช่วยเลขานุการ
- พนักงานจ้างปฏิบัติงานนโยบายและแผน
กองส่งเสริมและพัฒนาการบริหารการศึกษาในภูมิภาค
สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ

/๒. อำนาจหน้าที่....

๒. อำนาจหน้าที่

๒.๑ ศึกษา วิเคราะห์ มติคณะรัฐมนตรี กฎระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาแก่บุคคลที่ไม่มีหลักฐานทะเบียนราษฎรหรือไม่มีสัญชาติไทย

๒.๒ พิจารณา ทบทวน และปรับปรุงคู่มือและแนวปฏิบัติสำหรับการจัดการศึกษาให้แก่บุคคลที่ไม่มีหลักฐานทะเบียนราษฎรหรือไม่มีสัญชาติไทย ให้สอดคล้องกับนโยบาย กฎ ระเบียบ และสถานการณ์ในปัจจุบัน

๒.๓ พิจารณา ทบทวน และปรับปรุงประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง การรับนักเรียนนักศึกษาที่ไม่มีหลักฐานทะเบียนราษฎรหรือไม่มีสัญชาติไทย ให้สอดคล้องกับมติคณะรัฐมนตรี

๒.๔ เสนอผู้บริหารให้ความเห็นชอบ และเผยแพร่และประชาสัมพันธ์คู่มือและแนวปฏิบัติสำหรับการจัดการศึกษาแก่บุคคลที่ไม่มีหลักฐานทางทะเบียนราษฎรหรือไม่มีสัญชาติไทย

๒.๕ เสนอผู้บริหารให้ความเห็นชอบการทบทวน และปรับปรุงประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง การรับนักเรียน นักศึกษาที่ไม่มีหลักฐานทะเบียนราษฎรหรือไม่มีสัญชาติไทย

๒.๖ ปฏิบัติงานอื่น ๆ ตามที่ได้รับมอบหมาย

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๕ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๖๗

(นายสุเทพ แก่งสันเทียะ)
ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ

รายชื่อผู้จัดทำคู่มือและแนวปฏิบัติสำหรับการจัดการศึกษาแก่บุคคล ที่ไม่มีหลักฐานทะเบียนราษฎรหรือไม่มีสัญชาติไทย

ที่ปรึกษา

- นายสุเทพ แก่งสันเทียะ ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ
- นายปรีดี ภูสีน้ำ หัวหน้าผู้ตรวจราชการกระทรวงศึกษาธิการ

กองส่งเสริมและพัฒนาการบริหารการศึกษาในภูมิภาค สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ

- นางสาวนวลพรรณ วรรณสุธี ผู้อำนวยการสำนักผู้อำนวยการ ปฏิบัติหน้าที่ผู้อำนวยการกองส่งเสริมและพัฒนาการบริหารการศึกษาในภูมิภาค
- นายดิษฐนันท์ เส้นฤทธิ์ นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ
- นายณัฐพงศ์ ฮาบประเสริฐ พนักงานวิเคราะห์นโยบายและแผน
- นางสาวนพมาศ ธะโนลัพท์ พนักงานจ้างปฏิบัติงานนโยบายและแผน

ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ

- นายชินโชติ มะเสริญ นักวิชาการศึกษาชำนาญการพิเศษ
- นางสาววรรุญชรัตน์ ฤกษ์โอภาสี นักวิชาการคอมพิวเตอร์ชำนาญการ
- นางสาวกิตติยา ศรีเทพ นักจัดการงานทั่วไปปฏิบัติการ
- นางสาวปิยวรา พิมเสน เจ้าพนักงานธุรการชำนาญงาน

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

- นางสาวขมนต์พัสตร์ ปานวิสัย ผู้อำนวยการกลุ่มส่งเสริมการจัดการศึกษา
- นายเอกลักษณ์ ทิมทอง ผู้อำนวยการศูนย์พัฒนาระบบข้อมูลทางการศึกษา
- นางสาวกัลยาณี จิตรวีริยะ นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการพิเศษ
- นางสาวกัลยารัตน์ สุวรรณรงค์ นักวิเคราะห์นโยบายและแผนปฏิบัติการ
- นางสาวเบญจวรรณ ไชยเรศ นักวิเคราะห์นโยบายและแผนปฏิบัติการ

สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

- นางสาววรรวรรณ เสียงลือชา นักวิเคราะห์นโยบายและแผนปฏิบัติการ

กรมส่งเสริมการเรียนรู้

- นายอนวัช คนองเดช หัวหน้ากลุ่มงานการส่งเสริมการเรียนรู้สำหรับผู้ด้อยโอกาส
- นายสรวิษฐ์ หางสลัด นักวิชาการศึกษา

สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

- นายนท เหมินทร์ นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ
- นางสาวชาลิสา บุญ-หลง นักวิเคราะห์นโยบายและแผนปฏิบัติการ
- นายอนุวัฒน์ แรมมี เจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน

สำนักบริหารการทะเบียน กรมการปกครอง

- นายวรพงศ์ จันทร์มานะเจริญ หัวหน้ากลุ่มอำนาจการทะเบียนราษฎรบุคคลไม่มีสัญชาติไทย

สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย

๑. นายทรงกลด ขาวแจ้

ผู้อำนวยการกลุ่มงานประสานนโยบายผู้อพยพ
และหลบหนีเข้าเมือง

สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ

๑. นายสังจวัฒน์ พวงแก้ววิจิตร

นักวิชาการศาสนาปฏิบัติการ

กองบัญชาการตำรวจตระเวนชายแดน

๑. ร.ต.อ.หญิงชลธิญา หงษ์หา

รอง สว.ฝอ.๗ บก.อก.บช.ตชด.

กรมกิจการเด็กและเยาวชน

๑. นางสาวเจนจิรา จันทร์เจริญ

นักสังคมสงเคราะห์

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

๑. นางสาวดารารัตน์ นาคบำรุง

พนักงานวิเคราะห์นโยบายและแผน

สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดเชียงใหม่

๑. นางสุภาภรณ์ อินทมา

ผู้อำนวยการกลุ่มพัฒนาการศึกษา

สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดระนอง

๑. นางสาวรัชณี จิตดีสว่าง

รองศึกษาธิการจังหวัดระนอง

๒. นายณัฐกิตติ์ วิเศษสังข์

นักวิชาการศึกษาชำนาญการ

สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดกาญจนบุรี

๑. นางสาวสุธิดา โต่งดั่ง

นักวิชาการศึกษาปฏิบัติการ

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต ๓

๑. นายเสกสรรค์ คำทพร

นักวิชาการศึกษาชำนาญพิเศษ

๒. นายพงศ์ธัญญ์ ณ เชียงใหม่

ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านแม่สาว

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตาก เขต ๒

๑. นางสาวจรรุพัฒน์ แดงเรือ

นักวิชาการศึกษาชำนาญการ

๒. ว่าที่ร้อยตรี ธวัชชัย แสงแปลง

ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านแม่โกนเกน

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระนอง

๑. นางนฤมล ไชยชำนาญ

ผู้อำนวยการโรงเรียนระนองพัฒนามิตรภาพที่ ๖๐

๒. นายพูนศักดิ์ จินาเกตุ

ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านบางนอน

มูลนิธิช่วยไร้พรหมแดน

๑. นางสาวศิริพร แก้วสมบัติ

ผู้อำนวยการมูลนิธิช่วยไร้พรหมแดน

๒. นางสาวนภภรณ์ แก้วศรีจันทร์

ผู้ประสานงานโครงการการศึกษา

๓. นางสาวดาวพา วิภาสวัชรโยธิน

นักกฎหมาย

องค์การแพลน อินเตอร์เนชั่นแนล ประเทศไทย

๑. นายสุมิตร วอพะพอ

ผู้จัดการงานขับเคลื่อนงานด้านนโยบาย

๒. นางสาวกณีนุสนธ์ กันธาน้อย

ผู้ช่วยผู้จัดการโครงการ We Belong

๓. นายจ๋ามอ่อง ลุงมู

ผู้ช่วยผู้จัดการโครงการ We Belong

ผู้ทรงคุณวุฒิ

๑. นายสุรพงษ์ กองจันทิก

ผู้จัดการโครงการฯ มูลนิธิเพื่อเยาวชนชนบท

๒. นางสาวลัดดาวัลย์ หลีกแก้ว

ผู้จัดการด้านผู้หญิงและเด็กที่ได้รับผลกระทบจากการโยกย้ายถิ่น

๓. นางสาวหลินฟ้า อู๋ป๋ชฌาย์

มูลนิธิศุภนิมิตแห่งประเทศไทย

ผู้สนับสนุนงบประมาณสำหรับการจัดทำคู่มือและแนวปฏิบัติสำหรับการจัดการศึกษา
แก่บุคคลที่ไม่มีหลักฐานทะเบียนราษฎรหรือไม่มีสัญชาติไทย

๑. องค์กรแพลน อินเตอร์เนชั่นแนล ประเทศไทย

- สนับสนุนงบประมาณสำหรับการจัดประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อพิจารณาทบทวนและปรับปรุงคู่มือและแนวปฏิบัติสำหรับการจัดการศึกษาแก่บุคคลที่ไม่มีหลักฐานทะเบียนราษฎรหรือไม่มีสัญชาติไทย
- สนับสนุนงบประมาณสำหรับการจัดประชุมเพื่อพิจารณาตรวจสอบความถูกต้อง (ร่าง) คู่มือและแนวปฏิบัติสำหรับการจัดการศึกษาแก่บุคคลที่ไม่มีหลักฐานทะเบียนราษฎรหรือไม่มีสัญชาติไทย
- สนับสนุนงบประมาณสำหรับการจัดพิมพ์คู่มือและแนวปฏิบัติสำหรับการจัดการศึกษาแก่บุคคลที่ไม่มีหลักฐานทะเบียนราษฎรหรือไม่มีสัญชาติไทย

๒. มูลนิธิช่วยไร้พรหมแดน

- สนับสนุนการออกแบบปกคู่มือและแนวปฏิบัติสำหรับการจัดการศึกษาแก่บุคคลที่ไม่มีหลักฐานทะเบียนราษฎรหรือไม่มีสัญชาติไทย
- สนับสนุนงบประมาณในการตรวจทานต้นฉบับก่อนส่งพิมพ์

๓. มูลนิธิช่วยเหลือเด็ก (ประเทศไทย)

- สนับสนุนงบประมาณสำหรับการจัดพิมพ์คู่มือและแนวปฏิบัติสำหรับการจัดการศึกษาแก่บุคคลที่ไม่มีหลักฐานทะเบียนราษฎรหรือไม่มีสัญชาติไทย

สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ

319 วังจันทรถคม ถนนราชดำเนินนอก

แขวงดุสิต เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร 10300